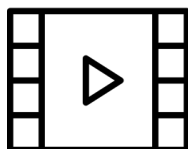

Protokół
nr LXXXVI/2023
z Sesji Rady Gminy
Będzino

Będzino, 30.11.2023 r.

W dniu 30 listopada 2023 r. w sali Urzędu Gminy Będzino odbyła się LXXXVI Sesja VIII kadencji Rady Gminy Będzino. Sesja została zwołana w trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688). Radni obradowali zgodnie z zaproponowanym przez Przewodniczącego Rady Gminy zawiadomieniem i porządkiem obrad.

Obrady rady gminy były transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy.

Nagranie video z sesji jest dostępne pod adresem:
video: <https://www.youtube.com/watch?v=EwFqCl8ovT0>
oraz w Biurze Rady Gminy Będzino

Informacje na temat przeprowadzonych głosowań są dostępne online na portalu <http://www.rada.bedzino.pl>

Pkt. 1. Otwarcie sesji i stwierdzenie jej prawomocności.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 00:00:05 – 00:00:45

Sesję poprowadził Przewodniczący Rady Gminy Będzino Pan Andrzej Nożykowski, który stwierdził, że na sesji z 15, obecnych jest 13 radnych, co stanowiło o prawomocności podejmowanych uchwał, jak również powitał wszystkich obecnych na obradach.

Obecni na rozpoczęciu obrad:

- Eugenia Imbiorowska
- Andrzej Krawiec
- Andrzej Nożykowski
- Adam Gołębiewski
- Tomasz Baczyński
- Piotr Kołpacki
- Barbara Grudzień
- Andrzej Józwiak
- Lucyna Parol
- Joanna Banaszczak
- Krystyna Najdzion
- Grzegorz Sztulc
- Mariusz Goślawski

Nieobecni:

- Sławomir Bryliński
- Diana Kret

Pkt. 2. Porządek obrad i wnioski do porządku obrad.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 00:00:46 – 00:01:47

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie jej prawomocności.
2. Porządek obrad i wnioski do porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu:
  - a) Protokół nr LXXXIV/2023 z dn. 3.11.2023 r.
  - b) Protokół nr LXXXV/2023 z dn. 17.11.2023 r.
4. Wolna trybuna.
5. Podjęcie uchwał:
  - a) Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030;
  - b) Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok;
  - c) Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034;
  - d) Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028;
  - e) Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;
  - f) Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;
  - g) Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;
6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Będzino.
7. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych.
8. Informacja Wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji.
9. Wolne wnioski i zapytania.
10. Ustalenie tematów i terminu kolejnej sesji.
11. Zamknięcie obrad.

Ustalony porządek obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie jej prawomocności.
2. Porządek obrad i wnioski do porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu:
  - c) Protokół nr LXXXIV/2023 z dn. 3.11.2023 r.
  - d) Protokół nr LXXXV/2023 z dn. 17.11.2023 r.
4. Wolna trybuna.

5. Podjęcie uchwał:
  - h) Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030;
  - i) Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok;
  - j) Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034;
  - k) Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028;
  - l) Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;
  - m) Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;
  - n) Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;
6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Będzino.
7. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych.
8. Informacja Wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji.
9. Wolne wnioski i zapytania.
10. Ustalenie tematów i terminu kolejnej sesji.
11. Zamknięcie obrad.

Głosowanie w sprawie przyjęcia porządku obrad:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Porządek obrad został przyjęty.

Pkt. 3. Przyjęcie protokołu.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 00:01:48 – 00:03:35

a) Protokół nr LXXXIV/2023 z dnia 3 listopada 2023 r.

Nie zgłoszono uwag do protokołu.

Głosowanie: Protokół nr LXXXIV/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczyk, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbierowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Protokół został przyjęty.

b) Protokół nr LXXXV/2023 z dnia 17 listopada 2023 r.

Nie zgłoszono uwag do protokołu.

Głosowanie: Protokół nr LXXXV/2023 z dnia 17 listopada 2023 r.:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczyk, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbierowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Protokół został przyjęty.

Pkt. 4. Wolna Trybuna.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 00:03:36 – 00:03:43

Brak zgłoszeń do wolnej trybuny.

Pkt. 5 Podjęcie uchwał:

~Czas rejestracji w nagraniu video: 00:03:44 – 01:18:52

a) Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030;

Projekt uchwały przedstawił Pan Sławomir Kozieł, prezes zarządu 4Consult, firmy opracowującej projekt Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030. Głos zabrał Pan Radny Andrzej Nożykowski, Pani Radna Lucyna Parol, Pan Radny Tomasz Baczyński. Wszelkie uwagi zgłoszone podczas posiedzenia Komisji zostały uwzględnione w projekcie. Na pytania odpowiadał Pan Sławomir Kozieł oraz Pani Wójt Sylwia Halama. W związku z brakiem dalszych pytań Przewodniczący Rady Gminy zarządził głosowanie.

Głosowanie Projekt nr 1 - Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

b) Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok;

Projekt uchwały przedstawiła Pani Skarbnik Anetta Tomala-Gajec. Projekt omawiany na posiedzeniu Wspólnym Komisji, które odbyło się przed sesją. Głos zabrał Pan Radny Andrzej Krawiec, Pan Radny Tomasz Baczyński, odpowiedzi udzielała Pani Wójt Sylwia Halama. Przewodnicząca Komisji Budżetowo-Finansowej Pani Barbara Grudzień wyraziła pozytywne stanowisko Komisji do projektu uchwały. W związku z brakiem dalszych pytań Przewodniczący Rady Gminy zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

c) Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034;

Projekt uchwały przedstawiła Pani Skarbnik Anetta Tomala-Gajec. Projekt omawiany na posiedzeniu Wspólnym Komisji, które odbyło się przed sesją. W związku z brakiem pytań Przewodniczący Rady Gminy zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

d) Projekt nr 4 – Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028;

Projekt uchwały przedstawił Pan Jan Jaczewski inspektor ds. profilaktyki i spraw społecznych. Przedstawił podstawowe założenia programu oraz cele jakie mają realizować współpracujące z Gminą organizacje pozarządowe. Głos w sprawie uchwały zaprała Przewodnicząca Komisji Oświatowo-Społecznej Lucyna Parol. Przewodniczący zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 4 – Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028:

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

e) Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;

Projekt uchwały przedstawił Pan Jan Jaczewski inspektor ds. profilaktyki i spraw społecznych. Program zawiera szczegółowe założenia rocznej współpracy z organizacjami pozarządowymi. W związku z brakiem pytań Przewodniczący zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 5 – Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

f) Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.

Projekt uchwały przedstawił Pan Jan Jaczewski inspektor ds. profilaktyki i spraw społecznych. Głos w sprawie uchwały zabrała Pani Radna Joanna Banaszczak. W związku z brakiem dalszych pytań Przewodniczący zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r;

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

g) Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino,

Projekt uchwały przedstawiła Pani Wójt Sylwia Halama. Projekt był omawiany na Wspólnym posiedzeniu Komisji, dotyczy on wprowadzania zmian w podjętej uchwale o tożsamym tytule z 3 listopada br. uwzględniając uwagi do treści uchwały zgłoszone przez Regionalną Izbę Obrachunkową w trybie nadzorczym. W związku z brakiem pytań Przewodniczący zarządził głosowanie.

Głosowanie: Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;

ZA: 13 radnych

Joanna Banaszczak, Andrzej Józwiak, Eugenia Imbiorowska, Andrzej Nożykowski, Krystyna Najdzion, Adam Gołębiowski, Tomasz Baczyński, Piotr Kołpacki, Lucyna Parol, Barbara Grudzień, Andrzej Krawiec, Grzegorz Sztulc, Mariusz Gosławski,

PRZECIW: 0 radnych

WSTRZYMUJE SIĘ: 0 radnych

NIEOBECNYCH: 2 radnych

Diana Kret, Sławomir Bryliński

Uchwała została podjęta.

15 minut przerwy.

Pkt. 6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Będzino.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:19:10 – 01:22:30

Informacja została przedstawiona przez Pana Przewodniczącego Andrzeja Nożykowskiego. Nie wykazano poważnych błędów w oświadczeniach majątkowych Radnych, które skutkowałyby wszczęciem postępowania przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Pkt. 7. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:22:31 – 01:25:26

Informacja została przedstawiona przez Panią Wójt Sylwię Halamę. Nie wykazano poważnych błędów w oświadczeniach majątkowych Pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy, które skutkowałyby wszczęciem postępowania przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Pkt. 8. Informacja Wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:25:27 – 01:32:04

Informacja została przedstawiona przez Panią Wójt Sylwię Halamę działalność między sesjami, odbyte spotkania oraz przekazanie ważniejszych informacji z nich wynikających.

Pkt. 9. Wolne wnioski i zapytania.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:32:05 – 01:41:57

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:43:45 – 01:51:10

Głos w wolnych wnioskach zabrali radni Pan Andrzej Krawiec, Pan Grzegorz Sztulc, Pani Krystyna Najdzion, Pani Barbara Grudzień, Pan Tomasz Baczyński, Pan Piotr Kołpacki, Pani Lucyna Parol. Odpowiedzi udzielali Pani Wójt Sylwia Halama, Pan Jakub Stanula z-ca kierownika GZK oraz Pan Andrzej Nowak Kierownik GZK. Treść wypowiedzi w transkrypcji.

Pkt. 10. Ustalenie tematów i terminów kolejnej sesji.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:41:58 – 01:43:44

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:51:11 – 01:51:24

Przewodniczący poinformował, iż na kolejnej sesji w grudniu zaplanowane jest omawianie projektu budżetu. Treść wypowiedzi w transkrypcji.

Pkt. 11. Zamknięcie obrad.

~Czas rejestracji w nagraniu video: 01:51:25 – 01:51:28

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący zamknął obrady sesji.

Przewodniczący Rady Gminy Będzino

Andrzej Nożykowski

Przygotowała: Magdalena Kustra

Data przyjęcia protokołu:

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dzień dobry witam wszystkich na naszej 86 sesji Rady Gminy, witam wszystkich radnych, na tą chwilę jest obecnych 13 radnych. Stwierdzam jednocześnie, że dzisiejsza sesja jest prawomocna. Witam panią wójt, panią Sylwię Halamę, witam pana mec. Sebastiana Owczarzaka. Przy okazji punktu przywitam też przedstawiciela firmy przygotowującej strategię.

Pkt 2, porządek obrad i wnioski do porządku. Czy ktoś z państwa ma jakieś propozycje? Czy do zmiany? Czy wnioski do porządku obrad?

Jeśli nie ma, to głosujemy nad proponowanym projektem przedstawionym państwu. Proszę oddać głos. Kto jest za przyjęciem proponowanego porządku obrad?

Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za przyjęciem porządku obrad. Stwierdzam, że porządek obrad został przyjęty.

Pkt 3. Proszę państwa, przyjęcie protokołu i mamy tutaj 2 protokoły jeden z sesji z dnia 3 listopada i drugi z nadzwyczajnej z 17 listopada. I bardzo proszę, czy ktoś z państwa ma jakieś uwagi do protokołu z sesji z 84. Jeśli nie ma, proszę o zagłosowanie. Ktoś z państwa jest za przyjęciem protokołu z 84 sesji, proszę oddać głos. Dziękuję. 13 głosów za przyjęciem protokołu stwierdzam, że protokół został przyjęty i protokół z 85 sesji, czy ktoś z państwa ma jakieś uwagi do protokołu?

Jeśli nie ma, to proszę zagłosować za przyjęciem protokołu.

Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 radnych. Za przyjęciem protokołu. Stwierdzam, że protokół z 85 sesji został przyjęty.

Pkt 4. Wolna trybuna. Nikt się nie zgłosił do wolnej trybuny. W związku z tym przechodzimy do pkt 5. Podjęcie uchwał. Jako pierwszy mamy projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030. Witam tutaj pana Sławomira Kozieł Kozieła, który przedstawi nam tutaj tą uchwałę, jak i całą tą strategię, która jest zaplanowana. Proszę, bardzo będzie.

Sławomir Kozieł (Prezes Zarządu 4Consult)

Witam państwa bardzo serdecznie w dniu dzisiejszym przyjmują państwo, uchwałę. Decydują państwo w sprawie uchwały o przyjęciu strategii rozwoju gminy Będzino na lata 2023-2030. Niniejszy dokument jest dokumentem strategicznym, czyli on wyznacza pewne ramy działań, które Będzino podejmowane przez gminę, a jego głównym celem Będzino, aby Będzino określić te ramy, a z drugiej strony też stanowić taką podstawę do pozyskania środków finansowych przez gminę. Jesteśmy w takim momencie, czyli przed początkiem roku 2024, w którym to roku powinny już ruszyć środki finansowe Unii Europejskiej. Dokładnie czy to programy regionalne czy programy krajowe i tam właśnie w ramach tych programów. Są pewne wytyczne, które wskazują na to, że np. pewnym elementem ważnym do pozyskania dofinansowania może być ujęcie danego projektu w funduszach, czyli jeżeli patrzymy na ten dokument, to widzimy z jednej strony plany, które gmina określiła do realizacji, która może zrealizować z własnych środków, ale można również tutaj zauważyć plany, które bez środków zewnętrznych nie zostaną zrealizowane, a właśnie zapis w tym dokumencie ma pozwolić ubiegać się o te środki finansowe, taki jest cel tego dokumentu, a jeżeli chodzi o sam dokument, państwo otrzymali go w materiałach, on jest podzielony na pewne części. Część dotyczącą diagnozy, czyli tego, jak wygląda sytuacja gminy, diagnozy, czy to w obszarach dotyczących społeczności lokalnej, czy to kwestii gospodarki, czy to kwestii takiego położenia strategicznego i wpływów tego położenia. Mówiąc o położeniu strategicznym, mówię o modelu funkcjonalno przestrzennym, który jest w tej strategii zamieszczony. To jest wymóg nowelizacji u.s.g. w zakresie właśnie tworzenia dokumentów i o ustawy o polityce rozwoju, gdzie pokazujemy, jak pewne obszary gminy są jakby uwarunkowane funkcjonalnie. Czyli jakie funkcje pełnią? W którą stronę tak jakby ciążą mieszkańcy gminy Będzino. Tutaj widzimy u państwa jasny

wpływ Koszalina i taki wpływ osób albo załatwianie pewnych spraw życiowych, właśnie w Koszalinie, jako takim głównym punkcie, powiedzmy do załatwiania pewnych spraw, a także Kołobrzeg, bo tu określamy najczęściej są to też największe, duże miasta, ale to taka sytuacja niezmienna, Ludzie, jeżeli chcą powiedzmy, zrealizować kwestie jakieś rozrywkowe, spędzić czas, powiedzmy w Koszalinie są inne możliwości spędzenia czasu. No to jadą do tego największego miasta, które jest najbliżej i tam realizują pewne funkcje. Tak samo mówimy tutaj o kwestiach zarobkowych, siła przyciągania większych miast jest większa. To nie znaczy, że w tych miastach trzeba mieszkać, ale można tam załatwiać po prostu pewne swoje sprawy. Ten model jest też takim początkiem, powiedzmy do tego, co czeka gmina w przyszłości, a tak naprawdę mamy nowelizację ustawy o planowaniu przestrzennym i państwo będzie też będą zobligowani w pewnym momencie. Ten moment, ustawodawca daje czas do roku 2026, ale mówi się, że to jest data nierealna zmodyfikować kwestię studium uwarunkowań przestrzennych. Utworzyć plany ogólne. Ten model już państwu rzuca pewne światło na to jak pewne obszary będą planowane. Dlatego zachęcam też do zapoznania się z tym modelem, a oprócz tego pragnę państwu zwrócić uwagę na takie główne działania obszarowe. Mówimy tutaj w dokumencie o pełnej aktywizacji społecznej mieszkańców. To jest bardzo ważne zadanie w zakresie właśnie aktywności seniorów, aktywnych form spędzania czasu wolnego, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i oczywiście niwelowaniu wykluczenia społecznego. Potem jakby pod to kształtują się też cele strategiczne, czy to fundusze europejskie i dla Pomorza Zachodniego, czy fundusze innych funduszy europejskich. Jeżeli mówimy o projektach, wskazujemy rozwój infrastruktury wpływające na poprawę jakości życia mieszkańców, czyli tutaj rozwój turystyki, zapewnienie mobilności mieszkańców oraz rozwój samego urzędu w zakresie zapewnienia wysokiej jakości usług. Ponadto rozwój infrastruktury. I wydaje mi się, że ten punkt jest bardzo ważny dla państwa, mówimy tutaj dość szeroko o infrastrukturze z jednej strony o infrastrukturze, takiej jakiej brakuje mieszkańcom, czyli modernizacji sieci wodociągowej czy zapewnieniu jakby kanalizacji w tym przypadku czy kwestii dróg, chodników. To są te obszary, które są ważne dla mieszkańców, ale również o działaniach poświęconych ekologii. Dlatego, że jest to jeden z ważniejszych celów środków zewnętrznych. Kwestia oświetlenia energooszczędnego, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, kwestia powiedzmy elektro mobilności. Chociaż o niej jeszcze nie myślimy, ale ona też ważne, bo środki zewnętrzne na to będą. Wiem, że państwo zgłosili też pewne uwagi drobne do strategii w zakresie edycyjnym i to też zostanie skorygowane, więc ten dokument będzie jakby nie zawierał. Będzie zawierał poprawne zapisy, w tym przypadku. Jeżeli podsumowując ten dokument, z którym państwo mogą się w pełni zapoznać. Chciałbym zwrócić uwagę na to, że jest to państwa taki pewnego rodzaju drogowskaz w zakresie diagnozy, czyli mamy diagnozę, wiemy, jak sytuacja wygląda na daną chwilę, to nie znaczy, że ta sytuacja, się nie zmieni, bo tak mieliśmy w trakcie covidu i tu też widać w odniesieniu do covidu, że ten COVID widać w danych statystycznych, teraz dopiero powracamy do pewnej takiej statystycznej równowagi. Ale mają państwo diagnozę, z którą państwo mogą się zapoznać, zobaczyć, co jest jakby kluczowe dla gminy. Projekty, które będą kluczowe dla gminy, tu można jakby też zwrócić uwagę na to, jak wygląda sytuacja, co będzie uwzględniane. I jest to bardzo ważny dokument, wyznaczający pewne ramy, który gminie będzie służył do realizacji zadań mających na celu poprawę, czy to jakości życia, czy to poprawę infrastruktury. No infrastruktura też wpływa na jakość. Jeżeli państwo mają jakieś pytania, no to z chęcią tutaj też odpowiem.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo proszę, czy ktoś z państwa ma pytania dotyczące strategii?

Tutaj też te pewne korekty w zapisach, nie, to, co pan tu wspominał, nie. Bo to m.in. też szkoła, myślę, że już powinna być jako szkoła podstawowa z imieniem i że w Łeknie a nie w Będzinie, podobnie tam, to z sołectwami, co tam słyszeliśmy też. Ale proszę, czy tutaj dotyczące całej strategii? Jeżeli ktoś z państwa ma jakieś jeszcze pytania, coś do wyjaśnienia, to bardzo proszę. Proszę, pan Baczyński.

Tomasz Baczyński (Radny)

Ja myślę, bo to jest tak na tyle, rzetelnie zrobione, że chyba nie będzie pytań. Dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Proszę państwa, ja myślę, że to na pewno znaczy.

Lucyna Parol (Radna)

Jeśli mogę jeszcze, tylko to.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę.

Lucyna Parol (Radna)

No właśnie. Rzetelnie, ale chodzi o to, że to jest jakby zakres, no bo to jest 7 lat, prawda. Objętych w tym zakresie wiele się może w tym czasie wydarzyć, na pewno pewne rzeczy, będą musiały być skorygowane, niektóre rzeczy będą musiały być dodane. To jest jakby taki ramowo opracowany program co w tej gminie należałoby zrobić. Tak, a co się zrobi? Jak się zrobi? W jakim czasie? Wszystko zależało też od środków zewnętrznych, czy dostaniemy, czy nie? No tak, to mniej więcej wygląda natomiast, jaki zakres musi być? Ja się tu cały czas tylko ma właśnie o, że tak to podkreślamy, jest, że ten Koszalin taką wielką rolę tu spełnia w życiu naszej gminy. No i czy nie będzie powtórki z rozrywki. Bo to mnie bardzo niepokoi. Właśnie takie podkreślanie w tym, że no ten Koszalin to jest taki właśnie zbawienny dla tego naszego środowiska, dla życia naszych ludzi, że no bez tego Koszalina, to chyba byśmy, jeżeli na terenie naszej gminy i to mnie tylko bardzo niepokoi. No ale czas pokaże. Zobaczmy.

Sławomir Koziół (Prezes Zarządu 4Consult)

Państwa znaczy zapewnić, że to jest tylko jakby wpływ taki geoprzestrzenny, po prostu od jego nie unikniemy, po prostu on istnieje, ale też nie było naszym celem. I tam jakby nie mówimy o tym, że jest to jakaś rola, wyjątkowa, po prostu, żeby państwo mieli też w pełni tak zapewniony, to jest po prostu wpływ, geoprzestrzenny, ale on jest ogólny po prostu, bo niezależnie, jakby w którym obszarze są tworzone analizy, geoprzestrzenny zawsze tociążenie w jakiś sposób jest w kierunku największego miasta i to też no tu akurat to jest Koszalin, ale też powiem, że Kołobrzeg też odgrywa ważną rolę. To tak dodam, też jest tam zaznaczone.

Lucyna Parol (Radna)

Rolą takiego, jest rola takiego miasta, prawda? Że ma większe możliwości? No i praktycznie dzięki temu to nie znaczy, że miasto jest dla nas służebny, ale przecież miasto z tego czerpie korzyści, tak jak czy są kina, czy teatry, czy baseny i gdyby tam nie było z ościennych gmin, z ościennych miejscowości chętnych do przyjeżdżania, to też ciężko, by było miastu. Niektóre utrzymać, więc ja bym tak bardzo nie przykładała się do tego, że to właśnie tak jest właśnie zbawienne, bo oczywiście wiele już słyszałam, nawet, że Mścice jeżdżą i drogi psują w Koszalinie. Tak, no jesteśmy temu winni, tak, bo ulice są słabe w Koszalinie, no i wiele innych takich różnych dyrdymałów, tak od pana prezydenta, no ale no taka jest rola miasta, od tego miasto nie ucieknie i wszystko ma większe możliwości, większe ma dotacje, więcej mają pieniądze. No jeżeli mają te swoje ośrodki, którymi zarządzają, które mogły postawić też dzięki dotacjom państwowym? Oczywiście, mieszkańcy z ościennych gmin czy wsi z tego korzystają. Tak to wygląda, tak to jest wg mnie, więc dlatego nie chciałabym, żeby to wyolbrzymiać taką wielką rolę miasta, bo mówię do czego prowadzi. Ja już raz to przeżyłam, a drugi raz to chyba już nie będę miała sił, żeby stanąć w obronie.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Proszę, ktoś jeszcze? Jest, proszę pan Baczyński.

Tomasz Baczyński (Radny)

Dziękuję bardzo, ja nie tyle mam uwagę do tego raportu, co takie pytanie, bo na 161 wśród propozycji konkretnych przedsięwzięć, które należałoby zrealizować w najbliższym czasie, na terenie gminy znalazły się i nie widzę tutaj przedszkola w Będzinie nowego, jeśli chodzi o to, że to już jest realizowane, prawda?

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę, panie.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Tak dokładnie, ono już jest praktycznie jest zapisane w nowym projekcie budżetu na rok 2024, realizowane planowo na 2 lata. Najbliższe środki na nie mamy już zabezpieczone, więc ta inwestycja będzie realizowana, a tutaj, tak jak pan powiedział, to jest kierunek rozwoju na kolejne lata. A jeszcze z racji, że mam głos, chciałam bardzo podziękować wszystkim osobom, które współuczestniczyły w tworzeniu tego dokumentu, bo odbyło się wiele spotkań konsultacyjnych, uczestniczyły różne grupy przygotowujące ten dokument, mówiące o tym, czego nam w gminie brakuje, co należy zmienić i to też były dla nas bardzo cenne wskazówki. I za to chciałam serdecznie podziękować.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Proszę bardzo, ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Czyli nie ma pytań tak jak tutaj nawet z wypowiedzi wynikało, to wiadomo, że jest to program, strategia, który na bieżąco praktycznie śledzić nowe, jakieś wyzwania, nowe możliwości, które będą w trakcie występowały też wymagają pewnych korekt. I tutaj, tak jak pan też mówił, że jest to taka wytyczna pewnych kierunkach działań, a na pewno czekają nas w najbliższym czasie duże wyzwania. W sensie planów tam terminy są bardzo krótkie, ale tutaj myślę, że to zostanie przesunięte, bo to jest wręcz nierealne nawet do wykonania przez osoby, które te rzeczy sporządzają. Nie mówiąc o tym, że zapotrzebowanie gmin może nie problem zgłosić, ale jeszcze to trzeba wykonać. To jest wręcz nierealne na tą chwilę, proszę państwa, kończymy dyskusję. W związku z tym przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały w sprawie przyjęcia strategii rozwoju gminy na lata 2023-2030. Proszę o oddanie głosu. Dziękuję.

Głosowało 13 radnych, 13 głosów za przyjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta. Dziękuję bardzo panu. I proszę państwa, za chwilę przechodzimy do uchwał budżetowych. I tutaj witam na naszej sesji panią skarbnik, panią Anetę Tomalę-Gajec.

Uchwały budżetowe. Zarówno zmiany w budżecie, jak i wieloletnia prognoza finansowa były omawiane szczegółowo w dniu dzisiejszym na wspólnym posiedzeniu komisji rady. Niemniej jednak bardzo proszę, oddaję głos pani skarbnik, pani Anecie Tomali-Gajec. Proszę nam przedstawić tą uchwałę dotyczącą zmian w budżecie tego roku.

Anetta Tomala-Gajec (Skarbnik Gminy Będzino)

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący, wysoka Rado. Projekt uchwały w sprawie zmiany budżetu gminy na 2023 rok, gdzie w § 1 zwiększa się dochody budżetu gminy Będzino na 2023 rok o kwotę 3 337 731 zł i 41 gr zgodnie z załącznikiem nr 1. W § 2 zwiększa się wydatki budżetu gminy Będzino na 2023 rok o kwotę 3 337 731 zł i 41 gr zgodnie z załącznikiem nr 2. W § 3 dokonuje się przeniesienia wydatków budżetu w ramach działów i pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej zgodnie z załącznikiem nr 2. W § 4 po dokonanych zmianach budżet gminy Będzino na 2023 rok zamyka się następującymi kwotami po stronie dochodów kwotą 59 178 898 zł i 69 gr, w tym dochody bieżące to 51 900 691 zł i 89 gr, dochody majątkowe 7 278 206 zł 80 gr. Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 5 510 431 zł i 82 gr po stronie

wydatków kwotą 73 527 375 zł i 32 gr, w tym wydatki bieżące to 56 471 106 zł 17 gr, wydatki majątkowe 17 056 269 zł 15 gr, plan finansowy, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami 5 510 431 zł 82 gr. Deficyt w kwocie 14 348 476 zł 63 gr, planowany deficyt planowany deficyt budżetu 14 348 476 zł i 63 gr zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z emisji papierów wartościowych obligacji w kwocie 2 000 500 pożyczki w kwocie 6 300 000 niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu, określonymi w odrębnych ustawach, w kwocie 5 548 476 zł i 63 gr. W § 6 przychody i rozchody w kwotach przychody nie uległy zmianie i wynoszą 16 248 476 zł i 63 gr. Rozchody również nie uległy zmianie i wynoszą 1 000 900 zł. W § 7 wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino. W § 8 uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Uzasadnienie do uchwały Wójt Gminy Będzino przedkłada w załączeniu uchwałę, wprowadzającą następujące zmiany w budżecie gminy Będzino na 2023 rok. Dokonuje się zwiększenia ogółem planu dochodów o kwotę 3 337 731 zł i 41 gr, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały. Polegające na urealnieniu oraz wprowadzeniu do planu dochodów w 2023 roku środków wynikających z dział 600, transport i łączność -18 652 zł to jest zmniejszenie planowanej dotacji celowej na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 626/2023 na finansowanie, nadzór i kontrolę realizacji zadań z zakresu administracji rządowej związanych z obsługą obywateli oraz z wydawaniem zezwoleń, transport w dniu 15 października 2023 roku w związku z wyborami do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dział 630 turystyka -26 205 zł 83 gr. To urealnienie planu dochodów, dotyczące dochodów majątkowych związanych ze strefami rekreacji, dział 700, gospodarka mieszkaniowa 3 000 481 zł 40 gr. Urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów dotyczących wpływów z tytułu inicjatywy mieszkaniowej KZN Bałtyk w kwocie 3 000 000 zł, dział 710, działalność usługowa 2394 zł, urealnienie planowanych dochodów 972 zł 51 gr, zwiększenie planu dochodów o kwotę 11 945 zł 31 gr to jest finansowanie od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem -5098 zł, 40 gr. To jest urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów. Dział 758, różne rozliczenia 128 500 zł, zwiększenie 125 000, przepraszam 800 zł, zwiększenie planu dochodów w związku z wpływem środków rezerwy subwencji ogólnej rozdzielonej proporcjonalnie do udziału, średnich wydatków majątkowych w kwocie 100 000 zł oraz wpływu z dywidend w kwocie 25 800 zł. Dział 801, oświata i wychowanie 58 348 zł 19 gr. Zwiększenie planu dochodów. Stołówki szkolnej i przedszkolne o kwotę 43 000, urealnienie planów w szkole podstawowej w Tymieniu na podstawie wniosku dyrektora tej placówki oraz urealnienie planowanych na rok 2023 rok dochodów. Dział 852, pomoc społeczna 19 258 zł 57 gr, to jest zmniejszenie planu dochodów na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 651/2023, wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi w kwocie -1363 zł, 88 gr, zwiększenie planu dochodów na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 628/2023, pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych w kwocie 7089 zł, a także urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów. Dział 855, rodzina 137 327 zł i 48 gr zwiększenie planu dochodów na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 649/2023, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów w kwocie 123 978 zł, decyzji nr 661/2023, wspieranie rodzin wielodzietnych w kwocie 300 zł, decyzje nr 646/2023, opłacenie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione w kwocie 3083 zł, zwiększenie w planie dochodów, środków w ramach funduszu pomocy, zadanie 2.4 na realizację świadczeń rodzinnych w kwocie 8500 zł oraz urealnienie planu dochodów na rok 2023. Dział 900, gospodarka komunalna i ochrona środowiska 14 962 zł 99 gr to jest zwiększenie w planie dochodów na podstawie uzyskanych wpłat z tytułu odsetek, wpływów z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień. Dział 921 kultura i ochrona dziedzictwa Narodowego 2642 zł 50 gr urealnienie planu dochodów na rok 2023 z tytułu wpłat za najem świetlic. Dział 926, kultura fizyczna kwota 7500 zł, urealnienie planu dochodów na rok 2023 z tytułu wpłat za najem boisk. Dokonuje się

zwiększenia ogółem planu wydatków o kwotę 3 337 731 zł i 41 gr, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały polegające na urealnieniu planowanych wydatków w 2023 roku oraz zmian dokonanych na podstawie otrzymanych środków na realizację zadań. Zmian po stronie wydatków dokonano w związku z dział 010 rolnictwo i łowiectwo -1100 zł to jest urealnienie planu wydatków i przeniesienie środków między działami. Dział 400, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę -1500 zł, urealnienie planu wydatków i przeniesienie środków między działami, dział 600, transport i łączność -71 652 zł zmniejszenie w planie wydatków na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 626/2023 transport w związku wyborami w dniu 15 października 2023 roku w kwocie -18 652 zł, przeniesienie środków między działami na podstawie wniosku kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego w kwocie -53 000 dotyczy remontu ulicy Brzozowej w Mścicach, wykonanie oświetlenia drogowego. Dział 700, gospodarka mieszkaniowa 3 000 000 zł, środki na realizację działań związanych ze społeczną inicjatywą mieszkaniową. Dział 750, administracja publiczna 39 497 zł 16 gr. Zwiększenie planu wydatków w związku ze zwiększeniem dochodów na podstawie decyzji nr 607/2023 wojewody zachodniopomorskiego, zwiększenie wydatków na wynagrodzenia i uposażenia wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy zadanie 4.1 potwierdzenie tożsamości oraz urealnienie planu wydatków w roku 2023, a także przesunięcie środków na podstawie wniosku. Sołtysa sołectwa Kładno. Dział 754, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w kwocie 11 632 zł i 40 gr to jest urealnienie w planie wydatków, zgodnie z właściwością klasyfikacji budżetowej, przeniesienia w ramach działu i między działami, zabezpieczenie środków na wypłatę, ekwiwalent za akcję Ochotniczych straży Pożarnych w gminie Będzina i wydatków majątkowych OSP Dobrzyca. Dział 801, oświata i wychowanie -12 746 zł 19 gr urealnienie planu wydatków na podstawie wniosków dyrektorów szkół w Tymieniu, Będzinie, Mścicach oraz urealnienie planu wydatków na podstawie wniosku dyrektora przedszkola w Mścicach. Dział 851, ochrona zdrowia 69 435 zł 57 gr urealnienie planu wydatków do osiągniętych dochodów w roku 2023. Chodzi tu o wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych. Dział 852, pomoc społeczna 39 725 zł i 12 gr. Zwiększenie środków w planie wydatków w związku ze zwiększonymi dochodami na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 651/2023, 628/2023 oraz przeniesienie środków wg właściwości klasyfikacji budżetowej na podstawie wniosku kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie. Dział 855, rodzina 139 461 zł zwiększenie planu wydatków w związku ze zwiększeniem w planie dochodów na podstawie decyzji wojewody zachodniopomorskiego nr 649/2023, 661/2023 i 646/2023 zabezpieczenie środków na realizację zadań 2.4 z funduszu pomocy, również w związku ze zwiększeniem w planie dochodów na świadczenia społeczne wypłacano obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dział 900, gospodarka komunalna i ochrona środowiska 50 978 zł 35 gr. Przesunięcie środków między działami na podstawie wniosku kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego w Będzinie, a także wniosku sołtysa sołectwa Kładno. Dział 921 kultura i ochrona dziedzictwa Narodowego 64 000 zł, zwiększenie planu wydatków na dotację podmiotową dla Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie w kwocie 40 000 zł i dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie w kwocie 24 000 zł. Dział 926, kultura fizyczna 10 000 zł, przesunięcie środków między działami, urealnienie planu wydatków w roku 2023. Czy mają państwo może jakieś pytania. Do tego projektu uchwały.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę. Kto ma pytania? Proszę, pan Krawiec.

Andrzej Krawiec (Radny)

Jeśli można prosiłbym o wyjaśnienie, zmniejszenia środków o kwotę 53 000 zł w związku z remontem ulicy Brzozowej w Mścicach czy na wykonanie oświetlenia, co jest powodem. Zmniejszenia i niewykonania tam, powiedzmy, remontu i oświetlenia.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

To nie dotyczy także niewykonania. Środki zostały mniejsze, przeznaczone na wykonanie, natomiast

zaoszczędzone są przeznaczone na wykonanie oświetlenia na ulicy Brzozowej.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję.

Proszę. Pan Baczyński.

Tomasz Baczyński (Radny)

Dziękuję, pani skarbnik dział 853, zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem 80 000. To o co chodzi? O ten samochód, który użytkował, pan ja rozumiem, przepraszam pan Jaroniewski, wydatków. W załączniku inwestycyjnym, 853.

Anetta Tomala-Gajec (Skarbnik Gminy Będzino)

Tak, to jest kwota dotacji, której musieliśmy zwrócić do PFRON-u. W związku z nieprawidłowościami.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Czyli dotyczy nieprawidłowości wykorzystania samochodu, który miał ŚDS przez poprzednika, poprzedniego pana wójta, trzeba to jasno powiedzieć.

Proszę. Kto jeszcze chciałby zabrać głos? Pani Lucyna.

Lucyna Parol (Radna)

To w związku z tym dalej podatnicy ponieśli koszty. Tak, ktoś zawinił, co nie ma winnego. W tej chwili 80 000 to jest dosyć duża kwota, tak, którą zwróciliśmy, za to zapłacili podatnicy. To jest jedno, a drugi chciałam zapytać. Jeżeli chodzi o te 3 000 000 KZN-u Bałtyk. Jaki dalszy los tych pieniędzy jest, wiadomo, że to na budownictwo, więc pani wójt może, gdyby tak uchyliła nam rąbka, wiadomości? Co z tymi pieniędzmi, jak i dalszy los? I co tu się będzie działo? Czy prace jakies w tym temacie już postępują? Dalej?

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę bardzo, pani wójt.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

W kwestii pierwszego pytania to postępowanie jest w toku. Natomiast drugie pytanie te 3 000 000 zł. Te środki już wpłynęły, one wpłynęły z rządowego funduszu rozwoju, mieszkalnictwa, ze środków ministerstwa funduszy i polityki regionalnej i na ten moment my wnioskowaliśmy też za zgodą, oczywiście, rady po podjętej uchwale o objęciu udziałów w tworzonej społecznej inicjatywy mieszkaniowej, czyli te 3 000 000 zł po podpisaniu aktu notarialnego, gdzie gmina przystąpi do spółki społecznej inicjatywy mieszkaniowej KZN Bałtyk. Planowane podpisanie aktu notarialnego jest w najbliższy poniedziałek, 4 grudnia. Następnie środki te, które pozyskaliśmy ze sobą, przekazane jako te nasze wsparcie udziałów. No i rozpoczniemy działania w kierunku powstawania budownictwa wielomieszkaniowego, mamy wskazane nieruchomości gminne, które odpowiadają warunkom na utworzenie tego typu budownictwa. I wszystkie szczegóły dalsze, już po powołaniu społecznej inicjatywy mieszkaniowej, oczywiście będą uzgadniane i z radnymi proponowane lokalizacje, a także to, w jaki sposób te budynki będą budowane i w jakiej formie one będą budowane, czy to będą w formie bloków, czy też ewentualnie mieszkań szeregowych, to wszystko już będzie analizowane na dalszym etapie. Na ten moment w poniedziałek podpisujemy akt notarialny i rozpoczynamy od tego, że wstępujemy do spółki.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję.

Bardzo proszę, kto jeszcze miałby pytania. Jeśli nie ma bardzo proszę o opinię przewodniczącą komisji budżetowej, panią Barbarę Grudzień?

Barbara Grudzień (Radna)

Dziękuję. Komisja finansowa budżetowa miała spotkanie w dniu dzisiejszym w składzie dwuosobowym. Proponowane zmiany w budżecie opiniuje pozytywnie. Prosi wysoką radę o podjęcie tej uchwały.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję.

Proszę państwa. Przystępujemy do głosowania. Kto, kto jest za podjęciem uchwały w sprawie zmian budżetu gminy Będzino na rok 2023, przedstawiony nam przed chwilą. Proszę o oddanie głosu. Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Projekt uchwały nr 3 przepraszam. W sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034. Bardzo proszę, oddaję głos, pani skarbnik, proszę.

Anetta Tomala-Gajec (Skarbnik Gminy Będzino)

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący, wysoka Rado. Projekt uchwały nr 3 w sprawie zmian wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034. Rada Gminy Będzino uchwała, co następuje w § 1 w uchwale nr LXX/385/22 Rady Gminy Będzino w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034. Data wejścia w życie, 4 stycznia. 2023 z późn. Zm. Wprowadza się następujące zmiany załącznik nr 1 wieloletnia prognoza finansowa gminy Będzino na lata 2023-2034 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały załącznik nr 2. Wykaz wieloletnich przedsięwzięć gminy Będzino obejmujące limity wydatków w poszczególnych latach oraz limity zobowiązań z nimi związane, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały załącznik nr 3. Objasnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały. W § 2 wykonanie uchwały powierza się wójtowi gminy Będzino w § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Objasnienia przyjętych wartości do wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034. Zgodnie ze zmianami w budżecie na dzień 30 listopada 2023 roku dokonano następujących zmian w wieloletniej prognozie finansowej gminy Będzino. Dochody ogółem zwiększono o kwotę 3 337 731 zł. 41 gr, z czego dochody bieżące zwiększono o 363 937 zł 24 gr, a dochody majątkowe zwiększono o 2 973 794 zł i 17 gr wydatki ogółem zwiększono o 3 337 731 zł i 41 gr, z czego wydatki bieżące zwiększono o 391 753 zł i 6 gr, a wydatki majątkowe zwiększono o 2 945 978 zł i 35 gr.

Wynik budżetu nie uległ zmianie. Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie dochodów i wydatków i wyniku budżetu w roku budżetowym przedstawiono w tabeli załączonej. Umieszczeniu w tych objaśnieniach. I tak dochody. Ogółem plan przed zmianą wynosił 55 841 167 zł 28 gr zmiana to 3 337 731 zł 41 gr. Plan po zmianie to 59 178 898 zł i 69 gr wyda dochody majątkowe. Plan przed zmianą to 4 000 304 zł 304 000. Przepraszam 412 zł 63 gr zmiana to 2 973 794 zł 17 gr. Plan po zmianie to 7 278 206 zł 80 gr. Wydatki ogółem plan przed zmianą to 70 189 643 zł 91 gr zmiana to 3 337 731 zł i 41 gr. Plan po zmianie to 73 527 375 zł i 32 gr. Wydatki majątkowe plan przed zmianą 14 110 290 zł, 80 gr zmiana to 2 945 978 zł i 35 gr. Plan po zmianie 17 056 269 zł 15 gr. W wieloletniej prognozie finansowej gminy Będzino przychody nie uległy zmianie. Rozchody nie uległy zmianie. Zmiany wieloletniej Będzino finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034 spowodowały modyfikacja w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano również w tabeli. Wszystkie wskaźniki są zachowane. Zmiana wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino obejmuje również zmiany w załączniku nr 2, które szczegółowo opisano poniżej dokonano zmiany w zakresie następujących przedsięwzięć wydatki inwestycyjne cyfrowa gmina, centrum projektów Polska cyfrowa, okres realizacji 2022 do 2023 łączne nakłady finansowe zmniejszono z kwoty 93 850 zł to kwotę 93 419 zł 70 gr. OSP Mścice rozbudowa remizy strażackiej łączne nakłady zmniejszono z kwoty

78 000 do kwoty 0 zł. Przebudowa dróg gruntowych w miejscowości Smolne okres realizacji od 2023 roku do 2024 limit wydatków zmniejszono o kwotę 5000 zł łączne nakłady finansowe zmieniły się z kwoty 840 000 do kwoty 835 000 zł. Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej zostały przedstawione WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym na podstawie zawartych umów i porozumień. Pełen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 to niniejszej uchwały. Czy mają państwo może jakieś pytania?

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Bardzo proszę, uchwała też omawiana szczegółowo na komisji. Czy ktoś z państwa jeszcze ma jakieś pytania?

Jeśli nie ma, to przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Będzino na lata 2023-2034. Proszę oddać głos? Dziękuję.

Oddano 13 głosów, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta. Dziękuję pani skarbnik i bardzo. Przechodzimy do kolejnej uchwały.

Sylwia Hałama (Wójt Gminy Będzino)

Szanowni Państwo, zanim pan inspektor wprowadzi w państwa program, chciałabym powiedzieć, że w tym roku zrobiliśmy to troszkę w innej formie, niż w latach ubiegłych, ponieważ otrzymaliśmy takie wsparcie merytoryczne w ramach projektu dialog obywatelski i partycypacja w powiecie koszalińskim i w ramach tego programu trener, specjalista, współpracował z nami przy tworzeniu zarówno tego programu jednorocznego, jak i programu wieloletniego, dotyczącego współpracy z organizacjami pozarządowymi, my się z nimi spotykaliśmy. Tak, odbyły się dwukrotnie takie spotkania i wszystkie grupy społeczne, działające właśnie w tym zakresie. Wszystkie stowarzyszenia, które działają na terenie, inne organizacje pozarządowe, które działają na terenie gminy Będzino, spotykały się i też mówiły o swoich potrzebach, problemach i w ramach właśnie tych spotkań miejmy nadzieję, że tym razem uszyty na miarę potrzeb naszych organizacji.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo proszę. Pana Jana Jaczewskiego, którego witam jednocześnie, o przedstawienia nam uchwały dotyczącej współpracy.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący, panie wójt, Szanowna Rado, mam przyjemność przedstawić wieloletni program współpracy gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi, program jest podstawą do podejmowania działań mających na celu długofalowy rozwój aktywności społecznej, budowę dojrzałego społeczeństwa obywatelskiego oraz tworzenia warunków do rozwoju i sprawnego funkcjonowania gminy Będzino. Programy są oczywiście wszystkie pojęcia, które określają wszystkie podmioty, które są w gminie Będzino. Celem głównym jest rozwój aktywności społeczności lokalnej poprzez wzmocnienie kapitału społecznego i doskonalenie jakości usług publicznych. Celami szczegółowymi programu są aktywizacja mieszkańców terenu gminy Będzino, rozwój potencjału organizacji pozarządowych, integracja sektora pozarządowego, efektywna realizacja i ponoszenie jakości realizacji zadań publicznych, pomocy i rozwoju lokalnego wolontariatu, zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu lokalnych problemów. Umacnianie świadomości społecznej, poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję, rozwój dialogu i partnerstwa między przedstawicielami władz samorządowych a organizacjami pozarządowymi. Oczywiście, jest tutaj też powiedziane jak ta współpraca będzie przebiegała. Na zasadach pomocności, suwerenności, stron partnerstwa, efektywności, uczucia, siły konkurencji i jawności.

Oczywiście, teraz przedstawię zakres taki będzie w tym długofalowym programie. Do obszarów obejmujących zadania publiczne, które w latach 2024-2028 mogą być realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi przy współudziale finansowym gminy, zaliczamy w szczególności tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej poprzez funkcjonowanie społecznej agencji najmu w gminie, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w tym w szczególności prowadzenie ośrodka wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w gminie, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, bezpieczeństwo publiczne, edukację, opiekę wychowawczą i oświatę. Oczywiście, są 2 rodzaje formy, forma bez poza finansowa i formy finansowe. Okres realizacji tego programu będzie, od oczywiście jeśli Szanowna rada to przyjmie od stycznia 2024 do 31 grudnia 2028 i wysokość funduszy jakie mają być ewentualnie zatwierdzone przez radę, a które mają być oddane do realizacji tego programu. Na realizację zadań w okresie obowiązywania programu gmina planuje przeznaczyć wydatki w wysokości nie mniejszej niż 3 000 000.

Z czego na zadanie dotyczące tworzenia warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej poprzez funkcjonowanie społecznej agencji najmu mienia 200 000 w latach 2024-2028, na zadanie dotyczące ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w tym na prowadzenie ośrodka wsparcia środowiskowego domu Samopomocy w gminie 1 000 800 w latach 2024-2025, zadania z zakresu upoważnienia, kultury fizycznej, sportu oraz bezpieczeństwo publiczne opiekę edukacyjną, wychowawczą, oświatę 1 000 000 zł w latach 2024-2028.

I teraz sposób oceny programu. Program on będzie monitorowany, jest kontrolowany corocznie.

Pani wójt znaczy, pani wójt będzie zobligowana do złożenia dla samej rady dwukrotnie sprawozdania z realizacji tego programu w terminach do maja do 30 maja 2026 i końcowego do 30 maja 2029. Teraz, jak był tworzony program, to, co powiedziała pani wójt, był tworzony współpracy z Urzędzie Gminy, był zobowiązane spotkania w ramach dialog obywatelskich i partycypacja w powiecie koszalińskim w ramach rządowego programu funduszu inicjatyw obywatelskich nowe FIO w latach 2021-2023. Ten program był podany również pod konsultacje, zgodnie z zarządzeniem pani wójt nr 103 z dnia 8 listopada 23, w dniach 9-15 listopada.

Proszę szanowną radę o przyjęciu tego programu.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, czy są jakieś pytania? Bardzo proszę. Jest to bardzo proszę. Przewodnicząca komisji oświaty i spraw społecznych.

Lucyna Parol (Radna)

O tych organizacjach pozarządowych proszę, powiedzieć, ile tych organizacji mamy na terenie naszej gminy, bo myślę, że mieszkańcom to tak sam program, to niewiele mówi. Więc gdyby tak przybliżyć im, ile ich mamy, jakie działają na terenie naszej gminy i czy wszystkie działają i w jaki sposób są wspieranych finansowo? Dziękuję.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Na obecną chwilę. Zarejestrowanych w KRS jest 11 organizacji pozarządowych, w starostwie jest 6, działa 8 Kół Gospodyń Wiejskich. Czy to panią radną nie zadowala, ta odpowiedź, czy?

Lucyna Parol (Radna)

Chcesz wiedzieć, co na terenie naszej gminy? No to działa dlatego, że radna się trochę w tym orientuje, ale jeżeli mówimy o programie i to na 4 lata, o programie wspomaganiu organizacji pozarządowych, no to dobrze, by było, żeby wiedzieli, jakie organizacje działają, czy tylko koła gospodyń, czy są inne. Więc proszę, tak przybliżyć i właśnie jakie są jeszcze 11, to tak, wie pan, to jest takie suche, ale przynajmniej kilka, proszę, wymienić? No tylko 8, w tym w tych 11 to jest 8 kół gospodyń i to jest wszystko. No

właśnie.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Są, w to wchodzi w skład 3 straże, straże ochotnicze straże pożarne, Stowarzyszenie sportowe Gminy Będzino. Pływamy i ratujemy, karate, które biorą czynny udział właśnie w współpracy. Husaria, pojazdów jest też pojazdów zabytkowych. Chyba już chyba wymieniłem wszystkie.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Husaria to jest dawny klub sportowy?

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Nie to jest to.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Taki był w Tymieniu.

Dziękuję, proszę. Kto jeszcze chciałby zabrać głos?

Pan Kołpacki zresztą chciał. Jeśli nie ma więcej pytań. Przystępujemy do głosowania. Uchwała w sprawie programu współpracy gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2024p-2028. Bardzo proszę o oddanie głosu. Kto jest za, kto?

Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta. Dziękuję, bardzo dziękuję. Kolejna uchwała w sprawie uchwalenia programu współpracy gminy roczny projekt uchwały nr uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2024 rok. Bo tutaj te program aha, nie przepraszam, ja spojrzałem na początek i się pomyliłem. A dotyczy to działalności organizacji pożytku publicznego i wolontariacie na 2024 rok. Także tą uchwałą mówimy bardzo proszę. Pan Janczewski Jaczewski.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Panie Przewodniczący, Szanowna Rado pani wójt. Program jest wyjściową do podejmowania działań w tzw. Trzecim sektorze wszystkie cele są podobne jak w programie, programie wieloletnim, również w formie finansowania są takie same. Zmienia się tylko uszczegółowiony jest zadania priorytetowe w tym programie i współpraca gminy Będzino w 2024 roku z podmiotami będzie przebiegała, w takich 4 sferach w sferze kultury, sportu fizycznej i sportu to znaczy utrzymanie obiektów sportowo rekreacyjnych, promowanie wyczynowego, organizacja wydarzeń sportowo reakcyjnych i prowadzenie zajęć wybranych dziedzin sportu. To jest w pierwszym sferze. Drugiej ochrony w sferze ochrony zdrowia, pomocy społecznej poprzez realizację programów profilaktycznych oraz programu promocji i ochrony zdrowia wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie rehabilitacji i integracji ze środowiskiem oraz likwidację barier architektonicznych, wielopoziomowa pomoc ludziom ubogim i bezdomnym w formie organizowania, dożywiania, zapewnienia schronienia, opieki medycznej, wspieranie różnych form pomocy dzieciom i rodzin niewydolnych wychowawczo, zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci, młodzieży m.in. poprzez organizację, finansowanie wyżywienia, organizacji zapewnienia wypoczynku dzieciom z rodzin najuboższym, działalność na rzecz integracji, integracji zawodowej, społecznej, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.

W sferze trzeciej w sferze bezpieczeństwa publicznego, edukacji, opieki wychowawczej i oświaty, działania w zakresie porządku publicznego, ratownictwa i ochrony ludności, działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego, ochrony zwierząt, organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej,

organizacja konkursów wiedzy i umiejętności w szkołach, profilaktyka edukacyjna dzieci i młodzieży oraz dorosłych w zakresie ratownictwa, ochrony przeciwpożarowej i sfera czwarta w sferze tworzenia warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej poprzez społeczną agencję najmu.

Program ma obowiązywać od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024.

Wysokość planowanych środków na realizację tego programu. Planowaną wysokość środków przeznaczonych, na realizację zadań publicznych rok 2024 określi oczywiście Rada Gminy w uchwale budżetowej na 2024 planowana kwota wynosi nie mniej niż 200 000, na działania w obszarach priorytetowych pożytku publicznego. Kwota przeznaczona na dotacje celowej i ochrony przeciwpożarową dla jednostek OSP określona jest w uchwale budżetowej w dziale związanym z bezpieczeństwem i ochroną przeciwpożarową. Na realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Będzino, środki otrzymane przez urząd od Wojewody Zachodniopomorskiego w kwocie 982 975 zł i przekazywane w formie regrantingu do dla podmiotu programu na realizację zadania dotyczącego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej przez społeczną agencję najmu przeznacza się 40 000 zł.

Jak utworzony był program, również tak samo był utworzony program, jak wieloletni w ramach współpracy z dialogiem obywatelskim i w powiecie koszalińskim w ramach rozwoju funduszy obywatelskich nowe FIO w latach 2020-2023 również był podany pod konsultacje społeczne i tutaj przeczytam teraz raport z konsultacji społecznych.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym oraz ustawy o pożytku publicznego i wolontariacie oraz uchwały Rady Gminy z dnia 25 listopada 2013 w sprawie szczegółowego procedowania z organizacjami pozarządowymi, innymi projektami projekt prawa miejscowego, a także na podstawie zarządzeń nr 103 oraz 104 z dnia 8 listopada 2023 ogłoszono korzystanie społeczny dotyczący projektu programu z pracy gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi, innymi podmiotami. Projekty zostały podane konsultacjom społecznym w dniach 9.11. Do 15.11. informacja o konsultacjach została umieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy, zakładce dedykowanej konsultacjom społecznym oraz na tablicy w siedzibie urzędu. Wnioski, opinie do przełożonych projektów można było składać w formie pisemnej zgodnie wzorem dołączonym do zarządzenia o konsultacjach. W trakcie konsultacji nie wpłynęły żadne wnioski i uwagi co do zaprezentowanych programów projektu, mając na uwadze powyższe projekty zostaną skierowane do biura Rady Gminy Będzino. Podpisik pani wójt. Dziękuję bardzo. Proszę o przyjęcie programu.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, proszę, czy są pytania.

Jest to uszczegółowiony już program na 2024 rok.

Jeśli nie ma pytań. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za podjęciem uchwały w sprawie uchwalenia programu współpracy gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2024. Proszę oddać głos.

Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta. Dziękuję bardzo, no i mamy kolejną uchwałę w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024. Bardzo proszę. Pan Jan Jaczewski.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Panie Przewodniczący, pani wójt, Szanowna Rado. Gminny program określa lokalną strategię

profilaktyki, minimalizującą szkody społeczne w indywidualnych wynikających z problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przemocy. Podstawą prawną do opracowania tego programu były ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustawa z dnia 29 lipca 2025 o przeciwdziałaniu narkomanii rozporządzenie rady ministrów z dnia 30 marca 2021 w sprawie Narodowego programu zdrowia na lata 2021-2025, strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Będzino na lata 2021-2025, przyjęta przez Radę Gminy Będzino z dnia 25 marca 2021. Na dzień 18 października liczebność gminy Będzino liczyła 8286 mieszkańców. Rada Gminy uchwaliła, że na terenie gminy Będzino może być zezwoleń na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży, 100 w miejscu sprzedaży alkoholu 25 na dzień obecny jest w miejscu sprzedaży jest 21 zezwoleń. Natomiast poza miejscem jest 20. W toku przygotowania tego programu spłynęły informacje odnośnie przeciwdziałania z następujących instytucji Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie, Zespół Interdyscyplinarny w gminie Będzino, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie, Komendant Miejski Policji w Mielnie oraz certyfikowane specjalista zespołu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zatrudniony w Będzinie Punkt Konstytucyjny w gminie Będzino, raz w tygodniu.

Tu są przedstawione diagnozy oraz problemy, które, które dotyczą się gminy Będzino. Tak jak w każdym społeczeństwie problem alkoholowy, nikotyzmu, narkomania, uzależnienia behawioralne i przemoc. My temu staramy się przeciwdziałać i współdziałamy, współdziałamy razem z m.in. Z komisją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, szkoły podstawowe, Gminny Ośrodek Pomocy, Ośrodek Kultury w Będzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie, dzielnicowi z Komisariatu w Mielnie, Sąd Rejonowy, prokuraturę, placówki szpitalne oraz placówki podstawowej opieki zdrowotnej oraz oczywiście organizacje pozarządowe. Adresatami tego programu są wszyscy mieszkańcy gminy Będzino, którzy są dotknięci tymi problemami, jak również ich rodziny.

Cele operacyjnych tego programu to jest minimalizacja szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmniejszenie zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podawania innych zachowań ryzykownych dla dzieci i młodzieży, zmniejszenie poczucia bezradności, poszukiwania pomocy, promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomani, rozwój form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, zapewnienie pomocy opiekuńczej, wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia m.in. poprzez organizację letniego wypoczynku, wynagrodzenia, dożywienia dzieci i młodzieży, zakup materiałów, koszty wycieczek, zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych współuzależnieniem, współuzależnionych członków i rodzin, promowanie zdrowego trybu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz do dorosłych. Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów, utrzymania, prowadzenia punktu konsultacyjnego, wzmacnianie kompetencji członków gminnej komisji do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych. I teraz zadania szczegółowe. Podejmowane o charakterze informacyjnym czyli realizacja to jest, czyli finansowanie kompani informacyjno-edukacyjnych poprzez zakup pracy w zakresie profilaktyki, finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się problematyką, edukacja mieszkańców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, realizacja szkolenia, kursy dla osób prowadzących, zajęcia pozalekcyjne, zakup literatury z profilaktyki, zakup gadżetów z elementami profilaktycznymi, zakup i dystrybucja materiałów, edukacyjno informacyjnych, realizacja programów profilaktycznych. A chciałem przypomnieć, że Gmina zakupiła 3 takie programy, które są dostępne na stronach i gminy, i szkół, które można poprzez kliknięcie w link wchodzimy w

program i tam zarówno dla dzieci, dla rodziców, bardzo przydatne i pomocne to jest to jest rozesłane do szkół, szkoły mają i jest na naszej stronie głównej. Realizacja aktualnych programów, jest tych programów 27, w zależności od tego czy to są uzależnienia czy selektywne, czy wskazujące. Szkoły, też to mają te programy, z których można korzystać, organizacja przez spotkania o charakterze profilaktycznym, realizacja spotkań z mieszkańcami gminy, organizowanie zajęć, warsztatów profilaktycznych oczywiście. Oczywiście w tych wszystkich zadaniach sami byśmy nie dali radę, dlatego są potrzebni, potrzebne ośrodki, które będą wspierali, także urząd Gminy Będzino, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, jednostki pomocnicze, organizacje pozarządowe. Bardzo ważnym elementem w tym jest Gminny Ośrodek Kultury, który organizował w czasie wakacji szereg, szereg wyjazdów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin, które były dotknięte tymi problemami.

Podjęcie działań o charakterze interwencyjnym w sytuacjach na działanie alkoholu używa narkotyków oraz stosowania przemocy. Realizacja projektu, w szczególności sytuacji dziecka i jego rodziny oraz budowanie działań w celu dalszej pracy z rodziną, organizacja wsparcia przed i leczeniu oraz podejmowanie działań informacyjnych między innymi kampanii, debat dotyczących problemów alkoholowych, pomoc dla dorosłych, członków rodzin problemów alkoholowych, wsparcie osób dotyczących pomocy będzie domowych, powiązanych z używaniem alkoholu i przez osoby oraz te, które mieszkają w tym. Prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych rejestrowanych w komisjach.

Oczywiście, również partnerami tego programu są wymienione placówki, tak jak Gminny Ośrodek Pomocy, Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe i pomocnicze.

Chciałem przytoczyć, że wszystkie źródła finansowania tych wszystkich przedsięwzięć nie pochodzi, nie obciąża gminnego budżetu, tylko ze środków, z opłat za korzystanie z zezwoleń na alkohol i tylko w tej granicy i w tym obszarze się posługujemy. Także ten program, który jest realizowany, a jest, jest dość pokazny, realizowany, pochodzi tylko i wyłącznie ze środków ze środków za sprzedaż alkoholu. Dziękuję, bardzo proszę o zatwierdzenia tego programu.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo proszę. Czy są jakieś pytania. Dotyczące tej uchwały? Proszę pani Banaszczak.

Joanna Banaszczak (Radna)

Panie Janie, chciałam się spytać, czy dużo jest zgłoszeń na naszym terenie odnośnie przemocy i kogo najczęściej ona dotyczy?

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Stosunkowo jest dużo tych zgłoszeń. Działa ten Punkt Konsultacyjny, teraz oczywiście w tygodniu są 3-4 osoby się zgłaszają, to pani, która prowadzi ten punkt, na bieżąco, pomaga tym. Zgłaszają się osoby, które doznają tej przemocy na podstawie tych w tych wniosków przeważnie to są osoby, które nadużywają alkoholu i to się wiąże z przemocą. Tak, tak, granie, tak. Kierujemy je do najpierw do leczenia poprzez skierowanie do biegłych, do sądu. I sąd postanawia, czy kierujemy je na leczenie stacjonarne, czy do anonimu.

Anetta Tomala-Gajec (Skarbnik Gminy Będzino)

Mógłby pan przedstawić skład Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, bo wydaje mi się.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Na samym końcu jest.

Tak jest, jest mówię, data jest.

Skład, bo w tej chwili przewodniczący jest po operacji i faktycznie praktycznie jest niedostępny.

Tak, to jest aktualny skład zgodny z zarządzeniem pani wójt.

Joanna Banaszczak (Radna)

Dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę, czy jeszcze jakieś pytania.

Jeśli nie ma? Przystępujemy do głosowania w sprawie uchwały dotyczącej uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024. Bardzo proszę oddać głos.

Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Jan Jaczewski (Inspektor, ds. profilaktyki i spraw społecznych)

Dziękuję bardzo.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Ostatnia uchwała na dzień dzisiejszy uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie gminy Będzino, Tutaj oddaje głos Pani Wójt, proszę bardzo.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Wysoka Rado. Niniejszy projekt uchwały różni się od projektu uchwały nr LXXXIV/469/2023 pewnymi zapisami, a wynika to z trybu nadzorczego Regionalnej Izby Obrachunkowej, która tutaj wskazała zapisy, które należy z tej uchwały usunąć i tak w § 7 został wykreślony pkt 2 z tej uchwały pierwotnej oraz § 8 w pkt 1 został wykreślony zapis w ciągu 6 miesięcy dnia podpisania umowy, czyli dotacja podlega rozliczeniu na podstawie wniosku o wypłatę dotacji i zawiadomienia o wykonaniu przedsięwzięcia. Również § 2 pkt. 4 został skorygowany jeden zapis, chodzi o wodę, która jest użytkowana, wcześniej było wskazane, że jest to woda do celów spożywczych. Tutaj Regionalna Izba zasugerowała, że powinien być wpis woda do celów socjalno-bytowych i tylko tym różni się ten projekt uchwały od uchwały pierwotnej podejmowanej przez Wysoką Radę 3 listopada tego roku, w związku z czym w § 3 obecnego projektu uchwały wskazano zapis, że uchyla się uchwałę nr LXXXIV/469/23 Rady Gminy Będzino z dnia 3 listopada 2023 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu udzielania dotacji z budżetu gminy na dofinansowanie budowy studni głębinowych na terenie gminy Będzino. Proszę Wysoką Radę o podjęcie uchwały w nowym brzmieniu, które uwzględnia tutaj uwagi organu nadzorczego.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie ma. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za podjęciem uchwały w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie gminy Będzino. Proszę, bardzo, proszę o oddanie głosu, kto będzie. Dziękuję. Głosowało 13 radnych, 13 głosów za podjęciem uchwały. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Kończymy pkt 5 podjęcie uchwał i ogłaszam, czy nie ogłaszać 15 minutową przerwę.

15 minut przerwy.

Proszę państwa, proszę o uwagę. Wznawiamy obrady sesji.

Pkt 6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych radnych Rady Gminy w Będzinie. Proszę państwa, od Naczelnika Urzędu Skarbowego wpłynęło pismo, że zostały przeanalizowane oświadczenia majątkowe radnych, wszyscy radni złożyli oświadczenia w terminie, łącznie z oświadczeniem moim, które trafiło do Wojewody. W sumie są to uwagi, jeżeli chodzi o wpisy co do niektórych radnych, także bardzo proszę. Tu indywidualnie to co kogo dotyczy, żeby tutaj sobie sprawdził i ewentualnie wykorzystał te uwagi przy kolejnych oświadczeniach, żeby nie popełniać tych samych błędów i pozwolę sobie tutaj przekazać jeszcze takie informacje dosyć istotne, bo w tych, których stwierdzono jakieś tam drobne nieprawidłowości. Nie powoduje to skierowania do kontroli urzędu skarbowego czy kontroli Izby Skarbowej. Natomiast trzeba to uwzględnić przy składaniu następnych oświadczeń, żeby nie popełnić tych samych błędów. I tutaj takie informacje są jeszcze od naczelnika. Przypominam, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w oświadczeniach majątkowych składane za rok podatkowy należy wykazać stan posiadania na dzień 31 grudnia roku objętego analizą zarówno w zakresie majątku ruchomego, nieruchomego, zasobów pieniężnych, jak i zobowiązań finansowych oświadczenia majątkowe powinno uwzględniać składniki majątku objęte zarówno wspólnotą ustawowo, jak i stanowiące majątek odrębny, osoby składające, oświadczenie, tytuł prawny, własność, współwłasność należy wykazać odrębnie dla poszczególnych składników majątku, posiadanych zasobów i posiadanych zobowiązań. W przypadku nieruchomości gruntowych zabudowanych należy wskazać, czym zabudowany jest grunt oraz podać powierzchnię użytkową budynku. Wykazać posiadane zobowiązania finansowe. Należy pamiętać o każdorazowym wskazaniu, w związku z jakim zdarzeniem oraz wobec jakiej kogo zostały one zaciągnięte. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym składa się pod odpowiedzialnością karną za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, podejrzenie podania nieprawdy lub zatajenie prawdy przez osobę składającą oświadczenie majątkowe skutkuje skierowania wniosku do Centralnego Biura Antykorupcyjnego o kontrolę oświadczenia majątkowego. No i tutaj są wymienione wszystkie podstawy prawne, które tego dotyczą z u.s.g. Także bardzo proszę, aby osoby tutaj obecne, żeby sprawdziły, jakie są w ich oświadczeniach niedociągnięcia i proszę to przyjąć jako przy składaniu kolejnego, żeby tych błędów już ponownie nie uniknąć.

Proszę, czy jakieś pytania państwo macie?

Jeśli nie ma, to bardzo proszę tutaj do biura rady. Przechodzimy do kolejnego punktu. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy w Będzinie oraz jednostek organizacyjnych. Bardzo proszę, oddaję głos. Pani wójt.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Wysoka Rado do złożenia oświadczeń majątkowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku zobowiązanych było 15 pracowników Skarbnik gminy, Sekretarz gminy, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie, Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie, dyrektorzy przedszkoli 2 osoby, dyrektorzy szkół 4 osoby, dyrektor żłobka, pracownicy Urzędu Gminy wydające w imieniu Wójta Gminy decyzje administracyjne i takie były 3 osoby. Wszyscy zobowiązani złożyli oświadczenia majątkowe w ustawowym terminie, to jest do 30 kwietnia. Na drukach zgodnych z obowiązującym wzorem oraz kopią swojego zeznania ściągniętego dochodu w roku podatkowym za rok poprzedni w 2 egzemplarzach. Oświadczenia zostały przesłane do naczelnika pierwszego urzędu skarbowego w Koszalinie, takie oświadczenia 12 oświadczeń do drugiego urzędu skarbowego w Koszalinie oraz jedno oświadczenie do naczelnika urzędu skarbowego w Kołobrzegu. Wójt Gminy Będzino również w ustawowym terminie złożyła swoje oświadczenie majątkowe Będzino wojewodzie zachodniopomorskiemu i analiza merytoryczna danych oświadczenia nie

wykazała naruszeń przepisów prawa. Oświadczenie majątkowe zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Będzino po udostępnieniu treści oświadczeń majątkowych na BIP nie wpłynęły żadne uwagi z zewnątrz.

Oświadczenia majątkowe zostały złożone przez 2 osoby, które są zobowiązane ustawą w związku z rozwiązaniem umowy o pracę. Oświadczenia zostały złożone w terminie ustawowym. Osoby, u których stwierdzono nieprawidłowości, zostały o tych nieprawidłowościach poinformowane, stwierdzono nieliczne nieprawidłowości. One nie skutkowały wobec żadnej z tych osób koniecznością skierowania wniosku o kontrolę oświadczenia majątkowego do Centralnego Biura Antykorupcyjnego zgodnie z par. 24 ust. 9 u.s.g.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Jeszcze pani wójt będzie głos zabierać.

Proszę państwa. Dziękuję bardzo kończymy pkt 7.

Pkt 8 informacja wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji. Bardzo proszę, oddaję głos pani wójt, pani Sylwii Halama.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Szanowni Państwo, w okresie międzysesyjnym nadzorowałam realizowane inwestycje gminne, także realizację budżetu oraz rozstrzygałam sprawy, które należą do kompetencji wójta. W tym okresie odbywałam także spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, radnymi, sołtysami, odbywałam także narady z pracownikami one w głównej mierze dotyczyły realizowanych inwestycji.

A z takich wydarzeń, które miały miejsce w trakcie tego okresu, to 9 listopada uczestniczyłam w Narodowym czytaniu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Tymieniu i tu wspólnie z seniorami z Dziennego Domu Seniora i tutaj też trochę z ich inicjatywy takie wydarzenie się odbyło. 10 listopada odbyła się uroczysta Akademia z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Odbyła się ona w Tymieniu przygotowała, przygotowana była przez szkołę podstawową imienia Kardynała Ignacego Jeża w Tymieniu, a także tego dnia odbył się Gminny turniej tenisa stołowego, szachowego i warcabowego, który jak co roku organizuje Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie. 11 listopada uczestniczyłam w uroczystościach niepodległościowych. Najpierw na mszy w kościele w Łeknie, następnie odbył turniej o Puchar Wójta Gminy Będzino w piłce nożnej na orliku w Mścicach, a także XX Rodzinny Bieg Wolności w Dobrzycy, 14 listopada uroczystości z okazji obchodów światowego dnia seniora w Tymieniu. Tutaj uczniowie szkoły podstawowej w Tymieniu przygotowali niespodziankę dla seniorów dziennego domu seniora, zaprosili ich na wspólne uroczystości światowego dnia seniora, a 15 listopada również uroczystości z obchodów z okazji obchodów światowego dnia seniora. Tym razem odbyły się w Mścicach w przedszkolu Promyki Bałtyku. Tutaj przedszkole pięknie zorganizowało te obchody, te uroczystości i w nich uczestniczyli seniorzy z dziennego domu seniora, także z klubu seniora w Mścicach. Również tego dnia odbyłam spotkanie z przedstawicielami zarządów Ochotniczych Straży Pożarnych. Rozmawialiśmy o przyszłorocznym budżecie.

16 listopada byłam w Nadleśnictwie Gościno, to było spotkanie dotyczące rozliczenia drogi w miejscowości, przebudowy drogi w miejscowości Smolne, a także rozmawialiśmy o możliwościach wsparcia przy realizacji inwestycji w latach kolejnych. 21 listopada uczestniczyłam wspólnie z panem przewodniczącym w spotkaniu pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie z okazji obchodów dnia pracownika socjalnego, 23 listopada na podpisaniu aktu notarialnego dotyczyło to sprzedaży nieruchomości, mieszkania w Strachominie.

27 listopada byłam spotkania z Dyrektorem Powiatowego Zarządu Dróg. I tutaj, dzięki dobrej współpracy z panem Starostą Powiatu Koszalińskiego i także z panem dyrektorem, z panem wicestarostą, doszliśmy tutaj do porozumienia i przyszłorocznym zatwierdzonym projekcie budżetu znalazły się nasze

dokumentacje techniczne na przebudowę drogi Będzino-Sarbinowo, a także drogi Smolne Wierzchomino. Również rozmawialiśmy o możliwości poprawy bezpieczeństwa przy drodze na drodze Powiatowej przy szkole w Dobrzycy. I tutaj rozwiązania też są zaproponowane na przyszły rok, też przy pozyskaniu oczywiście środków zewnętrznych, po to, aby mieszkańcom, Dobrzycy i przede wszystkim dzieciom przy szkole tutaj zapewnić pełne bezpieczeństwo. W tym okresie między sesyjnym podjęłam 5 zarządzeń na regulujących bieżące funkcjonowanie gminy. Dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Czy ktoś z państwa ma jakieś zapytania, ale do pani wójt.

Jeśli nie ma, to przechodzimy jeszcze, a bardzo proszę.

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Jeszcze tylko chciałam państwa poinformować, że w okresie, również między sesyjnym ogłosiłam przetarg na remonty 2 dróg. Jedna z tych dróg to droga tutaj w Będzinie. To są te projekty dofinansowane z rządowego funduszu rozwoju dróg i drugi przetarg to przebudowa drogi w miejscowości Komory. Tutaj dostaliśmy informację z urzędu wojewódzkiego, że przyznano nam wsparcie. Nie jest to jeszcze wsparcie w wysokości 50% środków, na ten moment wyniesie ono około 30%, natomiast jest zapewnienie, że jeszcze są środki i po prostu po zakończonych postępowaniach to dofinansowanie zostanie nam zwiększone. Właśnie w dniu dzisiejszym odbywa się podpisanie umów w Szczecinie. Wczoraj dostałam telefon z zaproszeniem do pana Wojewody na podpisanie umowy, z racji tutaj dzisiejszych obrad sesji nie mogłam być. Natomiast przetargi są ogłoszone do 7 grudnia jest termin składania ofert, także otrzymaliśmy oferty na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości tutaj zamieszkałych w terenie gminy Będzino. Wpłynęły 2 oferty i na dzień dzisiejszy jeszcze trwa sprawdzanie tych ofert. Również ogłosiłam nabór i do 12 grudnia nabór na pracownika tutaj do urzędu pracownika ds. spraw ochrony środowiska i inwentaryzacji potrzebujemy, szukamy osoby, która zajmie się w głównej mierze sprawami związanymi ze zmianą stosunków wodnych, z nawożeniem ziemi na nieruchomości, z podwyższaniem ogólnie terenu. Szczegółowe informacje co do tego naboru są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce oferty tutaj konkursowe. Prosiłabym państwa, czy też osoby być które nas słuchają zainteresowane takim naborem i pracą w urzędzie o skorzystanie z tego naboru i zapraszam.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, jeszcze raz pytam czy jakieś pytania do Pani Wójt? temacie informacji, które przedłożyła, jeśli nie to kończymy ten punkt.

I rozpoczynamy pkt. 9 wolne wnioski i zapytania. Bardzo proszę. Pan Krawiec, proszę.

Andrzej Krawiec (Radny)

Pani wójt, otrzymałem wiadomość niedawno, że na terenie naszej gminy poruszają się samochody o podwyższonym ciężarze, jak gdyby. Proszę mieszkańcy, żeby poruszyć sprawę wywozu przez Infra-bud materiałów budowlanych na drogę żuźlową do Podamirowa. Jeżdżą samochody o wyższej masie niż przewiduje norma czy coś wiadomo na ten temat i można ukrócić ten proceder, jak gdyby.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę.

Pani wójt, od razu odpowiedź?

Sylwia Halama (Wójt Gminy Będzino)

Proszę bardzo, tak. Szanowni Państwo, w kwestii poruszania się pojazdów o wyższej masie tutaj pan konkretnie pytał o Podamirowo, to myślę, że tutaj są przedstawiciele Gminnego Zakładu Komunalnego,

oni odpowiedzą w tej kwestii. Natomiast też, tak jak państwo wiecie, prowadzone są badania przez geofizykę. Geofizyka zgłaszała się do nas z prośbą o wjazd i wstęp na tereny nieruchomości gminnych. Taką zgodę uzyskali do przeprowadzonych badań. Wszystkie drogi gminne zostały sfilmowane i w sytuacji takiej, kiedy droga ulegnie zniszczeniu, tu firma zobowiązała się do odtworzenia tej drogi. Tak więc będzie, jeżeli państwo będziecie mieć informację, że coś się wydarzyło i drogi są niszczone ja proszę, nasi tutaj oczywiście, pracownicy również te sprawy monitorują.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, bardzo proszę. Pan Jakub Stanula, którego witam, witam też Kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego pana Andrzeja Nowaka.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Dzień dobry państwu, dzisiaj dosłownie pół godziny temu dostaliśmy informację o pojazdach ponadnormatywnych na drodze do Podamirowa. My możemy jedynie zajechać. Zobaczcie, co tam się dzieje najprostszym sposobem jest zadzwonić na policję. Im więcej mieszkańców na policję, tym szybciej będzie interwencja, policja zainteresuje, wystawi mandaty, sprawdzi masę pojazdów i to jest najprostsze i najbardziej skuteczne rozwiązanie. Taką sytuację mieliśmy podobną w Mścicach, gdzie pojazdy z budowy brudziły nam drogę. Wzywaliśmy policję, policja przyjechała, wystawiła kilkanaście mandatów. Zmusiła inwestorów do posprzątania drogi, którą posprzątali i wszystko wróciło do normy.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę, kto jeszcze chciałby zabrać? Pan Grzegorz, bardzo proszę.

Grzegorz Sztulc (Radny)

Dzień dobry, ja skorzystam, że pan Jakub jest przy tutaj przy odpowiedzi z jednej strony chciałbym podziękować za usunięcie gruzu, o który pana prosiłem przy ośrodku zdrowia, tam od zaplecza, przy ośrodku zdrowia w Dobrzycy. Proszę tylko jeszcze o monitorowanie i ewentualnie próbę rozwiązania tego uszkodzonego przyłącza zbiornika gazu, który prawdopodobnie zresztą pan miał się tam zorientować, bo on podobno podlega jakby naszym gminnym tutaj tematami. I jeszcze jedna rzecz prosiłem też pana o poprawienie zjazdu z drogi Powiatowej na wysokości budynku bloku wielorodzinnego 84 w kierunku kolonii Dobrzyca. Tam nie wiem, czy pan był, ale tam jest cały rząd płyt załamanych z tytułu, że z drogi Powiatowej spływa wartkim potokiem woda i ona wymowa po prostu podbudowę z tych płyt ja prosiłem pana, ewentualnie, żeby pracownicy to, że tak powiem, te płyty delikatnie unieśli, je, położyli, ale wykonane to zostało inaczej, nie, pewnie pan wie, jak nie, no i tak to jest troszeczkę słabo, bo to jest tylko w jednym miejscu i to tak nie do końca jest zrobione, jak powinno być, dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, proszę Pan Stanula.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Tak, wysłaliśmy tam pracowników. Niestety, wiele z tych płyt jest połamanych i ciężko je ciężko je podnieść. W przyszłym roku tam planujemy po prostu częściową wymianę tych płyt na chwilę obecną. Tyle, ile mogliśmy zrobić, to zrobiliśmy, żeby był w miarę swobodny przejazd.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, proszę. Pani Krystyna Najdzion.

Krystyna Najdzion (Radna)

Panie Jakubie, a można zmobilizować powiatówkę, żeby trochę częściej na Strachomino w kierunku

Strachomina zaglądało, bo Dobrzyca w miarę jest nie mogę powiedzieć, a u nas bardzo źle odśnieżone i ślisko. Bardzo dziękuję.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Ja powiem tak powiat, zarząd dróg powiatowych dosyć ściśle trzyma się swoich standardów, znaczy ogólnopolskich, ustawowych standardów zimowego utrzymania dróg. No i ciężko ich jakby do tego zmobilizować. Każda droga, każdą drogę swoją mają wpisaną w ten standard. No i się tego trzymają.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Proszę, pani Barbara Grudzień.

Barbara Grudzień (Radna)

Sprawa może dróg, ale to nie na dzień dzisiejszy, jeżeli się warunki trochę poprawią. Tu mnie prosił sołtys, żeby zgłosić, że są dziury w drodze w kierunku jak się skręca na kotłownię między domem Ludowym a kotłownią, skręcając do kotłowni. Tam jest dziura, że po prostu ci, co wyjeżdżają z garaży, to tam wpadają w tą dziurę. Jest ja już to kiedyś zgłaszałam, że jest obniżony teren tam od strony, powiedzmy na odległości od Domu Ludowego do oczyszczalni, ta droga jest tam obniżona, tam wertepy, garby, no wiemy, dlaczego jeździ tam szambiarka i po prostu tam ta droga już jest coraz gorszym stanie i osoby, które mają tam garaże, mają naprawdę coraz większy problem z wjechaniem do swoich garaży. Gdzieś sołtys mówił, że były rozmowy, że tam miało być trochę wyrównane i ewentualnie z tych płyt odzyskanych z tej drogi w Tymieniu, że miały być tam trochę położone i wyrównane, no ale na dzień dzisiejszy to nie jest nic w tamtym kierunku zrobione. Jeszcze jedna sprawa tam blisko oczyszczalni jest postawiony hydrant, tak, mieszkańcy donoszą, że tak powiem, że z tej wody korzysta osoba, która wywozi szambo, że jest beczka tam płukana, albo tam też cieknie i jest po prostu jest wyciek z tego hydrantu i że po prostu robią się kolejny i stoi tam naprawdę woda i to jest ponowna sprawa, która utrudnia wjazdy do garaży i oczywiście prosba o ile te warunki się poprawią, są coraz większe dziury na tej drodze, co się jedzie do szkoły zaraz na tym odcinku, gdzie było robiona droga, bo tam, gdzie jest tam chyba z metr od tej drogi wylane, natomiast troszeczkę dalej już są dziury i bliżej szkoły, tam też są poważne dziury i warto. Warto by to się przyjrzeć. I po prostu to naprawić. Dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, proszę pan Baczyński.

Tomasz Baczyński (Radny)

Dziękuję już, panie Jakubie, ja chciałbym przypomnieć o tej drodze między drogą krajową nr 11 a Będzinkiem, żeby tam po prostu na chwilę obecną, jakoś to podrównać. Jak również tutaj ta droga za przejazdem kolejowym tam, gdzie pan robił tą, żeby tam też się pojawiły dziury, też, żeby tam poprawić to wszystko. Dziękuję bardzo, dziękuję.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję, proszę bardzo.

Kto jeszcze chciałby zabrać głos?

Proszę, pan Kołpacki.

Piotr Kołpacki (Radny)

Dziękuję, panie Jakubie. Czy droga na Skrzyszewie z funduszu sołectkiego co GZK robi? To już jest wykonawca już ją odebrał, znaczy już jest przez GZK odebrana ta droga w Skrzyszewie tam z tych płyt i w Dworku, bo jakby jakieś zastrzeżenie tam mają, nie wiem, na ile to tam byliśmy, tam trochę, no jakby ta droga trochę za nisko jest i woda tam stoi na tych płytach.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Do nas, żadne sygnały jeszcze nie trafiły, że coś jest nie tak z tą drogą. Niestety woda stać, bo jechali była wykonywana na profilu takim, jaka było, jaki był. Nie mogliśmy podnieść, tej mogliśmy, można podnieść, można zrobić wszystko, tylko wtedy mieszkańców zalewało, tak, nie ma tam odwodnienia, ta droga nie ma odwodnienia w tej miejscowości, żeby tą wodę, tą drogę odwodnić, no jak podniesiemy drogę. To z kolei zalewało sąsiednie działki, więc została wykonana na takiej samej powierzchni na jakiej była, więc jak będą intensywne opady no to trochę tej wody będzie stało. No jak tam byłem, no to nie ma tragedii powiem szczerze. Nie jest.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś ma jakieś zapytania?

Jeśli nie ma, to kończymy. Proszę państwa. Punkt wolne wnioski, zapytania. Pkt. 10 ustalenie tematu i terminu kolejnej sesji. Tutaj proszę państwa, na pewno myślę, że tak, po 10 grudnia byśmy musieli zrobić sesję celem też pierwszego czytania budżetu. Na pewno komisja w tej sprawie i ostatnia sesja by była. W okresie między świątecznym prawdopodobnie byłyby to czwartek chyba 29 czy 28.

To by była to ostatnia, gdzie byśmy chcieli już budżet na rok 2024 zatwierdzić, nie. Także i tutaj, jeżeli jeszcze jakieś tam inne, bo praktycznie harmonogram pracy rady mamy wykonany, z wyjątkiem powiedzmy sobie zatwierdzenia budżetu. Nie budżet, państwo otrzymali. Myślę, że wszyscy proszę się zapoznać i w najbliższym czasie zrobimy komisję i ewentualnie na sesji i na komisji, na sesji do dyskusji tutaj też z panią wójt, panią skarbnik, czyli takie pierwsze czytanie, a później na koniec grudnia chcielibyśmy zatwierdzić już budżet.

Przy okazji też ostatniej sesji, też chcemy zorganizować takie spotkanie świąteczna noworoczne z częścią, z mieszkańcami, z sołtysami, także proszę czy jakieś inne propozycje państwo mają? Proszę, pan Kołpacki.

Piotr Kołpacki (Radny)

Jeszcze ja do panów tutaj z GZK czy panowie, bo też mieszkańcy dzwonią, żeby sypać, drogi, coś solą, piachem, czy ktoś to policzył jaki jest koszt jednego dnia takich wyjazdów na te drogi gminne czy GZK też przygotowane finansowo? Na to, czy tak? Czy to należy w przybliżeniu, bo podziękuję, bo było wczoraj, nawet te drogi był przejechane piachem. Dało to dużo, na pewno także dziękuję.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Ja powiem tak jeden wczorajszy dzień wystarczy, żeby na drogi gminne wysypano ponad 70 ton piachu.

To jest piach, dosypujemy tej soli, żeby trochę tej soli było, niestety tona soli w tej chwili to jest 1000, znaczy cały czas 1000 zł. Można sobie policzyć, tak, my mamy dostęp do piachu, powiedzmy, to jest koszt za wywrotkę, czyli za 20 łódkę, niepełną 24 tony to jest 1000 zł.

Tak można. Plus usługa to jest 200 zł w przybliżeniu 200 zł za kilometr odśnieżania z posypywaniem łącznie. To można. Za co 10 000, no na pewno na pewno.

Tak to wygląda.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Jest to też tak, że wróciliśmy.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

A telefony mam od siódmej do 24. tak.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Tutaj, no nieraz sobie bardzo dużo telefonów niestety nie uda się we wszystkich miejscach w jednym czasie odświeżyć. Są pewne też normy zachowujące dla bezpieczeństwa, że prawdopodobnie z tego, co wiem, to chyba 24 godziny.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

Jesteśmy przedostatnim, przedostatnim jakby tym standardzie odśnieżania dróg w piątym, niektóre drogi w szóstym, tak, więc tutaj nawet dopuszcza się nieprzejezdność drogi do 24 do 48 godzin, a nieprzejezdność tak nieprzejezdność. My staramy się wejść w ten czwarty standard, czyli do 8 godzin po ustaniu opadów wypuszczać sprzęt.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Dlatego też tutaj.

Jakub Stanula (Z-ca Kierownika GZK)

My nie jesteśmy krajówkami, nie jesteśmy autostradami, nie jesteśmy szybkim ruchem, więc tam mają 2 godziny, po ustaniu opadów, czas na wyjechanie. Tak, to też, żeby była taka świadomość po prostu jak to wygląda.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

No tutaj do mieszkańców też prosimy o zgłaszanie jakiś tam takich newralgicznych miejsc, gdzie jest to nieodśnieżone i jest konieczność, jest ślisko. Niemniej jednak bardzo prosimy też o spokój, bo no nie uda się tego zrobić w jednym czasie, wszędzie poza. Są to ogromne koszty, są to pieniądze, że tak powiem, wyrzucane w błoto, ale no bezpieczeństwo jest też tutaj bardzo istotne, żeby mieszkańcy mogli się swobodnie poruszać, przemieszczać.

Proszę, pani Krystyna Najdzion.

Krystyna Najdzion (Radna)

Dziękuję. Panie Jakubie, jeszcze w tej chwili dostałam informację, że są odśnieżane chodniki w Strzepowie i nie są ostrożnie odśnieżane. Ponoć jakiś tam paleta przyczepiona.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Co komuś nogi urwało czy nie?

Krystyna Najdzion (Radna)

Nic się nie stało, ale będą rozbite chodniki, zniszczone na wiosnę. Dziękuję.

Andrzej Nowak (Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego)

Proszę Państwa już odpowiadam na to pytanie. W związku z tym, że mamy pieniędzy tyle, ile mamy, mamy taki sprzęt, a nie inny. Więc nasi pracownicy mają wykonany własnym sumptem nazwijmy to pług, który ciągną tym naszym samochodem. On jest obciążony 2 płytkami, pług jest w ogóle drewniany, ale zdaje tu funkcje spełnia, odśnieża, no i jest problem, że właśnie otrzymujemy od 1 osoby informację, że ten pług drewniany uszkadza chodnik. Ja się pytam jak? No przecież ten pług, gdyby uderzył w krawężnik, jeżeli to się krawężnik nie rozleci, tylko pług, by się rozleciał. Więc efekt jest spełniony, czyli jest odśnieżany. Powiem tylko, że to dla nas są potężne oszczędności, bo w ubiegłym roku za 3 dni odśnieżania chodników wypłaciliśmy około 60 000 zł.

A tutaj mamy po prostu śnieg jest. Wiadomo, że znajdują się osoby, które powiedzą, no że nie jest odśnieżone tak, jakby sobie życzyły. Pytam jak, no jest sami, państwo widzicie, pogoda jest taka, jaka jest. Nawet gdyby ten chodnik nie był odśnieżony, nie ma żadnej tragedii, żeby przejść. Tak, no ale są te

sygnały, tak jak teraz pani mówi, że komuś się nie podoba. Otrzymaliśmy też sygnały np. ze Mścic, że piaskarka, ta nasza piaskarka, ciągnik chyba 100 na godzinę jeździ, bo za szybko jeździ, no to. Takie są reakcje. Jeżeli uszkodzimy gdziekolwiek jakiś chodnik w momencie, kiedy nie będziemy już śniegu, oblodzenia, przejedziemy, jeżeli my to uszkodziliśmy, na pewno naprawimy.

Lucyna Parol (Radna)

Dziękuję, a proszę mi powiedzieć.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Czy wróciliśmy do wolnych wniosków i zapytań?

Lucyna Parol (Radna)

Nie tak, to pod uszkodzenia, że pan mówi odśnieżanie chodnika? Proszę, powiedzieć, jak to jest chodnik przy posesji danego mieszkańca, to nie ma i obowiązku, że ten chodnik musi być utrzymany w formie przejścia, jak to musi gmina tu odśnieżyć? To jest problem wziąć swoje szufle i to jest, jak to wygląda.

Andrzej Nowak (Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego)

Najmniejszego problemu w tym, że przepis mówi tak jeżeli chodnik jest bezpośrednio graniczy z posesją więc odśnieżanie należy do właściciela tej posesji, jeżeli będzie tam, założymy kilka centymetrów trawki między chodnikiem a ogrodzeniem. Wtedy to już należy do zarządcy drogi. A zazwyczaj dzwonią osoby, które no u siebie nie odśnieżają, ale widzą, że jest nieodśnieżone chodniki, tak, że mają problem.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Ale tutaj ja myślę, że to nie jest istotne, że tam jest jakaś przerwa między 1 czy drugą działką, musi być odrębna działka, musi być odrębna działka czy nie?

Andrzej Nowak (Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego)

Nie, nie musi być odrębna.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

Znaczy, jak ktoś płot sobie cofnie, pół metra to nie, czyli od granicy za granicy, czyli musi być tam jakiś?

Jasne.

Andrzej Nowak (Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego)

Ale to musi tak to już jak zrobił zarządca drogi chodnik. Tak to wygląda no nie można sobie tam wyrzucać jakiś płytek, żeby zrobić kawałek zieleni. I to nie mogę.

Andrzej Nożykowski (Przewodniczący Rady Gminy)

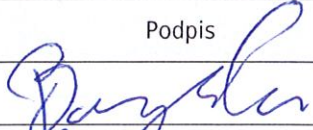

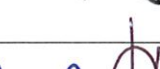
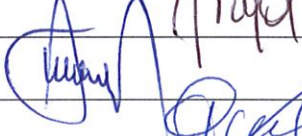
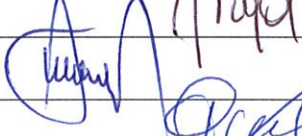

Jasne.

Dziękuję. Kończymy ostatecznie punkt wolne wnioski.

Jeżeli chodzi o tematy i najbliższej sesji, i tej następnej w tym roku jeszcze też ustaliliśmy. W związku z tym zamykam obrady sesji. Dziękuję bardzo za uczestnictwo.

Lista obecności Radnych na sesji "(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino"

data posiedzenia: 30-11-2023

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
1	Tomasz Baczyński	Radny	
2	Joanna Banaszczak	Radny	
3	Sławomir Bryliński	Radny	
4	Adam Gołębiowski	Radny	
5	Mariusz Goślawski	Radny	
6	Barbara Grudzień	Radny	
7	Eugenia Imbiorowska	Radny	
8	Andrzej Józwiak	Wiceprzewodniczący	
9	Piotr Kołpacki	Radny	
10	Andrzej Krawiec	Wiceprzewodniczący	
11	Diana Kret	Radny	
12	Krystyna Najdzion	Radny	
13	Andrzej Nożykowski	Przewodniczący	
14	Lucyna Parol	Radny	
15	Grzegorz Sztulc	Radny	

Rada Gminy Będzino

76-037 Będzino 19, +48 94 3162 539

rada@bedzino.pl | www.rada.bedzino.pl

R.0002.86.2023.MK

Będzino, dn. 23 listopada 2023 r.

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688)

zwołuję

**LXXXVI sesję VIII kadencji Rady Gminy Będzino
na dzień 30 listopada 2023 r., o godz. 10:00.**

Miejscem obrad będzie sala narad Urzędu Gminy Będzino.

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie jej prawomocności.
2. Porządek obrad i wnioski do porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu:
  - a) Protokół nr LXXXIV/2023 z dn. 3.11.2023 r.
  - b) Protokół nr LXXXV/2023 z dn. 17.11.2023 r.
4. Wolna trybuna.
5. Podjęcie uchwał:
  - a) Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030;
  - b) Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok;
  - c) Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034;
  - d) Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028;
  - e) Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;
  - f) Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;
  - g) Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;
6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Będzino.
7. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych.
8. Informacja Wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji.
9. Wolne wnioski i zapytania.
10. Ustalenie tematów i terminu kolejnej sesji.
11. Zamknięcie obrad.

Rada Gminy Będzino

76-037 Będzino 19, +48 94 3162 539

rada@bedzino.pl | www.rada.bedzino.pl

Zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – pracodawca obowiązany jest zwolnić radnego od pracy zawodowej w celu umożliwienia mu brania udziału w pracach organów gminy.
Projekty uchwał są dostępne pod adresem <http://rada.bedzino.pl/kalendarz-posiedzen>

Przewodniczący Rady Gminy Będzino

Andrzej Nożykowski

Protokół z sesji

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

data posiedzenia: 30-11-2023

miejsce posiedzenia: Urząd Gminy Będzino, Sala narad, 76-037 Będzino 19

Porządek obrad

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie jej prawomocności
2. Porządek obrad i wnioski do porządku obrad
3. Przyjęcie protokołu
  - A. Protokół nr LXXXIV/2023 z dn. 3.11.2023 r.
  - B. Protokół nr LXXXV/2023 z dn. 17.11.2023 r.
4. Wolna trybuna
5. Podjęcie uchwał
  - A. Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030
  - B. Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok
  - C. Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034
  - D. Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028
  - E. Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024
  - F. Projekt nr 6 – Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.
  - G. Projekt nr 7 – Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino
6. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Będzino
7. Informacja w sprawie oświadczeń majątkowych pracowników Urzędu Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych
8. Informacja Wójta z działalności między sesjami i odpowiedzi na zapytania z ostatniej sesji
9. Wolne wnioski i zapytania
10. Ustalenie tematów i terminu kolejnej sesji
11. Zamknięcie obrad

Wykaz głosowań

1. Porządek obrad

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz;

Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

2. Protokół nr LXXXIV/2023 z dn. 3.11.2023 r.

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

3. Protokół nr LXXXV/2023 z dn. 17.11.2023 r.

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

4. Projekt nr 1 – Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

5. Projekt nr 2 – Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

6. Projekt nr 3 – Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

7. Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

8. Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

9. Projekt nr 6 - Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

10. Projekt nr 7 - Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;

przyjęto przedmiot głosowania (w. zwykła)

obecni: 13 (nieoddane: 0), nieobecni: 2

ZA - 13 - Baczyński Tomasz; Banaszczak Joanna; Gołębiowski Adam; Gosławski Mariusz; Grudzień Barbara; Imbiorowska Eugenia; Józwiak Andrzej; Kołpacki Piotr; Krawiec Andrzej; Najdzion Krystyna; Nożykowski Andrzej; Parol Lucyna; Sztulc Grzegorz;

PRZECIW - 0 -

WSTRZYMAŁO SIĘ - 0 -

Przebieg sesji

sporządził
Magdalena Kustra

przewodniczący

Projekt

z dnia 22 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Sebastian Owczarzak

Opracowany przez Urszula Bakalarz

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030

Na podstawie art. 10e ust. 1 oraz art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688), **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030 wskazuje kierunkowe cele rozwoju Gminy Będzino, propozycje zadań strategicznych służących ich osiągnięciu, model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy, a także modelowy system wdrażania zapisów dokumentu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gmina Będzino

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BĘDZINO NA LATA 2023-2030

Będzino, maj 2023 r.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	4
	Cel opracowania strategii	4
	Podstawa prawna	6
	Metodyka opracowania dokumentu	7
	Komplementarność z innymi dokumentami strategicznymi.....	9
	Gmina Będzino – podstawowe informacje.....	10
II.	Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej	12
II.1	Uwarunkowania społeczne	12
	Demografia i procesy ludnościowe	12
	Pomoc społeczna	14
	Bezpieczeństwo publiczne	19
	Ochrona zdrowia	21
	Organizacje społeczne.....	21
	System edukacji	23
	Działalność kulturalna	25
II.2	Uwarunkowania gospodarcze	27
	Rynek pracy.....	27
	Przedsiębiorczość.....	28
	Planowanie przestrzenne.....	30
II.3	Uwarunkowania środowiskowe	32
	Bogactwo przyrodnicze i kulturowe	32
	Infrastruktura techniczna.....	36
	Jakość powietrza	41
	Odnawialne źródła energii	43
	Zagrożenia suszą i powodziami.....	44

Gospodarka odpadami.....	48
III. Diagnoza strategiczna gminy Będzino.....	50
Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej.....	50
Ocena rozwoju gminy w opinii mieszkańców i wnioski z badań społecznych.....	58
Analiza SWOT.....	66
IV. Strategiczny plan rozwoju gminy Będzino	70
Misja i wizja rozwoju	70
Cele strategicznego rozwoju gminy Będzino.....	71
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	73
Ustalenie i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	76
Obszary Strategicznej Interwencji	79
Kierunki strategicznego rozwoju gminy Będzino.....	80
V. System wdrażania	85
Źródła finansowania	85
Monitoring i ewaluacja	86
Dokumenty wykorzystane przy opracowaniu Strategii.....	90
A. Dokumenty krajowe i ponadregionalne (alfabetycznie).....	90
B. Dokumenty na szczeblu województwa	90
Spis map, tabel, schematów, wykresów i zdjęć	90

I. Wprowadzenie

Cel opracowania strategii

W myśl rozwiązań ustawowych strategia rozwoju gminy ma być instrumentem kształtowania i prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Władze gminy działają na rzecz dobra publicznego, jakim jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, czyli tworzenie jak najlepszego środowiska życia ludzi, wykorzystując w tym celu publiczne środki finansowe znajdujące się w ich dyspozycji. Skuteczność i efektywność zaspokajania tych potrzeb jest w dużym stopniu wyznacznikiem jakości zarządzania gminą. Wpływa to w znacznym stopniu na jej atrakcyjność dla osiedlania się nowych mieszkańców i lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych oraz pobytu turystów. Ułatwia również dostęp do zewnętrznych środków finansowych, w tym środków pomocowych Unii Europejskiej. Strategia rozwoju gminy jest dokumentem określającym główne cele i kierunki rozwoju gminy, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Powinna być realizowana poprzez przygotowywanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie gminy. Ujmuje ona główne cele i uwarunkowania danej jednostki samorządu terytorialnego na przestrzeni kilku lat, w zmieniających się warunkach wewnętrznych i zewnętrznych, przy czynnym uczestnictwie podmiotów publicznych i prywatnych, które pomagają w wyborze najlepszej strategii rozwoju oraz są istotnymi uczestnikami jej realizacji. Jest dokumentem, dzięki któremu władza lokalna będzie mogła racjonalnie organizować swoje przyszłe działania. Dlatego w treści Strategii najwięcej miejsca powinno być poświęcone tym przedsięwzięciom, które lokalna władza może sama podjąć i za które może odpowiadać. Podstawową funkcją Strategii jest z jednej strony dostarczenie informacji podmiotom gospodarczym, potencjalnym inwestorom, mieszkańcom o długookresowych uwarunkowaniach rozwoju i sposobach rozwiązywania problemów, jakie w związku z nimi powstaną. Z drugiej strony jest deklaracją i zobowiązaniem władz do podjęcia określonych przedsięwzięć i działań.

Strategia rozwoju gminy powinna stać się podstawą do prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające na scenie lokalnej, a w szczególności przez władze publiczne. Jest to podstawowy dokument planistyczny służący określeniu polityki społeczno-gospodarczej gminy. Strategia rozwoju to koncepcja systemowego działania, polegająca na formułowaniu długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów

oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia gminie korzystnych warunków egzystencji i rozwoju. Strategia powinna przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności gminy, a w dalszej perspektywie do wzmocnienia jej strategicznej pozycji w skali regionu, powiatu, województwa i kraju.

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest ona odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki społeczne i gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Struktury wewnętrzne gminy, a także jej bliższe i dalsze otoczenie ulegają ciągłym zmianom. Zmienia się układ czynników, które mogą zostać wykorzystane w jej rozwoju, pojawiają się nowe szanse i nowe zagrożenia. Na rozwój gminy wpływają również nowe czynniki zewnętrzne, zarówno te sprzyjające jak i te, które mają dla niej skutki negatywne. Struktury wewnętrzne gminy też ulegają ciągłym modyfikacjom. Poważnym wyzwaniem staje się partnerstwo gospodarcze i kulturalne gminy Będzino w jej relacjach z gospodarką i kulturą UE, co bez kompleksowych, spójnych i długoterminowych działań, jakie niesie za sobą zarządzanie strategiczne, staje się mało realne.

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 składa się z trzech zasadniczych elementów:

- diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej, które determinują rozwój gminy;
- diagnozy strategicznej przedstawiającej wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej oraz wnioski z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy, a także analizę SWOT, czyli określenie mocnych i słabych stron rozwoju gminy oraz szans i zagrożeń rozwojowych w dalszej perspektywie;
- strategicznego planu rozwoju gminy Będzino - to najważniejsza część strategii, która określa wizję i misję gminy oraz cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań na rzecz rozwoju gminy, a także model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz rekomendacje w zakresie kształtowania polityki rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 ma ułatwić lokalnym władzom podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów gospodarczych, społecznych,

ekologicznych, jak również racjonalne organizowanie przyszłych działań. Opracowanie strategii gminy nie jest obligatoryjne, jednakże posiadanie dokumentu uprawnia gminę do pozyskiwania środków pozabudżetowych i stwarza możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego. Horyzont czasowy *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* zawiera w sobie horyzont czasowy nowego okresu programowania UE (perspektywa finansowa UE na lata 2021-2027), który będzie miał istotny wpływ na kształtowanie działań samorządów terytorialnych, w szczególności w zakresie ich możliwości inwestycyjnych. Kolejnym impulsem przygotowania Strategii jest chęć przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego miejscowości wchodzących w skład gminy, poprzez podejmowanie nowych wyzwań i konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań. *Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* zawiera cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań, jakie należy podjąć, aby zrealizować ustalone priorytety. Realizacja niniejszej Strategii powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego mieszkańców, aktywizacji lokalnej społeczności oraz zwiększenia możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego.

Podstawa prawna

Podstawą prawną, definiującą kształt i strukturę *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030*, jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), która wskazuje, że strategia rozwoju gminy powinna zawierać wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej oraz określać w szczególności:

1. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
2. kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
3. oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
4. model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
5. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
6. obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa;
7. obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;

8. system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
9. ramy finansowe i źródła finansowania.

Nowelizacja przepisów wprowadziła zmiany na najniższym poziomie zarządzania strategicznego. Przede wszystkim silny akcent kładzie się na integrację wymiarów: społecznego, gospodarczego i przestrzennego w strategii rozwoju gminy. Pojawienie się komponentu przestrzennego stanowi swoiste novum na gruncie dotychczasowych przepisów prawa. Celem zmian ma być większa spójność, efektywność strategii i programów, ale również uporządkowanie systemu planowania na różnych poziomach (krajowym, regionalnym i lokalnym). Strategia rozwoju gminy nadal pozostaje dokumentem nieobowiązkowym, ale silnie umocowanym w przepisach. Jednym z elementów wynikających ze zmian legislacyjnych jest wymóg podjęcia działań konsultacyjnych z interesariuszami zewnętrznymi w formie konsultacji horyzontalnych (m.in. sąsiednie gminy) i wertykalnych w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa przez zarząd województwa.

Metodyka opracowania dokumentu

Podczas prac nad dokumentem przyjęto model partycypacyjno-ekspertycki, który zakłada udział przedstawicieli społeczeństwa w opracowaniu dokumentu. Włączenie społeczności lokalnej zostało zrealizowane poprzez organizację spotkań z mieszkańcami gminy oraz badania ankietowe. Metoda partycypacyjno-ekspertycka jest najbardziej optymalna dla tego typu opracowań, gdyż łączy wiedzę ze społecznym zaangażowaniem i odpowiada na autentyczne potrzeby. Rola społeczności lokalnej jest niezmiernie istotna na każdym etapie konstruowania strategii rozwoju gminy - od definiowania problemów, barier rozwoju, poprzez wskazywanie potencjałów rozwoju, kierunków działań, sposobów rozwiązywania problemów. W ten sposób wytwarza się integracja społeczeństwa lokalnego wokół wspólnych problemów, interesów i dalekosiężnych celów. Na opracowanie Strategii składają się cztery etapy:

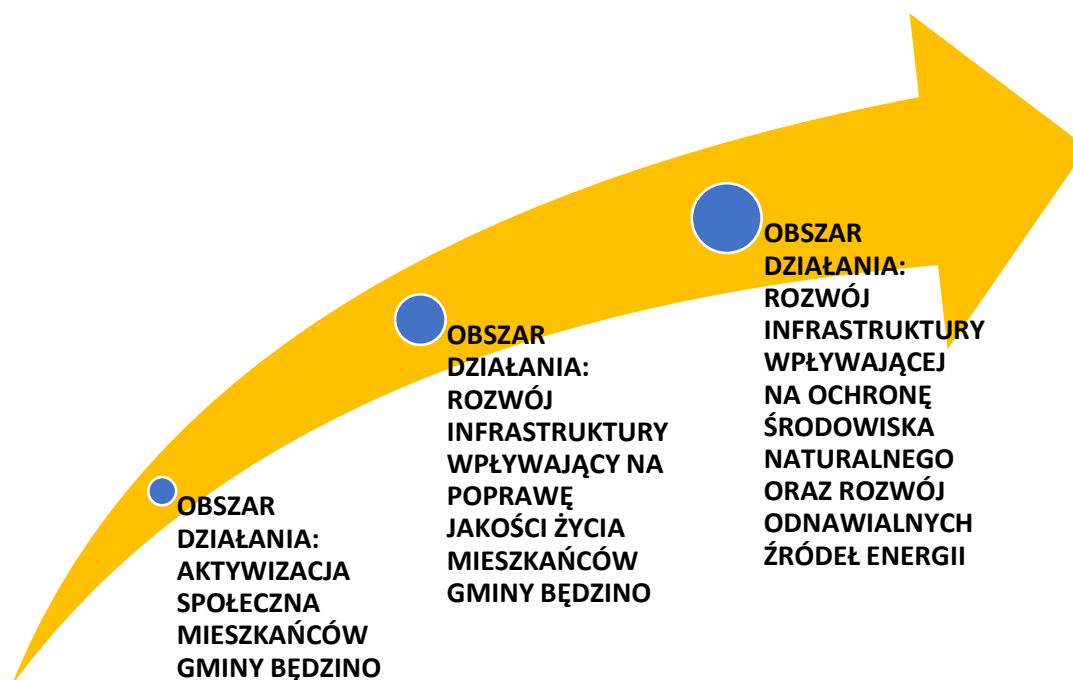
- organizacyjny - obejmuje podjęcie decyzji o rozpoczęciu prac nad strategią rozwoju gminy, dokonanie wyboru podmiotu opracowującego dokument oraz określenie metodyki prac;

- diagnostyczny - następuje gromadzenie informacji o gminie i formułowanie raportu o jej stanie, tzw. diagnozy stanu istniejącego (ma ona na celu przedstawienie w syntetyczny sposób najistotniejszych problemów funkcjonowania poszczególnych stref rozwoju gminy, stanowi podstawę dla dalszych prac nad strategią), zakończeniem tego etapu jest opracowanie uwarunkowań rozwojowych w drodze tzw. analizy SWOT, czyli syntezy istniejącego stanu rozwoju w czterech kategoriach: silnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń;
- planistyczny - obejmuje sformułowanie wizji i misji rozwoju gminy oraz ustalenie struktury celów strategicznych, następnie każdy cel strategiczny zostaje uszczegółowiony poprzez przypisanie mu kilku celów operacyjnych, a każdy cel operacyjny zostaje rozpisany na bardziej szczegółowe kierunki działań;
- upublicznienie projektu strategii - obejmuje konsultacje społeczne projektu Strategii przez zebranie wniosków i opinii o projekcie od społeczności lokalnej.

Po konsultacjach społecznych dokument zostaje zredagowany i uzupełniony o zasadne wnioski, a następnie zostaje przekazany do zatwierdzenia i uchwalenia przez Radę Gminy. Przy opracowaniu Strategii założono, że powinna być ona zgodna ze schematem „SMART”. Oznacza to, że wyznaczone cele muszą być specyficzne (Specific), mierzalne (Measurable), uzgodnione (Agreed), wykonalne (Real) i określone w czasie (Timed).

W *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* zdefiniowane zostały następujące obszary działań, wokół których koncentrują się wszelkie zaplanowane działania do realizacji.

Schemat 1 Obszary działań i koncentracji realizacji zadań strategicznych

Źródło: opracowanie własne

W ramach wyznaczonych powyższych obszarów zdefiniowano następujące cele strategicznego rozwoju gminy Będzino:

- 1) **Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego poprzez aktywne integrowanie społeczności lokalnej.**
- 2) **Rozwój gospodarczy i turystyczny gminy.**
- 3) **Rozwój odnawialnych źródeł energii i ochrona środowiska naturalnego.**

Niniejsza Strategia powstała w oparciu o informacje oraz analizę danych, które dostarczyli przedstawiciele różnych środowisk gminnych oraz gminne, powiatowe i wojewódzkie dokumenty strategiczne. Źródłami informacji, na podstawie których powstało niniejsze opracowanie, były także informacje uzyskane z Urzędu Gminy Będzino i dane Głównego Urzędu Statystycznego (Banku Danych Lokalnych).

Komplementarność z innymi dokumentami strategicznymi

Niniejszy dokument jest zgodny m.in. z następującymi dokumentami:

- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju;
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) – SOR;

- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
- Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030,
- Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030,
- Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino.

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 zachowuje spójność z powyższymi dokumentami, a w szczególności ze *Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030* w realizacji następujących celów strategicznych:

Cel I Otwarta społeczność - Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości;

- 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny,
- 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu,
- 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego.

Cel II Dynamiczna gospodarka - Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmocnianie konkurencyjności regionu;

- 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje,
- 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu,
- 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu.

Cel III Sprawny samorząd - Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych;

- 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich,
- 3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych,
- 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury,
- 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych,
- 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem.

Cel IV Partnerski region - Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych;

- 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego.

Gmina Będzino – podstawowe informacje

Gmina Będzino to gmina wiejska zlokalizowana w północnej części Polski, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie koszalińskim. Zajmuje powierzchnię 166 km², co stanowi

10,1% powierzchni powiatu, a gęstość zaludnienia wynosi 52 os./km². Na koniec grudnia 2021 r. gminę zamieszkiwało 8 246 mieszkańców, co stanowiło 13% ludności powiatu.

Mapa 1 Położenie gminy Będzino w powiecie koszalińskim

Źródło: <https://powiat.koszalin.pl/informator-z-mapa-powiatu-koszalinskiego/> (dostęp: 7.09.2023 r.).

W skład gminy wchodzi 25 sołectw, do których należą: Będzino (+Barnin, Zagaje), Będzinko, Borkowice, Dobiesławiec (+Barninek, Podamirowo, Radomno), Dobrze (+Dobre Małe, Stoisław, Świercz), Dobrzyca (+Uliszki), Kiszkowo (+Dworek), Kładno, Komory, Łekno (+Kazimierz Pomorski, Mączno), Łopienica (+Łasin Koszaliński), Miłogoszcz, Mścice (+Łubniki, Przybradz), Pleśna, Popowo (+Pakośław, Ziębrze), Skrzeszewo, Słowienkowo, Smolne (+Podbórz), Strachomino, Strzepowo, Strzeżenice, Śmiechów, Tymień (+Wiciąże Pierwsze), Wierzchominko oraz Wierzchomino.

Jednostki organizacyjne gminy to:

- Szkoła Podstawowa im. Ludzi Morza w Mścicach,
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Ignacego Jeża w Tymieniu,
- Szkoła Podstawowa w Dobrzycy,
- Szkoła Podstawowa w Będzinie z siedzibą w Łeknie,

- Przedszkole „Promyki Bałtyku” w Mścicach,
- Przedszkole w Będzinie,
- Żłobek Samorządowy w Mścicach,
- Gminny Zakład Komunalny w Będzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie.

Gmina leży w pasie nadmorskim, w północno-zachodniej części powiatu koszalińskiego. Tereny gminy to głównie tereny rolnicze, rozległy pas Pobrzeża Bałtyku z piaszczystymi plażami oraz brzegiem klifowym. Gmina Będzino znajduje się w I środkowo-nadmorskim regionie klimatycznym, a jego pogoda jest łagodna, przeważnie kształtowana pod wpływem Bałtyku i atlantyckich frontów atmosferycznych.

Przez teren gminy przebiega droga ekspresowa nr S6, droga krajowa nr 11 oraz droga powiatowa nr 165 (niegdyś droga wojewódzka). Gmina Będzino wchodzi w skład Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego i pozostaje pod wpływem rozwijającego się Koszalina.

Gmina Będzino współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w regionie m.in. w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych - Koszalińsko - Kołobrzesko - Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT KKBOF). Ponadto Będzino należy do Stowarzyszenia „Środkowopomorska Grupa Działania” oraz do Mieleńskiej Lokalnej Grupy Rybackiej.

II. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej

II.1 Uwarunkowania społeczne

Demografia i procesy ludnościowe

W 2021 r. gminę Będzino zamieszkiwało 8 246 mieszkańców, z tego 50,2% stanowiły kobiety, a 49,8% mężczyźni. W latach 2017-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 173 osoby. W analizowanym okresie zmniejszeniu uległa liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a zwiększyła się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.

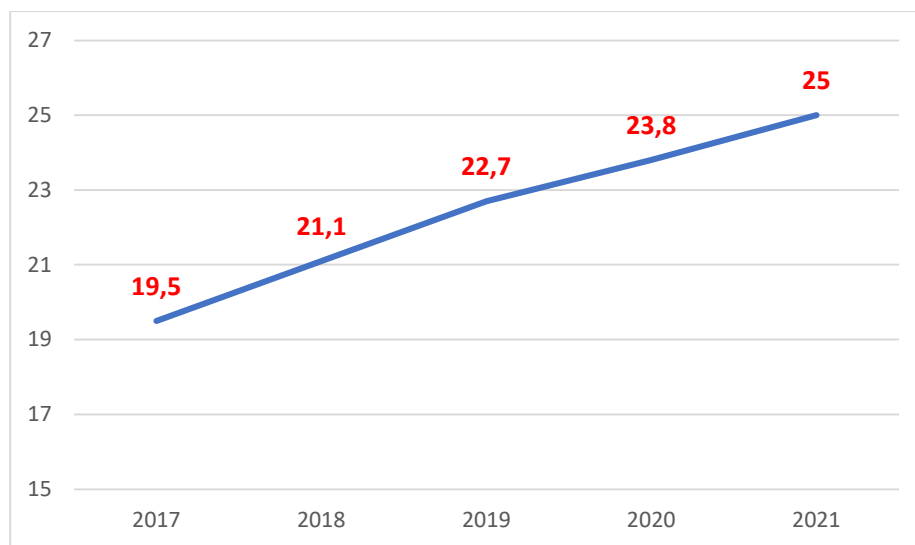
Tabela 1 Liczba ludności w poszczególnych grupach funkcjonalnych w gminie Będzino w latach 2017-2021

ROK	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ogółem
2017	1 664	5 368	1 387	8 419
2018	1 670	5 289	1 454	8 413
2019	1 646	5 223	1 509	8 378
2020	1 636	5 123	1 579	8 338
2021	1 603	5 026	1 617	8 246

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Zachodzące zmiany demograficzne, charakterystyczne dla całego kraju, wskazują, iż na terenie gminy Będzino również wzrasta liczba osób starszych, co w kontekście rozwoju gminy będzie szczególnie ważne z uwagi na większe potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja polityki społecznej winna skupić także uwagę na rosnące potrzeby tej grupy mieszkańców w celu zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych. W latach 2017-2021 współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie gminy Będzino wzrósł o 5,5%.

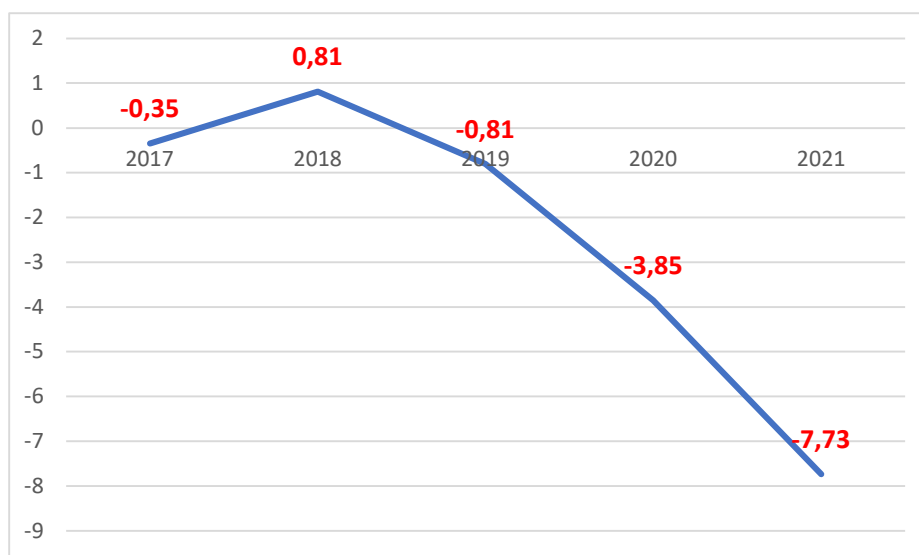
Wykres 1 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

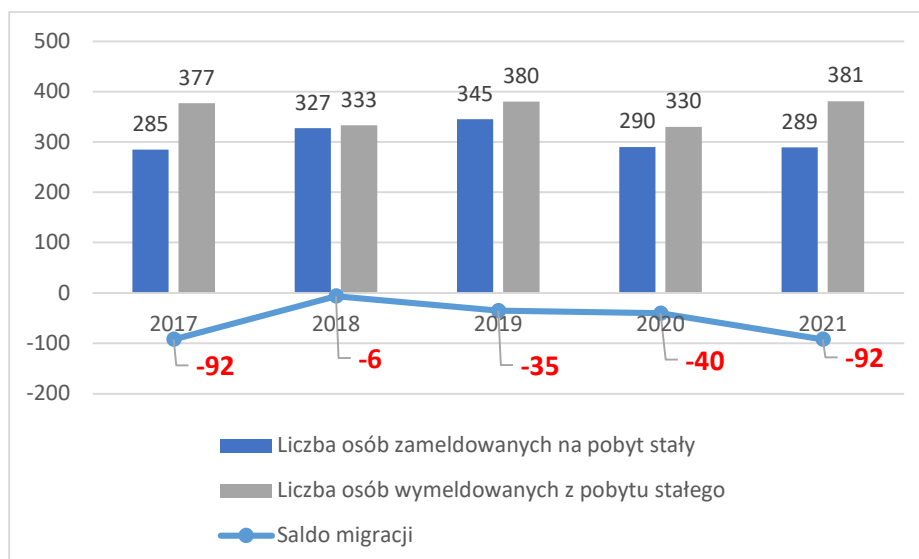
Spadek liczby mieszkańców gminy Będzino jest skutkiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz utrzymującego się ujemnego salda migracji. W 2021 r. przyrost naturalny na 1000 ludności wynosił -7,73 i był najwyższy w analizowanych latach. Z kolei saldo migracji w okresie 2017-2021 przyjmowało wartości ujemne, gdzie w 2021 r. odnotowano jego wartość na poziomie -92 osoby.

Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Wykres 3 Saldo migracji na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021

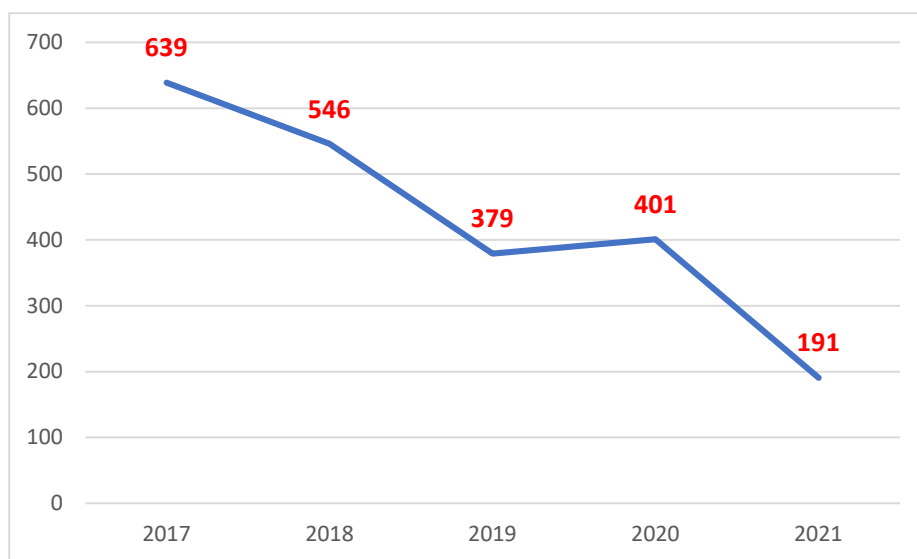

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna na terenie gminy Będzino realizowana jest głównie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie. Z analizowanych danych z lat 2017-2021 wynika, że systematycznie spada liczba osób z terenu gminy, która korzysta z pomocy społecznej. W 2021 r. z pomocy społecznej skorzystało 191 osób, co stanowiło 2,32% wszystkich mieszkańców gminy. W okresie badanych lat liczba osób korzystających ze wsparcia ośrodka zmniejszyła się o 448 osób, co wskazuje na polepszającą się sytuację życiową mieszkańców gminy.

Wykres 4 Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Spadek liczby ludności korzystającej z pomocy społecznej wpływał na wskaźniki spadku liczby rodzin i osób, którym przyznawane były zasiłki stałe, okresowe oraz celowe. W latach 2017-2021 największy spadek liczby rodzin korzystających z zasiłków odnotowano wśród rodzin korzystających z zasiłków okresowych oraz innych zasiłków celowych, w tym w formie rzeczowej. Z kolei z zasiłków stałych korzysta podobna liczba rodzin każdego roku.

Tabela 2 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłek stały					
- liczba rodzin	43	53	52	50	46
- liczba osób w rodzinach	51	65	66	64	52
Zasiłek okresowy					
- liczba rodzin	253	216	150	102	43
- liczba osób w rodzinach	580	507	338	187	63
Zasiłek celowy - zdarzenie losowe					
- liczba rodzin	3	3	4	0	0
- liczba osób w rodzinach	8	12	16	0	0
Inne zasiłki celowe (w tym w naturze)					
- liczba rodzin	271	196	163	137	90
- liczba osób w rodzinach	652	420	400	312	200

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Na terenie gminy Będzino najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną były: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz alkoholizm. Jednakże warto podkreślić, iż w analizowanych latach 2017-2021 liczba rodzin ubiegająca się o pomoc społeczną z ww. przyczyn uległa znacznemu spadkowi. Wyjątek stanowi grupa rodzin korzystających z pomocy społecznej z przyczyn niepełnosprawności oraz ubóstwa, których liczba w 2021 r. była wyższa niż w 2017 r. Ubóstwo uchodzi w dalszym ciągu za jedną z głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy.

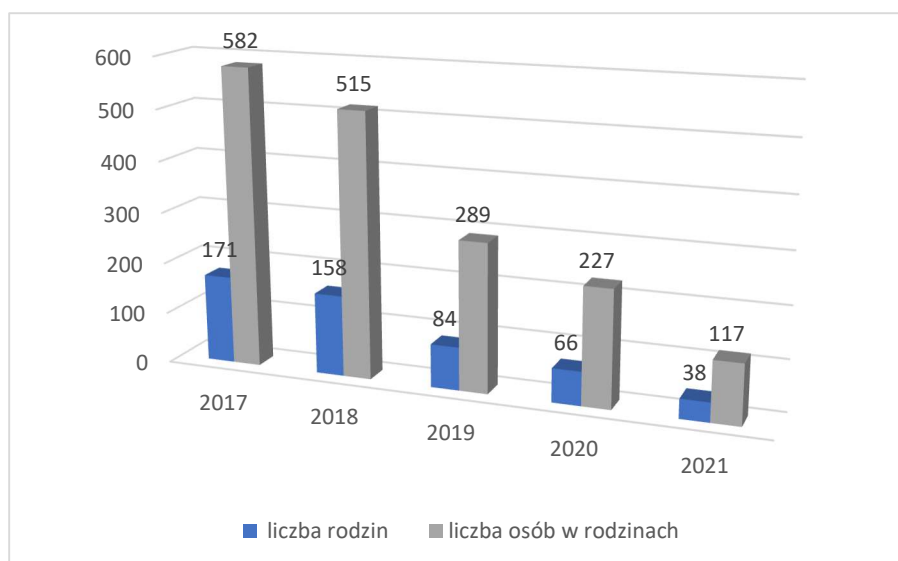
Tabela 3 Powody przyznawania zasiłków w latach 2017-2021

Powód przyznanej pomocy	2017	2018	2019	2020	2021
	Liczba rodzin				
Alkoholizm	71	73	54	30	16
Bezdomność	10	13	12	8	8
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10	19	13	9	6
Bezrobocie	289	255	198	138	75
Długotrwała lub ciężka choroba	90	77	78	56	47
Niepełnosprawność	43	49	76	48	51
Potrzeba ochrony macierzyństwa	56	42	26	14	9
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	6	6	5	6
Ubóstwo	121	110	143	145	123
Zdarzenia losowe	6	4	4	2	3

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Największy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej odnotowano w ostatnich 5 latach z powodu bezrobocia, co przełożyło się także na spadek liczby rodzin i osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy na dożywanie. W 2021 r. z pomocy w formie posiłku skorzystało 38 rodzin, w tym 117 osób. Dane wskazują, iż z tej formy wsparcia w roku 2017 skorzystało 171 rodzin, w tym 582 osoby. Widoczny jest znaczny spadek udzielanego wsparcia w postaci posiłku udzielanego mieszkańcom gminy w ostatnich latach.

Wykres 5 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2017-2021

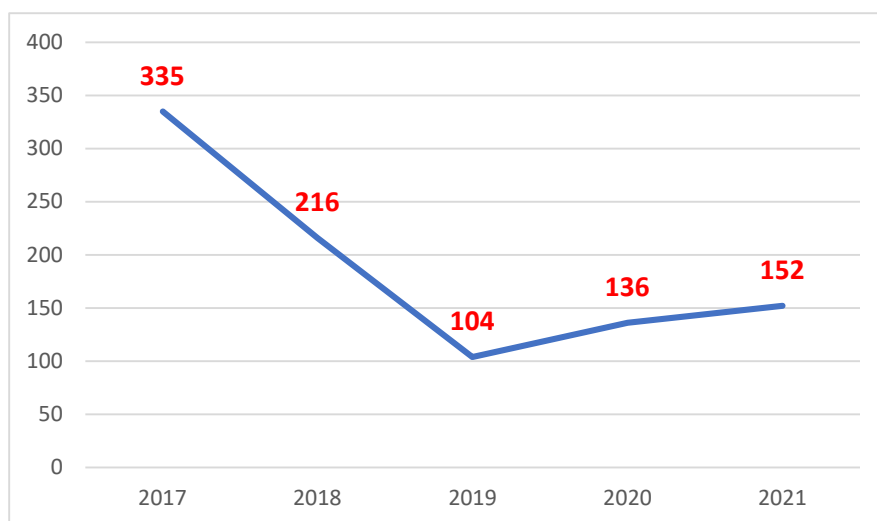

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Zachodzące zmiany demograficzne, w tym głównie starzenie się społeczeństwa, wskazują, iż obecnie bardzo popularną formą wsparcia, z której korzystają mieszkańcy gminy, jest pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, dopłaty do pobytu osób starszych w Domach Pomocy Społecznej, a także pomoc w postaci opieki wytchnieniowej i wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Warto nadmienić, iż w ramach usług opiekuńczych w 2021 r. przyznano łącznie 1 389 świadczeń, a w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi udzielono 152 świadczenia. W latach 2017-2021 liczba świadczeń w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych przyjmowała wysokie wartości, choć do 2019 r. znacznie spadała. Od roku 2019 widoczny jest znowu wzrost liczby udzielonych świadczeń w ramach tej formy pomocy, co świadczy o potrzebie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i wzrastającej ich liczbie na terenie gminy.

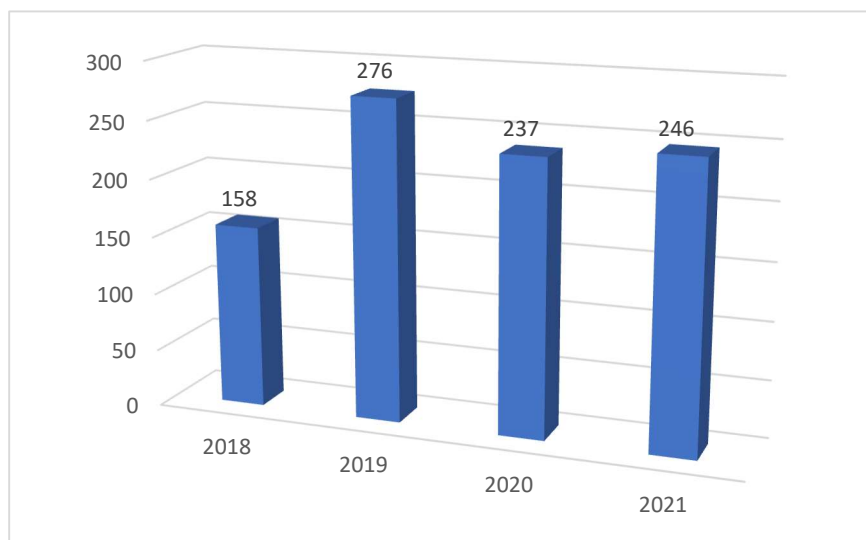
Popularną formą korzystania z pomocy społecznej jest dofinansowanie z budżetu gminy pobytu osób starszych w Domach Pomocy Społecznej. Liczba przyznawanych świadczeń na ten cel wzrasta systematycznie, co potwierdza, iż taka forma pomocy może stać się w przyszłości jedną z podstawowych form wsparcia dla wielu rodzin. W 2021 r. udzielono 246 świadczeń w ramach odpłatności za pobyt mieszkańców z terenu gminy w Domach Pomocy Społecznej. W porównaniu z 2017 r. liczba tych świadczeń wzrosła o 88 świadczeń.

Wykres 6 Liczba świadczeń w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2017-2021

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Wykres 7 Liczba świadczeń udzielanych w ramach odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej w latach 2017-2021

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Zachodzące zmiany demograficzne w kontekście starzenia się społeczeństwa oraz wzrastające potrzeby osób starszych przyczyniły się do uruchomienia na terenie gminy dwóch placówek wsparcia dla seniorów: Dziennego Domu Seniora+ w Tymieniu oraz Klubu Seniora w Mścicach. Obie placówki wsparcia dziennego zostały uruchomione 24 maja 2021 r. Zadanie realizowane ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 oraz środków własnych gminy Będzino. Placówki wsparcia dziennego przeznaczone są dla osób w wieku 60+, mieszkańców gminy Będzino oferując w sumie 40 miejsc (po 20 miejsc w każdej placówce). Zajęcia planowane są na podstawie potrzeb uczestników oraz ich możliwości. Oferta dotyczy zajęć rekreacyjnych,

aktywizujących, terapeutycznych mających na celu nie tylko wypełnienie wolnego czasu, ale nabycie nowych umiejętności jak również zaspokojenie podstawowych potrzeb.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Będzino strzegą Ochotnicze Straże Pożarne oraz Zespół Dzielnicy (3 etaty) podlegający bezpośrednio pod Komisariat Policji w Mielnie. Na terenie gminy funkcjonują trzy jednostki ochrony przeciwpożarowej: OSP Będzino, OSP Dobrzyca oraz OSP Mścice. Wszystkie ochotnicze straże pożarne w gminie Będzino są włączone w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego (KSRG), co daje możliwość dysponowania zrzeszonej OSP do zdarzeń nie tylko na terenie własnej gminy, a w istotnych przypadkach nawet poza teren powiatu. W przypadku gminy Będzino zdarza się to często. Ze względu na wzmożony ruch turystyczny, zwłaszcza w okresie wakacyjnym, jednostki są często wysyłane do zdarzeń poza teren gminy. Ponadto, w ciągu całego roku OSP z gminy Będzino bardzo często biorą udział w zdarzeniach na terenie Koszalina¹. W 2021 r. jednostki interweniowały łącznie 254 razy, głównie brały udział w miejscowych zagrożeniach. Na terenie gminy Będzino jednostki OSP Dobrzyca, Mścice i Będzino interweniowały 187 razy, na terenie innych obszarów w powiecie – 65 razy, a poza powiatem – 2 razy.

Tabela 4 Zestawienie wyjazdów jednostek OSP w rozbiciu na rodzaj zdarzenia w 2021 r.

Lp.	Jednostka OSP	Rodzaj zdarzenia			Razem
		Pożar	Miejscowe zagrożenie	Fałszywy alarm	
1	OSP Dobrzyca	23	70	1	94
2	OSP Będzino	19	39	1	61
3	OSP Mścice	33	60	6	99

Źródło: Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 118.

Tabela 5 Zestawienie wyjazdów jednostek OSP w rozbiciu na miejsce zdarzenia w 2021 r.

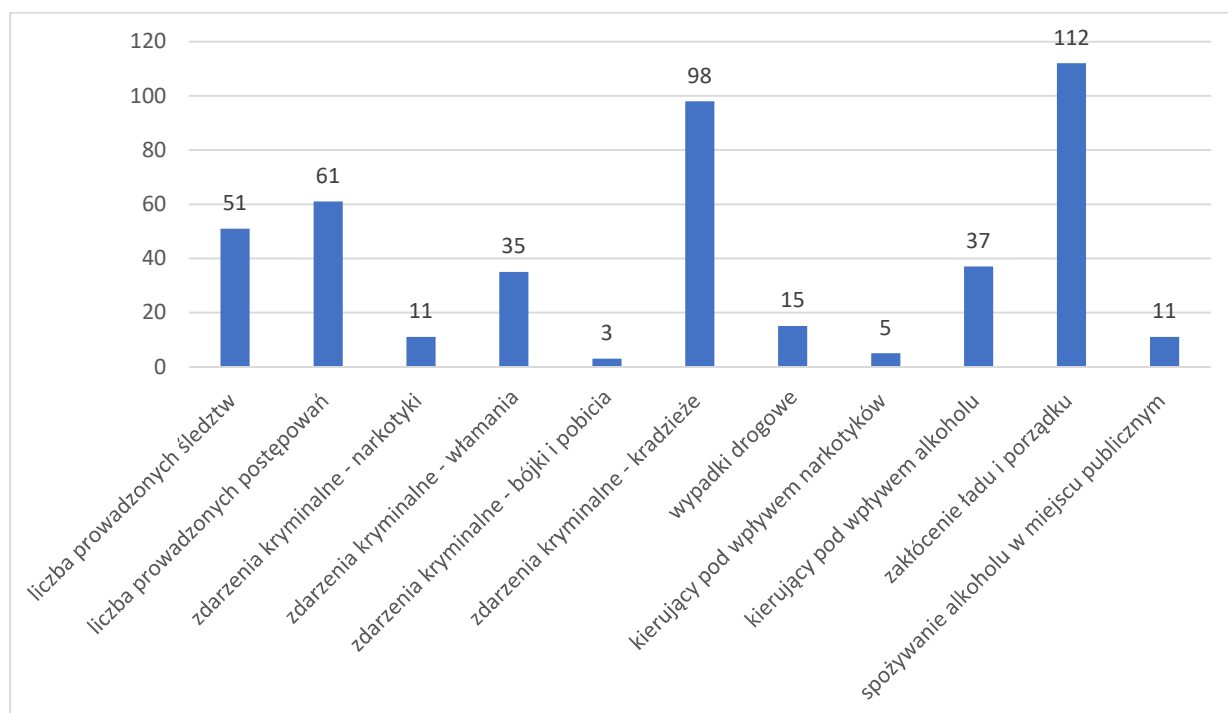
Lp.	Jednostka OSP	Rodzaj zdarzenia				Zdarzenia poza terenem powiatu	Razem
		Będzino	Miasto Koszalin	Mielno	Biesiekierz		
1	OSP Dobrzyca	77	6	6	3	2	94
2	OSP Będzino	43	10	8	0	0	61
3	OSP Mścice	67	17	15	0	0	99

Źródło: Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 118.

¹ Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 117-118.

Z kolei do głównych zadań Zespołu Dzielnicowych należy: prowadzenie rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego, realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej, realizowanie zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, kontrolowanie przestrzegania powszechnie obowiązującego prawa oraz przepisów prawa miejscowego. W 2021 r. na terenie gminy Będzino policja ujawniła 161 przestępstw i podjęła 1 492 interwencje.

Wykres 8 Liczba i rodzaj ujawnionych przestępstw na terenie gminy Będzino w 2021 r.

Źródło: Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 121.

W 2021 r. Zespół Dzielnicowych przeprowadził policyjne akcje prewencyjne, do których należały: „Trzeźwy poranek”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Akcja bezdomni”, „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczne ferie zimowe”. Przeprowadzone działania miały charakter prewencyjny i represyjny. Skierowane były do różnych grup społecznych, a ich celem było zmniejszenie liczby najbardziej uciążliwych przestępstw i wykroczeń. Ponadto dzielnicowi gminy Będzino prowadzili w podległych sobie rejonach służbowych działania w ramach planów priorytetowych. Działania w ramach tych planów miały na celu wyeliminowanie zjawisk negatywnych. Przeprowadzone czynności w sposób znaczący przyczyniły się do ograniczenia lub całkowitego ich wyeliminowania².

² Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 120-121.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Będzino funkcjonuje niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (NZOZ) w Będzinie z filią w Dobrzycy oraz prywatna przychodnia lekarska Balticmed w Mścicach. W przychodni w Będzinie dostępny jest gabinet ginekologa, stomatologa oraz ortodonta. Dostęp do specjalistów w przychodni w Mścicach zapewnia gabinet stomatologa, ortopedy, radiologa oraz fizykoterapeuty. Na terenie gminy funkcjonują dwie apteki: w Będzinie oraz w Mścicach.

Dodatkowo w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie działa gabinet rehabilitacji, z którego najczęściej korzystają osoby starsze. Na podstawie skierowania od lekarza rodzinnego korzystają one dwa razy do roku z bezpłatnych zabiegów tj.: magnetoterapii, laseroterapii, elektroterapii, sonoterapii, fonoterapii, krioterapii, ćwiczeń UGUL lub masażu. W 2021 r. wykonano w gabinecie 10 250 zabiegów, co wskazuje na wzrost o 6 120 (148%) zabiegów w stosunku do roku 2020. Zdecydowaną większość stanowiły bezpłatne zabiegi dla emerytów i rencistów (92%), pozostałe zabiegi były świadczone odpłatnie. Z gabinetu rehabilitacji korzystają wyłącznie mieszkańcy gminy Będzino.

W ramach działań profilaktycznych przeprowadzonych w 2021 r. zrealizowano bezpłatne badania mammograficzne dla kobiet oraz szczytowania HPV. W ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Czerniaka w edycji 2020/2021 gmina Będzino kontynuowała rozpoczętą w 2020 r. współpracę ze Studenckim Kołem Naukowym ONKOMA przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. W programie biorą udział wszystkie szkoły z terenu gminy Będzino. Zajęcia z uczniami prowadzą nauczyciele korzystając z materiałów przygotowanych przez realizatorów programu³.

Organizacje społeczne

W Krajowym Rejestrze Sądowym na dzień 26 kwietnia 2022 r. na terenie gminy Będzino było zarejestrowanych 11 organizacji pozarządowych. Z kolei w rejestrze stowarzyszeń, prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w Koszalinie, wpisanych jest 6 stowarzyszeń. Na terenie gminy Będzino aktywną działalność prowadzą następujące organizacje pozarządowe:

³ Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 43.

- Fundacja Nasze Życie;
- Fundacja Nowe Życie Starych Pojazdów;
- Stowarzyszenie Sportowe Gminy Będzino;
- Stowarzyszenie Miłośników Psów Ras Północnych oraz Sportu Zaprzęgowego „Huskosky”;
- Stowarzyszenie „Lepsze Jutro”;
- Spółdzielnia mieszkaniowa „Na Wzgórzu”;
- Spółdzielnia mieszkaniowa własnościowo-lokatorska „Jedność”;
- Spółdzielnia mieszkaniowa własnościowo-lokatorska „Bratek”;
- Związek zawodowy przemysłu zbożowo- młynarskiego;
- Spółdzielnia mieszkaniowa „Zalesie” w Mścicach;
- Kółko rolnicze w Mścicach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Będzinie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrzycy;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mścich;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Będzino;
- UKS Karate Kanku Tymień;
- Stowarzyszenie Szachowe Husaria z Koszalina;
- Fundacja Pływamy i Ratujemy z Ustronia Morskiego⁴.

Współpraca między samorządem lokalnym a organizacjami pozarządowymi przyjmuje każdego roku dwójaki charakter. Z jednej strony gmina Będzino udziela wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych organizowanych przez podmioty III sektora, z drugiej wspiera organizacje w formie niefinansowej, poprzez pomoc w realizacji wielu działań, doradztwo, wsparcie merytoryczne, organizacyjne i rzeczowe. Warto podkreślić, iż działalność organizacji pozarządowych wpływa na rozwój społeczny i przyczynia się do aktywizacji mieszkańców gminy. Szeroki zakres działalności organizacji pozytywnie wpływa na rozwój sportowy, artystyczny czy rekreacyjny. W dalszym rozwoju gminy Będzino należy zwrócić uwagę

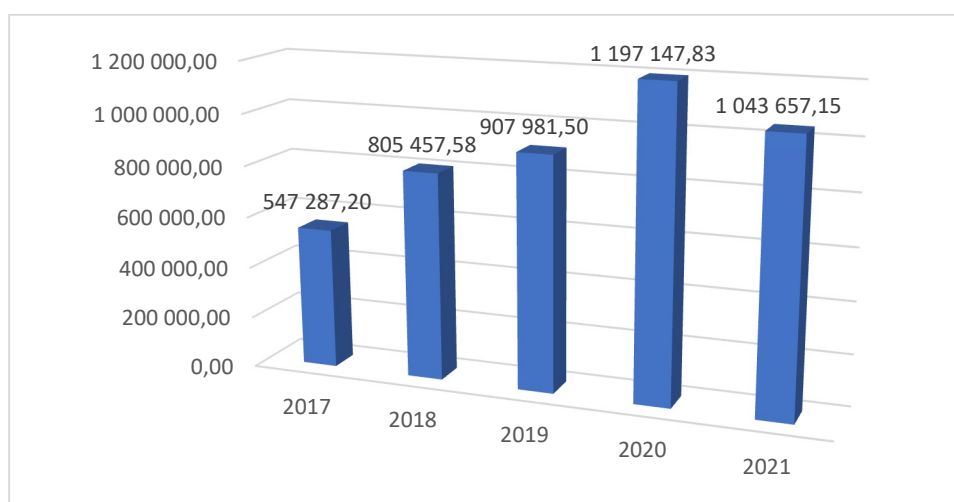
---

⁴ Dane z Urzędu Gminy Będzino

na promowanie i wspieranie aktywnej współpracy międzysektorowej, aby aktywizować społecznie wszystkich mieszkańców gminy.

W ramach współpracy i udzielania wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych w 2021 r. udzielono dotacji na łączną kwotę 1 043 657,15 zł. W ostatnich latach systematycznie wzrasta finansowe wsparcie dla organizacji z terenu gminy udzielane przez samorząd lokalny, co przekłada się na ich aktywną działalność społeczną w obszarze sportu, kultury, rekreacji i aktywizacji społecznej.

Wykres 9 Środki finansowe przyznane na działalność statutową organizacjom społecznym z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

System edukacji

Na terenie gminy Będzino system edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi realizowany jest przez 4 szkoły podstawowe, 2 przedszkola i 2 punkty przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz żłobek. Do placówek tych należą:

- Szkoła Podstawowa w Będzinie z siedzibą w Łeknie;
- Szkoła Podstawowa w Dobrzycy;
- Szkoła Podstawowa im. Ludzi Morza w Mścicach;
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Ignacego Jeża w Tymieniu;
- Przedszkole w Będzinie;
- Przedszkole „Promyki Bałtyku” w Mścicach;
- Żłobek Samorządowy w Mścicach.

W roku szkolnym 2021/2022 do szkół i przedszkoli uczęszczało 911 uczniów, w tym: 619 uczniów klas I – VIII szkół podstawowych oraz 292 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, punktach przedszkolnych i oddziałach „0” szkół podstawowych. Wśród wszystkich uczniów było 78 osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Łącznie we wszystkich placówkach zatrudnionych było 125 nauczycieli.

Tabela 6 Liczba uczniów i nauczycieli w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Będzino

Placówka	Liczba uczniów/dzieci	Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Liczba zatrudnionych nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Będzinie z siedzibą w Łeknie	110	7	20
Szkoła Podstawowa w Dobrzycy	153	2	24
Szkoła Podstawowa im. Ludzi Morza w Mścicach	282	56	32
Szkoła Podstawowa im. Kardynała Ignacego Jeża w Tymieniu	133	8	25
Przedszkole w Będzinie	89	4	9
Przedszkole „Promyki Bałtyku” w Mścicach	144	1	15
Razem	911	78	125

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Z danych dotyczących placówek edukacyjnych na terenie gminy wynika, iż są one wyposażone w zadowalającym zakresie w urządzenia wspomagające proces edukacji i kształcenia (tj. tablice interaktywne, laptopy, projektory, drukarki etc.). Placówki posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Infrastruktura sportowa jest zróżnicowanie rozwinięta na terenie placówek, co uzależnione jest od miejscowości. Większość szkół posiada plac zabaw, salę gimnastyczną, boiska sportowe przy szkole. Jednakże niektóre z nich wymagają odnowienia, doposażenia lub generalnych remontów. Dostosowanie placówek do osób ze szczególnymi potrzebami stwierdzono w przedszkolu w Mścicach (podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich przy wejściu głównym) oraz w szkole w Dobrzycy (podjazd oraz toaleta dla niepełnosprawnych). Pozostałe obiekty nie są dostosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub ze szczególnymi potrzebami.

W placówkach corocznie realizowane są programy finansowane ze środków zewnętrznych. W poprzednich latach realizowano w szkołach takie projekty jak: „Poznaj Polskę z MEiN”,

„Laboratoria przyszłości”, „Fabryka Kompetencji Kluczowych”, „Digital Kids – zaprogramuj misję na Marsa – NUTS koszaliński”, „Aktywna tablica” itp⁵.

W ramach działalności placówek oświatowych na terenie gminy Będzino uczniowie rozwijają swoje zainteresowania i umiejętności na zajęciach kół zainteresowań, zajęciach chóru szkolnego, zespołach instrumentalnych i na treningach szkolnych kół sportowych. Na szczególną uwagę zasługują ogólnopolskie sukcesy: Szkolnego Chóru „Dominanta”, zespołu instrumentalno-wokalnego „Ad Libidum” ze Szkoły Podstawowej im. Ludzi Morza w Mścicach oraz indywidualne sukcesy w konkursach przedmiotowych uczniów ze szkół w Tymieniu, Mścicach, Dobrzycy i Łeknie. W 2021 r. duży postęp osiągnęły szkolne sekcje siatkówki. W każdej ze szkół funkcjonują szkolne drużyny siatkówki, a w szkole w Tymieniu sekcja karate. Szkoły w Dobrzycy i Łeknie rozwijają zainteresowania turystyczne uczniów. Zgodnie z tradycją Szkoła Podstawowa im. Ludzi Morza w Mścicach organizuje coroczny Festiwal Piosenki Żeglarskiej „Szum” oraz rejsy szkolną łodzią.

W 2021 r. Wójt Gminy Będzino przyznał uczniom wyróżniającym się w nauce i sporcie stypendia motywacyjne. Ogółem w 2021 r. przyznano 150 stypendiów motywacyjnych.

Gmina organizuje transport uczniów do szkół i przedszkoli, z którego korzysta około 60% uczniów⁶.

Działalność kulturalna

Działalność kulturalną na terenie gminy Będzino realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie. W skład Gminnej Biblioteki Publicznej (GBP) wchodzi: biblioteka główna w Będzinie, filia w Mścicach, filia w Tymieniu oraz filia w Dobrzycy. GBP zatrudniała 7 pracowników na podstawie umowy o pracę. Łączny stan księgozbioru w 2021 r. wyniósł 25 645 woluminów. Poza książkami biblioteka oferuje swoim czytelnikom 2 tytuły czasopism prenumerowanych – Głos Koszaliński oraz Gazeta Miasto. W 2021 r. zarejestrowano 839 użytkowników, wszystkich zaliczono do grupy czytelników aktywnie wypożyczających. W ciągu roku biblioteka wypożyczyła na zewnątrz ogółem 23 104 publikacji - książek, czasopism i innych zbiorów. Średnia wypożyczeń różnorodnych zbiorów bibliotecznych na jednego czytelnika w skali całego roku wyniosła 27,54. Poza wypożyczeniami

⁵ Dane z Urzędu Gminy Będzino

⁶ Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 59-60.

na zewnątrz, równie ważne było udostępnianie zbiorów na miejscu, w czytelnich bibliotek. W 2021 r. udostępniono w ten sposób 5 009 jednostek zbiorów bibliotecznych. Bibliotekę odwiedziło ogółem 14 238 użytkowników. GBP posiada łącznie 8 stanowisk dla czytelników z bezpłatnym dostępem do Internetu, w tym: trzy w Będzinie, jedno w Mścicach, trzy w Tymieniu oraz jedno w Dobrzycy. Z Internetu skorzystało łącznie 877 osób.

Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie wraz z filiami realizuje szereg działań mających na celu popularyzację czytelnictwa, jak również rozwój kulturalny mieszkańców gminy. Biblioteka prowadzi lekcje biblioteczne, organizuje konkursy, wystawy, spotkania autorskie. Prowadzi różnego rodzaju zajęcia dla różnych grup odbiorców (szachy, zajęcia rękodzielnicze, warsztaty hobbystyczne itp.). Biblioteka wzmacnia i rozwija aktywność społeczną mieszkańców gminy, dzięki czemu wpływa na integrację społeczną.

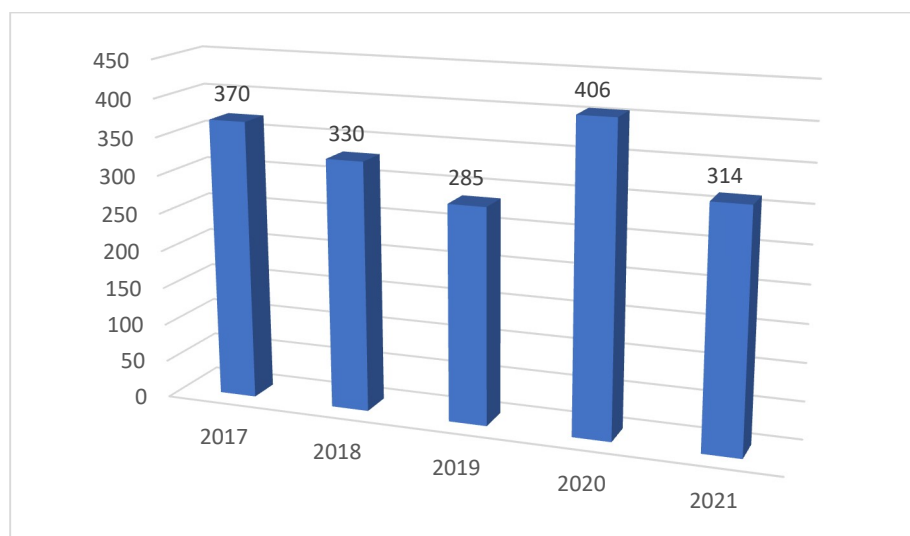
Gminny Ośrodek Kultury w Brzeźnicy (GOK) prowadzi swoją działalność w Domu Kultury w Będzinie, w Domu Ludowym w Mścicach, w Domu Ludowym w Tymieniu, Wiejskim Domu Kultury w Dobrzycy oraz w świetlicy w Strachominie. GOK zatrudnia 9 pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz 4 osoby na umowę zlecenie. Wszystkie placówki realizują podstawową działalność zajęciową dla dzieci, młodzieży i dorosłych, tj. zajęcia plastyczne, rękodzielnicze, sportowe, animacyjne, muzyczne, pomoc edukacyjną w odrabianiu lekcji itp. W miesiącach ciepłych organizowane są także zajęcia na świeżym powietrzu, m.in. wycieczki rowerowe, pikniki, spacer, wędrówki, zabawy integracyjne. Każda placówka wyposażona jest w stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, z których mogą korzystać mieszkańcy. W strukturach GOK działają cztery zespoły ludowe: Zespół Śpiewaczy „Kwiaty Polskie”, Kapela „Swaty”, Zespół Śpiewaczy „Zalesie” oraz Zespół „Popowianie”. GOK współpracuje z wieloma instytucjami gminnymi, przedsiębiorcami oraz osobami prywatnymi w ramach organizacji wielu wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy. Obok biblioteki stanowi on instytucję wspierającą rozwój i integrację mieszkańców gminy. Włącza się aktywne w działania ogólnopolskie, a także realizuje projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

II.2 Uwarunkowania gospodarcze

Rynek pracy

Zgodnie ze stanem na 2021 r. w gminie Będzino było 314 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia przyjęła wartość 12,1%. Liczba osób bezrobotnych drastycznie wzrosła w 2020 r. w okresie panującej pandemii. Do tego czasu liczba bezrobotnych systematycznie spadała, co również można zauważyć od 2021 r., kiedy to w stosunku do roku 2020 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 92 osoby i sytuacja na rynku pracy ulega stabilizacji.

Wykres 10 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W analizowanych latach 2017-2021 można zaobserwować, że wśród osób bezrobotnych licznějšíą grupę stanowią kobiety. Bezrobocie wśród kobiet ma zazwyczaj kilka przyczyn: brak chęci do pracy, sprawowanie opieki nad osobami zależnymi, niższe kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz brak odpowiednich ofert pracy dla kobiet na lokalnym rynku. W kontekście rozwoju gminy Będzino należy zwrócić uwagę na zdiagnozowanie powodu wyższego poziomu bezrobocia wśród kobiet w gminie, aby minimalizować wystąpienie zjawiska wykluczenia społecznego tej grupy zawodowej.

Ważne jest również monitorowanie udziału osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób niepracujących w wieku produkcyjnym. W gminie Będzino najlicznějšíą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. W 2021 r. odnotowano ich aż 199 na 314 wszystkich bezrobotnych. Osoby te często posiadają nieodpowiednie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe, mają trudności ze znalezieniem pracy, co prowadzi do zniechęcenia i strachu, a po dłuższym czasie do braku chęci ponownego podjęcia aktywności zawodowej, co prowadzi

do wykluczenia społecznego. Osoby takie często również zasilają tzw. „szarą strefę” albo przejmują status bezrobotnego, w wyniku czego działania aktywizacyjne skierowane do osób długotrwale bezrobotnych są nieefektywne i bezskuteczne. Praca z tą grupą osób należy do najtrudniejszych, gdyż często dobrowolnie nie chcą oni pracować. Odpowiednie wsparcie i doradztwo w zakresie ukazywania korzyści płynących z zatrudnienia powinno wpływać z różnych instytucji i organizacji, nie tylko tych oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	370	330	285	406	314
Kobiety	230	191	175	206	167
Mężczyźni	140	139	110	200	147
Do 25 roku życia	32	34	22	50	30
Do 30 roku życia	70	60	57	96	65
Powyżej 50 roku życia	118	110	100	118	94
Długotrwale bezrobotni	209	174	151	196	199

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

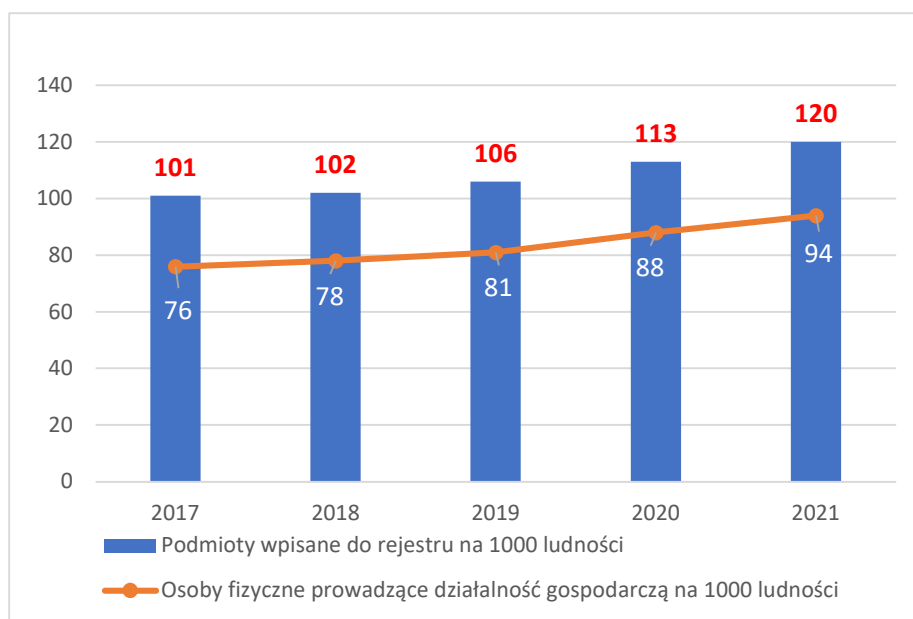
Przedsiębiorczość

O rozwoju gospodarczym świadczy przede wszystkim rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy. Według danych z GUS w gminie Będzino w 2021 r. w rejestrze REGON na 1000 ludności zarejestrowanych było 120 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 94 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów ogółem na 1000 ludności w analizowanym okresie lat 2017-2021 zwiększyła się o 19 podmiotów, w tym o 18 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne, co oznacza, że gmina stwarza dobre warunki do rozwoju gospodarczego i zakładania własnych działalności gospodarczych.

Korzystne warunki gospodarcze, jakie stwarza gmina Będzino, potwierdzają także dane dotyczące liczby nowo rejestrowanych i wykreślanych podmiotów gospodarczych. W analizowanych latach 2017-2021 liczba nowych podmiotów, które rozpoczynają swoją działalność jest stosunkowo wyższa niż tych wykreślanych z rejestru REGON. W 2021 r. zarejestrowano 108 nowych podmiotów, a wykreślono 64.

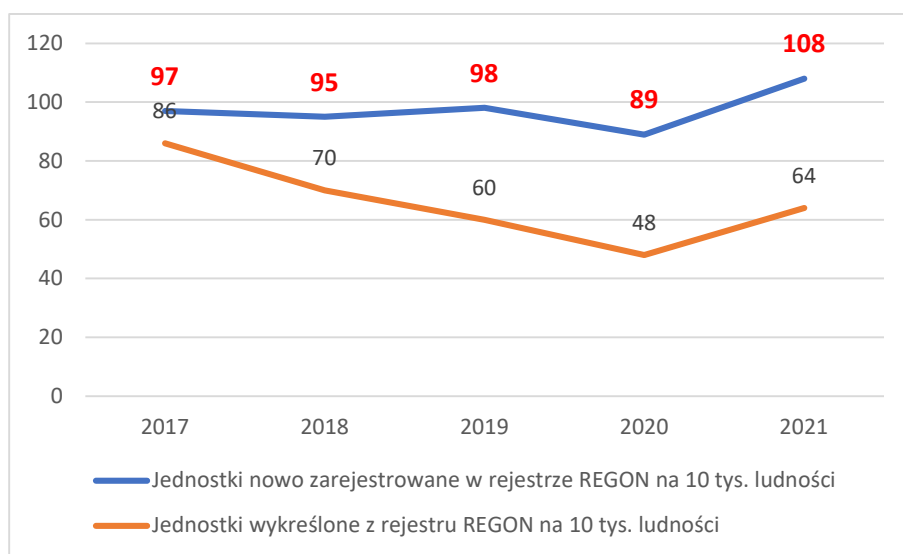

Wykres 11 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Wykres 12 Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty na 10 tys. ludności w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Przedsiębiorcy działający na terenie gminy Będzino wykonują działalność gospodarczą w różnych branżach. Przewagę stanowią usługi takie jak: konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, usługi elektryczne, handel, budownictwo w zakresie wznoszenia budynków, usługi budowlane wykończeniowe, transport drogowy, rolnictwo, usługi noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, usługi gastronomiczne itp.

Gmina Będzino posiada charakter typowo rolniczy. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmująca ponad 13 tys. ha, tj. 81% powierzchni ogólnej gminy, stanowi główne bogactwo przyrodnicze gminy oraz świadczy o dużej liczbie gospodarstw rolniczych na jej terenie. W 2021 r. na terenie gminy Będzino było 1 024 gospodarstw rolnych. Zdecydowanie największą grupę stanowią indywidualne gospodarstwa rolne w liczbie 986 szt. W użytkowaniu indywidualnych gospodarstw rolnych było około 10 000 ha użytków rolnych i ok. 174 ha lasów. W posiadaniu osób prawnych znajduje się 38 szt. gospodarstw rolnych. Grunty rolne zajęte przez osoby prywatne na prowadzenie działalności rolniczej to powierzchnia 3 240 ha użytków rolnych i 1 375 ha lasów.

Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa rolne o areale do 5 ha. Uprawy prowadzone są na gruntach własnych i dzierżawionych. Dominującym działem jest uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, warzywnictwo, sadownictwo. Ponadto chów i hodowla bydła mlecznego i pozostałego, a także drobiu. Prowadzona jest także produkcja miodu i wosku pszczelego⁷.

Tabela 8 Liczba gospodarstw wg powierzchni oraz struktury obszarowej na terenie gminy Będzino w 2021 r.

Zakres powierzchni w ha	Gospodarstwa indywidualne w szt.	Gospodarstwa osoby prawne w szt.
od ponad 1 ha do 5 ha	592	18
od ponad 5 ha do 10 ha	145	3
od ponad 10 ha do 20 ha	152	4
od ponad 20 ha do 50 ha	71	6
od ponad 50 ha do 100 ha	16	1
od ponad 100 ha i pow.	10	6
Razem	986	38

Źródło: Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 121.

Planowanie przestrzenne

Na terenie gminy Będzino obowiązuje zgodnie z uchwałą nr XLIV/27/21 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 października 2021 r. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino*. Zgodnie z tym dokumentem głównym celem prowadzenia polityki przestrzennej gminy jest:

- Ochrona środowiska przyrodniczego, które wraz z środowiskiem kulturowym stanowi największe bogactwo gminy.

⁷ Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 72-74.

- Zabezpieczenie celów społecznych tzn. zapewnienie godnych warunków zamieszkania, pracy i wypoczynku mieszkańcom gminy poprzez:
  - a) podniesienie jakości życia mieszkańców gminy, w tym poszczególnych jednostek osadniczych poprzez zapewnienie właściwego stopnia wyposażenia w usługi lokalne i ponadlokalne. W tym celu tworzy się w miejscowościach o dużej dynamice rozwojowej rezerwy terenowe dla ich realizacji,
  - b) ukształtowanie terenów zieleni i rekreacji w powiązaniu w miarę lokalnych możliwości z naturalnymi systemami przyrodniczymi,
  - c) podniesienie standardu zamieszkania poprzez realizację infrastruktury technicznej, zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju,
  - d) umożliwienie dodatkowego źródła utrzymania poprzez zapewnienie terenów pod zabudowę usługową i usługowo-mieszkaniową,
  - e) prowadzenie właściwej polityki w zakresie ochrony dóbr kultury i ochrony środowiska przyrodniczego.
- Kształtowanie sprzyjających warunków funkcjonowania rolnictwa jak i innych dziedzin gospodarki.
- Tworzenie warunków i zachęt dla rozwoju różnorodnych form turystyki.
- Usprawnianie układu komunikacyjnego polegające na jego rozwoju i podnoszeniu standardu⁸.

Na terenie gminy Będzino obowiązuje 7 planów zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 1 814 ha, co daje 10,9% powierzchni gminy. W 2021 r. wydano 27 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły m.in. budowy sieci wodociągowej, przebudowy otwartego rowu melioracyjnego na rurociąg szczelny, budowy świetlicy wiejskiej w miejscowości Popowo, budowy stacji bazowej telefonii komórkowej w miejscowości Łekno czy budowy odcinków sieci energetycznej i gazowej w różnych miejscowościach gminy.

W 2021 r. wydano także 327 decyzji o warunkach zabudowy: w tym 286 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 13 decyzji dotyczących zabudowy usługowej

---

⁸ UCHWAŁA NR XLIV/271/21 RADY GMINY W BĘDZINIE z dnia 28 października 2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino*, s. 39.

oraz 38 decyzji innych (zmiany, decyzje odmowne). W stosunku do roku 2020 wydano o 40 decyzji więcej (w tym dotyczących zabudowy mieszkaniowej o 41 decyzji więcej), co wskazuje na możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej⁹.

II.3 Uwarunkowania środowiskowe

Bogactwo przyrodnicze i kulturowe

Gmina Będzino leży na Równinie Białogardzkiej, a jej północno-zachodnia część graniczy z Morzem Bałtyckim. W południowej części gminy znajduje się fragment rezerwatu torfowiskowo-leśnego Wierzchomińskie Bagno o powierzchni 43,64 ha, należącego do Nadleśnictwa Karnieszewice. Północno-wschodnia część przylega do jeziora Jamno. Tereny leśne zajmują 10% powierzchni gminy, a użytki rolne 80%. Na obszarze gminy znajduje się rezerwat florystyczny Wierzchomińskie Bagna oraz 6 zespołów pałacowo-ogrodowych w miejscowościach: Dobre, Dworek, Kładno, Mścice, Pleśna i Strzepowo. Przy pałacach i dworach rośnie wiele drzew o rozmiarach pomnikowych. W miejscowości Dobrzyca znajdują się Ogrody Tematyczne Hortulus oraz Ogrody Hortulus Spectabilis z wieżą widokową i labiryntem grabowym.

Na terenie gminy Będzino występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwaty przyrody: Wierzchomińskie Bagno, Warnie Bagno,
- Obszar chronionego krajobrazu: Koszaliński Pas Nadmorski,
- Obszary Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski, Bukowy Las Górki, Warnie Bagno
- Użytki ekologiczne: Bagna Mścice¹⁰.

⁹ Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 106.

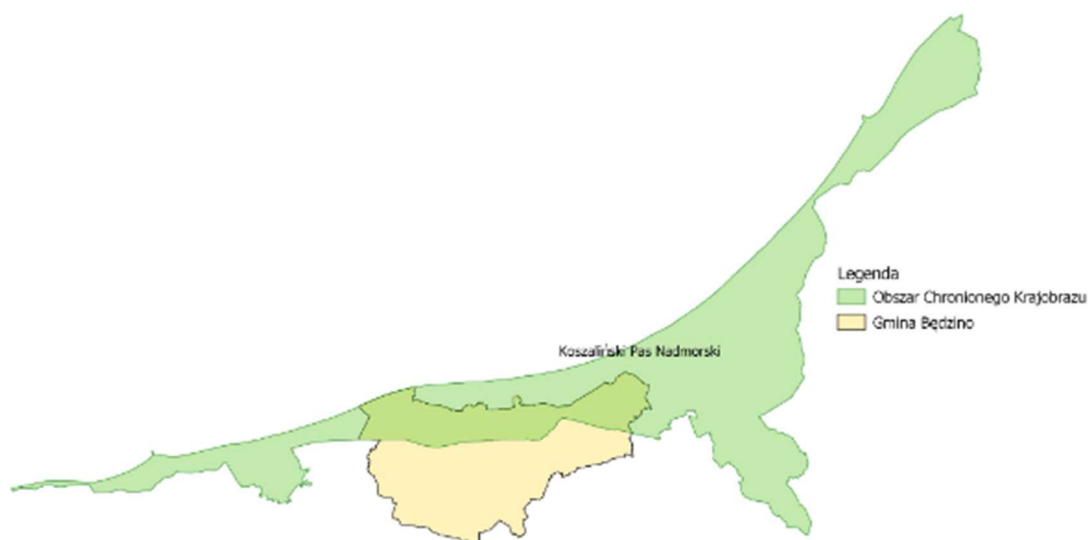
¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 16.

Mapa 2 Rezerwaty przyrody na terenie gminy Będzino

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 117.

Mapa 3 Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Będzino

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 118.

Mapa 4 Obszary Natura 2000

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 119.

Mapa 5 Użytek ekologiczny „Bagna Mścice” na terenie gminy Będzino

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 120.

Obiektami zabytkowymi zlokalizowanymi na terenie gminy są m.in. kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Łeknie (styl gotycki – XV wiek), kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Śmiechowie (styl późnogotycki – XV wiek), kościół pw. Piotra i Pawła w Wierzchominie, (zbudowany w 1784 r.), kościół pw. św. Andrzeja Boboli w miejscowości Strzepowo (styl neogotycki – XIX wiek), kościół pw. św. Trójcy w Dobrzycach (styl neogotycki, zbudowany 1867 r.), pałac neoklasycystyczny w Dworzech (II połowa XIX wieku), dwór klasycystyczny w Pleśnej (XVIII – XIX wiek), zespół pałacowo-parkowy w Dobrej (II połowa XIX wieku), zespół pałacowo-ogrodowy w Kładnie (połowa XIX wieku).

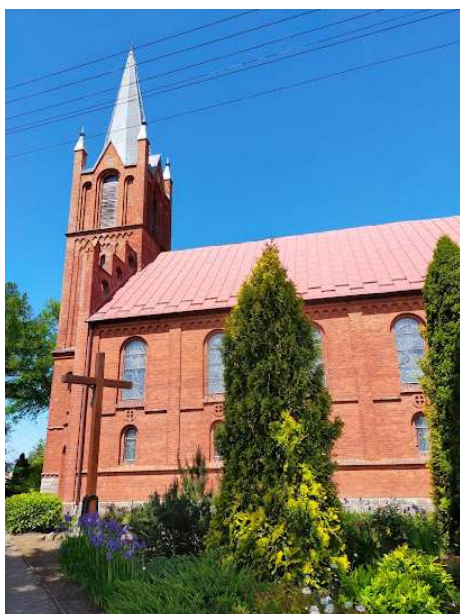

Zdjęcie 1 Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Łeknie (po lewej) oraz kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Śmiechowie (po prawej)

Źródło: <https://zabytek.pl/pl> (dostęp: 10.02.2023 r.)

Zdjęcie 2 Kościół pw. Trójcy Świętej w Dobrzyca (po lewej) oraz kościół pw. św. Andrzeja Boboli w Strzepowie (po prawej)

Źródło: <https://zabytek.pl/pl> (dostęp: 10.02.2023 r.)

Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne piesze i rowerowe. Do szlaków pieszych należy „Międzynarodowy Szlak Północny” (nadmorski), który biegnie przez teren następujących miejscowości: Podczele I, Sianożęty, Ustronie Morskie, Pleśna, Gąski, Sarbinowo, Mielno, Unieście, Osieki, Iwięcino, Bielkowo. Jest to fragment szlaku o randze

międzynarodowej, zaczynający się aż we Francji, biegnący do Broniewa. W gminie Będzino obejmuje pas ok. 6 km i przechodzi przez nadmorską miejscowość Pleśna.

Szlaki rowerowe występujące na terenie gminy Będzino to:

- „Szlak Jamneński” (okrąża Jezioro Jamno od strony południowej, Mielno, Strzeżenie, Dobiesławiec, Mścice, Łabusz, Osieki);
- „Szlak romantyczny” (biegnie przez miejscowości: Dobrzyca, Strzepowo, Strachomino, Rusowo);
- „Szlak Pałaców” (biegnie przez miejscowości: Mostowo, Rosnowo, Niedalino, Strzekęcino, Bardzolino, Białogórzyno, Nosowo, Parsowo, Świemino, Warnino, Wierzchomino, Dobrzyca, Śmiechów, Gąski Latarnia);
- „Szlak wiatraków” (biegnie przez miejscowości: Tatów, Popowo, Dobrzyca, Strachomino, Łopienica, Pleśna);
- „Szlak łącznikowy” (biegnie przez miejscowości: Będzinko, Będzino, Wierzchomino);
- „Szlak spichlerzy” (biegnie przez miejscowości: Mścice, Biesiekierz, Dunowo, Jarzyce, Świeszyno, Manowo).

Infrastruktura techniczna

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Na koniec 2021 r. zasób mieszkaniowy gminy Będzino wynosił 47 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 2 298,73 m², w tym 10 lokali socjalnych w miejscowości Wierzchomino o łącznej powierzchni 239 m². Mieszkania komunalne zlokalizowane są w Barninie, Będzinie, Dobrzyca, Dworku, Dobiesławcu, Mścicach, Strachominie, Stoisławiu, Tymieniu oraz jeden lokal w Koszalinie (m. Jamno). Wszystkie lokale posiadają instalacje wodno-kanalizacyjną, elektryczną oraz indywidualne źródła ciepła. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań wynosi około 48,91 m².

Warto nadmienić, iż realizowana w 2023 r. adaptacja 2 obiektów gminnych w Wierzchominie 20 i Dworku 4 pozwoli przygotować w nich 22 odnowione lokale socjalne (w tym 4 dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową), 2 świetlice, 2 strefy włączenia cyfrowego z miejscami na realizację usług szkoleniowo-doradczych. Inwestycja jest prowadzona w ramach programu „Szansa na lepszy start w Gminie Będzino”, wyłonionego konkursie na realizację pilotażowego modelu efektywnego, kompleksowego systemu średnio-

i długoterminowej pomocy i włączenia społecznego dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem, m.in. w zakresie zaspokojenia potrzeb w obszarze mieszkalnictwa, rynku pracy, edukacji i innych usług społecznych. Projekt przygotowało i realizuje Stowarzyszenie „Lepsze Jutro” od 01.03.2023 do 10.12.2023 r. w ramach zadania publicznego „Wzajemnie Potrzebni” zleconego mu przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów ze środków budżetu Państwa. Wartość projektu: 3 389 260 zł. Zakłada on m.in. utworzenie Społecznej Agencji Najmu zarządzającej 26 utworzonymi lub wyremontowanymi w ramach projektu lokalami socjalnymi, z których 22 powstaje w obiektach gminy, a 4 w prywatnych lokalach (wymóg projektu).

Drogi

Układ komunikacyjny na terenie gminy Będzino jest bardzo rozbudowany poprzez przebiegające przez gminę trasy dróg krajowych, powiatowych i gminnych. Łącznie przez teren gminy przebiega 298,17 km dróg, do których należą:

- droga ekspresowa S6 o długości 17 km,
- droga krajowa nr 11 o długości 20,5 km,
- drogi powiatowe o długości 60,67 km,
- drogi gminne o długości ok. 200 km.

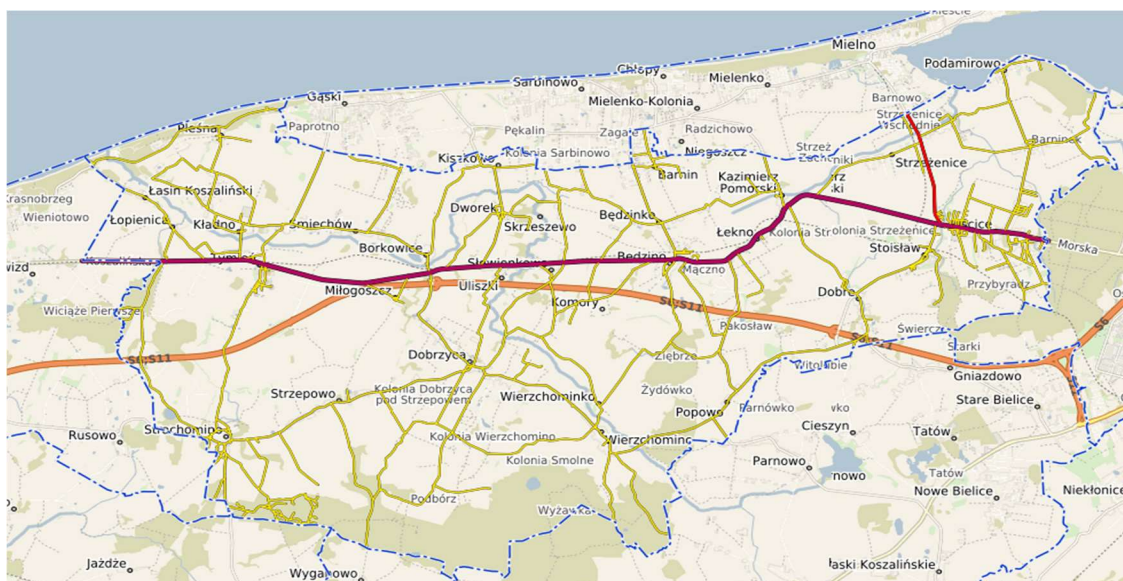
Budowa drogi ekspresowej S6 znacznie poprawiła dostępność komunikacyjną gminy Będzino oraz stworzyła jej nowe szanse rozwoju. Obecnie zakłada się na podstawie materiałów i informacji uzyskanych z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie kontynuację budowy drogi S11 w kierunku południowym i S6 w kierunku wschodnim, poza granicami gminy Będzino. Skutkiem ubocznym budowy dróg ekspresowych jest jednak obniżenie kategorii niektórych innych dróg. W 2020 r. droga wojewódzka nr 165 Mścice-Mielno została zaliczona do kategorii dróg powiatowych. Obecnie DK11 zagraża zaliczenie do dróg wojewódzkich. Gmina powinna zabiegać o utrzymanie dotychczasowych kategorii dróg, a także o przywrócenie statusu DW 165.

Układ komunikacyjny na terenie gminy Będzino składa się z drogi krajowej nr 11, należącej do podstawowego układu krajowego, przebiegającej wzdłuż całej gminy z Kołobrzegu przez Koszalin do Poznania oraz z dróg prostopadłych powiatowych i gminnych dających połączenie z miejscowościami gminy oraz terenem gmin sąsiednich. Droga nr 11 posiada decydujące znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy. jej cechą w powiazaniach komunikacyjnych jest

duży wzrost natężenia ruchu samochodowego w okresie letnim. Stan techniczny dróg jest dobry.

Przez obszar gminy wzdłuż drogi krajowej nr 11 przebiega zelektryfikowana kolej jednotorowa łącząca stację kolejową w Koszalinie z docelową miejscowością Kołobrzegiem. W miejscowości Mścice linia kolejowa rozgałęzia się w kierunku miejscowości Mielno przybierając charakter drogi turystycznej.

Mapa 6 Infrastruktura komunikacyjna na terenie gminy Będzino

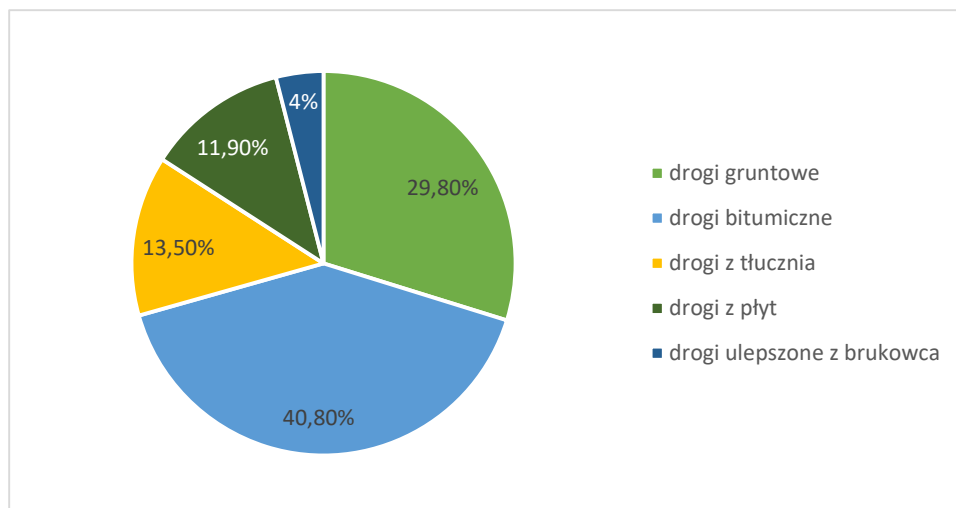

Źródło: <https://bedzino.e-mapa.net/> (dostęp: 10.02.2023 r.)

Gmina Będzino nie jest organizatorem transportu zbiorowego. Wszystkie usługi transportu publicznego wykonywane na obszarze gminy, są świadczone przez prywatnych przewoźników, min. na trasach: Koszalin – Dobrzyca, Koszalin – Mielno, Koszalin – Kołobrzeg, Koszalin – Tymień, Koszalin – Gąski.

Na terenie gminy Będzino znajduje się sieć dróg gminnych publicznych o całkowitej długości 99,52 km. Są to drogi o powierzchni głównie bitumicznej oraz gruntowej.

Wykres 13 Struktura dróg gminnych według powierzchni w 2021 r.

Źródło: Raport o stanie gminy Będzino w 2021 r., s. 77.

W skład dróg gminnych wchodzi także drogi wewnętrzne o długości ok. 100 km, które nie zaliczają się do dróg publicznych. Są to przeważanie dojazdy do nieruchomości zabudowanych w tym również do osiedli mieszkaniowych. Drogi te remontowane są według potrzeb w standardzie zbliżonym do dróg publicznych, czyli materiałami niepylnymi (asfalty, mieszanki, gruz i kruszywa). W roku 2021 sieć dróg gminnych wewnętrznych powiększyła się o ok. 12 km. Zwiększenie jest związane z rozpoczęciem użytkowania gruntów gminnych, które sklasyfikowane były jako drogi, ale do tej pory nie były użytkowane.

Sieć wodociągowa

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy Będzino wynosi 98 700 m. W 2021 r. odnotowano 1 509 czynnych przyłączy wodociągowych oraz 37 awarii wodociągowych. Zgodnie z potrzebami mieszkańców gminy prowadzone są działania w zakresie zapewnienia ciągłego, nieprzerwanego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia. W tym celu realizowane są działania związane z modernizacją bazy infrastruktury technicznej ujęć wody i stacji uzdatniania wody. Na terenie gminy istnieje 10 ujęć wody, które wymagają modernizacji. Planuje się systematyczne realizowanie niniejszych zadań, pod warunkiem uzyskania przez samorząd lokalny finansowych źródeł zewnętrznych na ten cel.

Sieć kanalizacyjna

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 39 200 m. W 2021 r. istniało 306 przyłączy do sieci kanalizacyjnej i odnotowano 34 awarie tej sieci. Na terenie gminy wzrasta liczba przydomowych oczyszczalni ścieków. Priorytetowym zadaniem gminy w obszarze rozwoju infrastruktury technicznej jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej. W tym celu

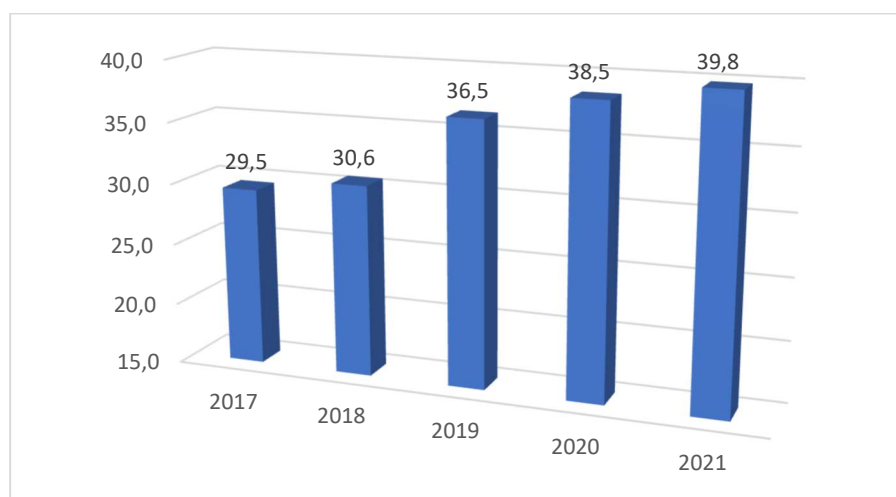
opracowano koncepcję „Budowa sieci kanalizacji ściekowej w układzie grawitacyjno-tłocznym w gminie Będzino” oraz podjęto działania w celu realizacji niniejszego zadania.

Koncepcję budowy sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Będzino, podzielono na dwa etapy realizacyjne, przewidujące skanalizowanie 25 miejscowości. W etapie „I północnym”, obejmującym północną część gminy planuje się skanalizować 17 miejscowości. Etap „II południowy” przewiduje do skanalizowania kolejne 8 miejscowości. Ścieki odprowadzane będą planowanymi do budowy sieciami do oczyszczalni Jamno. Zakłada się, że przy wykonaniu założonego planu dostęp do kanalizacji będzie posiadało 93% mieszkańców gminy.

Sieć gazowa

Gmina Będzino realizuje także działania w zakresie zwiększenia dostępności do sieci gazowej na terenie gminy. W 2021 r. rozbudowano sieć gazową o kolejne 1 744 m w następujących miejscowościach: Kładno (825 m), Mścice (162 m), Strzeżenice (130 m), Tymień (327 m) oraz Będzinko (300 m). Wraz z rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy zwiększa się udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej. W 2021 r. ludność korzystająca z gazu wynosiła 39,8% całej populacji gminy, przy czym w porównaniu do roku 2017 nastąpił wzrost o 10,3%. W planach samorządu gminnego jest także zgazyfikowanie miejscowości Dobre, gdzie opracowywana jest dokumentacja projektowa tego zadania.

Wykres 14 Odsetek ludności z terenu gminy Będzino korzystająca z instalacji gazowej w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Jakość powietrza

W województwie zachodniopomorskim pomiary jakości powietrza dokonywane są w podziale na trzy strefy: Aglomerację szczecińską, miasto Koszalin i strefę zachodniopomorską, do której należy gmina Będzino.

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2021* (GIOŚ RWMS w Szczecinie, 2022 r.) na terenie gminy Będzino wyznaczono obszar przekroczeń docelowego stężenia rocznego O₃ w powietrzu ze względu na kryterium ochrony roślin.

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2021 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskała jedynie strefa zachodniopomorska ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM₁₀. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń wszystkie trzy strefy województwa zostały sklasyfikowane jako A (A1 pod kątem pyłu zawieszzonego PM_{2,5} faza II). Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2021 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania oraz metody szacowania uwzględniające modelowanie, a także informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela 9 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM_{2,5})

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
Agglomeracja szczecińska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1
Miasto Koszalin	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: *Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2021, s. 82.*

Z kolei w rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2021 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku

wszystkich zanieczyszczeń strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A. Na uwzględnionym w ocenie stanowisku pomiarowym tła pozamiejskiego, zlokalizowanym w Widuchowej (powiat gryfiński), nie zanotowano wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych określonych dla kryterium celu ochrony roślin. Strefa zachodniopomorska została natomiast zaliczona do klasy D2 z uwagi na przekroczenie kryterium celu długoterminowego ustanowionego dla ozonu, zarejestrowane na stanowisku w Widuchowej.

Tabela 10 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2021, s. 93.

Stan jakości powietrza w gminie Będzino można określić jako bardzo dobry, co potwierdza analiza jakości powietrza dokonana w ostatnim okresie poprzez informacje dostępne na licznych stronach dostarczających danych dotyczących jakości powietrza w Polsce. Obecnie głównym zagrożeniem jakości powietrza jest smog, powstający na skutek szkodliwej działalności człowieka. Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się dobrą jakością powietrza, w tym w gminie Będzino nie stwierdza się większych zanieczyszczeń atmosferycznych.

W dniu 4 czerwca 2020 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwalił nowe programy ochrony powietrza (POP) dla wszystkich stref województwa zachodniopomorskiego, tj. strefy aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej. Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) na obszarach, gdzie występują przekroczenia. Dokument zawiera analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazuje działania naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. Integralną częścią POP są Plany Działań Krótkoterminowych, wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych, informowania społeczeństwa lub alarmowych w strefach województwa zachodniopomorskiego w danym roku kalendarzowym.

Odnawialne źródła energii

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Rysunek 1 Odnawialne źródła energii

<p>Energia słoneczna</p> <p>Źródło: słońce</p> <p>Technologie: fotowoltaika, kolektory słoneczne</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie</p>	<p>Energia wiatrowa</p> <p>Źródło: wiatr</p> <p>Technologie: turbiny wiatrowe</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna</p>	<p>Energia morska</p> <p>Źródło: fale, pływy</p> <p>Technologie: tamy, elektrownie pływowe</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna</p>	<p>Energia wodna</p> <p>Źródło: woda</p> <p>Technologie: elektrownia wodna</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna</p>	<p>Energia geotermalna</p> <p>Źródło: Ziemia</p> <p>Technologie: pompy geotermalne i pompy ciepła</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie</p>	<p>Bioenergia</p> <p>Źródło: biomasa, drewno</p> <p>Technologie: spalanie biomasy, wytwórnie biogazu, biopaliwa</p> <p>Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie, transport</p>
---	---	--	--	--	---

Źródło: <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/renewable-energy-5-2018/pl/> (dostęp: 15.02.2023 r.)

Na terenie gminy Będzino do produkcji odnawialnych źródeł energii wykorzystuje się energię wiatru oraz energię słońca. Według Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Koszalińskiego” za lata 2018-2019 w 2019 r. w gminie Będzino wydano 19 pozwoleń na instalacje wykorzystujące wiatr jako odnawialne źródło energii, a także jedno pozwolenie na instalację fotowoltaiczną. Według danych na rok 2022 na terenie gminy Będzino znajduje się 272 instalacji fotowoltaicznych, które przyłączone zostały do sieci ENERGIA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie, o łącznej mocy 2,9161 MW¹¹.

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 54-55.

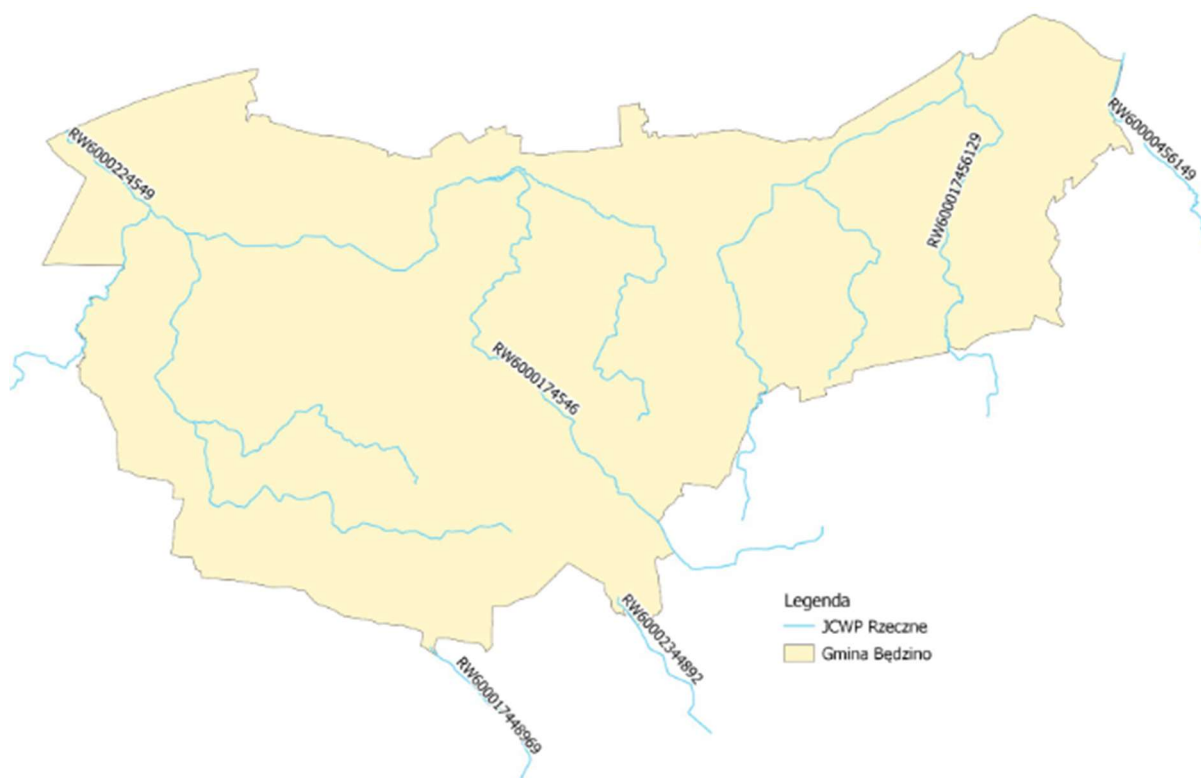
Zagrożenia suszą i powodzią

Zagrożenie powodziowe

Obszar gminy Będzino znajduje się w obrębie zlewni Morza Bałtyckiego i odwadniany jest przez rzeki Przymorza. Przez teren gminy przepływają rzeki Strzeżenica i Glinianka będąca dopływem Dzierżęcinki, oraz liczne mniejsze ciek. Gmina leży głównie na zlewniach:

- jeziora Jamno z dopływami rzeką Dzierżęcinką i rzeką Strzeżenicą,
- rzeki Czerwonej z dopływami rzeką Czerwoną, Tymienicą i Łopienniczką,
- przymorza.

Mapa 7 Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Będzino

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029, s. 77.

Gmina Będzino obejmuje swoim obszarem teren 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Wszystkie zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do gminy Będzino przylega jednolita część wód przybrzeżnych Sarbinowo - Dziwna. Badania tej JCWP prowadzone były w odległości 1 mili morskiej od brzegu, w ramach monitoringu operacyjnego i badawczego w reprezentowanym punkcie pomiarowo-kontrolnym oraz na dwóch stanowiskach pomiarowych.

Tabela 11 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Będzino

Lp.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych?
1	RW600009456149	Dzierżęcinka	Zagrożona
2	RW600010456129	Strzeżenica	Zagrożona
3	LW20904	Jamno	Zagrożona
4	RW600011448999	Radew od zb. Hajka do ujścia	Zagrożona
5	RW600010448969	Rów Czarny	Zagrożona
6	RW60001044929	Pysznicza	Zagrożona
7	CW60001WB3	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	Zagrożona
8	RW6000104545	Czerwona do Łopieniczki z Łopieniczką	Zagrożona
9	RW6000144549	Czerwona od Łopieniczki do ujścia	Zagrożona

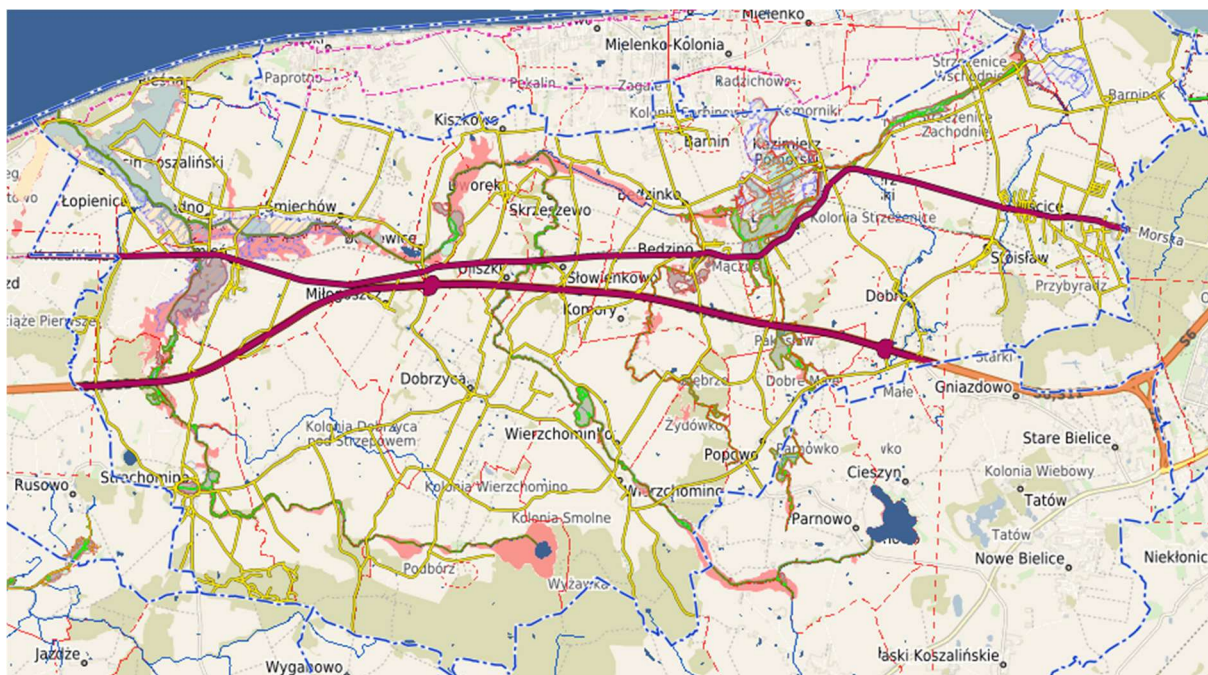
Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> (dostęp: 07.09.2023 r.).

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opracowały mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP) dla terenu gminy Będzino. Na mapach przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Ponadto na terenie gminy Będzino wyznaczono międzywale i pas techniczny. Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z ustawy Prawo wodne. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią nie powinien być zabudowywany, aby nie zwiększać ryzyka powodziowego.

Mapa 8 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Będzino

Źródło: <https://bedzino.e-mapa.net/> (dostęp: 7.09.2023 r.)

Zagrożenie suszą

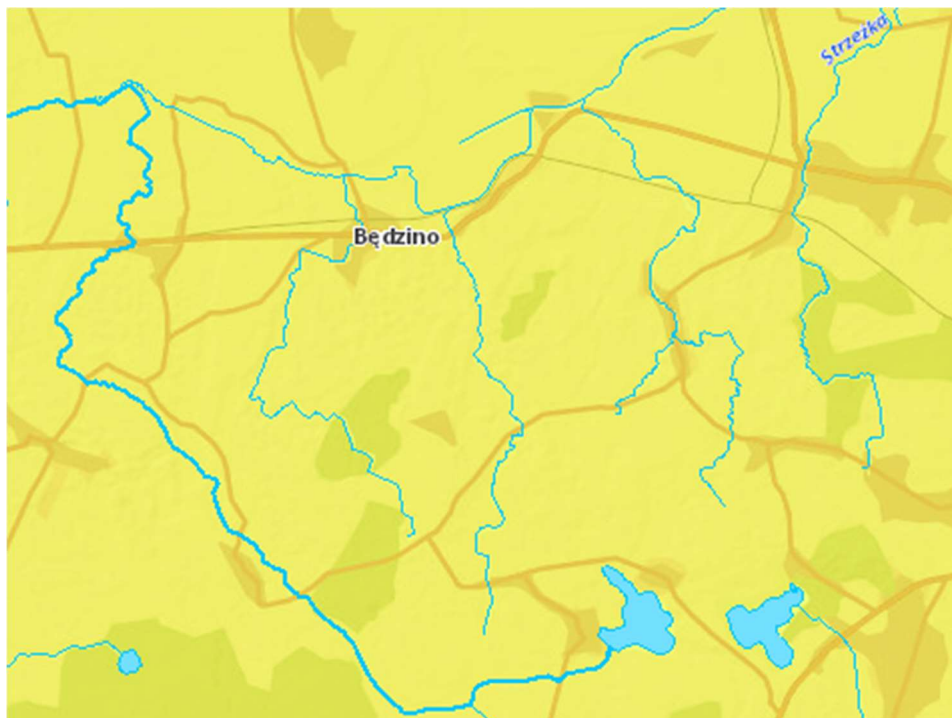
Susza, to zjawisko ciągle o zasięgu regionalnym, objawiającym się tymczasowym ograniczeniem dostępności wody; susza definiowana jest także jako katastrofa naturalna. W zależności od czynników wpływających na rozwój intensywności i zasięgu suszy, możemy mówić o czterech, powiązanych ze sobą przyczynowo-skutkowo, typach:

- susza atmosferyczna (meteorologiczna) – charakteryzuje ją niedobór opadów, skutkujących zwiększoną ewapotranspiracją, obniżeniem lustra wód powierzchniowych, a także zmniejszenie ilości wody glebowej,
- susza rolnicza – ograniczenie dostępności wody dla roślin, co prowadzi do ich stopniowego obumierania i spadku produkcji roślinnej,
- susza hydrologiczna – charakteryzuje się obniżeniem zasobów wody rzekach oraz w naturalnych i sztucznych zbiornikach wodnych,
- susza hydrogeologiczna – długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych.

Wyróżnia się także tzw. suszę gospodarczą, która na skutek niedoborów opadów, a w konsekwencji przesuszenia gleb, obniżenia przepływu w ciekach w istotny sposób wpływa na względy ekonomiczne, społeczne bądź rolnicze.

Z dostępnych danych wynika, że tereny gminy Będzino leży na obszarach określonych jako umiarkowanie zagrożone suszą hydrologiczną.

Mapa 9 Mapa zagrożenia suszą

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp: 07.09.2023 r.).

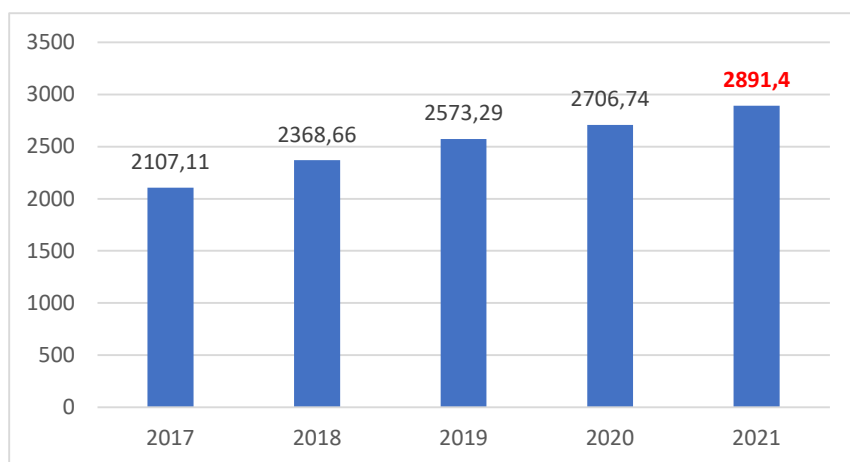
Zgodnie z obowiązującą drugą aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW) przyjętą Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, wskazuje się, iż plany gospodarowania wodami są głównymi dokumentami planistycznymi w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Stanowią one podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i określają zasady gospodarowania nimi. Służą także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lud do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody. Gmina Będzino w ramach opracowanych planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zobowiązana została m.in. do podjęcia następujących działań:

- opracowanie indywidualnego programu rekultywacji JCWP, dla których potrzeba rekultywacji została wskazana w dokumentach odrębnych lub wynika z aktualnego stanu ekologicznego JCWP (jezioro Jamno);
- wdrożenia indywidualnego programu rekultywacji JCWP, dla których opracowano Program rekultywacji (jezioro Jamno);
- aktualizację programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP;
- Uwzględnienia w powstających opracowaniach i aktualizowanych planach zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód;
- Realizację działań polegających na zwiększeniu poziomu naturalnej retencji wody w zlewni w obszarach rolniczych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stanu wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód.

Gospodarka odpadami

W 2021 r. na terenie gminy Będzino odnotowano 7 976 złożonych deklaracji na segregowane odpady komunalne. Odbieranie odpadów z terenu gminy zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Koszalina. Na podstawie analizy złożonych deklaracji obejmujących nieruchomości zamieszkałe i rekreacyjno-wypoczynkowe, w 2021 r. ok. 90% mieszkańców prowadziło selektywną zbiórkę odpadów, tzw. zbiórkę u źródła. W 2021 r. wytworzono 2 891,40 Mg odpadów na nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych, w tym 1 833,05 Mg stanowiły odpady komunalne zmieszane, a 787,20 Mg odpady selektywnie zebrane. W analizowanych latach odnotowuje się wzrost ilości odpadów komunalnych na terenie gminy.

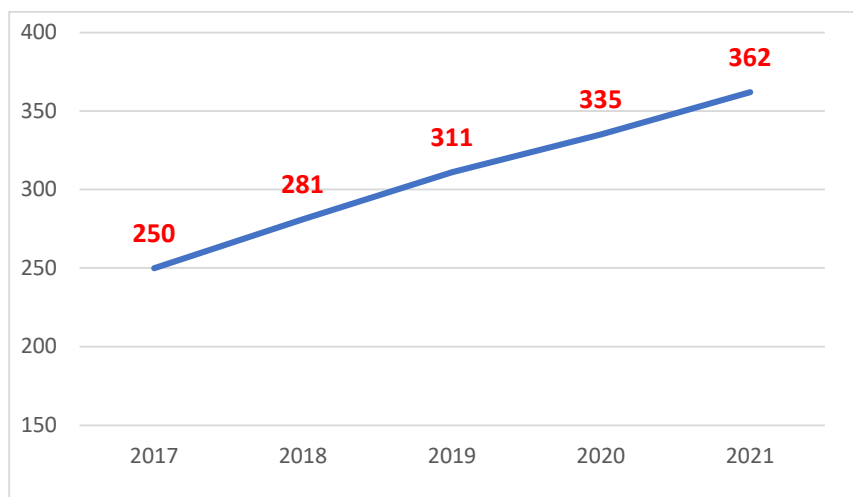
Wykres 15 Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021 (Mg)

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

Wraz ze wzrostem ogólnej ilości odpadów komunalnych w gminie wzrasta współczynnik ilości odebranych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca. W analizowanym okresie wzrósł on o 112 kg i w 2021 r. wynosił 362 kg odpadów na jednego mieszkańca w ciągu roku, co wskazuje na silną potrzebę realizacji odpowiedniej polityki środowiskowej na terenie gminy, zważywszy, iż poziom recyklingu osiągnięty w 2021 r. wynosił zaledwie 27,6%.

Wykres 16 Ilość odebranych odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021 (Mg)

Źródło: dane z Urzędu Gminy Będzino

W 2022 r. gminy przystąpiła do budowy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Od roku 2023 PSZOK funkcjonuje na terenie gminy.

III. Diagnoza strategiczna gminy Będzino

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej

Uwarunkowania społeczne

Demografia

Gminę Będzino zamieszkuje 8 246 mieszkańców, z czego 50,2% stanowią kobiety. Liczba mieszkańców systematycznie maleje, co jest skutkiem ujemnego salda migracji oraz ujemnego przyrostu naturalnego. W analizowanych latach 2017-2021 wśród funkcjonalnych grup społecznych ubyło ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Zwiększeniu uległa liczba osób w wieku poprodukcyjnym. W wyniku wzrostu liczby ludzi w wieku poprodukcyjnym wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wzrósł na przestrzeni ostatnich 5 lat o 5,5%. Na koniec 2021 r. saldo migracji wynosiło -92 osoby, a saldo przyrostu naturalnego na 1000 ludności przyjęło wartość -7,73.

Pomoc społeczna

Z pomocy społecznej w gminie Będzino korzysta coraz mniej mieszkańców. W 2021 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie skorzystało 2,32% ludności gminy. W analizowanych latach 2017-2021 liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji uległa zmniejszeniu o 448 osób. W roku 2021 z pomocy ośrodka w postaci zasiłków stałych skorzystało 46 rodzin, z zasiłków okresowych 43 rodziny, a z zasiłków celowych 90 rodzin. Głównymi powodami korzystania ze wsparcia ośrodka są ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz alkoholizm. Jednakże należy podkreślić, iż w analizowanych latach 2017-2021 liczba rodzin ubiegająca się o pomoc społeczną z ww. przyczyn uległa znacznemu spadkowi. Wyjątek stanowi grupa rodzin korzystających z pomocy społecznej z przyczyn niepełnosprawności oraz ubóstwa, których liczba w 2021 r. była wyższa niż w 2017 r. Ubóstwo uchodzi w dalszym ciągu za jedną z głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy.

Wsparcie osób starszych

Zachodzące zmiany demograficzne, w tym głównie starzenie się społeczeństwa, wskazują, iż obecnie bardzo popularną formą wsparcia, z którego korzystają mieszkańcy gminy Będzino, jest pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, dopłaty do pobytu osób starszych w Domach Pomocy Społecznej, a także pomoc w postaci opieki

wytchnieniowej i wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Również wzrost liczby osób starszych na terenie gminy przyczynił się do potrzeby uruchomienia placówek wsparcia dla osób starszych. W Tymieniu działa Dzienny Dom Senior+, a w Mścicach funkcjonuje Klub Seniora. Placówki zrzeszają osoby starsze, oferując im różnorodne formy zajęć, integracji i rekreacji. W ramach ich działalności oferowane jest także wsparcie terapeutyczne i aktywizujące.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Będzino strzegą Ochotnicze Straże Pożarne oraz Zespół Dzielnicowych podlegający bezpośrednio pod Komisariat Policji w Mielnie. Na terenie gminy funkcjonują trzy jednostki ochrony przeciwpożarowej: OSP Będzino, OSP Dobrzyca oraz OSP Mścice, które włączone są w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2021 r. jednostki interweniowały łącznie 254 razy, głównie brały udział w miejscowych zagrożeniach. Na terenie gminy Będzino jednostki OSP Dobrzyca, Mścice i Będzino interweniowały 187 razy, na terenie innych obszarów w powiecie – 65 razy, a poza powiatem – 2 razy. Zadania Zespołu Dzielnicowych skupiają się przede wszystkim na: prowadzeniu rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego, realizowaniu zadań z zakresu profilaktyki społecznej, realizowaniu zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, kontrolowaniu przestrzegania powszechnie obowiązującego prawa oraz przepisów prawa miejscowego. W 2021 r. na terenie gminy Będzino policja ujawniła 161 przestępstw i podjęła 1 492 interwencji.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Będzino funkcjonuje niepubliczny zakład opieki zdrowotnej (NZOZ) w Będzinie z filią w Dobrzycy oraz prywatna przychodnia lekarska Balticmed w Mścicach. W przychodni w Będzinie dostępny jest gabinet ginekologa, stomatologa oraz ortodonta. Dostęp do specjalistów w przychodni w Mścicach zapewnia gabinet stomatologa, ortopedy, radiologa oraz fizykoterapeuty. Na terenie gminy funkcjonują dwie apteki: w Będzinie oraz w Mścicach. Dodatkowo w Gminnym Ośrodku Kultury w Będzinie dostępny jest gabinet rehabilitacji, z którego najczęściej korzystają osoby starsze.

Organizacje społeczne

W 2022 r. w KRS zarejestrowanych było 11 organizacji społecznych na terenie gminy. Z kolei w rejestrze stowarzyszeń, prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w Koszalinie, wpisanych jest 6 stowarzyszeń. Współpraca między samorządem lokalnym a organizacjami pozarządowymi przyjmuje każdego roku dwojaki charakter. Z jednej strony gmina Będzino udziela wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych organizowanych przez podmioty III sektora, z drugiej wpiera organizacje w formie niefinansowej, poprzez pomoc w realizacji wielu działań, doradztwo, wsparcie merytoryczne, organizacyjne i rzeczowe. Warto podkreślić, iż działalność organizacji pozarządowych wpływa na rozwój społeczny i przyczynia się do aktywizacji mieszkańców gminy. Szeroki zakres działalności organizacji pozytywnie wpływa na rozwój sportowy, artystyczny czy rekreacyjny.

System edukacji

Na terenie gminy Będzino system edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi realizowany jest przez 4 szkoły podstawowe, 2 przedszkola i 2 punkty przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz żłobek. W roku szkolnym 2021/2022 do szkół i przedszkoli uczęszczało 911 uczniów, w tym: 619 uczniów klas I – VIII szkół podstawowych oraz 292 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, punktach przedszkolnych i oddziałach „0” szkół podstawowych. Wśród wszystkich uczniów było 78 osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Łącznie we wszystkich placówkach zatrudnionych było 125 nauczycieli. Z danych dotyczących placówek edukacyjnych na terenie gminy wynika, iż są one wyposażone w zadowalającym zakresie w urządzenia wspomagające proces edukacji i kształcenia (tj. tablice interaktywne, laptopy, projektory, drukarki etc.). Infrastruktura sportowa jest zróżnicowana rozwinięta na terenie placówek, co uzależnione jest do miejscowości. Większość szkół posiada plac zabaw, salę gimnastyczną, boiska sportowe przy szkole. Jednakże niektóre z nich wymagają odnowienia, doposażenia lub generalnych remontów. Sam proces dydaktyczny wspierany jest przez różnego rodzaju branie udziału szkół w projektach współfinansowanych ze środków zewnętrznych. W poprzednich latach realizowano w szkołach takie projekty jak: „Poznaj Polskę z MEiN”, „Laboratoria przyszłości”, „Fabryka Kompetencji Kluczowych”, „Digital Kids – zaprogramuj misję na Marsa – NUTS koszaliński”, „Aktywna tablica”. W ramach działalności placówek oświatowych na terenie gminy Będzino uczniowie rozwijają swoje zainteresowania i umiejętności na zajęciach kół zainteresowań,

zajęciach chóru szkolnego, zespołach instrumentalnych i na treningach szkolnych kół sportowych. Na szczególną uwagę zasługują ogólnopolskie sukcesy: Szkolnego Chóru „Dominanta”, zespołu instrumentalno-wokalnego „Ad Libidum” ze Szkoły Podstawowej im. Ludzi Morza w Mścicach oraz indywidualne sukcesy w konkursach przedmiotowych uczniów ze szkół w Tymieniu, Mścicach, Dobrzycy i Łeknie.

Ośrodki kultury i działalność kulturalna

Działalność kulturalną na terenie gminy Będzino realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie. W skład Gminnej Biblioteki Publicznej (GBP) wchodzi: biblioteka główna w Będzinie, filia w Mścicach, filia w Tymieniu oraz filia w Dobrzycy. Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie wraz z filiami zrealizuje szereg działań mających na celu popularyzację czytelnictwa, jak również rozwój kulturalny mieszkańców gminy. Biblioteka prowadzi lekcje biblioteczne, organizuje konkursy, wystawy, spotkania autorskie. Prowadzi różnego rodzaju zajęcia dla różnych grup odbiorców (szachy, zajęcia rękodzielnicze, warsztaty hobbystyczne itp.). Biblioteka wzmacnia i rozwija aktywność społeczną mieszkańców gminy, dzięki czemu wpływa na integrację społeczną. Z kolei Gminny Ośrodek Kultury w Brzeźnicy realizuje swoją statutową działalność w kilku placówkach, tj.: w Domu Kultury w Będzinie, w Domu Ludowym w Mścicach, w Domu Ludowym w Tymieniu, Wiejskim Domu Kultury w Dobrzycy oraz w świetlicy w Strachominie. Wszystkie placówki realizują podstawową działalność zajęciową dla dzieci, młodzieży i dorosłych, tj. zajęcia plastyczne, rękodzielnicze, sportowe, animacyjne, muzyczne, pomoc edukacyjną w odrabianiu lekcji itp. W miesiącach ciepłych organizowane są także zajęcia na świeżym powietrzu, m.in. wycieczki rowerowe, pikniki, spacer, wędrówki, zabawy integracyjne. W strukturach GOK działają cztery zespoły ludowe: Zespół „Kwiaty Polskie”, Kapela „Swaty”, Zespół Śpiewaczy „Zalesie” oraz Zespół „Popowianie”. GOK współpracuje z wieloma instytucjami gminnymi, przedsiębiorcami oraz osobami prywatnymi w ramach organizacji wielu wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy. Obok biblioteki stanowi on instytucję wspierającą rozwój i integrację mieszkańców gminy.

Uwarunkowania gospodarcze

Bezrobocie

Zgodnie ze stanem na 2021 r. w gminie Będzino było 314 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia przyjęła wartość 12,1%. Liczba osób bezrobotnych drastycznie wzrosła w 2020 r. w okresie

panującej pandemii. Do tego czasu liczba bezrobotnych systematycznie spadała, co również można zauważyć od 2021 r., kiedy to w stosunku do roku 2020 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 92 osoby i sytuacja na rynku pracy ulega stabilizacji. W gminie Będzino najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. W 2021 r. odnotowano ich aż 199 na 314 wszystkich bezrobotnych. W analizowanych latach 2017-2021 można zaobserwować, że wśród osób bezrobotnych liczniejszą grupę stanowią kobiety.

Podmioty gospodarki narodowej

Według danych z GUS w gminie Będzino w 2021 r. w rejestrze REGON na 1000 ludności zarejestrowanych było 120 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 94 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów ogółem na 1000 ludności w analizowanym okresie lat 2017-2021 zwiększyła się o 19 podmiotów, w tym o 18 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne, co oznacza, że gmina stwarza dobre warunki do rozwoju gospodarczego i zakładania własnych działalności gospodarczych. Przedsiębiorcy działający na terenie gminy Będzino wykonują działalność gospodarczą w różnych branżach. Przewagę stanowią usługi takie jak: konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, usługi elektryczne, handel, budownictwo w zakresie wnoszenia budynków, usługi budowlane wykończeniowe, transport drogowy, rolnictwo, usługi noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, usługi gastronomiczne itp.

Rolnictwo

Gmina Będzino posiada charakter typowo rolniczy. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmujące ponad 13 tys. ha, tj. 81% powierzchni ogólnej gminy, stanowi główne bogactwo przyrodnicze gminy oraz świadczy o dużej liczbie gospodarstw rolniczych na jej terenie. W 2021 r. na terenie gminy Będzino było 1 024 gospodarstw rolnych. Zdecydowanie największą grupę stanowią indywidualne gospodarstwa rolne w liczbie 986 szt. W użytkowaniu indywidualnych gospodarstw rolnych było około 10 000 ha użytków rolnych i ok. 174 ha lasów. W posiadaniu osób prawnych znajduje się 38 szt. gospodarstw rolnych.

Planowanie przestrzenne

Na terenie gminy Będzino obowiązuje zgodnie z uchwałą nr XLIV/27/21 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 października 2021 r. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino*. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami

zagospodarowania przestrzennego wynosi 1 814 ha, co daje 10,9% powierzchni gminy. W gminie obowiązuje 7 planów zagospodarowania przestrzennego.

Uwarunkowania środowiskowe

Przyroda

Gmina Będzino leży na Równinie Białogardzkiej, a jej północno-zachodnia część graniczy z Morzem Bałtyckim. Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody: Rezerwaty przyrody: Wierzchomińskie Bagno, Warnie Bagno, Obszar chronionego krajobrazu: Koszaliński Pas Nadmorski, Obszary Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski, Bukowy Las Górki, Warnie Bagno oraz użytki ekologiczne: Bagna Mścice. Przez teren gminy przebiegają liczne szlaki turystyczne piesze i rowerowe.

Zabytki

W gminie znajduje się także wiele cennych kulturowo zabytków architektonicznych. Do najważniejszych zalicza się: kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Łeknie (styl gotycki – XV wiek), kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Śmiechowie (styl późnogotycki – XV wiek), kościół pw. Piotra i Pawła w Wierzchominie, (zbudowany w 1784 r.), kościół pw. św. Andrzeja Boboli w miejscowości Strzepowo (styl neogotycki – XIX wiek), kościół pw. św. Trójcy w Dobrzycach (styl neogotycki, zbudowany 1867 r.), pałac neoklasycystyczny w Dworkach (II połowa XIX wieku), dwór klasycystyczny w Pleśnej (XVIII – XIX wiek), zespół pałacowo-parkowy w Dobrej (II połowa XIX wieku), zespół pałacowo-ogrodowy w Kładnie (połowa XIX wieku).

Gospodarka mieszkaniowa

Na koniec 2021 r. zasób mieszkaniowy gminy Będzino wynosił 47 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 2 298,73 m², w tym 10 lokali socjalnych w miejscowości Wierzchomino o łącznej powierzchni 239 m². Mieszkania komunalne zlokalizowane są w Barninie, Będzinie, Dobrzycy, Dworku, Dobiesławcu, Mścicach, Strachominie, Stoisławiu, Tymieniu oraz jeden lokal w Koszalinie (m. Jamno).

Infrastruktura drogowa i komunikacja

Układ komunikacyjny na terenie gminy Będzino jest bardzo rozbudowany poprzez przebiegające przez gminę trasy dróg krajowych, powiatowych i gminnych. Łącznie przez teren gminy przebiega 298,17 km, do których należą: droga ekspresowa S6, droga krajowa nr 11,

drogi powiatowe oraz drogi gminne. Droga nr 11 posiada decydujące znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy. Jej cechą w powiązaniach komunikacyjnych jest duży wzrost natężenia ruchu samochodowego w okresie letnim. Stan techniczny dróg jest dobry. Obecnie zakłada się na podstawie materiałów i informacji uzyskanych z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie kontynuację budowy drogi S11 w kierunku południowym i S6 w kierunku wschodnim, poza granicami gminy Będzino.

Na terenie gminy Będzino znajduje się sieć dróg gminnych publicznych o całkowitej długości 99,52 km. Są to drogi o powierzchni głównie bitumicznej oraz gruntowej. W skład dróg gminnych wchodzi także drogi wewnętrzne o długości ok. 100 km, które nie zaliczają się do dróg publicznych. Są to przeważanie dojazdy do nieruchomości zabudowanych w tym również do osiedli mieszkaniowych. Drogi te remontowane są według potrzeb w standardzie zbliżonym do dróg publicznych, czyli materiałami niepylnymi (asfalty, mieszanki, gruz i kruszywa).

Przez obszar gminy wzdłuż drogi krajowej Nr 11 przebiega zelektryfikowana kolej jednotorowa łącząca stację kolejową w Koszalinie z docelową miejscowością Kołobrzegiem. Gmina Będzino nie jest organizatorem transportu zbiorowego. Wszystkie usługi transportu publicznego wykonywane na obszarze gminy, są świadczone przez prywatnych przewoźników.

Infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy Będzino wynosi 98 700 m. W 2021 r. odnotowano 1 509 czynnych przyłączy wodociągowych oraz 37 awarii wodociągowych. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 39 200 m. W 2021 r. istniało 306 przyłączy do sieci kanalizacyjnej i odnotowano 34 awarie tej sieci. Priorytetowym zadaniem gminy w obszarze rozwoju infrastruktury technicznej jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej. W tym celu opracowano koncepcję „Budowa sieci kanalizacji ściekowej w układzie grawitacyjno-tłocznym w gminie Będzino” oraz podjęto działania w celu realizacji niniejszego zadania. Gmina Będzino realizuje także działania w zakresie zwiększenia dostępności do sieci gazowej na terenie gminy. W 2021 r. rozbudowano sieć gazową o kolejne 1 744 m w następujących miejscowościach: Kładno (825 m), Mścice (162 m), Strzeżenice (130 m), Tymień (327 m) oraz Będzinko (300 m). W 2021 r. ludność korzystająca z gazu wynosiła 39,8% całej populacji gminy, przy czym w porównaniu do roku 2017 nastąpił wzrost o 10,3%.

Jakość powietrza

Stan jakości powietrza w gminie Będzino można określić jako bardzo dobry, co potwierdza analiza jakości powietrza dokonana w ostatnim okresie poprzez informacje dostępne na licznych stronach dostarczających danych dotyczących jakości powietrza w Polsce. Obecnie głównym zagrożeniem jakości powietrza jest smog, powstający na skutek szkodliwej działalności człowieka. Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się dobrą jakością powietrza, w tym w gminie Będzino nie stwierdza się większych zanieczyszczeń atmosferycznych.

Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy Będzino do produkcji odnawialnych źródeł energii wykorzystuje się energię wiatru oraz energię światła. Według Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Koszalińskiego” za lata 2018-2019 w 2019 r. w gminie Będzino wydano 19 pozwoleń na instalacje wykorzystujące wiatr jako odnawialne źródło energii, a także jedno pozwolenie na instalację fotowoltaiczną. Według danych na rok 2022 na terenie gminy Będzino zlokalizowanych jest 272 instalacji fotowoltaicznych przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie, o łącznej mocy 2,9161 MW.

Zagrożenie suszą i powodzią

Obszar gminy Będzino posiada umiarkowane zagrożone suszą hydrologiczną. Gmina Będzino znajduje się w obrębie zlewni Morza Bałtyckiego i odwadniany jest przez rzeki Przymorza. Przez teren gminy przepływają rzeki Strzeżenica i Glinianka będąca dopływem Dzierżęcinki, oraz liczne mniejsze ciek. Zagrożenie powodziowe dla gminy Będzino pojawia się przy jednoczesnym wystąpieniu północnego wiatru wpychającego wody w koryta rzek oraz intensywne opady i topnienie śniegu. W celu minimalizacji ryzyka stosowane są wały wzdłuż koryt rzek. Największe zagrożenie występuje ze strony rzeki Czerwonej, a jej obwałowania są w złym stanie technicznym.

Gospodarka odpadami

Odbieranie odpadów z terenu gminy zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Koszalina. Na podstawie analizy złożonych deklaracji obejmujących nieruchomości zamieszkałe i rekreacyjno-wypoczynkowe, w 2021 r. ok. 90% mieszkańców prowadziło selektywną zbiórkę odpadów, tzw. zbiórkę u źródła. W 2021 r. wytworzono 2 891,40 Mg

odpadów na nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych, w tym 1 833,05 Mg stanowiły odpady komunalne zmieszane, a 787,20 Mg odpady selektywnie zebrane. Wraz ze wzrostem ogólnej ilości odpadów komunalnych w gminie wzrasta współczynnik ilości odebranych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca. W analizowanym okresie wzrósł on o 112 kg i w 2021 r. wynosił 362 kg odpadów na jednego mieszkańca w ciągu roku, co wskazuje na silną potrzebę realizacji odpowiedniej polityki środowiskowej na terenie gminy, zważywszy, iż poziom recyklingu osiągnięty w 2021 r. wynosił zaledwie 27,6%.

Ocena rozwoju gminy w opinii mieszkańców i wnioski z badań społecznych

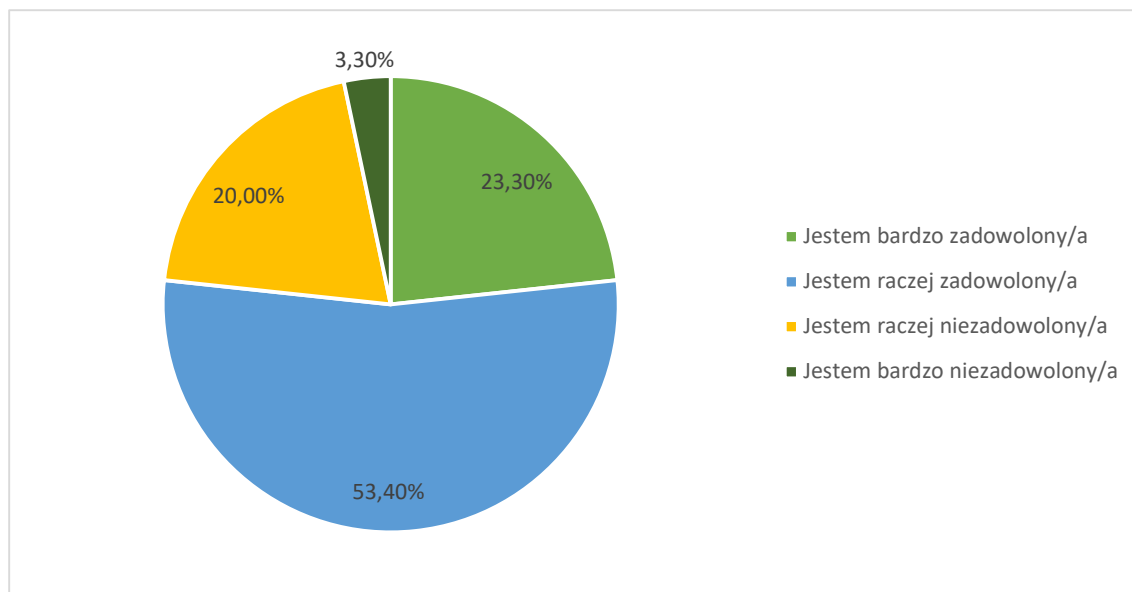
Ocenę warunków życia w gminie Będzino dokonano na podstawie ankiety wśród mieszkańców. Celem badania opinii publicznej nt. warunków życia, jakie stwarza gmina było zdiagnozowanie problemów oraz potencjałów rozwojowych występujących na jej obszarze. Wyniki badania wraz z dokonaną diagnozą i charakterystyką gminy Będzino posłużyły do opracowania celów strategicznego działania na kolejne lata, poprzez odpowiednie zaplanowanie działań i projektów do realizacji.

W badaniu wzięło udział 100 respondentów z terenu gminy. Kobiety stanowiły 86,7% badanych, a mężczyźni 13,3% respondentów. Najliczniejszą grupę osób biorących udział w badaniu stanowiły osoby w wieku 36-50 lat (50% badanych), następnie w wieku 26-35 lat (20% badanych). 16,7% osób biorących udział w ankiecie to osoby powyżej 60 roku życia, z kolei odsetek osób w wieku 51-60 lat stanowił 13,3% ogółu badanych.

Wyniki z przeprowadzonych badań przedstawione zostały poniżej.

Połowa respondentów jest raczej zadowolona z życia w gminie Będzino, a 23,3% badanych wykazuje na duże zadowolenie z tego powodu. 20% respondentów twierdzi, iż jest raczej niezadowolona z życia na terenie gminy. Natomiast tylko 3,3% badanych osób jest bardzo niezadowolona z warunków życia oferowanych przez gminę.

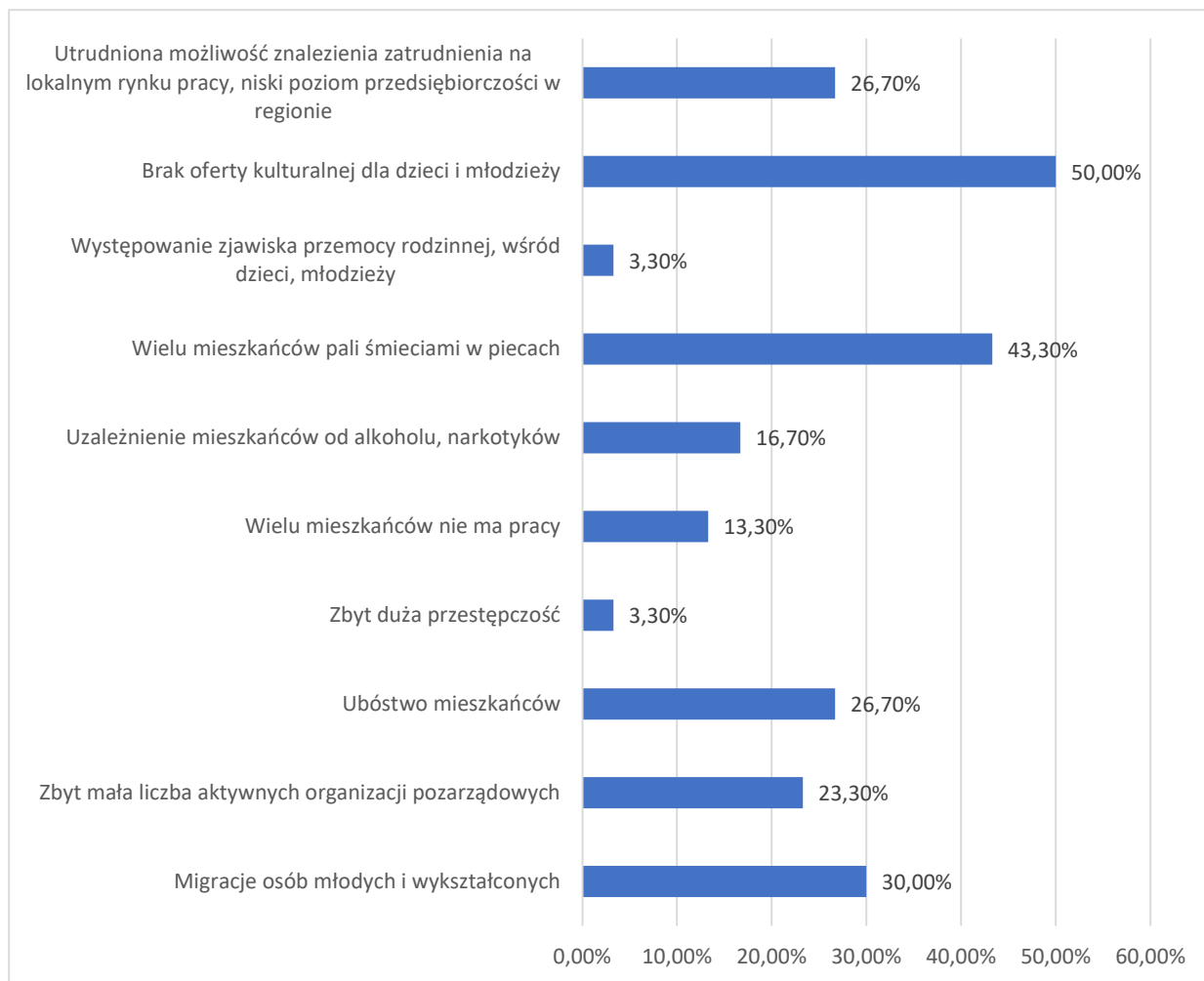
Wykres 17 Poziom zadowolenia z życia w gminie na podstawie opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Do głównych problemów społecznych w opinii respondentów, które występują na terenie gminy Będzino należą: brak oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży (50%) oraz kwestie środowiskowe – duża ilość spalanych odpadów komunalnych w piecach (43,3%). Również zdiagnozowanym problemem występującym w gminie jest migracja osób młodych i wykształconych (30%), utrudniona możliwość znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy (26,7%), ubóstwo mieszkańców (26,7%) oraz mała liczba aktywnych organizacji społecznych działających na terenie gminy (23,3%). Wśród problemów drugorzędnych respondenci wskazywali: bezrobocie (13,3%) oraz uzależnienia (16,7%).

Wykres 18 główne problemy społeczne zdiagnozowane na terenie gminy na podstawie opinii respondentów

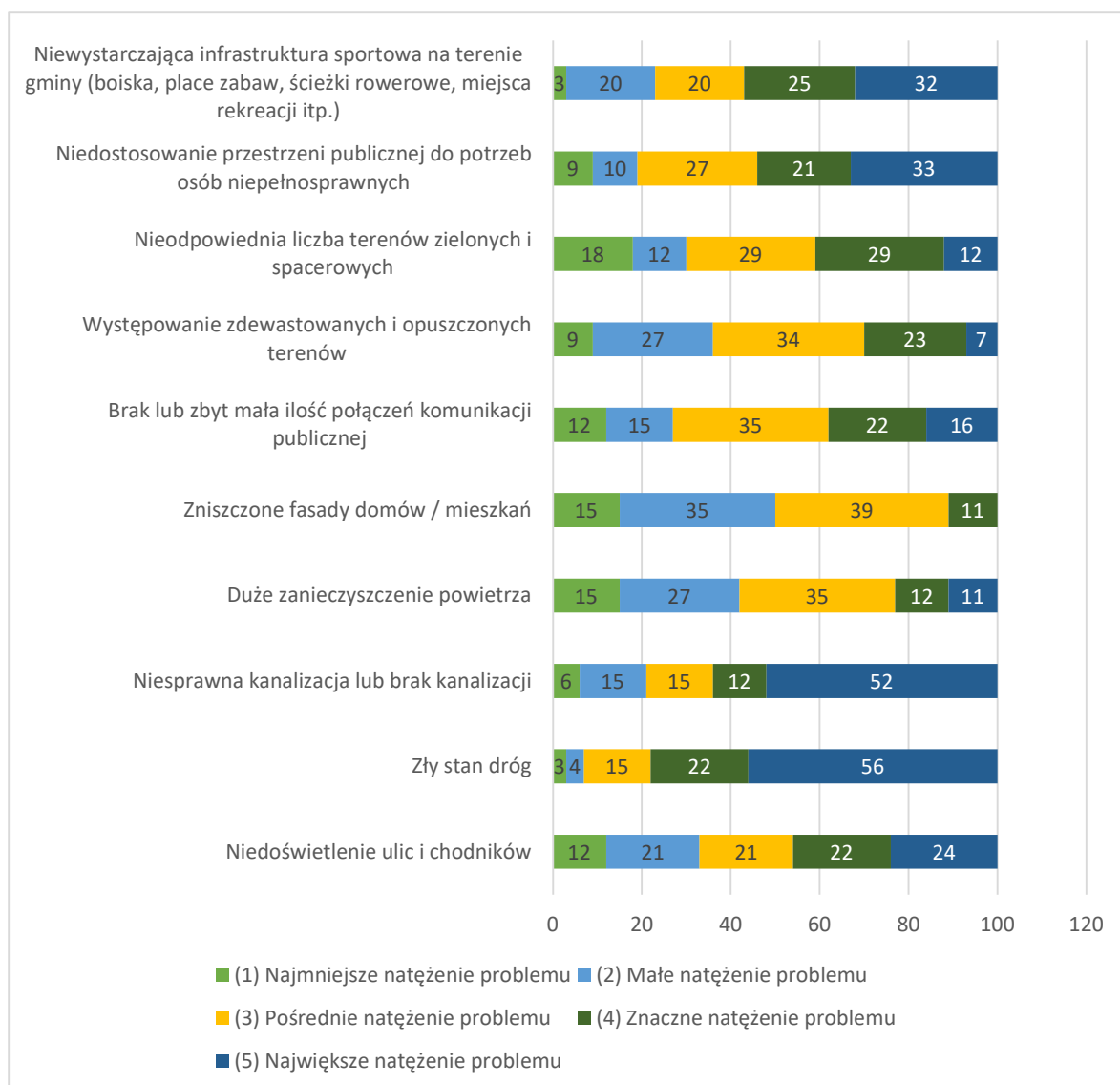

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

W gminie Będzino za problem społeczny o największym natężeniu uznano zły stan dróg (56 wskazań), a także niesprawną kanalizację lub jej brak (52 odpowiedzi). Dużym problemem w opinii respondentów jest również niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych (33 odpowiedzi) oraz niewystarczająca infrastruktura sportowa i rekreacyjna (32 wskazania).

Wykres 19 Problemy społeczne o największym natężeniu na podstawie opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Wśród propozycji konkretnych przedsięwzięć, które należałoby zrealizować w najbliższym czasie na terenie gminy znalazły się:

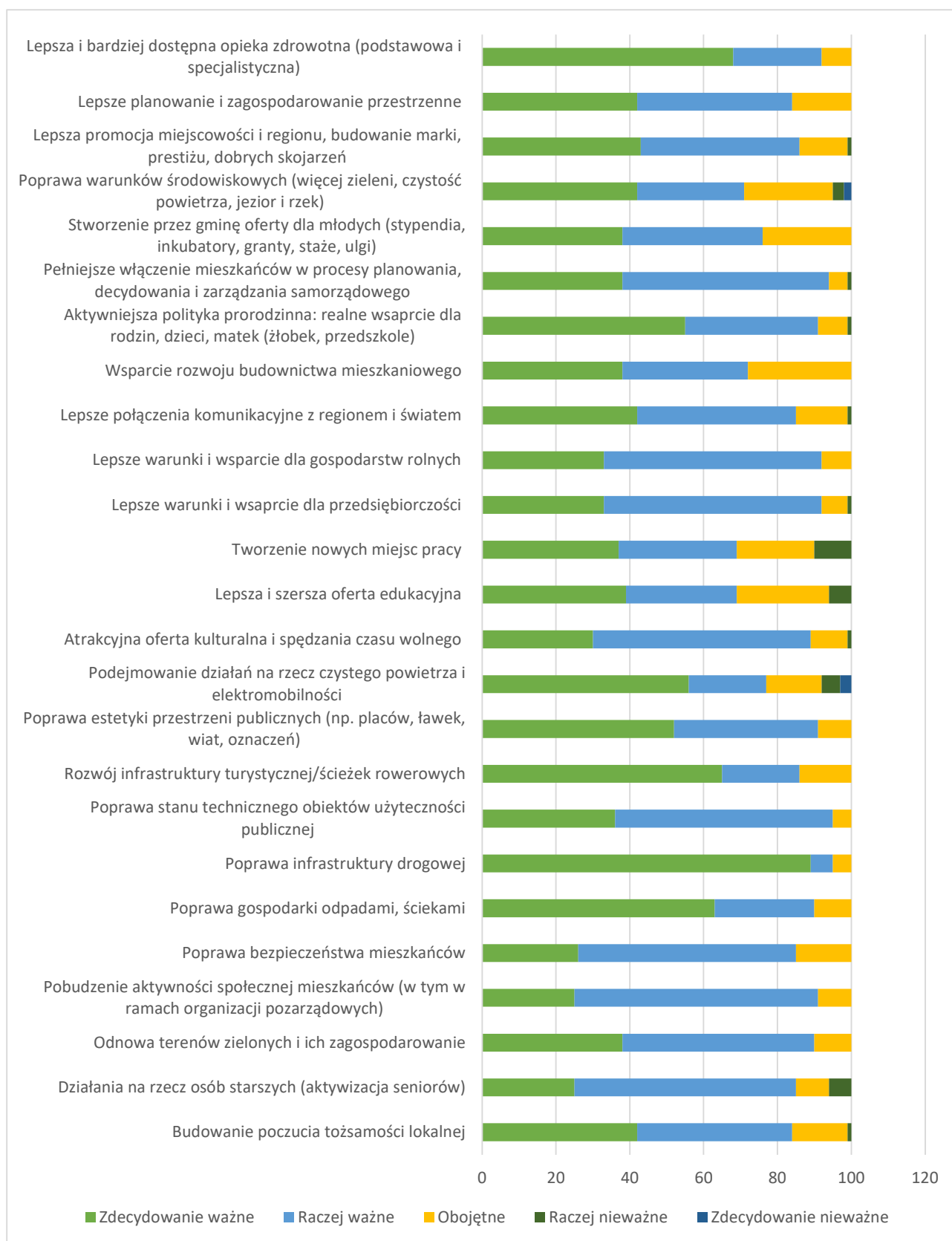
- budowa boiska przy szkole w Tymieniu oraz termomodernizacja tej szkoły;
- budowa boiska w szkole w Dobrzycy;
- budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy, w tym także w kierunku miejscowości nadmorskich;
- budowa chodników w miejscowościach wiejskich;
- oświetlenie dróg gminnych (np. w kierunku Dobiesławca);
- remonty dróg gminnych oraz oświetlenie przy drogach;
- montaż progów zwalniających w niektórych miejscowościach;

- organizacja życia kulturalnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizację większej liczby festynów i pikników rodzinnych;
- budowa dróg na terenach, gdzie powstają nowe osiedla;
- rozwój infrastruktury rowerowej,
- rozwój infrastruktury kanalizacyjnej;
- modernizacja terenów zielonych (np. lasek w Mścicach);
- modernizacja infrastruktury sportowej (placów zabaw);
- rozbudowa remizy strażackiej w Będzinie;
- wydzielenie miejsc parkingowych;
- modernizacja Parku Dworskiego;
- budowa ogólnodostępnego placu zabaw na terenie parku; budowa skateparku.

Podczas badań zaproponowane zostały obszary działań, które w ramach realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* powinny być uwzględnione. Wśród najważniejszych wskazań znalazły się:

- poprawa infrastruktury drogowej;
- lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna;
- rozwój infrastruktury turystycznej/ścieżek rowerowych;
- poprawa gospodarki odpadami i ściekami;
- aktywniejsza polityka prorodzinna;
- podejmowanie działań na rzecz czystego powietrza i rozwoju elektromobilności w gminie.

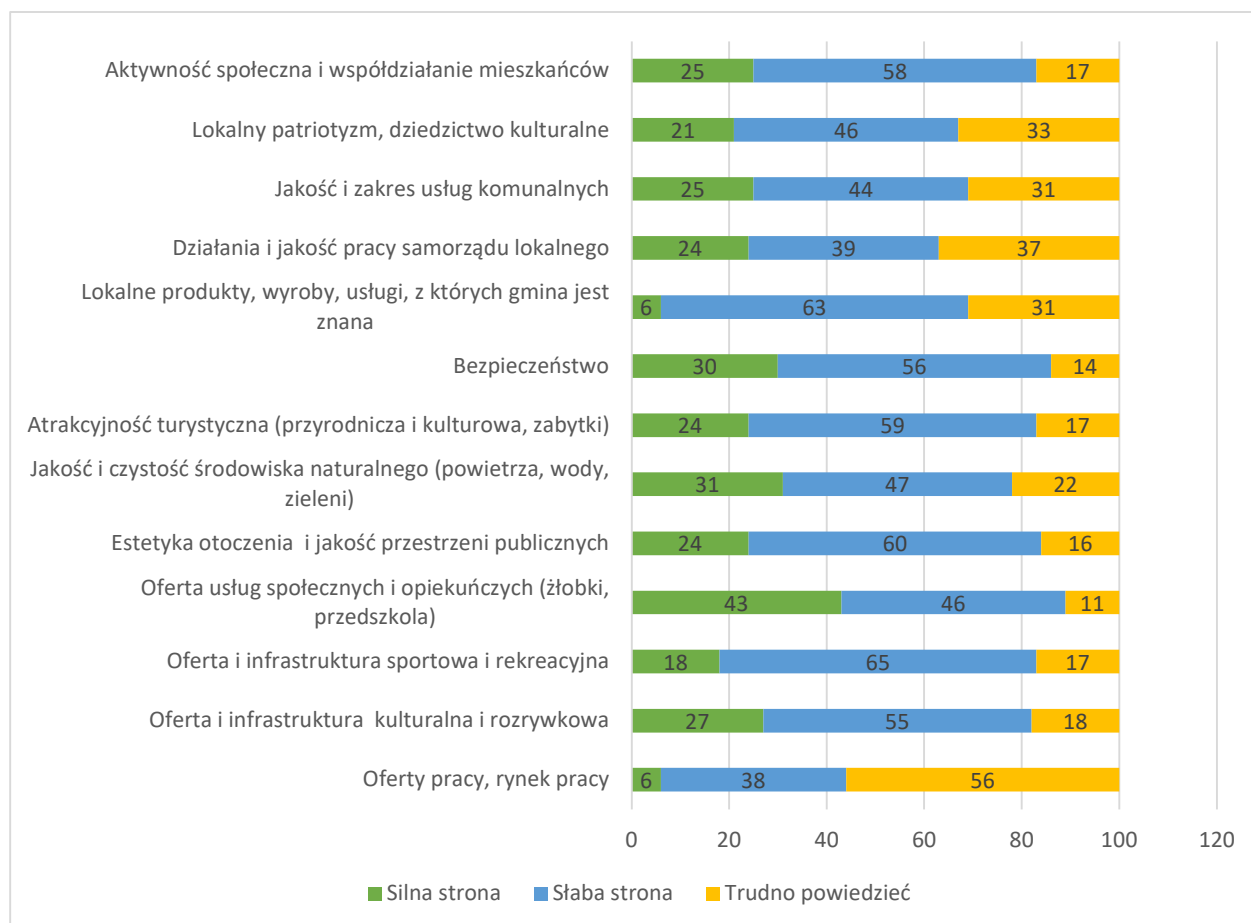
Wykres 20 Obszary działań wskazane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy na podstawie opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

W ocenie respondentów na temat wskazania silnych i słabych stron gminy Będzino można stwierdzić, iż ocena jest raczej negatywna. Zaproponowane wskazania i obszary, które podlegały ocenie zostały ocenione przez respondentów w większości negatywnie, co przedstawia poniższy wykres.

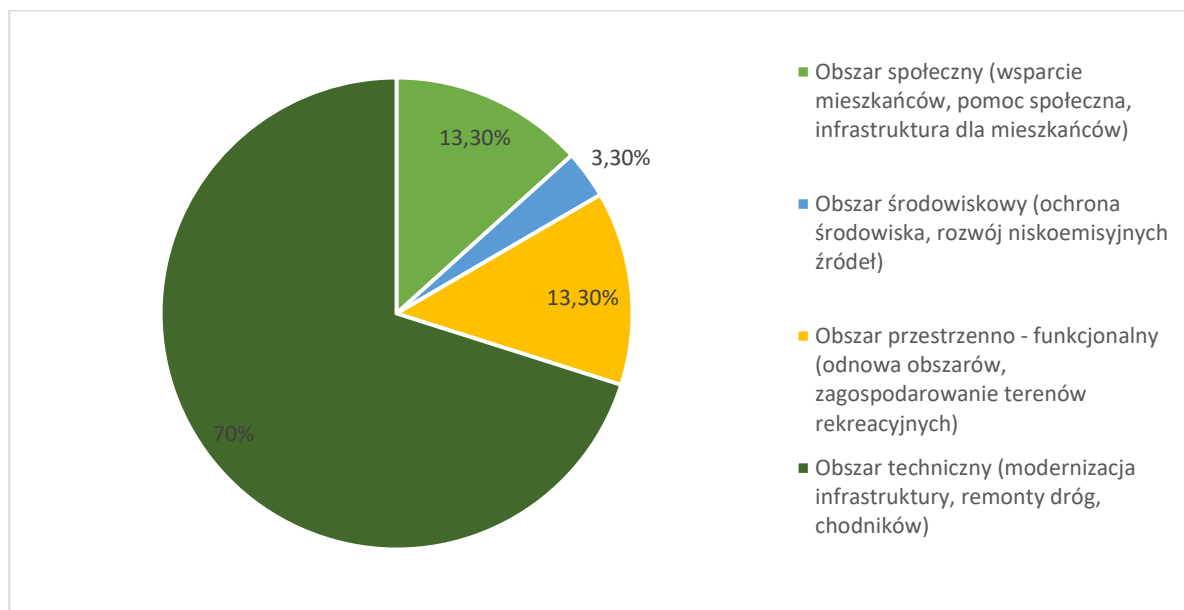
Wykres 21 Silne i słabe strony Gminy Będzino

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Respondenci w badaniu w zdecydowanej większości wskazali, iż w kolejnych latach rozwoju gmina powinna skupić się przede wszystkim na działaniach w obszarze technicznym, co rozumiane jest jako wzrost inwestycji w modernizację infrastruktury drogowej i okołodrogowej, kanalizacyjnej i wodociągowej (70% odpowiedzi). 13,3% badanych wskazało również potrzebę działań w obszarze społecznym i tyle samo badanych uznało, że widoczna jest potrzeba rozwoju obszaru przestrzenno-funkcjonalnego.

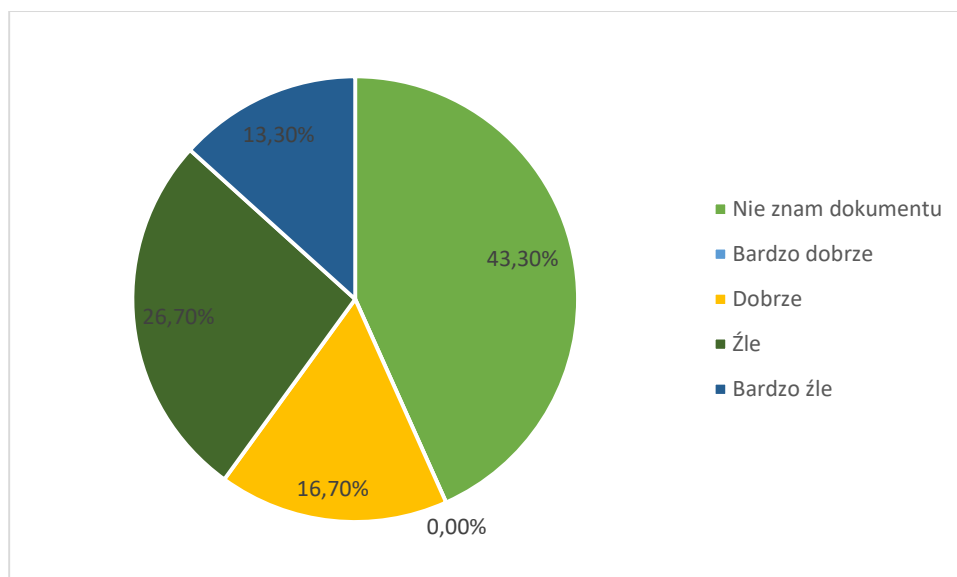
Wykres 22 Obszary, w których powinny koncentrować się działania rozwojowe w przyszłości na podstawie opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Ocena stopnia realizacji założeń obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022 wskazuje, iż 43,3% badanych w ogóle nie zna dokumentu. 26,7% respondentów ocenia realizację dotychczasowej Strategii jako źle, a 13,3% jako bardzo źle. Z kolei 16,7% badanych ocenia podejmowane działania w ramach realizacji Strategii dobrze.

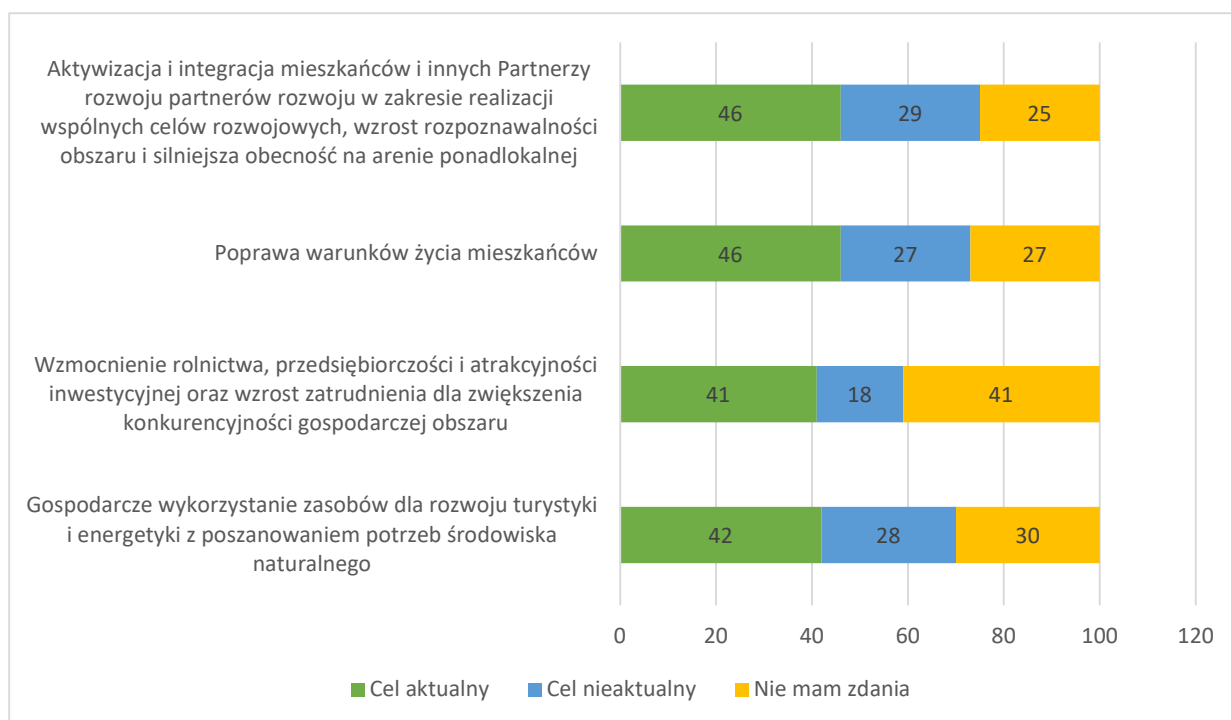
Wykres 23 Ocena stopnia realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Założone cele strategicznego rozwoju gminy w obowiązującej Strategii prawie przez 50% badanych osób uznane zostały za nadal aktualne.

Wykres 24 Aktualność celów zaplanowanych w obecnie obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań własnych

Respondenci wskazali również inne cele, które należałoby uwzględnić w nowej Strategii Rozwoju Gminy, a mianowicie:

- Wzrost atrakcyjności gminy pod względem infrastruktury drogowej (rozwój ścieżek rowerowych);
- Wzrost jakości życia mieszkańców poprzez rozwój placówek oświatowych;
- Gospodarcze wykorzystanie zasobów dla rozwoju turystyki i energetyki z poszanowaniem potrzeb środowiska naturalnego.

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. Analiza SWOT oznacza:

S	Strengths	silne strony	czynniki wewnętrzne
W	Weakness	słabe strony	czynniki wewnętrzne
O	Opportunities	szanse	czynniki zewnętrzne
T	Threats	zagrożenia	czynniki zewnętrzne

Metodologia SWOT pozwala na zidentyfikowanie potencjałów i barier rozwojowych oraz uwzględnienie zewnętrznych szans i zagrożeń.

Tabela 12 Analiza SWOT

Uwarunkowania społeczne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, ➤ spadek liczby rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, ➤ dostępność do podstawowej opieki medycznej (przychodnie, apteki), ➤ rozwinięty system edukacji i sprawowania opieki nad dziećmi w gminie, ➤ aktywna działalność instytucji sportowych i kulturalnych, ➤ działalność organizacji pozarządowych, ➤ dobra współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, ➤ realizacja projektów współfinansowanych ze środków zew. w ramach rozwoju społecznego, edukacyjnego, rekreacyjnego itp., ➤ funkcjonowanie placówek dla seniorów; ➤ funkcjonowanie żłobka na terenie gminy; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spadek liczby ludności w gminie, ➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, ➤ ujemny przyrost naturalny, ➤ ujemne saldo migracji, ➤ ubóstwo wielu rodzin z terenu gminy, ➤ niewystarczająca liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy, ➤ zły stan techniczny istniejącej infrastruktury sportowej, ➤ brak dostosowanej infrastruktury przestrzennej dla osób ze szczególnymi potrzebami,
SZANSE	ZAGROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozbudowa infrastruktury społeczno-kulturalnej i zwiększenie oferty kulturalnej dla mieszkańców gminy, ➤ możliwość szybkiej i efektywnej reakcji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ pogłębiająca się izolacja społeczna osób ubogich i wykluczonych,

<p>na problemy społeczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie integracji społecznej mieszkańców, ➤ rozwój oferty kulturalne na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami, ➤ pozyskiwanie dalszych środków na rozwój lokalny i działalność społeczną, ➤ modernizacja placówek oświatowych i kulturalnych, ➤ poprawa bazy sportowej na terenie gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bierność mieszkańców w procesach integracyjnych i budowania tożsamości lokalnej, ➤ pogłębiające się problemy rodzin w wyniku występowania problemów alkoholowych czy przemocy w rodzinie, ➤ wzrost przestępczości na terenie gminy, ➤ pogarszający się stan zdrowia psychicznego w kontekście zagrożeń współczesnego świata (inflacja, wojna, pandemia itp.),
Uwarunkowania gospodarcze	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spadek liczby osób bezrobotnych w gminie, ➤ powolny rozwój gospodarczy gminy, ➤ bliskie położenie względem większych aglomeracji miejskich (np. Kołobrzeg), ➤ wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, ➤ walory krajobrazowe gminy, potencjał do rozwoju turystyki, agroturystyki i prowadzenia działalności gospodarczych, ➤ rozwój rolnictwa na terenie gminy, ➤ dobrze rozwinięty system dróg, ➤ bieżące remonty i modernizacje dróg gminnych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niski udział dużych przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy, ➤ odpływ ludności wykształconej i aktywnej zawodowo z terenu gminy, ➤ niski udział inwestorów zewnętrznych, ➤ słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna, ➤ niski stopień skanalizowania gminy, ➤ duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych, ➤ zły stan techniczny dróg lokalnych, ➤ zły stan techniczny mieszkań komunalnych, ➤ braki w infrastrukturze okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, zatoki parkingowe), ➤ niewystarczająco rozwinięta komunikacja publiczna, ➤ niewykorzystany potencjał turystyczny,
SZANSE	ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwój działalności lokalnej, ➤ rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ wzrost udziału dużych przedsiębiorstw, ➤ budowa ścieżek rowerowych, ➤ efektywniejsze wykorzystanie walorów przyrodniczych do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, ➤ efektywniejsza promocja produktów regionalnych, ➤ wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój turystyczny gminy, ➤ zwiększanie liczby usług turystycznych, ➤ rozwój infrastruktury mieszkaniowej, ➤ zwiększenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców oraz poczucia współodpowiedzialności za rozwój gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ deficyt pracowników na lokalnym rynku pracy, ➤ wysokie nakłady finansowe na rozwój gospodarczy gminy, ➤ ryzyko wystąpienie spowolnienia/kryzysu gospodarczego powodującego wzrost bezrobocia i/lub zmniejszenie dochodów mieszkańców, ➤ niewystarczające środki finansowe na przeprowadzenie ważnych projektów, inicjatyw rozwojowych,
Uwarunkowania środowiskowe	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ atrakcyjność przyrodniczo-turystyczna, ➤ duże walory krajobrazowe, ➤ niski poziom urbanizacji, brak uciążliwego przemysłu i zanieczyszczenia środowiska, ➤ dobra jakość powietrza, ➤ niskie ryzyko wystąpienia powodzi na terenie gminy, ➤ realizacja programu usuwania azbestu z terenu gminy, ➤ wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do ogółu odpadów, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nieodpowiedni system ogrzewania gospodarstw domowych, ➤ niewystarczający odsetek inwestowania w odnawialne źródła energii, ➤ brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, ➤ wzrost ilości odpadów komunalnych, ➤ brak inwestycji w OZE w miejscach użyteczności publicznej,
SZANSE	ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzrost inwestycji w odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej, ➤ budowa ścieżek rowerowych, ➤ rozbudowa infrastruktury technicznej, ➤ rozwój powstających farm fotowoltaicznych jako potencjału regionu, ➤ wykorzystanie funduszy zewnętrznych do finansowania ważnych projektów rozwojowych, ➤ wzrost świadomości ekologicznej i liczby inicjatyw związanych z ochroną środowiska naturalnego, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ występowanie barier i ograniczeń w rozwoju związanych z ochroną przyrody i środowiska, ➤ wysokie nakłady finansowe na OZE, ➤ zanieczyszczenie środowiska naturalnego poprzez szkodliwą działalność człowieka,
--	---

Źródło: opracowanie własne

IV. Strategiczny plan rozwoju gminy Będzino

Misja i wizja rozwoju

Misja rozwoju gminy to stan, do którego powinna dążyć gmina na rzecz zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców. Misję gminy Będzino ukierunkowaną na 2030 r. określono jako:

Będzino to zintegrowana społecznie, gospodarczo i przestrzennie gmina, która oferuje dobre warunki życia i dostęp do usług, przy zachowaniu wysokich walorów środowiska przyrodniczego.

Z kolei wizja rozwoju stanowi projekcję pożądanego stanu, do którego powinny doprowadzić działania podjęte w ramach realizacji celów strategicznych i kierunków działań w *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030*. Wizja stanowi wizerunek gminy w założonym horyzoncie czasowym – w 2030 r., do którego będą dążyć interesariusze Strategii, poprzez realizację przyjętych celów z uwzględnieniem występowania odpowiednich warunków egzogenicznych (zewnętrznych) i endogenicznych (wewnętrznych). Wizję rozwoju gminy nakreślono jako:

Gmina Będzino w 2030 r.:

- To obszar zapewniający rozwój kapitału ludzkiego poprzez aktywną integrację społeczności lokalnej;

- To obszar rozwinięty gospodarczo, innowacyjny oraz przyjazny inwestorom i przedsiębiorcom;

- To obszar wyróżniający się wysoką jakością środowiska oraz walorów przyrodniczych;

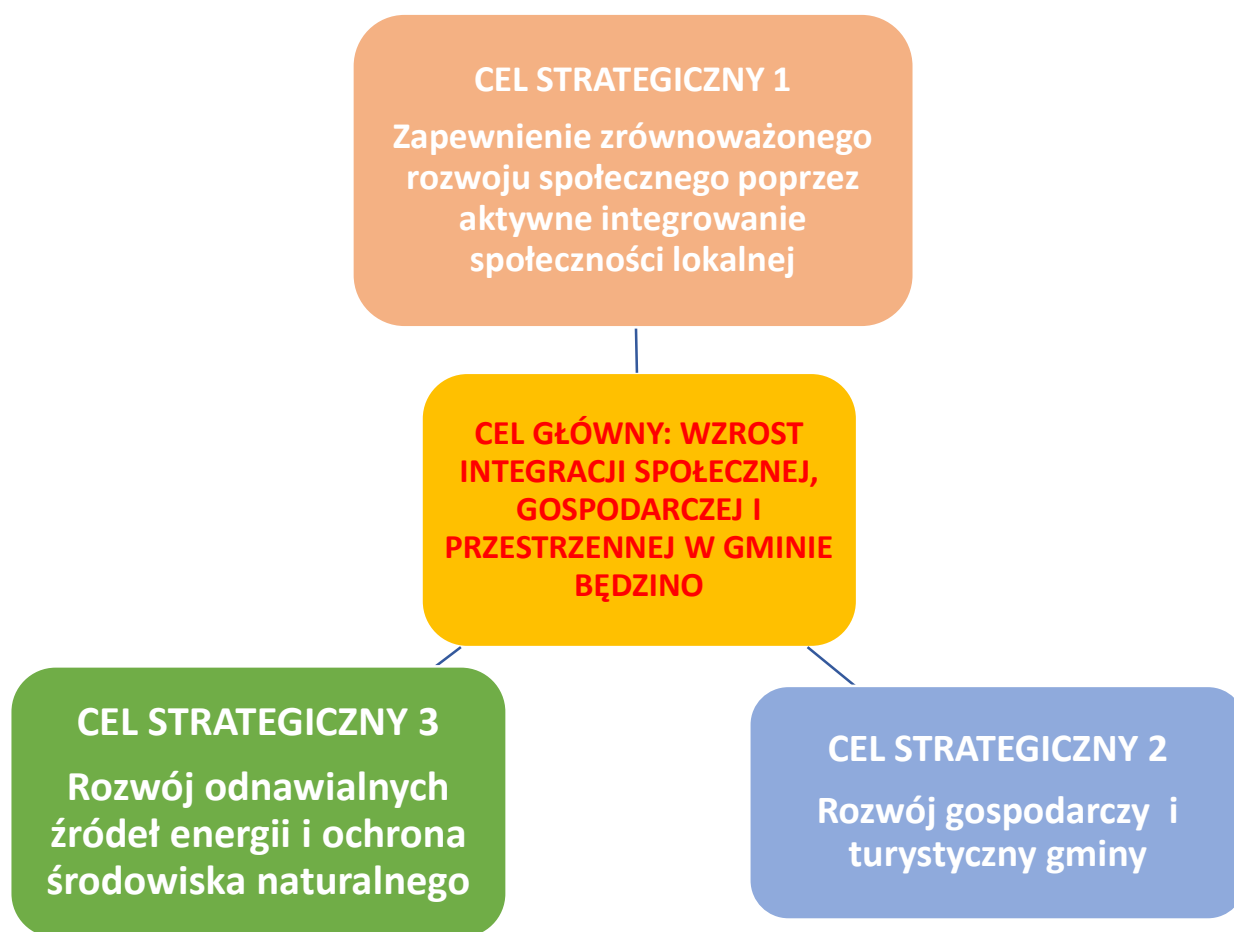

- To obszar oferujący dobre warunki do życia i zamieszkania dla mieszkańców.

Cele strategicznego rozwoju gminy Będzino

Struktura *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele strategiczne, cele operacyjne, oddziaływanie projektu wraz ze wskazaniem problemu oraz wynikające z nich kierunki działań). Cele strategiczne zdefiniowano na podstawie analizy przeprowadzonej w ramach diagnozy oraz w oparciu o informacje uzyskane od mieszkańców i liderów lokalnych w trakcie prac nad projektem Strategii. Opracowano poniższe cele strategiczne, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane główne wyzwania rozwojowe gminy.

Schemat 2 Cele strategiczne rozwoju gminy Będzino

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczonym celom strategicznego rozwoju gminy Będzino odpowiadają cele operacyjne, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i celu głównego, jakim jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Poszczególne cele operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13 cele operacyjne

Cel strategiczny	Cele operacyjne
Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego poprzez aktywne integrowanie społeczności lokalnej	1.1 Rozwój szkolnictwa podstawowego oraz wychowania przedszkolnego, a także innych form edukacji. 1.2 Wspieranie aktywności seniorów oraz osób o szczególnych potrzebach. 1.3 Zapewnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego w sołectwach. 1.4 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

	1.5 Niwelowanie wykluczenia społecznego.
Rozwój gospodarczy i turystyczny gminy	2.1 Rozwój turystyki i odnowa obiektów. 2.2 Zapewnienie mobilności mieszkańców. 2.3 Rozwój wysokiej jakości obsługi interesantów w obiektach użyteczności publicznej.
Rozwój odnawialnych źródeł energii i ochrona środowiska naturalnego	3.1 Edukacja ekologiczna. 3.2 Wymiana infrastruktury wpływająca na poprawę jakości środowiska. 3.3 Podnoszenie efektywności energetycznej.

Źródło: opracowanie własne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Struktura przestrzenna gminy Będzino związana jest z układem równoleżnikowym głównych dróg (krajowej 11 i ekspresowej S6). Rozciągłość południkowa gminy jest dwukrotnie większa niż równoleżnikowa, a dzięki układowi głównych ciągów komunikacyjnych w kierunku W-E pozwala na sprawną komunikację w gminie jak również pomiędzy nieodległymi miastami – Kołobrzegiem i Koszalinem. Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy można określić jako zrównoważoną – układ dróg głównych przecinają drogi lokalne umożliwiające dojazd do mniejszych miejscowości, wieś gminna Będzino położona jest w centralnej części gminy, tereny leśne i chronione dominują w południowej części gminy natomiast tereny rekreacyjne – w północno-zachodniej i południowej. Układ osadniczy cechuje się wysoką policentrycznością i równomiernym rozkładem jednostek osadniczych.

Główne powiązania funkcjonalne opierają się na komunikacji kołowej i kolejowej z miastami: Koszalin i Kołobrzeg oraz blisko położonym ośrodkiem nadmorskim – miastem Mielno. Pomimo dość niedługiej linii brzegowej Morza Bałtyckiego, która jest dostępna z terytorium gminy Będzino, oraz niskiego wskaźnika lesistości (12%), obszar ten zasługuje na szczególną uwagę z racji swych walorów przyrodniczych i krajobrazowych (ujście rzeki Czerwonej, obszary Natura 2000, urozmaicona rzeźba terenu – moreny i kemy, gęsta sieć rzeczna) oraz zaplecza noclegowego. Potencjał turystyczny gminy oparty jest również na istniejących już szlakach turystycznych, tj. Szlak Nadmorski, Szlak Św. Jakuba o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym oraz szlaki gminne: Jamneński, Romantyczny, Pałaców, wiatraków, łącznikowy i spichlerzy. Gmina wykazuje wysoki potencjał do rozwoju agroturystyki zapewniając przy tym

konkurencyjną cenowo ofertę noclegową dla turystów chcących wypocząć nad morzem. W celu zwiększenia atrakcyjności gmina powinna rozwinąć ofertę turystyczną, wspierać działalność branży turystycznej oraz postawić na rozwój komunikacji zbiorowej, w szczególności połączeń kolejowych. Kolejnym etapem jest rozwój infrastrukturalny szlaków turystycznych. W pasie pobraża został wyznaczony szlak rowerowy o znaczeniu międzynarodowym, jednakże rozwój szlaków rowerowych, nordic-walking, konnych i pieszych na terenie gminy powinien być zintegrowany z planami zagospodarowania przestrzennego województwa.

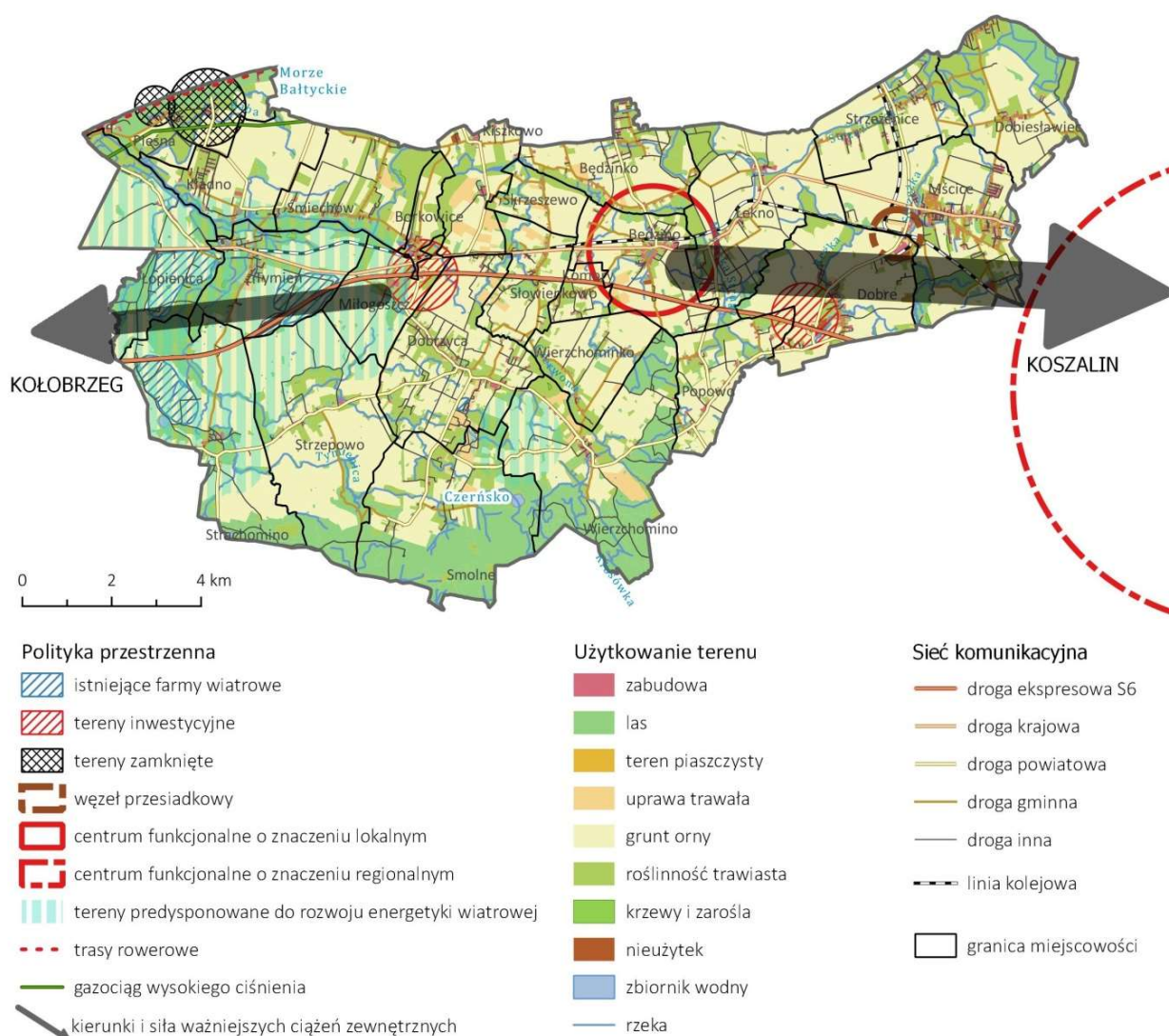
Pod względem gospodarczym gmina opiera rozwój na czterech zasadniczych filarach, które powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych: 1) rolnictwo, 2) turystyka, w tym agroturystyka, 3) energetyka odnawialna, 4) tereny inwestycyjne. Odpowiednie zarządzanie przestrzenią powinno uwzględniać działania planistyczne oparte na konsultacjach społecznych i analizach przestrzennych.

Gmina Będzino zlokalizowana jest w strefie o wybitnie korzystnych warunkach do rozwoju energetyki wiatrowej (tereny te zaliczane są do I klasy według danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej). Potencjał rozwoju energetyki wiatrowej jest jednak ograniczony przez występowanie obszarów chronionych Natura 2000 oraz żyznych gleb użytkowanych rolniczo. W niniejszej Strategii wyznaczono przybliżone zasięgi terenów, gdzie mogą być lokalizowane farmy wiatrowe, jednakże nie określa się ścisłych kryteriów ich lokalizacji, które powinny być uwzględnione na etapie planowania przestrzennego w oparciu o odpowiednie przepisy. Predysponowane tereny do rozwoju energetyki wiatrowej w gminie Będzino zlokalizowane są w zachodniej części gminy na terenach rolnych w pobliżu miejscowości Tymień, Miłogoszcz i Wierzchomino. Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino, przyjętego Uchwałą nr XV/112/12 z dnia 3.02.2012 r. w sprawie: uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino jest dopuszczona lokalizacja elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Strzepowo, Miłogoszcz, Smolne, Wierzchomino, Dobrze, Popowo. Z uwagi na relatywnie wysoki potencjał produkcyjny gruntów rolnych (gleby klasy III i IV), polityka rozwoju powinna być prowadzona

w sposób zrównoważony nie tworząc niepotrzebnych konfliktów przestrzennych z istniejącą zabudową mieszkaniową.

Pozostałe tereny inwestycyjne związane są z funkcją przemysłowo-magazynową i zlokalizowane są w miejscowościach Miłogoszcz i Borkowice oraz Dobre. Potencjalny rozwój zabudowy o takim charakterze wymaga jednak przygotowania odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego oraz uzbrojenia gruntów.

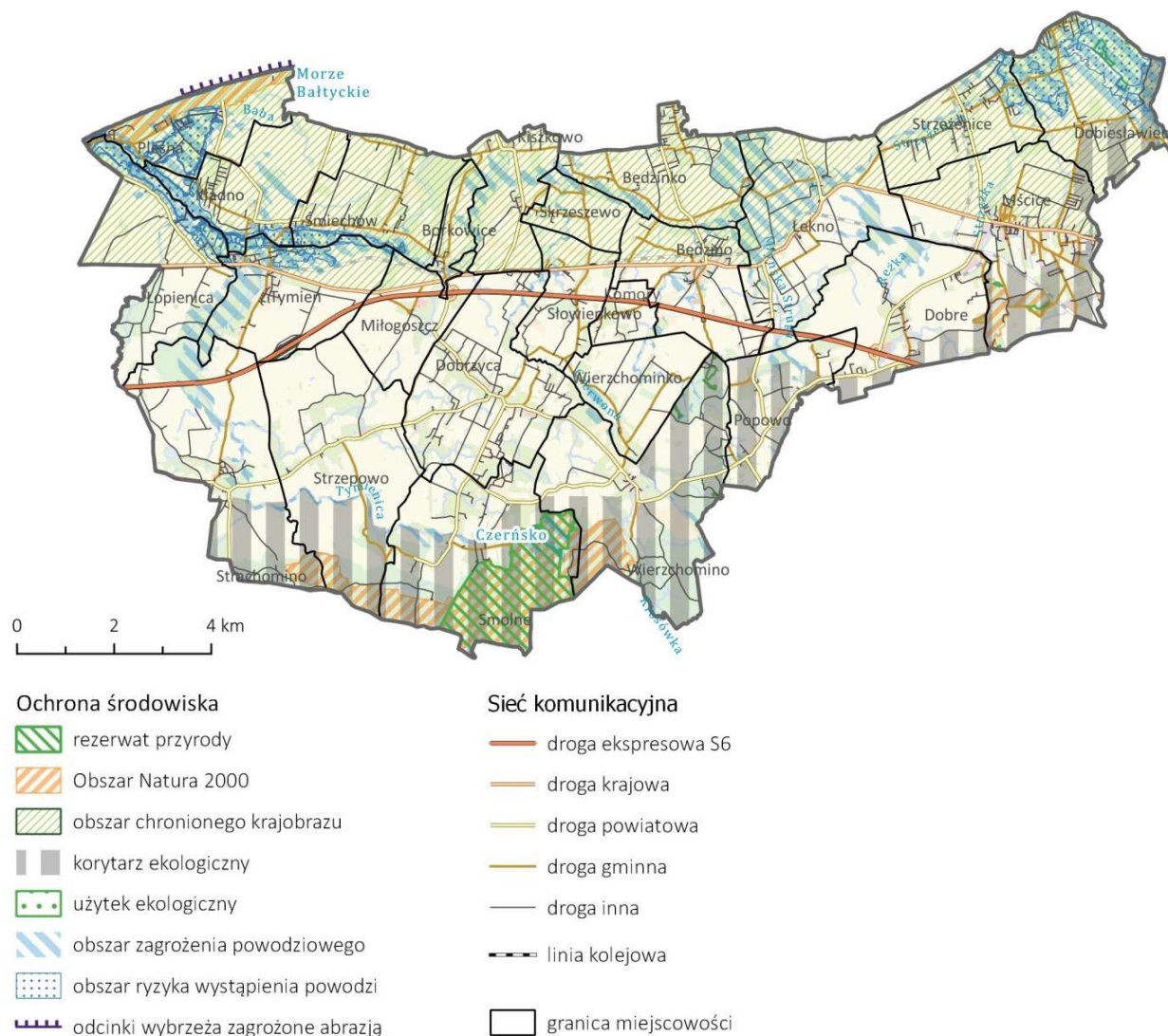
Mapa 10 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Będzino. Funkcje terenu

Źródło: opracowanie własne

Mapa 11 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Będzino. Ochrona środowiska

Źródło: opracowanie własne

Ustalenie i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Rekomendacje dla polityki przestrzennej opracowano z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030 i brzmią następująco:

- Specjalizacja rozwoju w sektorze agroturystyki i turystyki weekendowej. Promocja gminy, wspieranie rozwoju działalności gospodarczych w sektorze turystyki, wytyczenie szlaków turystycznych, w tym rowerowych, konnych, nordic-walking, pieszych.

- Kontrolowany proces rozwoju terenów inwestycyjnych – opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniając obszary zagrożone powodzią, obszary podlegające ochronie, tereny rolne, istniejące tereny zabudowane, dostępność drogową, dostępność mediów i infrastruktury technicznej.
- Priorytetyzacja działań w zakresie opracowania kompleksowych i aktualnych dokumentów planistycznych w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w zakresie zapewnienia spójności z dokumentami na szczeblu regionalnym.
- Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią – w szczególności w zakresie przeznaczania terenów pod inwestycje związane z rozwojem farm wiatrowych i działalności gospodarcze.
- Sprawne planowanie przestrzeni związane z rozwojem funkcji turystyczno-rekreacyjnych – logiczne i oparte na konsultacjach społecznych i potrzebach mieszkańców lokalizowanie różnego rodzaju kompleksów usługowych, uwzględnianie potencjalnych konfliktów przestrzennych w procesach planowania.
- Kierowanie się zasadami ładu przestrzennego w planowaniu przestrzeni w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym – w szczególności na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych.
- Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie wertykalnym: na poziomie lokalnym ze szczeblem krajowym i regionalnym – uwzględnienie w planowaniu rozwoju przestrzennego inwestycji krajowych i wojewódzkich, w tym wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego rekomendacji rozwoju regionu, m.in. przez dostosowanie polityki rozwoju pod kątem obszarowej ochrony obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, wzmacniania i kształtowania systemu ponadregionalnych i transgranicznych powiązań drogowych województwa, działań na rzecz wykorzystania potencjału w sektorze biogospodarki dla rozwoju energetyki odnawialnej.
- Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze

łącnego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego.

- Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą.
- Utrzymanie w miarę możliwości funkcji portów i przystani rybackich z właściwymi atrybutami lub nadanie im nowych funkcji, przy jednoczesnym nawiązaniu do ich tradycyjnego wykorzystania.
- Wykorzystanie potencjału biomasy, w tym: potencjał biopaliw płynnych, potencjał biomasy stałej-leśnej i odpadowej, potencjał w postaci upraw roślin energetycznych, potencjał biogazu z odpadów komunalnych i ściekowych.
- Wykorzystanie potencjału biogazu rolniczego dla rozwoju biogazowni rolniczych.
- Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych i administracji rządowej (dla obszarów morskich) rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi) przy uwzględnieniu wytycznych *Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategii Obronności RP oraz Wizji Sił Zbrojnych RP do roku 2030* i przepisów odrębnych.
- Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie horyzontalnym: uwzględnienie i konsultowanie dokumentów planistycznych sąsiednich gmin w celu zapewnienia ciągłości struktur przestrzennych.
- Budowanie poparcia społecznego w gospodarowaniu przestrzenią – prowadzenie jawnych i dostępnych dla mieszkańców konsultacji społecznych w zakresie planowania inwestycji, opracowywania dokumentów planistycznych.
- Uspójnienie zasad dotyczących walorów estetycznych nowych inwestycji, w tym mieszkaniowych i związana z tym konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów przeznaczanych pod zabudowę.
- Ochrona walorów estetycznych istniejącej zabudowy – budownictwa ludowego zaliczanej do grupy jamieńskiej, wraz z charakterystycznym układem osadniczym w Mścicach, układu ruralistycznego o charakterze placowym i ulicowym (ulicówki – Wierzchomino, Strzepowo, owalnice – Będzino), o charakterze rzędownym – Będzinko, Słowienkowo, Skrzyszewo, osad folwarcznych – Smolne, Żydówko.

- Zagospodarowanie turystyczne obszarów atrakcyjnych z uwagi na ich walory przyrodnicze i krajobrazowe.
- Rozwój turystyki poprzez wyznaczenie szlaków kajakowych, konnych, nordic-walking/ pieszych i rowerowych.
- Wykorzystanie terenów nieprzydatnych rolniczo na cele upraw roślin energetycznych o niskich wymaganiach glebowych i klimatycznych poprzez wykorzystanie narzędzi planowania przestrzennego.

Obszary Strategicznej Interwencji

W celu identyfikacji obszarów specjalnych, które obejmują gminę Będzino, przeanalizowano obowiązujące dokumenty strategiczne szczebla krajowego i wojewódzkiego. Gmina Będzino położona jest w obrębie 3 wydzialeń obszarów specjalnych. Przez obszary specjalne rozumie się:

- OF (obszary funkcjonalne),
- OSI (obszary strategicznej interwencji),
- OP (obszary problemowe),
- OW (obszary wzrostu).

W poniższej tabeli zestawiono obszary specjalne, które obejmują gminę Będzino.

Tabela 14 Obszary specjalne obejmujące gminę Będzino (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich)

Lp.	Typ obszaru	Nazwa	Nazwa dokumentu
1	OF	Rozwój OF Koszalin-Kołobrzeg-Białogard – miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (powielono w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030).</i>
2	OF	Strefa Przybrzeżna	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030 jako OSI).</i>
3	OF	Subregionalny obszar obsługi ludności	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (powielono w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030).</i>

Źródło: opracowanie własne

Kierunki strategicznego rozwoju gminy Będzino

Określenie powyższych celów strategicznych w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* wyznacza obszary oraz kierunki dalszych działań rozwojowych. Na ich podstawie opracowano projekty oraz działania, które przyczynią się w sposób bezpośredni do realizacji założonych celów poprzez osiągnięcie wskazanych rezultatów i wskaźników.

OBSZAR DZIAŁANIA: AKTYWIZACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GMINY BĘDZINO

CEL STRATEGICZNY 1	
Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego poprzez aktywne integrowanie społeczności lokalnej	
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
1.1 Rozwój szkolnictwa podstawowego oraz wychowania przedszkolnego, a także innych form edukacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja klas w szkołach prowadząca do zapewnienia dostępu do nowoczesnego sprzętu informatycznego oraz kształcenia języków obcych. 2. Dostosowanie placówek edukacyjnych do potrzeb osób o szczególnych potrzebach, w szczególności poprzez zapewnienie dostępności architektonicznej oraz komunikacyjno-informacyjnej. 3. Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, w szczególności w obszarze rozwijania pasji i twórczej kreatywności w ramach rozwijania koncepcji nauki poprzez doświadczanie. 4. Inicjowanie partnerstw międzysektorowych placówek edukacyjnych oraz lokalnych instytucji kultury i organizacjami pozarządowymi. 5. Zapewnienie dostępu mieszkańców do opieki nad dziećmi w formie żłobka, przedszkola lub innych form opiekuńczo – edukacyjnych. 6. Wyposażenie klas szkolnych w niezbędny sprzęt. 7. Zapewnienie atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. 8. Promocja zdrowia psychicznego poprzez realizację warsztatów tematycznych w szkołach oraz zwiększenie dostępności do psychologów i psychiatrów.
1.2 Wspieranie aktywności seniorów oraz osób o szczególnych potrzebach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez seniorów oraz osoby o szczególnych potrzebach.

	<p>2. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej zapewniających aktywizację osób wymagających wsparcia.</p> <p>3. Organizowanie spotkań i wycieczek dla seniorów przez instytucje kultury.</p> <p>4. Budowa siłowni zewnętrznych.</p>
1.3 Zapewnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego w sołectwach	<p>1. Budowa ścieżek rowerowych (Będzino – Borkowice – Dobrzyca oraz Będzino – Sarbinowo).</p> <p>2. Modernizacja placów zabaw i innych miejsc sportowo - rekreacyjnych.</p> <p>3. Modernizacja świetlic wiejskich.</p> <p>4. Wyposażenie oraz odnowa remiz ochotniczych straży pożarnych.</p> <p>5. Budowa Centrum Sportu wraz z bieżnią lekkoatletyczną.</p> <p>6. Stworzenie ścieżek tematycznych w lasach.</p> <p>7. Stworzenie tematycznego placu zabaw w Będzinie.</p> <p>8. Budowa monitoringu miejsc publicznych.</p>
1.4 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	<p>1. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz rozwój form partycypacji społecznej.</p> <p>2. Inicjowanie działań na rzecz współpracy międzysektorowej.</p> <p>3. Organizowanie cyklicznych warsztatów dla mieszkańców.</p> <p>4. Stworzenie Izby Historycznej Gminy Będzino.</p> <p>5. Promowanie lokalnych zabytków.</p>
1.5 Niwelowanie wykluczenia społecznego	<p>1. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez realizację programów zdrowotnych i aktywizacyjnych.</p> <p>2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla mieszkańców.</p> <p>3. Uruchomienie świetlic środowiskowych.</p>
REZULTATY	<p>Rozwój edukacji oraz zapewnienie form opieki nad dziećmi.</p> <p>Zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania czasu.</p> <p>Zwiększenie dostępności kobiet do rynku pracy poprzez zwiększenie dostępności miejsc opieki nad dziećmi.</p> <p>Zwiększenie oferty wydarzeń skierowanych do mieszkańców.</p> <p>Zmniejszenie liczby osób wykluczonych.</p>

	Zwiększenie stopnia dostępności obiektów publicznych dla osób o szczególnych potrzebach. Rozwój aktywności społeczeństwa obywatelskiego. Wzrost zaangażowania seniorów w życie publiczne.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023 – 2030
SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW	6 000 000 ZŁ
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	SFERA SPOŁECZNA SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 - 2027 Budżet Gminy Dotacje rządowe Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS) Inne fundusze zewnętrzne (m.in. granty, dotacje)

OBSZAR DZIAŁANIA: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WPŁYWAJĄCY NA POPRAWĘ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY BĘDZINO

CEL STRATEGICZNY 2 Rozwój gospodarczy i turystyczny gminy	
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
2.1 Rozwój turystyki i odnowa obiektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w Pleśnej. 2. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Pleśnej. 3. Stworzenie miejsca grillowego. 4. Organizacja tematycznych wydarzeń dla mieszkańców oraz turystów. 5. Organizacja koncertów / wydarzeń artystycznych. 6. Odnowa kościoła w Łeknie. 7. Zagospodarowanie parku podworskiego w Mścicach.
2.2 Zapewnienie mobilności mieszkańców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja istniejących dróg gminnych. 2. Budowa nowych chodników w sołectwach. 3. Zapewnienie dostępności publicznego transportu dla mieszkańców sołectw.

	<p>4. Zapewnienie dedykowanego transportu dla osób o szczególnych potrzebach.</p> <p>5. Modernizacja przejść dla pieszych.</p>
2.3 Rozwój wysokiej jakości obsługi interesantów w obiektach użyteczności publicznej	<p>1. Podnoszenie jakości i dostępności e-usług dla mieszkańców oraz partnerów społeczno-gospodarczych i instytucjonalnych.</p> <p>2. Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej – e-administracja.</p> <p>3. Modernizacja infrastruktury informatycznej zapewniającej bezpieczeństwo informacji Gminy Będzino oraz jednostek organizacyjnych.</p>
REZULTATY	<p>Zwiększenie potencjału turystycznego Gminy Będzino.</p> <p>Zapewnienie mobilności mieszkańców.</p> <p>Zwiększenie poziomu jakości życia mieszkańców gminy.</p> <p>Zwiększenie dostępności odnowionych obiektów.</p> <p>Rewitalizacja obszarów zdegradowanych społecznie i gospodarczo.</p>
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023 - 2030
SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW	12 000 000 zł
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	<p>SFERA SPOŁECZNA</p> <p>SFERA GOSPODARCZA</p> <p>SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA</p> <p>SFERA TECHNICZNA</p>
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<p>Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 - 2027</p> <p>Budżet Gminy</p> <p>Dotacje rządowe</p> <p>Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS)</p> <p>Inne fundusze zewnętrzne (m.in. granty, dotacje)</p>

**OBSZAR DZIAŁANIA: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WPŁYWAJĄCEJ NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
NATURALNEGO ORAZ ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII**

CEL STRATEGICZNY 3	
Rozwój odnawialnych źródeł energii i ochrona środowiska naturalnego	
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
3.1 Edukacja ekologiczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnowa terenów zielonych. 2. Wspieranie działań związanych z retencją wody. 3. Edukacja ekologiczna mieszkańców, w szczególności młodzieży.
3.2 Wymiana infrastruktury wpływająca na poprawę jakości środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie i realizacja przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego (realizacja programów np. „Czyste powietrze”). 2. Usuwanie wyrobów i odpadów niebezpiecznych (azbestu, odpadów z działalności rolniczej, itp.). 3. Budowa kanalizacji sanitarnej. 4. Budowa kanalizacji deszczowej. 5. Modernizacja sieci wodociągowej. 6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. 7. Stworzenie punktu ładowania samochodów elektrycznych.
3.3 Podnoszenie efektywności energetycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana oświetlenia gminnego na energooszczędne. 2. Wykorzystanie OZE w produkcji energii na budynkach publicznych. 3. Dofinansowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców. 4. Upowszechnianie energooszczędnego i pasywnego budownictwa. 5. Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach publicznych na niskoemisyjne.
REZULTATY	<p>Zwiększenie wykorzystania OZE w produkcji energii elektrycznej i ciepła.</p> <p>Zmniejszenie emisyjności źródeł ciepła.</p> <p>Zwiększenie wiedzy na temat ochrony środowiska.</p> <p>Zwiększenie racjonalnego gospodarowania wodą.</p> <p>Zwiększenie dostępności dla pojazdów niskoemisyjnych.</p>
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023 - 2030
SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW	12 000 000 zł
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	SFERA SPOŁECZNA

	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA SFERA ŚRODOWISKOWA SFERA TECHNICZNA
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 - 2027 Budżet Gminy Dotacje rządowe Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS) Inne fundusze zewnętrzne (m.in. granty)

V. System wdrażania

Źródła finansowania

Realizacja zaplanowanych celów strategicznych oraz określonych działań w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* wymaga dużych nakładów finansowych. Kwota potrzebna na realizację zaplanowanych projektów wynosi w przybliżeniu **30 000 000,00 zł**.

Realizacja wszystkich celów i zadań określonych w Strategii wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości budżetu gminy Będzino, dlatego niezbędne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. Należy starannie monitorować pojawiające się możliwości, różnego rodzaju krajowe i międzynarodowe programy związane z nową perspektywą finansową funduszy europejskich, a następnie bardzo skutecznie aplikować o wsparcie. Gmina Będzino posiada doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na własny rozwój, w związku z czym należy w dalszym ciągu realizować politykę aplikacyjną w ramach środków zewnętrznych.

Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach strategicznych pochodzić będą między innymi z programów pomocowych UE, z programów rządowych, budżetu państwa, budżetu gminy Będzino, ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych, krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych. Planuje się, w ramach możliwości i ogłaszanych naborach, aplikowanie o środki zewnętrzne pochodzące z:

- Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 – 2027;
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS);

- Innych funduszy zewnętrzne (m.in. granty);
- Dotacji rządowych;
- Budżetu gminy.

Tabela 15 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030

Lp.	Obszar działania	Wartość realizacji [zł]
1	AKTYWIZACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GMINY BĘDZINO	6 000 000,00
2	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WPŁYWAJĄCY NA POPRAWĘ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY BĘDZINO	12 000 000,00
3	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WPŁYWAJĄCEJ NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA NATURALNEGO ORAZ ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	12 000 000,00
RAZEM		30 000 000,00

Źródło: opracowanie własne

Monitoring i ewaluacja

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy. W ramach realizacji zaplanowanych projektów, przewiduje się sporządzenie dokumentów wykonawczych, obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów, na podstawie których zostaną zrealizowane zaplanowane działania.

Za monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030 odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Gminy Będzino oraz przedstawiciele instytucji, których może zaprosić do współpracy Wójt, w przypadku zbieżności celów dokumentu z zadaniami realizowanymi przez instytucje. Rekomenduje się, aby byli to:

- przedstawiciele Urzędu Gminy Będzino (w tym instytucji, z terenu gminy, m.in. dla których gmina jest organem prowadzącym),
- przedstawiciele partnerów społecznych z terenu gminy (w szczególności przedstawiciele III sektora),
- przedstawiciele powiatu (w kontekście spójności z działaniami realizowanymi z poziomu powiatu),
- przedstawiciele województwa (w kontekście spójności z działaniami realizowanym z poziomu regionalnego).

Jednocześnie należy podkreślić, że system monitorowania *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* bazuje na doświadczeniach wynikających z systemu obowiązującego w programach współfinansowanych środkami UE. Przede wszystkim wykorzystana zostanie:

- cykliczna [przynajmniej roczna] ocena efektów realizacji Strategii poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki rezultatu) monitorowanych w postaci sprawozdań; rekomendowane wskaźniki składać będą się z następujących elementów:
  - nazwa wskaźnika,
  - przypisanie wskaźnika do celu i kierunku strategicznego rozwoju gminy,
  - jednostka miary,
  - wartość bazowa,
  - wartość docelowa,
  - źródło danych.
- cykliczne spotkania [przynajmniej roczne] w zakresie formułowania rekomendacji usprawniających interwencję (w tym weryfikacja jej spójności w zakresie celów strategicznych oraz operacyjnych z dokumentami wyższego rzędu przede wszystkim na poziomie powiatu oraz regionu) organizowane we współpracy z wewnętrznym ewaluatorem;
- monitoring projektów (w tym podmiotów) na terenie gminy ze środków europejskich (RPO, programy krajowe).

W ramach przeprowadzania systemu monitoringu przyjęto następujące wskaźniki realizacji poszczególnych zadań, które odpowiadają zaplanowanym celom operacyjnym. Przyjęto następujące wskaźniki realizacji celów operacyjnych:

Tabela 16 Zaplanowane wskaźniki realizacji celów operacyjnych i strategicznych

CEL STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY 1 Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społecznego poprzez aktywne integrowanie społeczności lokalnej
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
1.1 Rozwój szkolnictwa podstawowego oraz wychowania przedszkolnego, a także innych form edukacji	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zmodernizowanych placówek edukacyjnych – 2 szt. ✓ Liczba doposażonych i dostosowanych placówek edukacyjnych – 4 szt. ✓ Liczba zajęć pozalekcyjnych – 6

1.2 Wspieranie aktywności seniorów oraz osób o szczególnych potrzebach	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba odnowionych miejsc rekreacyjnych – 3 ✓ Liczba inicjatyw na rzecz seniorów – 4
1.3 Zapewnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego w sołectwach	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba powstałych miejsc rekreacyjnych – 2 ✓ Liczba ścieżek rowerowych – 1 ✓ Liczba zmodernizowanych miejsc rekreacji – 3 ✓ Liczba nowo powstałych miejsc rekreacji – 2 ✓ Liczba powstałych Centrum Sportu – 1 szt. ✓ Liczba zmodernizowanych i wyposażonych remiz strażackich – 1 szt.
1.4 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba działań na rzecz promocji gminy – 2 szt. ✓ Liczba działań na rzecz współpracy międzysektorowej – 2 szt.

CEL STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY 2 Rozwój gospodarczy i turystyczny gminy
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
2.1 Rozwój turystyki i odnowa obiektów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zmodernizowanych miejsc rekreacji i wypoczynku – 2 ✓ Liczba wydarzeń kulturalnych – 4
2.2 Zapewnienie mobilności mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Długość zmodernizowanych dróg gminnych – 10 km ✓ Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych – 4 szt. ✓ Długość wybudowanych chodników – 3 km
2.3 Rozwój wysokiej jakości obsługi interesantów w obiektach użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba udostępnionych e-usług – 2 ✓ Liczba działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa informacyjnego – 2

CEL STRATEGICZNY	Cel STRATEGICZNY 3 Rozwój odnawialnych źródeł energii i ochrona środowiska naturalnego
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
3.1 Edukacja ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powierzchnia odnowionych terenów zielonych – 0,5 ha ✓ Liczba działań na rzecz edukacji ekologicznej – 1
3.2 Wymiana infrastruktury wpływająca na poprawę jakości środowiska	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba działań na rzecz poprawy środowiska – 1 ✓ Długość zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej i deszczowej – 5 km ✓ Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej – 3 km ✓ Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków – 10

	✓ Liczba punktów ładowania samochodów elektrycznych – 1
3.3 Podnoszenie efektywności energetycznej	✓ Liczba zmodernizowanych punktów świetlnych – 50 szt. ✓ Liczba instalacji OZE w miejscach administracji publicznej – 2

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030*. Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. W ramach realizowanych badań wykorzystywane będą:

- Ewaluacja ex ante (warunek wypełnia już niniejsza Strategia) – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów danej interwencji.
- Ewaluacja bieżąca (on-going) - przeprowadzana w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są ich korekty.
- Ewaluacja ex post – podsumowująca, zwykle o charakterze strategicznym, przeprowadzana po zakończeniu wdrażania interwencji.

W ramach ewaluacji *Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030* wykorzystane zostanie podejście metodologiczne oparte na teorii programów (logice interwencji), w tym w szczególności na teorii zmiany (TBIE). Celem tego rodzaju ewaluacji jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują, dlaczego i jak działa określona interwencja.

Koniecznym uzupełnieniem działań ewaluacyjnych będzie zapewnienie adekwatnych i wiarygodnych źródeł danych potrzebnych do monitoringu interwencji oraz realizacji poszczególnych ewaluacji. Wykorzystywane będą w tym celu dane zbierane przez Urząd Gminy Będzino wytypowane instytucje miejskie, GUS (BDL), a także pochodzące z systemu SL 2014 (w przypadku analizy projektów europejskich).

Dokumenty wykorzystane przy opracowaniu Strategii

A. Dokumenty krajowe i ponadregionalne (alfabetycznie)

- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Załącznik do uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Monitor Polski 2013, poz. 121.
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony*, Warszawa, wrzesień 2019 r.
- *Krajowa Polityka Miejska 2023*, 2015, Ministerstwo Rozwoju, Uchwała nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej, Monitor Polski, poz. 1235.
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.

B. Dokumenty na szczeblu województwa

- *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030*
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2030*

Źródła danych:

<https://www.geoportal.gov.pl/>

<https://www.gios.gov.pl/pl/>

Spis map, tabel, schematów, wykresów i zdjęć

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Będzino w powiecie koszalińskim	11
Mapa 2 Rezerваты przyrody na terenie gminy Będzino	33
Mapa 3 Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Będzino	33
Mapa 4 Obszary Natura 2000.....	34
Mapa 5 Użytek ekologiczny „Bagna Mścice” na terenie gminy Będzino	34
Mapa 6 Infrastruktura komunikacyjna na terenie gminy Będzino	38
Mapa 7 Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Będzino.....	44
Mapa 8 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Będzino.....	46

Mapa 9 Mapa zagrożenia suszą.....	47
Mapa 10 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Będzino. Funkcje terenu.....	75
Mapa 11 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Będzino. Ochrona środowiska.....	76

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w poszczególnych grupach funkcjonalnych w gminie Będzino w latach 2017-2021.....	13
Tabela 2 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2017-2021.....	15
Tabela 3 Powody przyznawania zasiłków w latach 2017-2021.....	16
Tabela 4 Zestawienie wyjazdów jednostek OSP w rozbiciu na rodzaj zdarzenia w 2021 r.....	19
Tabela 5 Zestawienie wyjazdów jednostek OSP w rozbiciu na miejsce zdarzenia w 2021 r. ...	19
Tabela 6 Liczba uczniów i nauczycieli w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Będzino	24
Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021	28
Tabela 8 Liczba gospodarstw wg powierzchni oraz struktury obszarowej na terenie gminy Będzino w 2021 r.....	30
Tabela 9 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM _{2,5}).....	41
Tabela 10 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)	42
Tabela 11 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Będzino	45
Tabela 12 Analiza SWOT.....	67
Tabela 13 cele operacyjne.....	72
Tabela 14 Obszary specjalne obejmujące gminę Będzino (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich).....	79
Tabela 15 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023-2030	86
Tabela 16 Zaplanowane wskaźniki realizacji celów operacyjnych i strategicznych.....	87

Spis schematów

Schemat 1 Obszary działań i koncentracji realizacji zadań strategicznych	9
Schemat 2 Cele strategiczne rozwoju gminy Będzino.....	72

Spis wykresów

Wykres 1 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2017-2021	13
Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2017-2021	14
Wykres 3 Saldo migracji na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021	14
Wykres 4 Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia.....	15
Wykres 5 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2017-2021.....	17
Wykres 6 Liczba świadczeń w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2017-2021	18
Wykres 7 Liczba świadczeń udzielanych w ramach odpłatności za pobyt Domach Pomocy Społecznej w latach 2017-2021	18
Wykres 8 Liczba i rodzaj ujawnionych przestępstw na terenie gminy Będzino w 2021 r.....	20
Wykres 9 Środki finansowe przyznane na działalność statutową organizacjom społecznym z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021	23
Wykres 10 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Będzino w latach 2017-2021.....	27
Wykres 11 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2017-2021	29
Wykres 12 Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty na 10 tys. ludności w latach 2017-2021	29
Wykres 13 Struktura dróg gminnych według powierzchni w 2021 r.....	38
Wykres 14 Odsetek ludności z terenu gminy Będzino korzystająca z instalacji gazowej w latach 2017-2021.....	40
Wykres 15 Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021 (Mg)	49

Wykres 16 Ilość odebranych odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca z terenu gminy Będzino w latach 2017-2021 (Mg)	49
Wykres 17 Poziom zadowolenia z życia w gminie na podstawie opinii respondentów	59
Wykres 18 główne problemy społeczne zdiagnozowane na terenie gminy na podstawie opinii respondentów	60
Wykres 19 Problemy społeczne o największym natężeniu na podstawie opinii respondentów	61
Wykres 20 Obszary działań wskazane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy na podstawie opinii respondentów	63
Wykres 21 Silne i słabe strony Gminy Będzino	64
Wykres 22 Obszary, w których powinny koncentrować się działania rozwojowe w przyszłości na podstawie opinii respondentów	65
Wykres 23 Ocena stopnia realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022	65
Wykres 24 Aktualność celów zaplanowanych w obecnie obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022	66

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Łeknie (po lewej) oraz kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Śmiechowie (po prawej)	35
Zdjęcie 2 Kościół pw. Trójcy Świętej w Dobrzycy (po lewej) oraz kościół pw. św. Andrzeja Boboli w Strzepowie (po prawej)	35

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030 została opracowana zgodnie z art. 10e. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i zawiera:

- a) elementy diagnozy gminy w obszarze społecznym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym;
- b) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- c) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- d) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- e) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- f) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- g) obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań;
- h) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy;
- i) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.

Strategia jest przyjmowana zgodnie ze szczegółowym trybem i harmonogramem przyjętym przez Radę Gminy Będzino, określonym zgodnie z art. 10f. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 1 - Uchwała w sprawie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Będzino na lata 2023 - 2030

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 10:25:40		
PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)					
LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13		
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0		
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0		
		GŁOSY NIEODDANE	0		
KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE					
UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA					
LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiwski	za	16		
5	Mariusz Goślawski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Projekt

z dnia 29 listopada 2023 r.
Zatwierdzony przez Radca Prawny
Aleksandra Zblewska-Kroll
Opracowany przez Anetta Tomala-Gajec

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie zmiany budżetu Gminy Będzino na 2023 rok

Na podstawie art. 211, 212, 217, 235-236 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270; poz. 1273, poz. 1407, poz. 1641, poz. 1693, poz. 1872), art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2023 r. poz. 103; poz. 185, poz. 547, poz. 1088, poz. 1234, poz. 1641, poz. 1672, poz. 1717), **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Zwiększa się dochody budżetu Gminy Będzino na 2023 rok o kwotę 3 337 731,41 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 1.

§ 2. Zwiększa się wydatki budżetu Gminy Będzino na 2023 rok o kwotę 3 337 731,41 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 2.

§ 3. Dokonuje się przeniesienia wydatków budżetu w ramach działów i pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej, zgodnie z załącznikiem Nr 2.

§ 4. Po dokonanych zmianach budżet Gminy Będzino na 2023 rok zamyka się następującymi kwotami:

1) po stronie dochodów kwotą 59 178 898,69 zł, w tym:

- dochody bieżące 51 900 691,89 zł,
- dochody majątkowe 7 278 206,80 zł,
- plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 5 510 431,82 zł.

2) po stronie wydatków kwotą 73 527 375,32 zł, w tym:

- wydatki bieżące 56 471 106,17 zł,
- wydatki majątkowe 17 056 269,15 zł,
- plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami 5 510 431,82 zł.

3) deficyt kwocie 14 348 476,63 zł

§ 5. Planowany deficyt budżetu 14 348 476,63 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

- emisji papierów wartościowych (obligacji) w kwocie 2 500 000,00 zł
- pożyczki w kwocie 6 300 000,00 zł
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 5 548 476,63zł

§ 6. Przychody i rozchody w kwotach:

1) Przychody nie uległy zmianie i wynoszą 16 248 476,63 zł

2) Rozchody nie uległy zmianie i wynoszą 1 900 000,00 zł.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr.....
Rady Gminy Będzino
z dnia 30 listopada 2023r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
600			Transport i łączność	2 749 003,38	-18 652,00	2 730 351,38
	60004		Lokalny transport zbiorowy	18 652,00	-18 652,00	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	18 652,00	-18 652,00	0,00
630			Turystyka	243 276,00	-26 205,83	217 070,17
	63095		Pozostała działalność	243 276,00	-26 205,83	217 070,17
		6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	27 567,00	-26 205,83	1 361,17
700			Gospodarka mieszkaniowa	882 394,00	3 000 481,40	3 882 875,40
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	718 770,00	481,40	719 251,40
		0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	100,00	481,40	581,40
	70021		Společne inicjatywy mieszkaniowe	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00
710			Działalność usługowa	2 500,00	2 394,00	4 894,00
	71035		Cmentarze	2 500,00	2 394,00	4 894,00
		0830	Wpływy z usług	2 500,00	2 394,00	4 894,00
750			Administracja publiczna	421 867,42	18 972,51	440 839,93
	75011		Urzędy wojewódzkie	73 749,36	11 975,51	85 724,87
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	73 067,06	11 945,31	85 012,37
		2100	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	582,30	30,20	612,50
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	164 263,00	6 997,00	171 260,00

	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	0,00	48,31	48,31
	0690	Wpływy z różnych opłat	8 000,00	-8 000,00	0,00
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	42 000,00	13 183,69	55 183,69
	0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	62 263,00	1 765,00	64 028,00
756		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	21 174 564,91	-5 098,40	21 169 466,51
	75601	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	82 130,00	821,40	82 951,40
	0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	130,00	821,40	951,40
	75615	Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	7 080 588,00	105,20	7 080 693,20
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	200,00	105,20	305,20
	75618	Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	631 320,91	-6 025,00	625 295,91
	0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	58 138,31	-6 548,03	51 590,28
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	60,00	31,60	91,60
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	1 000,00	491,43	1 491,43
758		Różne rozliczenia	13 549 397,99	125 800,00	13 675 197,99
	75802	Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	2 068 508,35	100 000,00	2 168 508,35
	2750	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	2 068 508,35	100 000,00	2 168 508,35
	75814	Różne rozliczenia finansowe	421 118,64	25 800,00	446 918,64
	0740	Wpływy z dywidend	14 378,00	25 800,00	40 178,00
801		Oświata i wychowanie	1 720 938,91	58 348,19	1 779 287,10
	80101	Szkoły podstawowe	67 480,00	2 686,27	70 166,27
	0690	Wpływy z różnych opłat	0,00	395,00	395,00
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	420,00	212,52	632,52
	0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	1 712,30	1 712,30
	0970	Wpływy z różnych dochodów	12 060,00	366,45	12 426,45
	80104	Przedszkola	861 571,00	11 461,92	873 032,92
	0970	Wpływy z różnych dochodów	680,00	11 461,92	12 141,92
	80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	364 392,00	43 000,00	407 392,00
	0830	Wpływy z usług	304 000,00	43 000,00	347 000,00
	80195	Pozostała działalność	274 033,00	1 200,00	275 233,00

		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	6 000,00	1 200,00	7 200,00
852			Pomoc społeczna	1 926 640,16	19 258,57	1 945 898,73
	85203		Ośrodki wsparcia	950 918,16	-1 363,88	949 554,28
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	950 918,16	-1 363,88	949 554,28
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	168 429,00	7 327,03	175 756,03
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	0,00	2 151,99	2 151,99
		0970	Wpływy z różnych dochodów	200,00	5 175,04	5 375,04
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35 214,00	2 585,65	37 799,65
		0830	Wpływy z usług	12 000,00	2 585,65	14 585,65
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	110 000,00	7 089,00	117 089,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	110 000,00	7 089,00	117 089,00
	85295		Pozostała działalność	141 400,00	3 620,77	145 020,77
		0830	Wpływy z usług	11 000,00	3 620,77	14 620,77
855			Rodzina	3 077 221,00	137 327,48	3 214 548,48
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 790 249,00	123 978,00	2 914 227,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 643 798,00	123 978,00	2 767 776,00
	85503		Karta Dużej Rodziny	1 850,00	300,00	2 150,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	1 850,00	300,00	2 150,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	55 000,00	3 083,00	58 083,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	55 000,00	3 083,00	58 083,00
	85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	221 860,00	1 466,48	223 326,48

	0830	Wpływy z usług	221 760,00	0,00	221 760,00
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	50,00	26,28	76,28
	0970	Wpływy z różnych dochodów	50,00	1 440,20	1 490,20
85595		Pozostała działalność	8 262,00	8 500,00	16 762,00
	2100	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	8 262,00	8 500,00	16 762,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 997 547,33	14 962,99	4 012 510,32
	90017	Zakłady gospodarki komunalnej	12 245,00	5 055,06	17 300,06
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	4 135,00	3 943,04	8 078,04
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	0,00	1 112,02	1 112,02
	90026	Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	741 813,33	10 396,93	752 210,26
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	12 000,00	3 957,20	15 957,20
	0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	14 600,00	6 439,73	21 039,73
	90095	Pozostała działalność	489,00	-489,00	0,00
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	189,00	-189,00	0,00
	0970	Wpływy z różnych dochodów	300,00	-300,00	0,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	253 570,00	2 642,50	256 212,50
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	233 570,00	2 642,50	236 212,50
	0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	0,00	2 642,50	2 642,50
926		Kultura fizyczna	0,00	7 500,00	7 500,00
	92601	Obiekty sportowe	0,00	7 500,00	7 500,00
	0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	0,00	7 500,00	7 500,00
Razem:			55 841 167,28	3 337 731,41	59 178 898,69

Załącznik nr 2 do Uchwały nr ....
Rady Gminy Będzino
z dnia 30 listopada 2022r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	3 711 385,09	-1 100,00	3 710 285,09
	01002		Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	2 000,00	-1 100,00	900,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	-1 100,00	900,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	3 250 259,50	-1 500,00	3 248 759,50
	40001		Dostarczanie ciepła	1 500,00	-1 500,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1 200,00	-1 200,00	0,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00	-300,00	0,00
600			Transport i łączność	10 020 280,49	-71 652,00	9 948 628,49
	60004		Lokalny transport zbiorowy	18 652,00	-18 652,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	18 652,00	-18 652,00	0,00
	60016		Drogi publiczne gminne	9 686 651,88	-53 000,00	9 633 651,88
		4270	Zakup usług remontowych	1 162 054,67	-53 000,00	1 109 054,67
700			Gospodarka mieszkaniowa	542 622,00	3 000 000,00	3 542 622,00
	70021		Spółeczne inicjatywy mieszkaniowe	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00
750			Administracja publiczna	5 546 424,76	39 497,16	5 585 921,92
	75011		Urzędy wojewódzkie	207 033,09	11 975,51	219 008,60
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	143 997,06	11 945,31	155 942,37
		4740	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	494,46	30,20	524,66
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	3 655 575,80	27 521,65	3 683 097,45
		4100	Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	4 000,00	6 000,00	10 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	94 000,00	18 421,65	112 421,65
		4410	Podróże służbowe krajowe	24 300,00	3 100,00	27 400,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 838 760,35	11 632,40	1 850 392,75
	75412		Ochotnicze straże pożarne	1 310 192,75	22 000,00	1 332 192,75
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	297 500,00	52 000,00	349 500,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	128 000,00	22 000,00	150 000,00

	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	107 261,64	-78 000,00	29 261,64
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	632 000,00	26 000,00	658 000,00
	75414	Obrona cywilna	18 367,60	-10 367,60	8 000,00
	3110	Świadczenia społeczne	10 367,60	-10 367,60	0,00
801		Oświata i wychowanie	23 368 441,94	-12 746,19	23 355 695,75
	80101	Szkoły podstawowe	12 390 274,37	-64 007,19	12 326 267,18
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 609 934,93	-3 000,00	1 606 934,93
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 419 074,66	-15 000,00	1 404 074,66
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	140 604,79	-8 000,00	132 604,79
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	406 459,81	3 123,00	409 582,81
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	111 770,00	-20 872,00	90 898,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	9 400,00	-925,00	8 475,00
	4300	Zakup usług pozostałych	215 170,00	5 467,00	220 637,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	325 986,00	-7 457,19	318 528,81
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	13 200,00	-1 343,00	11 857,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	5 848 466,00	-16 000,00	5 832 466,00
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	194 334,36	-1 745,00	192 589,36
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	42 718,15	-1 000,00	41 718,15
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 532,38	-1 000,00	2 532,38
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	800,00	255,00	1 055,00
	80104	Przedszkola	6 009 301,34	-16 816,00	5 992 485,34
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	132 474,00	2 000,00	134 474,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 715 472,96	-140 118,00	1 575 354,96
	4140	Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	40 800,00	-20 000,00	20 800,00
	4220	Zakup środków żywności	295 000,00	60 000,00	355 000,00
	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	3 500,00	-2 000,00	1 500,00
	4430	Różne opłaty i składki	4 000,00	-1 000,00	3 000,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	1 445 013,02	84 302,00	1 529 315,02
	80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	300 577,85	0,00	300 577,85
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	97 700,00	-320,00	97 380,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 000,00	320,00	1 320,00
	80107	Świetlice szkolne	541 701,38	1 868,00	543 569,38
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13 359,00	1 868,00	15 227,00

80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	87 807,00	5 816,00	93 623,00
	4300	Zakup usług pozostałych	62 467,00	5 816,00	68 283,00
80148		Stołówki szkolne i przedszkolne	730 239,04	49 231,00	779 470,04
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	3 000,00	250,00	3 250,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	218 584,00	1 200,00	219 784,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	36 200,00	150,00	36 350,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4 000,00	265,00	4 265,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	79 892,00	3 100,00	82 992,00
	4220	Zakup środków żywności	265 200,00	44 000,00	309 200,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	300,00	-174,00	126,00
	4300	Zakup usług pozostałych	42 800,00	250,00	43 050,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	550,00	190,00	740,00
80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	134 828,00	11 000,00	145 828,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	17 136,00	3 000,00	20 136,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	90 950,00	8 000,00	98 950,00
80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	1 260 244,18	-1 148,00	1 259 096,18
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	53 260,00	600,00	53 860,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	163 395,20	-500,00	162 895,20
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	19 641,64	-100,00	19 541,64
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	42 561,00	-1 148,00	41 413,00
80195		Pozostała działalność	396 985,00	3 055,00	400 040,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00	1 473,00	4 473,00
	4300	Zakup usług pozostałych	156 700,00	-1 473,00	155 227,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	141 625,00	3 055,00	144 680,00
851		Ochrona zdrowia	368 838,31	69 435,57	438 273,88
85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	216 638,31	69 435,57	286 073,88
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	58 400,00	5 000,00	63 400,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	36 900,00	10 000,00	46 900,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	19 000,00	27 733,60	46 733,60
	4220	Zakup środków żywności	300,00	5 000,00	5 300,00
	4300	Zakup usług pozostałych	76 095,31	21 701,97	97 797,28
852		Pomoc społeczna	4 240 505,16	39 725,12	4 280 230,28
85203		Ośrodki wsparcia	950 918,16	-1 363,88	949 554,28

	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	554 603,77	-1 363,88	553 239,89
85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	205 790,02	7 000,00	212 790,02
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	135 000,00	7 000,00	142 000,00
85230		Pomoc w zakresie dożywiania	137 700,00	7 089,00	144 789,00
	3110	Świadczenia społeczne	137 700,00	7 089,00	144 789,00
85295		Pozostała działalność	628 866,73	27 000,00	655 866,73
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	320 000,00	27 000,00	347 000,00
855		Rodzina	3 760 120,00	139 461,00	3 899 581,00
85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 723 449,00	109 978,00	2 833 427,00
	3110	Świadczenia społeczne	2 566 007,18	120 258,00	2 686 265,18
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	114 600,00	-10 280,00	104 320,00
85503		Karta Dużej Rodziny	1 850,00	300,00	2 150,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 850,00	300,00	2 150,00
85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	55 000,00	3 083,00	58 083,00
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	55 000,00	3 083,00	58 083,00
85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	711 229,00	17 600,00	728 829,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	443 000,00	6 500,00	449 500,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	84 000,00	-5 000,00	79 000,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	10 100,00	-1 500,00	8 600,00
	4220	Zakup środków żywności	67 200,00	17 600,00	84 800,00
85595		Pozostała działalność	8 262,00	8 500,00	16 762,00
	3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	8 202,00	8 500,00	16 702,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 844 741,36	50 978,35	7 895 719,71
90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 344 196,71	50 978,35	1 395 175,06
	4300	Zakup usług pozostałych	54 320,00	53 000,00	107 320,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	283 153,03	-2 021,65	281 131,38
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 017 776,87	64 000,00	3 081 776,87
92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	2 635 496,87	40 000,00	2 675 496,87
	2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	767 000,00	40 000,00	807 000,00
92116		Biblioteki	349 080,00	24 000,00	373 080,00

		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	344 200,00	24 000,00	368 200,00
926			Kultura fizyczna	317 037,00	10 000,00	327 037,00
	92601		Obiekty sportowe	84 837,00	10 000,00	94 837,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3 517,00	2 000,00	5 517,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	23 570,00	8 000,00	31 570,00
Razem:				70 189 643,91	3 337 731,41	73 527 375,32

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	975 000,00
	40002		Dostarczanie wody	975 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	850 000,00
			Przebudowa ujęcia i stacji uzdatniania wody na terenie gminy	850 000,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	125 000,00
			Przebudowa ujęcia i stacji uzdatniania wody w miejscowości Dobrzyca wraz z budową i przebudową systemu zaopatrzenia w wodę miejscowości Miłogoszcz	125 000,00
600			Transport i łączność	8 079 087,21
	60014		Drogi publiczne powiatowe	160 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
			Remont drogi powiatowej nr 3506Z Sarbinowo- Będzino	0,00
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	160 500,00
			Dotacja dla Powiatu - Przebudowa drogi powiatowej nr 3544Z na odcinku od granicy gminy Będzino do mostu nad rzeką Czerwoną	100 500,00
			Remont drogi powiatowej nr 3506Z Sarbinowo- Będzino	60 000,00
	60016		Drogi publiczne gminne	7 896 097,21
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 385 163,95
			Modernizacja drogi w miejscowości Barnin	20 000,00
			Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej	45 000,00
			Projekt przebudowy drogi w miejscowości Strzeżenice	105 884,97
			Przebudowa drogi gminnej Tymień - Strachomino, etap I	540 000,00
			Przebudowa drogi gminnej Tymień - Strachomino, etap II	0,00
			Przebudowa drogi gminnej w Pleśnej	358 000,00
			Przebudowa drogi łączącej miejscowości Słowienkowo, Dobrzyca, Wierzchominko, Komorzy	1 857 862,29
			Przebudowa drogi w miejscowości Dworek (droga z płyt)	222 000,00
			Przebudowa dróg gruntowych w miejscowości Smolne	79 000,00
			Remont drogi do banku w Będzinie	10 000,00
			Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, drogi gminne	147 416,69
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 548 137,71
			Modernizacja drogi w miejscowości Barnin	15 000,00
			Przebudowa drogi gminnej Tymień - Strachomino, etap I	0,00
			Przebudowa drogi łączącej miejscowości Słowienkowo, Dobrzyca, Wierzchominko, Komorzy	1 777 137,71
			Przebudowa dróg gruntowych w miejscowości Smolne	756 000,00
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	1 960 000,00
			Przebudowa drogi gminnej Tymień - Strachomino, etap I	1 960 000,00
		6630	Dotacja celowa przekazana do samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 795,55
			Dotacja celowa przekazana do samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 795,55
	60020		Funkcjonowanie przystanków komunikacyjnych	22 490,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	22 490,00

			Wydatki inwestycyjne- GZK	10 490,00
			Zakup i montaż przystanku autobusowego w sołectwie Stoisław	12 000,00
630			Turystyka	502 000,00
	63095		Pozostała działalność	502 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	284 357,85
			Doposażenie strefy rekreacji w m. Dobrzyca	77 000,00
			Strefa rekreacji w miejscowości Strachomino	26 890,85
			Strefa rekreacji w miejscowości Strzepowo	30 000,00
			Strefa rekreacji z morską ścieżką edukacyjną w Mścicach	87 228,00
			Utworzenie trzech stref rekreacji w Gminie Będzino	63 239,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	217 642,15
			Strefa rekreacji w miejscowości Strachomino	33 109,15
			Strefa rekreacji z morską ścieżką edukacyjną w Mścicach	77 772,00
			Utworzenie trzech stref rekreacji w Gminie Będzino	106 761,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	3 072 000,00
	70004		Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	72 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	72 000,00
			Przyłączenie do sieci elektroenergetycznej budynków mieszkalnych w Dworku i Wierzchominie	72 000,00
	70021		Spoleczne inicjatywy mieszkaniowe	3 000 000,00
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów	3 000 000,00
			Spoleczna inicjatywa mieszkaniowa	3 000 000,00
750			Administracja publiczna	188 419,70
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	95 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	95 000,00
			Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu Gminy Będzino	95 000,00
	75095		Pozostała działalność	93 419,70
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	93 419,70
			Wydatki inwestycyjne- Cyfrowa Gmina	93 419,70
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	714 761,64
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	27 500,00
		6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	27 500,00
			Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	27 500,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	687 261,64
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	29 261,64
			Fundusz Sprawiedliwości dotacja dla OSP Mścice, OSP Będzino	29 261,64
			OSP Mścice , rozbudowa remizy strażackiej	0,00
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	658 000,00
			Samochód dla Straży OSP Będzino	616 000,00
			Wydatki inwestycyjne OSP Dobrzyca	42 000,00
	75421		Zarządzanie kryzysowe	0,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
			Zakup agregatu prądotwórczego 60KW , zarządzanie kryzysowe	0,00
758			Różne rozliczenia	30 000,00

	75818		Rezerwy ogólne i celowe	30 000,00
		6800	Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	30 000,00
			Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	30 000,00
801			Oświata i wychowanie	225 829,00
	80101		Szkoły podstawowe	76 629,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	76 629,00
			Zakup i montaż pieca w SP Będzino	76 629,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
			Zakupy inwestycyjne SP Będzino	0,00
	80104		Przedszkola	149 200,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	149 200,00
			Budowa kompleksu przedszkolno-żłobkowego w Będzinie	100 000,00
			Budowa placu zabaw przy Przedszkolu w Będzinie	49 200,00
851			Ochrona zdrowia	120 000,00
	85195		Pozostała działalność	120 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	120 000,00
			Modernizacja budynków przychodni lekarskich na terenie Gminy Będzino	120 000,00
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	80 000,00
	85395		Pozostała działalność	80 000,00
		6660	Zwroty dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych	80 000,00
			Zwrot dofinansowania z PFRON	80 000,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 386 131,38
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	945 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	945 000,00
			Budowa kanalizacji ściekowej w układzie grawitacyjno - tłocznym w gminie Będzino- etap I	945 000,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	281 131,38
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	281 131,38
			Budowa oświetlenia drogi do banku w Będzinie	78 715,28
			FS Dobiesławiec, zakup i modernizacja oświetlenia	18 300,00
			FS Kładno Zakup i montaż lamp solarnych	9 800,00
			FS Łekno zakup dwóch lamp do budynku nr 16 i 16A	9 700,00
			FS Łopienica- Łasin Koszaliński zakup lamp solarnych 3szt	14 700,00
			FS Mścice , zakup i montaż lamp oświetleniowych ul. Parkowa, ul. Różana, ul.Rzemieślnicza, ul. Dworcowa	51 266,10
			FS Strzeżenice zakup lamp ulicznych - lamp solarnych w ilości 5 szt.	24 250,00
			FS Wierzchominko zakup i montaż 3 szt lamp solarnych na terenie sołectwa	14 400,00
			Przebudowa oświetlenia Mścice- Dobiesławiec	60 000,00
	90026		Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	35 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	35 000,00
			Wykonanie dokumentacji- projektu budowlano- wykonawczego na odprowadzenie wód deszczowych wraz z wymaganymi urządzeniami podczyszczającymi z terenu PSZOK w Będzinie.	35 000,00
	90095		Pozostała działalność	125 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	125 000,00
			FS Dobrze Budowa dodatkowego pomieszczenia na placu zabaw w m. Dobrze	10 000,00

			FS Strzepowo doposażenie placu zabaw	10 000,00
			FS Śmiechów- Borkowice , zakup wiaty przy placu zabaw w m. Śmiechów	25 000,00
			Plac zabaw w m. Pleśna	80 000,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 669 990,22
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 669 990,22
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	259 990,22
			Adaptacja istniejącego budynku na potrzeby sołectwa Łekno	15 000,00
			FS Dobre, zakup polbruku na plac przed świetlicą w m. Dobre	11 794,42
			FS Kiszkowo, wymiana dachu na świetlicy w m. Dworek	15 000,00
			FS Popowo, budowa świetlicy wiejskiej w m. Popowo	21 695,80
			FS Wierzchomino, remont świetlicy wiejskiej w Wierzchominie, ułożenie i zakup kostki przed świetlicą	26 500,00
			Utworzenie świetlicy tradycji rybacki w Dworku	90 000,00
			Utworzenie świetlicy tradycji rybacki w Popowie	80 000,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00
			Adaptacja istniejącego budynku na potrzeby sołectwa Łekno	15 000,00
		6220	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	645 000,00
			Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	645 000,00
		6229	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	750 000,00
			Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Popowo	750 000,00
926			Kultura fizyczna	13 050,00
	92601		Obiekty sportowe	13 050,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	13 050,00
			FS Kładno, projekt i zakup urządzenia na siłownię zewnętrzną	0,00
			FS Tymień, zakup nowego urządzenia do strefy integracji i placu zabaw w m. Tymień	13 050,00
Razem				17 056 269,15

Przychody i rozchody budżetu w 2023r.

w złotych

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota
1	2	3	4
Przychody ogółem:			16 248 476,63
1	Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach	905	5 548 476,63
2	Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych	931	2 500 000,00
3	Przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych	951	50 000,00
4	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym	952	8 150 000,00
Rozchody ogółem:			1 900 000,00
1	Wykup innych papierów wartościowych	982	780 000,00
2	Udzielone pożyczki i kredyty	991	50 000,00
3	Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	992	1 070 000,00

Uzasadnienie

Wójt Gminy Będzino przedkłada w załączeniu uchwałę wprowadzającą następujące zmiany w budżecie gminy Będzino na 2023 rok:

Dokonyje się zwiększenia ogółem planu dochodów o kwotę 3 337 731,41 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały, polegające na urealnieniu oraz wprowadzeniu do planu dochodów w 2023 roku środków wynikających z:

Dział 600 Transport i łączność -18 652,00 zł

Zmniejszenie planowanej dotacji celowej na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 626/2023 na finansowanie, nadzór i kontrolę realizacji zadań z zakresu administracji rządowej związanych z obsługą obywateli oraz z wydawaniem zezwoleń - transport w dniu 15.10.2023r. w związku z wyborami do Sejmu I Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dział 630 Turystyka -26 205,83 zł

Urealnienie planu dochodów dotyczące dochodów majątkowych związanych ze strefami rekreacji.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa 3 000 481,40 zł

Urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów dotyczących wpływów z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłat komorniczych i kosztów upomnień w kwocie 481,40 zł, oraz realizacją działań z zakresu Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej KZN Bałtyk w kwocie 3 000 000,00zł.

Dział 710 Działalność usługowa 2 394,00 zł

Urealnienie planowanych dochodów, działalność usługowa związana z cmentarzem w Łeknie.

Dział 750 Administracja publiczna 18 972,51 zł

Zwiększenie planu dochodów o kwotę:

- 11 945,31 zł., Finansowanie , nadzór i kontrola realizacji zadań z zakresu administracji rządowej- dowody osobiste, ewidencja ludności, rejestracja zdarzeń stanu cywilnego, udostępnienie danych osobowych decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 607/2023.

- 30,20 zł Środki z Funduszu Pomocy zad.4.1 potwierdzenie tożsamości obywatelom Ukrainy.

Urealnienie planu dochodów w rozdziale 75023 Urzędy gmin w łącznej kwocie 6 997,00 zł.

Dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 5 098,40 zł

Urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów.

Dział 758 Różne rozliczenia 125 800,00 zł

Zwiększenie planu dochodów w związku z wpływem środków rezerwy subwencji ogólnej rozdzielonej proporcjonalnie do udziału średnich wydatków majątkowych w kwocie 100 000,00 zł., oraz wpływu z dywidend w kwocie 25 800,00 zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie 58 348,19 zł

Zwiększenie planu dochodów, stołówki szkolne i przedszkolne o kwotę 43 000,00zł.- urealnienie planu w Szkole Podstawowej w Tymieniu na podstawie wniosku dyrektora tej placówki, oraz urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów.

Dział 852 Pomoc społeczna 19 258,57 zł

Zmniejszenie planu dochodów na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 651/2023-wpieranie osób z zaburzeniami psychicznymi w kwocie -1 363,88 zł. Zwiększenie planu dochodów na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 628/2023 – pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych w kwocie 7 089,00zł., oraz urealnienie planowanych na rok 2023 dochodów.

Dział 855 Rodzina 137 327,48 zł

Zwiększenie planu dochodów na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr:

- 649/2023- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów w kwocie 123 978,00 zł.,
- 661/2023- wspieranie rodzin wielodzietnych w kwocie 300,00 zł.
- 646/2023- opłacenie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione w kwocie 3 083,00 zł.

Zwiększenie w planie dochodów środków w ramach Funduszu Pomocy zad. 2.4 na realizację świadczeń rodzinnych w kwocie 8 500,00 zł., oraz urealnienie planu dochodów na rok 2023.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 14 962,99 zł

Zwiększenie w planie dochodów na podstawie uzyskanych wpłat z tytułu odsetek, wpłat z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 2 642,50 zł

Urealnienie planu dochodów na rok 2023 z tytułu wpłat za najem świetlic.

Dział 926 Kultura fizyczna 7 500,00 zł

Urealnienie planu dochodów na rok 2023 z tytułu wpłat za najem boisk.

Dokonyje się zwiększenia ogółem planu wydatków o kwotę 3 337 731,41 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały, polegające na urealnieniu planowanych wydatków w 2023 roku oraz zmian dokonanych na podstawie otrzymanych środków na realizację zadań.

Zmian po stronie wydatków dokonano w związku z:

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo -1 100,00 zł

Urealnienie planu wydatków i przeniesienie środków między działami

Dział 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 1 500,00 zł.

Urealnienie planu wydatków i przeniesienie środków między działami

Dział 600 Transport i łączność – 71 652,00 zł

Zmniejszenie w planie wydatków na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 626/2023-transport w związku z wyborami z dnia 15.10.2023r. w kwocie – 18 652,00 zł.

Przeniesienie środków między działami na podstawie wniosku kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego w kwocie – 53 000,00 zł. dotyczy remontu ulicy Brzozowej w Mścicach- wykonanie oświetlenia drogowego.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa 3 000 000,00 zł.

Środki na realizację działań związanych ze Społeczną inicjatywą mieszkaniową.

Dział 750 Administracja publiczna 39 497,16 zł

Zwiększenie planu wydatków w związku ze zwiększeniem dochodów na podstawie decyzji nr 607/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego. Zwiększenie wydatków na wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy zad. 4.1 potwierdzenie tożsamości oraz urealnienie planu wydatków w roku 2023, a także przesunięcie środków na podstawie wniosku sołtysa sołectwa Kładno.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w kwocie 11 632,40 zł

Urealnienie w planie wydatków zgodnie z właściwością klasyfikacji budżetowej. Przeniesienia w ramach działu i między działami. Zabezpieczenie środków na wypłatę ekwiwalentów za akcje Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Będzino i wydatków majątkowych OSP Dobrzyca.

Dział 801 Oświata i wychowanie -12 746, 19 zł

Urealnienie planu wydatków na podstawie wniosków dyrektorów szkół w Tymieniu, Będzinie, Mścicach oraz urealnienie planu wydatków na podstawie wniosku dyrektora przedszkola w Mścicach.

Dział 851 Ochrona zdrowia 69 435,57 zł

Urealnienie planu wydatków do osiągniętych dochodów w roku 2023

Dział 852 Pomoc społeczna 39 725,12 zł

Zwiększenie środków w planie wydatków w związku ze zwiększonymi dochodami na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 651/2023, 628/2023, oraz przeniesienie środków według właściwości klasyfikacji budżetowej na podstawie wniosku kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

Dział 855 Rodzina 139 461,00 zł

Zwiększenie planu wydatków w związku ze zwiększeniem w planie dochodów na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 649/2023, 661/2023 i 646/2023 . Zabezpieczenie środków na realizację zad.2.4 z Funduszu Pomocy również w związku ze zwiększeniem w planie dochodów na świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 50 978,35 zł

Przesunięcie środków między działami na podstawie wniosku kierownika Gminnego Zakładu Komunalnego w Będzinie, a także wniosku sołtysa sołectwa Kładno.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 64 000,00 zł.

Zwiększenie planu wydatków na dotację podmiotową dla Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie w kwocie 40 000,00 zł i dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie w kwocie 24 000,00 zł.

Dział 926 Kultura fizyczna 10 000,00 zł.

Przeniesienie środków między działami, urealnienie planu wydatków w roku 2023.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 2 - Uchwała w sprawie zmian budżetu Gminy Będzino na 2023 rok

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 10:47:40		
PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)					
LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13		
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0		
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0		
		GŁOSY NIEODDANE	0		
KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE					
UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA					
LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiowski	za	16		
5	Mariusz Gosławski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Uchwała nr ...../23
Rady Gminy Będzino
z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym {Dz. U. z 2023 r. poz.40, poz. 572; poz. 1463, poz.1688) oraz art. 226, 227, 228, 229, 230 ust 1 oraz ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270; poz. 1273, poz. 1407, poz. 1641, poz.1693, poz.1872),

Rada Gminy Będzino uchwała co następuje:

§1. W uchwale nr LXX/385/22 Rady Gminy Będzino w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034 (data wejścia w życie: 4.01.2023 r. z późn. zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

- załącznik nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Będzino na lata 2023-2034 otrzymuje brzmienie zgodne z załącznikiem nr 1 do uchwały,
- Załącznik nr 2- Wykaz wieloletnich przedsięwzięć Gminy Będzino, obejmujący limity wydatków w poszczególnych latach oraz limity zobowiązań z nimi związane zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały,
- Załącznik nr 3- Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ¹⁾

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Załącznik nr 1 do Uchwały nr ... Rady Gminy Będzino z dnia 30.11.2023 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:										
		Dochody bieżące ^x	z tego:							Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	z podatku od nieruchomości	ze sprzedaży majątku ^x		z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2	
2023	59 178 898,69	51 900 691,89	7 080 258,00	501 690,00	13 228 279,35	8 099 353,62	22 991 110,92	8 809 894,00	7 278 206,80	339 600,00	6 938 606,80	
2024	85 788 259,46	47 490 717,00	7 624 022,00	540 220,00	11 852 752,00	4 564 198,00	22 909 525,00	9 486 494,00	38 297 542,46	0,00	38 297 542,46	
2025	61 510 338,00	48 962 929,00	7 860 367,00	556 967,00	12 220 187,00	4 705 688,00	23 619 720,00	9 780 575,00	12 547 409,00	0,00	12 547 409,00	
2026	50 187 002,00	50 187 002,00	8 056 876,00	570 891,00	12 525 692,00	4 823 330,00	24 210 213,00	10 025 089,00	0,00	0,00	0,00	
2027	51 642 425,00	51 642 425,00	8 290 525,00	587 447,00	12 888 937,00	4 963 207,00	24 912 309,00	10 315 817,00	0,00	0,00	0,00	
2028	53 140 055,00	53 140 055,00	8 530 950,00	604 483,00	13 262 716,00	5 107 140,00	25 634 766,00	10 614 976,00	0,00	0,00	0,00	
2029	54 627 977,00	54 627 977,00	8 769 817,00	621 409,00	13 634 072,00	5 250 140,00	26 352 539,00	10 912 195,00	0,00	0,00	0,00	
2030	56 102 933,00	56 102 933,00	9 006 602,00	638 187,00	14 002 192,00	5 391 894,00	27 064 058,00	11 206 824,00	0,00	0,00	0,00	
2031	57 617 712,00	57 617 712,00	9 249 780,00	655 418,00	14 380 251,00	5 537 475,00	27 794 788,00	11 509 408,00	0,00	0,00	0,00	
2032	59 115 772,00	59 115 772,00	9 490 274,00	672 459,00	14 754 138,00	5 681 449,00	28 517 452,00	11 808 653,00	0,00	0,00	0,00	
2033	60 652 783,00	60 652 783,00	9 737 021,00	689 943,00	15 137 746,00	5 829 167,00	29 258 906,00	12 115 678,00	0,00	0,00	0,00	
2034	62 169 104,00	62 169 104,00	9 980 447,00	707 192,00	15 516 190,00	5 974 896,00	29 990 379,00	12 418 570,00	0,00	0,00	0,00	

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:										
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:					
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne
2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1		
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
2023	73 527 375,32	56 471 106,17	24 086 426,31	0,00	0,00	890 000,00	0,00	0,00	0,00	17 056 269,15	14 056 269,15	2 216 295,55
2024	83 348 259,46	43 753 518,04	24 171 956,00	0,00	0,00	970 655,00	0,00	0,00	0,00	39 594 741,42	39 594 741,42	0,00
2025	59 255 586,00	46 218 343,00	24 619 137,00	0,00	0,00	959 844,00	0,00	0,00	0,00	13 037 243,00	13 037 243,00	0,00
2026	48 782 002,00	46 701 854,00	25 049 972,00	0,00	0,00	754 528,00	0,00	0,00	0,00	2 080 148,00	2 080 148,00	0,00
2027	50 400 425,00	47 784 800,00	25 763 896,00	0,00	0,00	601 116,00	0,00	0,00	0,00	2 615 625,00	2 615 625,00	0,00
2028	52 395 404,00	49 093 589,00	26 485 285,00	0,00	0,00	653 021,00	0,00	0,00	0,00	3 301 815,00	3 301 815,00	0,00
2029	54 127 977,00	50 151 934,00	27 220 252,00	0,00	0,00	427 517,00	0,00	0,00	0,00	3 976 043,00	3 976 043,00	0,00
2030	54 976 933,00	51 428 696,00	27 968 809,00	0,00	0,00	393 118,00	0,00	0,00	0,00	3 548 237,00	3 548 237,00	0,00
2031	55 517 712,00	52 708 939,00	28 737 951,00	0,00	0,00	327 550,00	0,00	0,00	0,00	2 808 773,00	2 808 773,00	0,00
2032	57 415 772,00	54 004 174,00	29 521 060,00	0,00	0,00	248 590,00	0,00	0,00	0,00	3 411 598,00	3 411 598,00	0,00
2033	58 528 783,00	55 314 560,00	30 310 748,00	0,00	0,00	163 425,00	0,00	0,00	0,00	3 214 223,00	3 214 223,00	0,00
2034	60 069 104,00	56 634 250,00	31 113 983,00	0,00	0,00	58 870,00	0,00	0,00	0,00	3 434 854,00	3 434 854,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:
					na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
2023	-14 348 476,63	0,00	16 248 476,63	10 650 000,00	8 800 000,00	5 548 476,63	5 548 476,63	0,00	0,00
2024	2 440 000,00	2 440 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	2 254 752,00	2 254 752,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 405 000,00	1 405 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	1 242 000,00	1 242 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	744 651,00	744 651,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 126 000,00	1 126 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	1 700 000,00	1 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	2 124 000,00	2 124 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁵⁾ Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ^{x 7)}	w tym:		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu splaty zobowiązań ^x	z tego:	
								kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
2023	50 000,00	0,00	0,00	0,00	1 900 000,00	1 850 000,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	2 440 000,00	2 440 000,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	2 254 752,00	2 254 752,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	1 405 000,00	1 405 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	1 242 000,00	1 242 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	744 651,00	744 651,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	1 126 000,00	1 126 000,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	1 700 000,00	1 700 000,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	2 124 000,00	2 124 000,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00

⁷⁾ W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym: kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:								Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x				
środkami nowego zobowiązania		wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami							
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	17 736 403,00	0,00	-4 570 414,28	1 028 062,35
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	15 296 403,00	0,00	3 737 198,96	3 737 198,96
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	13 041 651,00	0,00	2 744 586,00	2 744 586,00
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	11 636 651,00	0,00	3 485 148,00	3 485 148,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	10 394 651,00	0,00	3 857 625,00	3 857 625,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	9 650 000,00	0,00	4 046 466,00	4 046 466,00
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	9 150 000,00	0,00	4 476 043,00	4 476 043,00
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	8 024 000,00	0,00	4 674 237,00	4 674 237,00
2031	x	x	x	x	0,00	0,00	5 924 000,00	0,00	4 908 773,00	4 908 773,00
2032	x	x	x	x	0,00	0,00	4 224 000,00	0,00	5 111 598,00	5 111 598,00
2033	x	x	x	x	0,00	0,00	2 100 000,00	0,00	5 338 223,00	5 338 223,00
2034	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	5 534 854,00	5 534 854,00

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^X	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^X		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^X
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
2023	6,26%	-8,48%	-7,70%	12,20%	13,94%	TAK	TAK
2024	7,95%	10,97%	10,97%	8,87%	10,60%	TAK	TAK
2025	7,26%	8,37%	x	8,35%	10,09%	TAK	TAK
2026	4,76%	9,35%	x	7,60%	9,39%	TAK	TAK
2027	3,95%	9,55%	x	6,36%	8,15%	TAK	TAK
2028	2,91%	9,78%	x	6,08%	7,88%	TAK	TAK
2029	1,88%	9,93%	x	5,83%	7,63%	TAK	TAK
2030	3,00%	9,99%	x	7,07%	7,07%	TAK	TAK
2031	4,66%	10,05%	x	9,71%	9,71%	TAK	TAK
2032	3,65%	10,03%	x	9,57%	9,57%	TAK	TAK
2033	4,17%	10,04%	x	9,81%	9,81%	TAK	TAK
2034	3,84%	9,95%	x	9,91%	9,91%	TAK	TAK

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
2023	33 199,00	33 199,00	33 199,00	3 007 716,84	3 007 716,84	1 215 579,13	430,30	430,30	430,30
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^X	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
2023	3 749 199,56	3 749 199,56	311 061,85	13 358 828,51	500,00	13 358 328,51	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	39 639 606,42	44 865,00	39 594 741,42	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	12 874 865,00	44 865,00	12 830 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	2 040 000,00	40 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych											
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Wydatki z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^x	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x					
					w tym:							
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11	
2023	1 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	2 440 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2025	2 254 752,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2026	1 205 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2027	842 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2028	344 651,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00	

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczeniu limitu splaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

^{*} Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik nr 2 do Uchwały nr ... Rady Gminy Będzino z dnia 30.11.2023 r.

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				68 069 761,36	13 358 828,51	39 639 606,42	12 874 865,00	2 040 000,00	40 000,00
1.a	- wydatki bieżące				286 691,43	500,00	44 865,00	44 865,00	40 000,00	40 000,00
1.b	- wydatki majątkowe				67 783 069,93	13 358 328,51	39 594 741,42	12 830 000,00	2 000 000,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				488 419,70	488 419,70	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				488 419,70	488 419,70	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	Utworzenie trzech stref rekreacji w gminie Będzino - Utworzenie dwóch stref rekreacji w gminie Będzino	Urząd	2022	2023	170 000,00	170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.2	Strefa rekreacji z morską ścieżką edukacyjną w Mścicach - Budowa punktu rekreacji dla mieszkańców gminy	Urząd	2021	2023	165 000,00	165 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.3	Strefa rekreacji w miejscowości Strachomino - Strefa rekreacji w m. Strachomino	Urząd	2022	2023	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.4	Wydatki inwestycyjne - Cyfrowa Gmina, Centrum Projektów Polska Cyfrowa - Wydatki inwestycyjne - Cyfrowa Gmina, Centrum Projektów Polska Cyfrowa	Urząd	2022	2023	93 419,70	93 419,70	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				67 581 341,66	12 870 408,81	39 639 606,42	12 874 865,00	2 040 000,00	40 000,00
1.3.1	- wydatki bieżące				286 691,43	500,00	44 865,00	44 865,00	40 000,00	40 000,00
1.3.1.2	Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	Urząd	2019	2023	40 782,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.3	Spoleczna Agencja Najmu - Spoleczna Agencja Najmu	Urząd	2023	2028	200 500,00	500,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
1.3.1.5	Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Koszalińsko-Koło-brzeskiego-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030	Urząd	2021	2030	45 409,00	0,00	4 865,00	4 865,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				67 294 650,23	12 869 908,81	39 594 741,42	12 830 000,00	2 000 000,00	0,00
1.3.2.1	Dotacja dla GOK- opracowanie dokumentacji technicznej, przebudowa oraz remont świetlicy wiejskiej w Popowie	Urząd	2021	2023	1 395 000,00	1 395 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Budowa sieci kanalizacji ściekowej w układzie grawitacyjno- tłocznym w gminie Będzino, etap I - Ochrona środowiska na terenie gminy Będzino	Urząd	2021	2025	26 200 000,00	945 000,00	21 425 000,00	3 830 000,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Przebudowa ujęcia i stacji uzdatniania wody na terenie gminy - Przebudowa ujęcia i stacji uzdatniania wody na terenie gminy	Urząd	2022	2023	850 000,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.5	Przebudowa drogi Tymień - Strachomino etap I - Poprawa warunków drogowych mieszkańców gminy	Urząd	2021	2024	2 920 000,00	2 500 000,00	420 000,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2028	Limit zobowiązań
1	40 000,00	67 993 299,93
1.a	40 000,00	210 230,00
1.b	0,00	67 783 069,93
1.1	0,00	488 419,70
1.1.1	0,00	0,00
1.1.2	0,00	488 419,70
1.1.2.1	0,00	170 000,00
1.1.2.2	0,00	165 000,00
1.1.2.3	0,00	60 000,00
1.1.2.4	0,00	93 419,70
1.2	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00
1.3	40 000,00	67 504 880,23
1.3.1	40 000,00	210 230,00
1.3.1.2	0,00	0,00
1.3.1.3	40 000,00	200 500,00
1.3.1.5	0,00	9 730,00
1.3.2	0,00	67 294 650,23
1.3.2.1	0,00	1 395 000,00
1.3.2.3	0,00	26 200 000,00
1.3.2.4	0,00	850 000,00
1.3.2.5	0,00	2 920 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027
			Od	Do						
1.3.2.6	Przebudowa drogi Tymień - Strachomino etap II - Poprawa warunków drogowych mieszkańców Gminy	Urząd	2022	2024	904 000,00	0,00	904 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Przebudowa oświetlenia na odcinku Mścice - Dobiesławiec - Poprawa warunków życia mieszkańców gminy	Urząd	2022	2023	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Przebudowa drogi powiatowej nr 3544Z Będzino do mostu nad rzeką Czerwoną, dotacja dla Powiatu - Przebudowa drogi powiatowej nr 3544Z Będzino do mostu nad rzeką Czerwoną, dotacja dla Powiatu	Urząd	2022	2023	100 500,00	100 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	Samochód dla Straży OSP Będzino	Urząd	2022	2023	616 000,00	616 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.11	Przebudowa ujęcia i stacji uzdatniania wody w miejscowości Dobrzyca wraz z budową i przebudową systemu zaopatrzenia w wodę miejscowości Miłogoszcz, w gminie Będzino	Urząd	2022	2024	3 560 741,42	125 000,00	3 435 741,42	0,00	0,00	0,00
1.3.2.12	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy dróg gminnych - Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy dróg gminnych	Urząd	2022	2023	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.13	Przebudowa drogi gminnej w Pleśnej - Przebudowa drogi gminnej w Pleśnej	Urząd	2022	2023	358 000,00	358 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.14	Przebudowa drogi w m. Dworek droga z płyt - Przebudowa drogi w m. Dworek droga z płyt	Urząd	2022	2023	222 000,00	222 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.15	Remont drogi do banku w Będzinie - Remont drogi do banku w Będzinie	Urząd	2022	2024	220 000,00	10 000,00	210 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.16	Wpłaty jednostek na fundusz celowy do jednostek państwowych - Wpłaty jednostek na fundusz celowy do jednostek państwowych	Urząd	2022	2023	27 500,00	27 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.17	Budowa kompleksu przedszkolno- żłobkowego w Będzinie - Budowa kompleksu przedszkolno- żłobkowego w Będzinie	Urząd	2022	2026	12 100 000,00	100 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	2 000 000,00	0,00
1.3.2.18	Modernizacja budynków NZOZ w Będzinie - Modernizacja budynków NZOZ w Będzinie	Urząd	2022	2023	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.19	Budowa oświetlenia drogi do PBS w Będzinie - Budowa oświetlenia drogi do PBS w Będzinie	Urząd	2022	2023	78 715,28	78 715,28	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.20	FS Dobiesławiec modernizacja oświetlenia - FS Dobiesławiec modernizacja oświetlenia	Urząd	2022	2023	18 300,00	18 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.21	FS Łekno zakup dwóch lamp do budynku nr 16 i 16A - FS Łekno zakup dwóch lamp do budynku nr 16 i 16A	Urząd	2022	2023	9 700,00	9 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.22	FS Łopienica- Łasin Koszaliński zakup trzech lamp solarnych - FS Łopienica- Łasin Koszaliński zakup trzech lamp solarnych	Urząd	2022	2023	14 700,00	14 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.23	FS Mścice zakup lamp oświetleniowych ul. Parkowa, Różana , Rzemieślnicza i ul Dworcowa - FS Mścice zakup lamp oświetleniowych ul. Parkowa, Różana , Rzemieślnicza i ul Dworcowa	Urząd	2022	2023	51 266,10	51 266,10	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.24	FS Wierzchominko zakup trzech lamp solarnych - FS Wierzchominko zakup trzech lamp solarnych	Urząd	2022	2023	14 400,00	14 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.25	FS Wierzchomino, remont świetlicy wiejskiej - FS Wierzchomino, remont świetlicy wiejskiej	Urząd	2022	2023	26 500,00	26 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.26	FS Strzepowo doposażenie placu zabaw - FS Strzepowo doposażenie placu zabaw	Urząd	2022	2023	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.27	FS Śmiechów- Borkowice zakup wiaty - FS Śmiechów- Borkowice zakup wiaty	Urząd	2022	2023	25 000,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.28	FS Dobre, zakup polbruku na plac przed świetlicą - FS Dobre, zakup polbruku na plac przed świetlicą	Urząd	2022	2023	11 794,42	11 794,42	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2028	Limit zobowiązań
1.3.2.6	0,00	904 000,00
1.3.2.7	0,00	60 000,00
1.3.2.8	0,00	100 500,00
1.3.2.9	0,00	616 000,00
1.3.2.11	0,00	3 560 741,42
1.3.2.12	0,00	45 000,00
1.3.2.13	0,00	358 000,00
1.3.2.14	0,00	222 000,00
1.3.2.15	0,00	220 000,00
1.3.2.16	0,00	27 500,00
1.3.2.17	0,00	12 100 000,00
1.3.2.18	0,00	120 000,00
1.3.2.19	0,00	78 715,28
1.3.2.20	0,00	18 300,00
1.3.2.21	0,00	9 700,00
1.3.2.22	0,00	14 700,00
1.3.2.23	0,00	51 266,10
1.3.2.24	0,00	14 400,00
1.3.2.25	0,00	26 500,00
1.3.2.26	0,00	10 000,00
1.3.2.27	0,00	25 000,00
1.3.2.28	0,00	11 794,42

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027
			Od	Do						
1.3.2.29	FS Kiszkowo, wymiana dachu na świetlicy Dworek - FS Kiszkowo, wymiana dachu na świetlicy Dworek	Urząd	2022	2023	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.30	FS Popowo, budowa świetlicy wiejskiej - FS Popowo, budowa świetlicy wiejskiej	Urząd	2022	2023	21 695,80	21 695,80	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.31	FS Kładno, zakup urządzenia na siłownię zewnętrzną - FS Kładno, zakup urządzenia na siłownię zewnętrzną	Urząd	2022	2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.32	FS Tymień, zakup nowego urządzenia do strefy integracji placu zabaw w Tymieniu - FS Tymień, zakup nowego urządzenia do strefy integracji placu zabaw w Tymieniu	Urząd	2022	2023	13 050,00	13 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.33	Budowa PSZOK na terenie gminy - Budowa PSZOK na terenie gminy	Urząd	2022	2023	35 000,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.34	Rezerwa na inwestycje - Rezerwa na inwestycje	Urząd	2022	2023	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.35	Budowa placu zabaw przy Przedszkolu w Będzinie	Urząd	2023	2024	49 200,00	49 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.36	Projekt przebudowy drogi w miejscowości Strzeżenice - Projekt przebudowy drogi w miejscowości Strzeżenice	Urząd	2023	2024	105 884,97	105 884,97	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.37	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych , drogi gminne fundusze sołeckie - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych , drogi gminne fundusze sołeckie	Urząd	2023	2024	147 416,69	147 416,69	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.38	Budowa sieci trasy rowerowej Pomorza Zachodniego-Trasa Stary Kolejowy Szlak etap III	Urząd	2022	2023	2 795,55	2 795,55	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.39	OSP Mścice- rozbudowa remizy strażackiej - OSP Mścice- rozbudowa remizy strażackiej	Urząd	2023	2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.40	Remont drogi powiatowej nr 3506Z Sarbinowo-Będzino - Remont drogi powiatowej nr 3506Z Sarbinowo-Będzino	Urząd	2023	2024	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.41	Wydatki inwestycyjne - GZK - Wydatki inwestycyjne - GZK	GMINNY ZAKŁAD KOMUNALNY W BĘDZINIE	2023	2024	10 490,00	10 490,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.42	Zwrot dofinansowania z PFRON, wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem - Zwrot dofinansowania z PFRON, wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem	Urząd	2022	2023	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.43	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu gminy Będzino - Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu gminy Będzino	Urząd	2023	2024	95 000,00	95 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.44	Przebudowa dróg gruntowych w m. Smolne - Przebudowa dróg gruntowych w m. Smolne	Urząd	2023	2024	835 000,00	835 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.45	Przebudowa drogi łączącej miejscowości Słowienkowo, Dobrzyca, Wierzchominko, Komory - Przebudowa drogi łączącej miejscowości Słowienkowo, Dobrzyca, Wierzchominko, Komory	Urząd	2023	2024	3 635 000,00	3 635 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.46	Przebudowa drogi nr 100023Z w Będzinie - Przebudowa drogi nr 100023Z w Będzinie	Urząd	2023	2024	1 700 000,00	0,00	1 700 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.47	Przebudowa drogi Strzeżenice- Kazimierz Pomorski - Przebudowa drogi Strzeżenice- Kazimierz Pomorski	Urząd	2024	2025	8 000 000,00	0,00	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00
1.3.2.48	Przebudowa drogi w miejscowości Komory - Przebudowa drogi w miejscowości Komory	Urząd	2024	2025	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.49	Prace modernizacyjne i adaptacyjne w budynkach socjalnych na terenie Gminy Będzino	Urząd	2023	2025	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2028	Limit zobowiązań
1.3.2.29	0,00	15 000,00
1.3.2.30	0,00	21 695,80
1.3.2.31	0,00	0,00
1.3.2.32	0,00	13 050,00
1.3.2.33	0,00	35 000,00
1.3.2.34	0,00	30 000,00
1.3.2.35	0,00	49 200,00
1.3.2.36	0,00	105 884,97
1.3.2.37	0,00	147 416,69
1.3.2.38	0,00	2 795,55
1.3.2.39	0,00	0,00
1.3.2.40	0,00	60 000,00
1.3.2.41	0,00	10 490,00
1.3.2.42	0,00	80 000,00
1.3.2.43	0,00	95 000,00
1.3.2.44	0,00	835 000,00
1.3.2.45	0,00	3 635 000,00
1.3.2.46	0,00	1 700 000,00
1.3.2.47	0,00	8 000 000,00
1.3.2.48	0,00	300 000,00
1.3.2.49	0,00	2 200 000,00

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034

Zgodnie ze zmianami w budżecie na dzień 30 listopada 2023 r., dokonano następujących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Będzino:

1. Dochody ogółem zwiększono o 3 337 731,41 zł, z czego dochody bieżące zwiększono o 363 937,24 zł, a dochody majątkowe zwiększono o 2 973 794,17 zł.
2. Wydatki ogółem zwiększono o 3 337 731,41 zł, z czego wydatki bieżące zwiększono o 391 753,06 zł, a wydatki majątkowe zwiększono o 2 945 978,35 zł.
3. Wynik budżetu nie uległ zmianie.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie dochodów, wydatków i wyniku budżetu w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Zmiany w dochodach i wydatkach w 2023 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Dochody ogółem	55 841 167,28	+3 337 731,41	59 178 898,69
Dochody bieżące	51 536 754,65	+363 937,24	51 900 691,89
Subwencja ogólna	13 128 279,35	+100 000,00	13 228 279,35
Dotacje bieżące	7 964 443,99	+134 909,63	8 099 353,62
Pozostałe	22 862 083,31	+129 027,61	22 991 110,92
Dochody majątkowe	4 304 412,63	+2 973 794,17	7 278 206,80
Wydatki ogółem	70 189 643,91	+3 337 731,41	73 527 375,32
Wydatki bieżące	56 079 353,11	+391 753,06	56 471 106,17
Wynagrodzenia i pochodne	24 088 471,36	-2 045,05	24 086 426,31
Pozostałe wydatki bieżące	31 100 881,75	+393 798,11	31 494 679,86
Wydatki majątkowe	14 110 290,80	+2 945 978,35	17 056 269,15

Źródło: opracowanie własne.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Będzino:

1. Przychody nie uległy zmianie.
2. Rozchody nie uległy zmianie.

Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034 spowodowały modyfikacje w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 2. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2023	6,26%	12,20%	TAK	13,94%	TAK
2024	7,95%	8,87%	TAK	10,60%	TAK
2025	7,26%	8,35%	TAK	10,09%	TAK
2026	4,76%	7,60%	TAK	9,39%	TAK
2027	3,95%	6,36%	TAK	8,15%	TAK
2028	2,91%	6,08%	TAK	7,88%	TAK
2029	1,88%	5,83%	TAK	7,63%	TAK
2030	3,00%	7,07%	TAK	7,07%	TAK
2031	4,66%	9,71%	TAK	9,71%	TAK
2032	3,65%	9,57%	TAK	9,57%	TAK
2033	4,17%	9,81%	TAK	9,81%	TAK

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2034	3,84%	9,91%	TAK	9,91%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Będzino spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino obejmuje również zmiany w załączniku nr 2, które szczegółowo opisano poniżej.

Dokonano zmian w zakresie następujących przedsięwzięć:

1. Wydatki inwestycyjne- Cyfrowa Gmina, Centrum Projektów Polska Cyfrowa okres realizacji od 2022 r. do 2023 r. Łączne nakłady finansowe zmniejszono z kwoty 93 850,00 zł do kwoty 93 419,70 zł. Limit wydatków w roku 2023 i limit zobowiązań również zmniejszono z kwoty 93 850,00 zł do kwoty 93 419,70 zł.
2. OSP Mścice- rozbudowa remizy strażackiej okres realizacji od 2023 r. do 2024 r. Łączne nakłady finansowe zmniejszono z kwoty 78 000,00 zł do kwoty 0,00 zł. Limit wydatków w roku 2023 i limit zobowiązań zmniejszono z kwoty 78 000,00 zł do kwoty 0,00 zł.
3. Przebudowa dróg gruntowych w m. Smolne okres realizacji od 2023 r. do 2024 r. Limit wydatków zmniejszono o kwotę 5 000,00zł. Łączne nakłady finansowe zmieniły się z kwoty 840 000,00 zł. do kwoty 835 000,00 zł. Limit wydatków w roku 2023 i limit zobowiązań zmniejszono z kwoty 840 000,00 zł do kwoty 835 000,00 zł.

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.

Pelen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 3 - Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2023-2034

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 10:54:42		
PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)					
LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13		
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0		
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0		
		GŁOSY NIEODDANE	0		
KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE					
UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA					
LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiwski	za	16		
5	Mariusz Goślawski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Projekt

z dnia 21 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Sebastian Owczarzak

Opracowany przez Jan Jaczewski

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688), oraz art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art 3. ust. 3 ustawy, **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Program współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028 stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

**WIELOLETNI PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY BĘDZINO Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI WYMIENIONYMI
W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I WOLONTARIACIE NA LATA 2024-2028**

WSTĘP

Wieloletni Program Współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571), wyznacza kierunki współpracy na lata 2024-2028 oraz określa ramy współdziałania.

Uchwalenie Wieloletniego Programu Współpracy jest deklaracją chęci współpracy władz Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi, a także zlecenia im wieloletnich zadań publicznych gminy, zapewniając ciągłość realizacji tych zadań i podniesienie jakości życia mieszkańców.

Program jest podstawą do podejmowania działań, mających na celu długofalowy rozwój aktywności społecznej, budowę dojrzałego społeczeństwa obywatelskiego oraz tworzenia warunków do rozwoju i sprawnego funkcjonowania organizacji pozarządowych na terenie Gminy Będzino.

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Ilekcroć w Programie jest mowa o:

- a) **Ustawie** – należy przez to rozumieć Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571).

- b) **Podmiotach** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- c) **Programie** – należy przez to rozumieć „Wieloletni Program współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024 -2028”.
- d) **Rocznym Programie** – należy przez to rozumieć uchwałę Rady Gminy Będzino w sprawie przyjęcia Roczno Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, podejmowaną corocznie na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy.
- e) **Radzie** – należy przez to rozumieć Radę Gminy Będzino.
- f) **Wójtce** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Będzino.
- g) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Będzino.
- h) **Konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art.11 ust. 2 właściwej ustawy.
- i) **Dotacji** – należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).
- j) **Zadaniu publicznym** – należy przez to rozumieć zadania określone w art. 4 ustawy.
- k) **Regrantingu** – należy przez to rozumieć mechanizm, w ramach którego środki otrzymane w formie dotacji przez Gminę są przekazywane innym podmiotom (w formie grantów).

II. Cel główny i cele szczegółowe

§ 2

Głównym celem programu jest rozwój aktywności społeczności lokalnej poprzez wzmocnienie kapitału społecznego i doskonalenie jakości usług publicznych. Działania te mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców gminy, budowie społeczeństwa obywatelskiego, a także rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

§ 3

Celami szczegółowymi Programu są:

- a) Aktywizacja mieszkańców terenu gminy Będzino.
- b) Rozwój potencjału organizacji pozarządowych.
- c) Integracja sektora pozarządowego.
- d) Efektywna realizacja i podnoszenie jakości realizacji zadań publicznych.
- e) Promocja i rozwój lokalnego wolontariatu.

f) Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

g) Umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje.

h) Rozwój dialogu i partnerstwa między przedstawicielami władz samorządowych a organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust 3 ustawy.

III. Zasady współpracy

§ 4

Współpraca Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Zasada pomocniczości oznacza powierzenie organizacjom pozarządowym tych zadań, które mogą wykonać sprawniej, taniej niż instytucje gminy a powierzone zadania są realizowane w sposób terminowy i profesjonalny,

Zasada suwerenności stron polega na tym, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań, jednocześnie biorą na siebie odpowiedzialność za osiągnięcie zaplanowanych rezultatów,

Zasada partnerstwa oznacza podejmowanie działań we współpracy opartej na wzajemnym szacunku, rzetelności i zaufaniu oraz uznaniu równorzędności stron.

Zasada efektywności polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych.

Zasada uczciwej konkurencji i jawności polega na kształtowaniu przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

IV. Zakres przedmiotowy

§ 5

1. Przedmiot współpracy stanowią zadania publiczne własne i zlecone, określone w art. 4 ust. 1 pkt. 1-34 ustawy przy spełnionych następujących warunkach, iż:

- 1) realizacja planowanego przedsięwzięcia przyniesie korzyść mieszkańcom gminy,
- 2) obie strony wyrażą wolę współpracy opartą na zasadach dialogu i partnerstwa.

2. Do obszarów obejmujących zadania publiczne, które w latach 2024-2028 mogą być realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy, przy współudziale finansowym gminy, zaliczamy w szczególności:

- 1) tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej poprzez funkcjonowanie Społecznej Agencji Najmu w Gminie.
- 2) ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w tym w szczególności prowadzenie ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Gminie.
- 3) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
- 4) bezpieczeństwo publiczne, edukacyjną opiekę wychowawczą i oświatę.

V. Formy współpracy

§ 6

1. Współpraca Gminy Będzino z Podmiotami odbywa się poprzez:

a) formy pozafinansowe:

- konsultowanie z Podmiotami aktów normatywnych w dziedzinach dotyczącej działalności
statutowej tych Podmiotów;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- doradztwo merytoryczne w zakresach niezbędnych do prowadzenia i rozwoju działalności
statutowej Podmiotów;
- pomoc w poszukiwaniu zewnętrznych źródeł dofinansowania i pozyskiwaniu środków pozabudżetowych;
- obejmowanie patronatem Wójta wydarzeń prowadzonych przez Podmioty na ich wniosek;
- współpraca w zakresie promocji Podmiotów i wydarzeń przez nie organizowanych;
- użyczenie, lub wynajem na preferencyjnych warunkach zasobów lokalowych i rzeczowych
Gminy i jej jednostek podległych;
- prowadzenie aktualnej bazy danych teleadresowych organizacji pozarządowych na stronie
internetowej Gminy;
- pomoc w zakresie zbiórki 1,5% przez Podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego przez wprowadzenie i utrzymywanie na stronie internetowej Gminy aplikacji PITax;
- obsługa zadań publicznych z wykorzystaniem systemu informatycznego witkac.pl

b) formy finansowe:

- powierzanie realizacji zadań publicznych;
- wspieranie realizacji zadań publicznych;

2. Podstawową formą współpracy finansowej są otwarte konkursy ofert. Możliwe są również inne formy tej współpracy jak m.in.:
- a) zlecenie Podmiotom realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym według procedury określonej w Ustawie;
  - b) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w Ustawie;
  - c) umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust.1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2023 r. poz. 1259 ze zm.) , porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art.33 ust.1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 818) i porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art.39 ust.1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 poz.1079 ze zm.);
  - d) udzielania wkładu własnego Podmiotom do montażu finansowych w projektach dofinansowanych z innych środków zewnętrznych.
  - e) udzielanie pożyczek organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 na realizację zadań w sferze pożytku publicznego, na które pozyskały dotację ze środków zewnętrznych

VI. Okres realizacji Programu

§ 7

Program będzie realizowany w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2028 roku.

VII. Wysokość środków planowanych na realizację Programu

§ 8

1. Na realizację zadań publicznych w okresie obowiązywania programu gmina planuje przeznaczyć wydatki w wysokości nie mniejszej niż 3 000 000,00 zł., z czego:
  - na zadanie dotyczące tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej poprzez funkcjonowanie Społecznej Agencji Najmu w Gminie - 200 000,00 zł (w latach 2024-2028);
  - na zadanie dotyczące ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w tym ma prowadzenie ośrodka wsparcia: Środowiskowego Domu Samopomocy w Gminie – 1 800 000,00zł (w latach 2024-2025);
  - na zadania z zakresu upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz bezpieczeństwo publiczne, edukacyjną opiekę wychowawczą i oświatę – 1 000 000,00zł (w latach 2024 - 2028).
2. Program będzie finansowany ze środków zaplanowanych w rocznych programach współpracy Gminy z organizacjami tworzonych w okresie obowiązywania Programu, w których

zostaną określone między innymi formy współpracy i priorytetowe zadania publiczne, stanowiące podstawę do ustalenia wysokości środków finansowych niezbędnych do ich realizacji.

3. Dokładną wysokość środków planowanych na realizację Programu, w szczególności na udzielenie dotacji i innych form współpracy finansowej na poszczególne lata, Gmina określi w uchwałach budżetowych i Wieloletniej Prognozie Finansowej, tworzonych w okresie obowiązywania Programu.

VIII. Sposób realizacji Programu

§ 9

Program realizowany będzie poprzez:

- a) zlecenie Podmiotom zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie;
- b) wzajemne informowanie się o planach Gminy i Podmiotów, podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach celem uniknięcia kolizji terminowych i umożliwienia jak najlepszej organizacji pracy;
- c) udzielanie doradztwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i wsparcia merytorycznego w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie
- d) promowanie działalności Podmiotów przez dostępne dla Gminy bezpłatne kanały informacyjne;
- e) pomoc w nawiązywaniu kontaktów zewnętrznych;
- f) konsultowanie działań i aktów prawa tematycznie dotyczących sfery działań Podmiotów;
- g) współpracę przy organizacji wydarzeń gminnych dla mieszkańców.

IX. Sposób oceny realizacji Programu

§ 10

1. Ocena realizacji Programu opierać się będzie o:

- 1) Prowadzony corocznie monitoring efektywności na podstawie następujących mierników:
  - a) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w realizacji Programu;
  - b) liczby realizowanych wspólnie z organizacjami zadań publicznych;
  - c) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy na dany rok obowiązywania Programu;
  - d) wysokość środków finansowych i wkładu osobowego zaangażowanych przez organizacje,

- 2) Informacje o planowanym procesie oceny współpracy będą upowszechniane wśród społeczności lokalnej przy wykorzystaniu co najmniej: strony internetowej Urzędu, Biuletynu Informacji Publicznej Gminy i tablicy ogłoszeń Urzędu.
- 3) Upowszechnienie oceny współpracy nastąpi przy wykorzystaniu co najmniej: strony internetowej Urzędu, Biuletynu Informacji Publicznej Gminy, tablicy ogłoszeń Urzędu.
- 4) Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące bieżącej realizacji Programu mogą być zgłaszane Wójtowi za pośrednictwem inspektora Urzędu odpowiedzialnego za współpracę z organizacjami.
- 5) Wójt przedłoży Radzie Gminy w Będzinie sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji Programu w terminach do dnia 30 maja 2026 r. i 30 maja 2029 r.

X. Informacje o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 11

1. Wieloletni Program Współpracy współtworzono razem z zainteresowanymi organizacjami pozarządowymi, w trakcie spotkań roboczych, zorganizowanych w Urzędzie Gminy Będzino / Gminnej Bibliotece w Będzinie w ramach projektu pn. „Dialog obywatelski i partycypacja w Powiecie Koszalińskim” w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2023” .
2. Projekt Programu przekazuje się do konsultacji Podmiotom na zasadach określonych we właściwym Zarządzeniu Wójta Gminy Będzino nr 103/2023 z dnia 08 listopada 2023r, zgodnie z Uchwałą nr XXIV/186/16 Rady Gminy Będzino w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi Podmiotami projektów aktów prawa miejscowego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r., organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. Na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Będzino nr 103/2023 z dnia 08.11.2023r. projekt programu poddano pod konsultacje społeczne w dniach 09-15.11.2023 r. Zakładanym efektem programu jest dalsza, efektywna współpraca z organizacjami pozarządowymi. Program współpracy jest strategicznym dokumentem dotyczącym współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wyznacza kierunek relacji zwłaszcza w zakresie realizowania celów związanych z rozwijaniem społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania społecznego poprzez pracę dla organizacji pozarządowych. Jest to niezbędny dokument, który umożliwi Gminie wspieranie i dofinansowanie działalności podmiotów, organizacji oraz stowarzyszeń.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 4 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 11:05:23
----------------	---------------	-----------------	---------------------

PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)

LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0
		GŁOSY NIEODDANE	0

KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE

UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA

LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiowski	za	16		
5	Mariusz Gosławski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Projekt

z dnia 21 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Sebastian Owczarzak

Opracowany przez Jan Jaczewski

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688), oraz art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art 3. ust. 3 ustawy, **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Program współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY BĘDZINO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI WYMNIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I WOLONTARIACIE NA ROK 2024

WSTĘP

Przygotowanie Programu Współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie wynika z obowiązku ustanowionego w art. 5a wyżej wymienionej ustawy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571). Program jest wyrazem otwartej polityki władz Gminy Będzino wobec organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w tej ustawie. Program jest wyjściową do podejmowanych działań, mających na celu rozwój aktywności społecznej podmiotów skupionych w obrębie tzw. III sektora. Dzięki zawartym w Programie treściom możliwe jest rozwijanie potencjału aktywnego społeczeństwa obywatelskiego. Program ma stworzyć warunki do rozwoju i sprawnego funkcjonowania organizacji pozarządowych z terenu Gminy Będzino.

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Ilekcóż w Programie jest mowa o:

- a) **Ustawie** – należy przez to rozumieć Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571);
- b) **Podmiotach** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- c) **Programie** – należy przez to rozumieć „Program współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024”;
- d) **Radzie** – należy przez to rozumieć Radę Gminy Będzino;
- e) **Wójtce** – należy przez to rozumieć Wójtę Gminy Będzino;

- f) **Jednostkach organizacyjnych** – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne Gminy Będzino;
- g) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Będzino;
- h) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Będzino;
- i) **Konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art.11 ust. 2 właściwej ustawy;
- j) **Dotacji** – należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.);
- k) **Zadaniu publicznym** – należy przez to rozumieć zadania określone w art. 4 Ustawy;
- l) **Komisji** – należy przez to rozumieć Komisję Konkursową powołaną przez Wójta Gminy Będzino, rozstrzygającą konkurs ofert zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571).

II. Cel główny i cele szczegółowe

§ 2

Celem głównym Programu jest pobudzanie aktywności społecznej, rozwój społeczeństwa obywatelskiego i tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu nowych organizacji pozarządowych.

§ 3

Celami szczegółowymi Programu są:

- a) aktywizacja mieszkańców terenu gminy Będzino
- b) rozwój potencjału organizacji pozarządowych
- c) integracja sektora pozarządowego
- d) rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy
- e) rozwój oferty wsparcia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- f) efektywna realizacja oraz podnoszenie jakości realizacji zadań publicznych
- g) promocja i rozwój lokalnego wolontariatu

III. Zasady współpracy

§ 4

Współpraca Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz legalności.

IV. Zakres przedmiotowy

§ 5

1. Gmina Będzino prowadzi działalność w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy.

2. Podstawowym kryterium decydującym o współpracy z organizacjami pozarządowymi jest realizacja przez nie zadań na rzecz Gminy Będzino i jej mieszkańców.

V. Formy współpracy

§ 6

1. Współpraca Gminy Będzino z Podmiotami odbywa się poprzez:

a) formy pozafinansowe:

- konsultowanie z Podmiotami aktów normatywnych w dziedzinach dotyczącej działalności statutowej tych Podmiotów;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- doradztwo merytoryczne w zakresach niezbędnych do prowadzenia i rozwoju działalności statutowej Podmiotów;
- pomoc w poszukiwaniu zewnętrznych źródeł dofinansowania i pozyskiwaniu środków pozabudżetowych;
- obejmowanie patronatem Wójta wydarzeń prowadzonych przez Podmioty na ich wniosek;
- współpraca w zakresie promocji Podmiotów i wydarzeń przez nie organizowanych;
- użyczenie, lub wynajem na preferencyjnych warunkach zasobów lokalowych i rzeczowych Gminy i jej jednostek podległych;
- prowadzenie aktualnej bazy danych teleadresowych organizacji pozarządowych na stronie internetowej Gminy;
- pomoc w zakresie zbiórki 1,5% przez Podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego przez wprowadzenie i utrzymywanie na stronie internetowej Gminy aplikacji PITax;
- obsługa zadań publicznych z wykorzystaniem systemu informatycznego witkac.pl

b) formy finansowe:

- powierzanie realizacji zadań publicznych;
- wspieranie realizacji zadań publicznych;

2. Podstawową formą współpracy finansowej są otwarte konkursy ofert. Możliwe są również inne formy tej współpracy jak m.in.:

- a) zlecenie Podmiotom realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym według procedury określonej w Ustawie;
- b) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w Ustawie;

c) umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust.1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2023 r. poz. 1259 ze zm.) , porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art.33 ust.1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 818) i porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art.39 ust.1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 poz.1079 ze zm.);

d) udzielania wkładu własnego Podmiotom do montażu finansowych w projektach dofinansowanych z innych środków zewnętrznych.

e) udzielanie pożyczek organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 na realizację zadań w sferze pożytku publicznego, na które pozyskały dotację ze środków zewnętrznych

3. Możliwe jest również udzielanie dotacji Podmiotom w oparciu o:

- a) Ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.);
- b) Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r . o finansach publicznych (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.);
- c) Ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022r. poz. 840 ze zm.);
- d) Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.);
- e) Ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.).
- f) Ustawę z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

VI. Priorytetowe zadania publiczne

§ 7

Współpraca Gminy Będzino w 2024 roku z Podmiotami w ramach Programu obejmować będzie poniższe priorytetowe zadania publiczne:

1) **W sferze kultury fizycznej i sportu:**

- a) utrzymanie obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- b) promowanie sportu wyczynowego;
- c) organizacja wydarzeń sportowo-rekreacyjnych;
- d) prowadzenie zajęć z wybranych dziedzin sportu.

2) **W sferze ochrony zdrowia i pomocy społecznej:**

- a) realizacja programów profilaktycznych oraz programów promocji i ochrony zdrowia;

- b) wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie rehabilitacji i integracji ze środowiskiem oraz likwidację barier architektonicznych;
- c) wielopoziomowa pomoc ludziom ubogim i bezdomnym m.in. w formie organizowania dożywiania i zapewnienia schronienia i opieki medycznej;
- d) wspieranie różnych form pomocy dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo;
- e) zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży między innymi poprzez organizację i finansowanie wyżywienia, organizację i finansowanie wypoczynku dzieciom z rodzin najuboższych;
- f) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- g) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- h) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.

3) **W sferze bezpieczeństwa publicznego, edukacyjnej opieki wychowawczej i oświaty:**

- a) działania w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i ochrony ludności;
  - b) działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego i ochrony zwierząt;
  - c) organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej;
  - d) organizacja konkursów wiedzy i umiejętności w szkołach;
  - e) profilaktyka edukacyjna dzieci i młodzieży oraz dorosłych w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.
- 4) **W sferze tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej przez Społeczną Agencję Najmu.**

VII. Okres realizacji Programu

§ 8

Program współpracy z Podmiotami obejmuje rok kalendarzowy i budżetowy, tj. od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

VIII. Sposób realizacji Programu

§ 9

Program realizowany będzie poprzez:

- a) zlecenie Podmiotom zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie;
- b) wzajemne informowanie się o planach Gminy i Podmiotów, podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach celem uniknięcia kolizji terminowych i umożliwienia jak najlepszej organizacji pracy;
- c) udzielanie doradztwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i wsparcia

- merytorycznego w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie
- d) promowanie działalności Podmiotów przez dostępne dla Gminy bezpłatne kanały informacyjne;
  - e) pomoc w nawiązywaniu kontaktów zewnętrznych;
  - f) konsultowanie działań i aktów prawa tematycznie dotyczących sfery działań Podmiotów;
  - g) współpraca przy organizacji wydarzeń gminnych dla mieszkańców.

IX. Wysokość środków planowanych na realizację Programu

§ 10

1. Planowaną wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych na rok 2024 określa Rada Gminy w Będzinie w uchwale budżetowej na rok 2024.
2. Planowana kwota wynosi nie mniej niż 200 000,00 zł na działania w obszarach priorytetowych pożytku publicznego.
3. Kwota przeznaczona na dotacje celowe i ochronę przeciwpożarową dla jednostek OSP określona jest w uchwale budżetowej w dziale związanym z bezpieczeństwem i ochroną przeciwpożarową.
4. Na realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Będzinie, należą środki otrzymane przez Urząd od Wojewody Zachodniopomorskiego w kwocie: 982 975,00 zł i przekazane w formie regrantingu dla podmiotów Programu.
5. Na realizację zadania dotyczącego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej przez Społeczną Agencję Najmu przeznaczona jest kwota 40 000,00 zł.
6. Możliwe jest na bieżąco w trakcie roku udzielanie dotacji dodatkowych poza w/w kwotą ze środków uwolnionych w budżecie np. na:
  - tzw. wkłady własne dla organizacji pozarządowych do montażu finansowych w projektach dofinansowanych z innych środków zewnętrznych;
  - zlecenie Podmiotom realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym według procedury określonej w Ustawie.
7. Kwoty są wstępne, orientacyjne i mogą ulec zmianie w przypadku zmian wniesionych przez Radę do uchwały budżetowej, jak również stwierdzenia, że zadania można realizować

mniejszym kosztem, lub gdy zaistnieje konieczność zmniejszenia budżetu Gminy w części przeznaczony na realizację zadań z ważnych przyczyn niemożliwych do przewidzenia w dniu powstania niniejszego Programu.

X. Sposób oceny realizacji Programu

§ 11

1. Gmina podczas trwania realizacji Programu sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania przez Podmioty Programu.

2. Gmina na podstawie złożonych przez Podmioty Programu sprawozdań z realizacji zadań ocenia stopień realizacji Programu.

3. Sprawozdanie z realizacji Programu za 2024 rok, Wójt w terminie do 31 maja 2025 roku przedkłada Radzie Gminy i podaje je do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej.

XI. Informacje o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 12

1. Program współtworzono razem z zainteresowanymi organizacjami pozarządowymi, w trakcie spotkań roboczych, zorganizowanych w Urzędzie Gminy Będzino / Gminnej Bibliotece w Będzinie w ramach projektu pn. „Dialog obywatelski i partycypacja w Powiecie Koszalińskim” w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2023”
2. Projekt Programu przekazuje się do konsultacji Podmiotom na zasadach określonych we właściwym Zarządzeniu Wójta Gminy Będzino nr 104/2023 z dnia 08.11.2023, zgodnie z Uchwałą nr XXIV/186/16 Rady Gminy Będzino w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi Podmiotami projektów aktów prawa miejscowego.

XII. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 13

1. Wójt każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową w celu zaopiniowania złożonych ofert.

2. W skład komisji wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego – wskazani przez Wójta oraz osoby reprezentujące Podmioty Programu, z wyłączeniem osób reprezentujących Podmioty Programu biorące udział w konkursie. Nabór na członków Komisji konkursowej – przedstawiciele Podmiotów Programu przeprowadzany jest każdorazowo, przy ogłoszeniu konkursowym

3. Członkowie komisji przed przystąpieniem do jej prac, po zapoznaniu się z wykazem złożonych ofert, składają oświadczenie informujące o niezachodzeniu okoliczności powodujących konieczność ich wyłączenia, lub pisemnie rezygnują z prac w komisji konkursowej.

4. W pracach komisji mogą także uczestniczyć z głosem doradczym osoby, posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs.

5. Pracami komisji kieruje Przewodniczący komisji, powołany przez Wójta Gminy.

6. Skład komisji stanowią minimum 3 osoby.

7. Do ważności obrad komisji niezbędna jest obecność 2 osób.

8. Komisja może działać bez udziału osób wskazanych przez Podmioty, jeżeli:

a) żadna organizacja nie wskaże osób do prac w Komisji;

b) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach Komisji;

c) wszystkie osoby powołane w skład Komisji osoby podlegają wyłączeniu z konkursu na podstawie art. 15 ust. 2d Ustawy.

9. Komisja konkursowa przy rozpatrywaniu ofert ocenia:

a) możliwość realizacji zadania przez Podmiot, w tym realizacji zaplanowanych celów i rezultatów zadania;

b) kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;

c) jakości wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których realizowane będzie zadanie publiczne;

d) planowany przez Podmiot udział środków finansowych własnych, środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;

e) planowany wkład rzeczowy, osobowy, w tym praca społeczna członków i wolontariuszy;

f) analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych, które w latach poprzednich realizował Podmiot, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczania otrzymanych na ten cel środków.

10. Za uczestnictwo w pracach Komisji jej członkowie nie otrzymują wynagrodzenia.

11. Komisja obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów.

12. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert, wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Wójt Gminy, lub osoba przez niego upoważniona.

13. Z prac Komisji sporządza się protokół, który jest publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej.

XIII. Postanowienia końcowe

§ 14

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o finansach publicznych, ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

Uchwała wchodzi w życie od 01.01.2024 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r., organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest do opracowania i uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Będzino nr 104/2023 z dnia 08.11.2023r. projekt programu poddano pod konsultacje społeczne w dniach 09-15.11.2023r. Zakładanym efektem programu jest dalsza, efektywna współpraca z organizacjami pozarządowymi. Program współpracy jest strategicznym dokumentem dotyczącym współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wyznacza kierunek relacji zwłaszcza w zakresie realizowania celów związanych z rozwijaniem społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania społecznego poprzez pracę dla organizacji pozarządowych. Jest to niezbędny dokument, który umożliwia Gminie wspieranie i dofinansowanie działalności podmiotów, organizacji oraz stowarzyszeń.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 5 - Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 11:12:40
----------------	---------------	-----------------	---------------------

PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)

LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0
		GŁOSY NIEODDANE	0

KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE

UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA

LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiowski	za	16		
5	Mariusz Gosławski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Projekt

z dnia 21 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Sebastian Owczarzak

Opracowany przez Jan Jaczewski

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688), art. 4¹ ust. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939; poz. 2600), **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2024 ROK

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR .../.....2023R
RADY GMINY BĘDZINO Z DNIA .....2023 R.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2024 ROK

I. WPROWADZENIE.

Gmina Będzino na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ma obowiązek corocznego uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, określającego obszary, w których podejmowane będą działania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok – zwany dalej Programem – określa lokalną strategię profilaktyki, minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z następujących problemów:

Alkohol to jedna z najbardziej śmiertelnych i chorobotwórczych substancji psychoaktywnych dostępnych legalnie na całym świecie. Nadużywanie alkoholu prowadzi do uzależnienia i przyczynia się do rozwoju ponad 200 innych chorób. Choroba alkoholowa prowadzi do niewydolności organizmu ludzkiego, często nieodwracalnych uszkodzeń jego organów lub śmierci.

Alkoholizm jest chorobą społeczną. Spożywanie napojów alkoholowych w fazie choroby powoduje liczne negatywne skutki degradujące życie alkoholika. Nałóg szkodzi alkoholikowi i jego otoczeniu. Najczęściej „ofiarami” alkoholików stają się ich partnerzy i dzieci. Alkoholizm zaburza normalne postrzeganie świata i ludzi, a rodzina alkoholika cierpi na tym najbardziej. W rodzinach z problemem alkoholowym dochodzi również do sytuacji, w których zarówno uzależniony jak i pozostali członkowie rodziny zaprzeczają uzależnieniu. Poczucie wstydu, strach przed społecznym napiętnowaniem oraz konfrontacją z rzeczywistym problemem są silniejsze od prawdy. Alkoholizm powoduje rozwój przemocy psychicznej, seksualnej, ekonomicznej. Może być przyczyną utraty pracy oraz kardynalnych zaniedbań w procesie wychowania dzieci. Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym gorzej radzą sobie w kontaktach społecznych i nabywają podatność na uzależnienie w życiu dorosłym.

Szkód powodowanych przez alkohol nie można całkowicie uniknąć, ale można zmniejszyć destrukcyjne skutki nadużywania alkoholu. Na każdym etapie kształtowania się uzależnienia od alkoholu oraz szkód społecznych, które powoduje alkoholizm, niezbędna jest profesjonalna pomoc profilaktyczna i terapeutyczna.

„**Narkomania**” to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie”. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje uzależnienie jako psychiczny i fizyczny stan powstały w wyniku interakcji substancji chemicznej z żywym organizmem. Charakterystycznym następstwem tej interakcji jest przemożna chęć ponownego przyjęcia substancji psychoaktywnej w celu doświadczenia oczekiwanego wpływu na psychikę lub aby uniknąć nieprzyjemnych objawów wynikających z deficytu substancji.

Narkomania, obok uzależnienia od alkoholu i nikotyny, należy do najpoważniejszych problemów społecznych przełomu dwóch stuleci. Dodatkowo mamy do czynienia z gwałtownym wzrostem liczby

nowych substancji psychoaktywnych (dopalaczy, paranarkotyków). Obserwujemy gwałtowny wzrost uzależnień od leków i suplementów diety (lekomania) oraz postępującą destygmatyzację tzw. miękkich narkotyków. W efekcie swoistej „mody” na stymulowanie się narkotykami i upowszechnianie poglądów o niskiej szkodliwości substancji psychoaktywnych, dzieci i młodzież stają się łatwym celem dla osób zajmujących się rozpowszechnianiem narkotyków. Jest to zjawisko niepokojące, zarówno ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osób używających substancji psychoaktywnych, jak i dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w kontekście chorób zakaźnych, takich jak HIV, wirus żółtaczkowy typu B i C, gruźlica, choroby przenoszone drogą płciową i inne.

Nadużywanie substancji psychoaktywnych powoduje szkody społeczne, głównie w funkcjonowaniu rodziny, jak i w sferze działalności zawodowej i gospodarczej, może być przyczyną ubóstwa, bezrobocia, konfliktów z prawem, prostytucji, przemocy, bezdomności, hazardu, alkoholizmu. Tempo współczesnego życia, presja społeczna nakazująca godzenie rosnących standardów wydajności i jakości pracy z codziennymi obowiązkami życia rodzinnego, sprzyjają sięganiu po środki psychoaktywne. W ślad za tym wzrasta dostępność fizyczna i ekonomiczna do narkotyków. Liczba osób eksperymentujących z narkotykami i już uzależnionych, szukających pomocy, stale rośnie. Największe obawy budzi zjawisko wzrostu zagrożenia narkomanią wśród młodzieży, a także obniżanie się granicy wieku osób mających po raz pierwszy kontakt ze środkami psychoaktywnymi.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Uzależnienie od wykonywania danej czynności pojawia się w momencie, gdy towarzyszy jej wewnętrzny przymus lub silne pragnienie jej rozpoczęcia i jak najdłuższego kontynuowania. Cechą charakterystyczną uzależnienia jest narastanie trudności w kontrolowaniu zachowań z nim związanych oraz zwiększenie tolerancji czyli wewnętrznej potrzeby coraz większej częstotliwości podejmowania czynności uzależniającej.

W momencie, gdy czynność zostanie przerwana lub możliwość jej wykonywania zostanie ograniczona, pojawiają się niepożądane objawy abstynencyjne, odstawienne. Do takich objawów należą zaburzenia fizjologiczne ze strony organizmu, np.: nadmierna potliwość, drżenie rąk, bóle głowy czy bezsenność. Dołączyć się mogą także problemy natury psychologicznej, takie jak zachowania agresywne, rozdrażnienie, nasilony lęk, wstyd czy poczucie winy. Osoba uzależniona powtarza dane zachowanie pomimo świadomości, że jest ono niezdrowe, a nawet niebezpieczne dla jej funkcjonowania w sferze zawodowej, rodzinnej czy społecznej. Przez wiele lat trwania w uzależnieniu odrzuca opinie otoczenia na temat negatywnych konsekwencji nałogu.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, hazard, objadanie się, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym jedzeniu), uzależnienie od seksu lub pornografii, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, uzależnienie od użytkowania sieci internetowej, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), kleptomania (przymus dokonywania kradzieży), uzależnienie od środków masowego przekazu, tanoreksja (uzależnienie od opalania się), bigoreksja (przesadna dbałość o sylwetkę), uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej.

Jednakże większość uzależnień behawioralnych to zachowania bagatelizowane przez otoczenie czy wręcz akceptowane społecznie. Takie nastawienie nie sprzyja diagnozowaniu i leczeniu uzależnień behawioralnych. Doskonałymi przykładami są pracoholizm czy bigoreksja. O pracy w nadgodzinach mówimy z szacunkiem oraz okazujemy uznanie osobom, które poświęcają wiele czasu i pieniędzy, aby utrzymać piękną sylwetkę.

Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci i młodzieży. Jednym z takich zaburzeń jest

nałogowe korzystanie z zaawansowanych technologicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony.

Osoby pijące alkohol mogą wielokrotnie w ciągu swojego życia zmieniać wzór spożywania alkoholu od abstynencji, poprzez picie o niskim poziomie ryzyka, do spożywania alkoholu w sposób wysoce ryzykowny i szkodliwy. Niektóre z nich się uzależnią. Ktoś, kto dzisiaj pije alkohol na poziomie niskiego ryzyka może w wyniku różnego rodzaju okoliczności zwiększyć swoje picie do poziomu wysokiego ryzyka. Abstynent może w każdej chwili zacząć pić, a osoba uzależniona może zostać abstynentem.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasowym) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy.

Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Człowiek uzależniony często nie zdaje sobie przy tym sprawę, że cierpi na tę chorobę, ukrywa ją przed otoczeniem ze strachu przed konsekwencjami i z powodu wstydu, jaki zwykle odczuwa. Nieleczony nałóg niestety zawsze się nasila powodując coraz poważniejsze negatywne skutki w życiu osoby, które mogą być powstrzymane jedynie poprzez poszukanie pomocy i podjęcie leczenia tego zaburzenia. Ważne jest by pamiętać, że jeśli uzależnienie współwystępuje z innymi zaburzeniami czy problemami (np. depresją), to jeśli te inne nie zagrażają życiu osoby lub zupełnie nie destabilizują jej funkcjonowania, to wtedy zawsze uzależnienie powinno być leczone w pierwszej kolejności.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 stanowi zbiorcze zestawienie działań w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynikających z następujących dokumentów:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023, poz.2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 1939)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 642),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Będzino na lata 2021– 2025, przyjęta uchwałą Nr XXXIII/216/21 Rady Gminy Będzino z dnia 25 marca 2021 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 realizuje jeden z głównych celów strategicznych, mówiący o stymulacji społeczności lokalnej do zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. Cel ogólny programu będzie

realizowany poprzez działania profilaktyczne, leczenie, rehabilitację, ograniczanie szkód zdrowotnych, reintegrację społeczną, ograniczanie podaży, badania i monitoring. Celem towarzyszącym będzie monitorowanie zjawiska związanego z zażywaniem środków zastępczych, tzn. produktów zawierających substancje psychoaktywne, potocznie nazywanych dopalaczami oraz poszukiwanie nowych propozycji profilaktycznych.

Lokalna diagnoza dotycząca używania środków psychoaktywnych oraz wiążących się z tym problemów społecznych jest podstawą do nakreślenia działań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

III. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.

Na terenie Gminy Będzino zamieszkuje **8286** mieszkańców (stan: 18.10.2023 r.). Obecnie obowiązujące limity ilości poszczególnych zezwoleń ustalono Uchwałą NR XLIV Rady Gminy Będzino z dnia 29 czerwca 2018 r. Przedstawiono je w poniższej tabeli.

Tabela nr 1

Uchwalona maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Będzino (źródło: dane własne)

Rodzaj spożycia	Razem	Do 4,5% zaw. Alkoholu oraz na piwo	Pow. 4,5% do 18% zaw. alk. (oprócz piwa)	Powyżej 18% zaw. alkoholu
Poza miejscem sprzedaży (sklepy)	100	35	35	30
W miejscu sprzedaży (gastronomia)	25	15	5	5

Jeśli chodzi o liczbę aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, to jest ona względnie stała. Jedynie podczas sezonu letniego można zanotować minimalny wzrost liczby zezwoleń wydawanych dla lokali gastronomicznych, które są wygaszane po okresie wakacyjnym. Przedstawia to poniższa tabela:

Tabela nr 2

Liczba aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Będzino na dzień 18 października 2023 r. (źródło: dane własne)

Rodzaj spożycia	Razem	Do 4,5% zaw. alkoholu oraz na piwo	Pow. 4,5% do 18% zaw. alk. (oprócz piwa)	Powyżej 18% zaw. alkoholu
Poza miejscem sprzedaży (sklepy)	51	17	17	17

W miejscu sprzedaży (gastronomia)	20	12	5	3
-----------------------------------	----	----	---	---

Na przykładzie liczby wydawanych zezwoleń jednorazowych widać, że w 2023r można zauważyć lekki wzrost wydanych zezwoleń. Koncesje te wydawane są przedsiębiorcom już posiadającym stałe (aktywne) zezwolenia, obsługującym dodatkowo m.in. imprezy, festyny, jak również ochotniczym jednostkom straży pożarnej. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że bezpośredni wpływ na ilość zezwoleń jednorazowych ma ilość imprez plenerowych, organizowanych na obszarze gminy.

Tabela nr 3

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w gminie Będzino w latach 2019-2023

(źródło: dane własne – sprawozdanie KCPU G1)

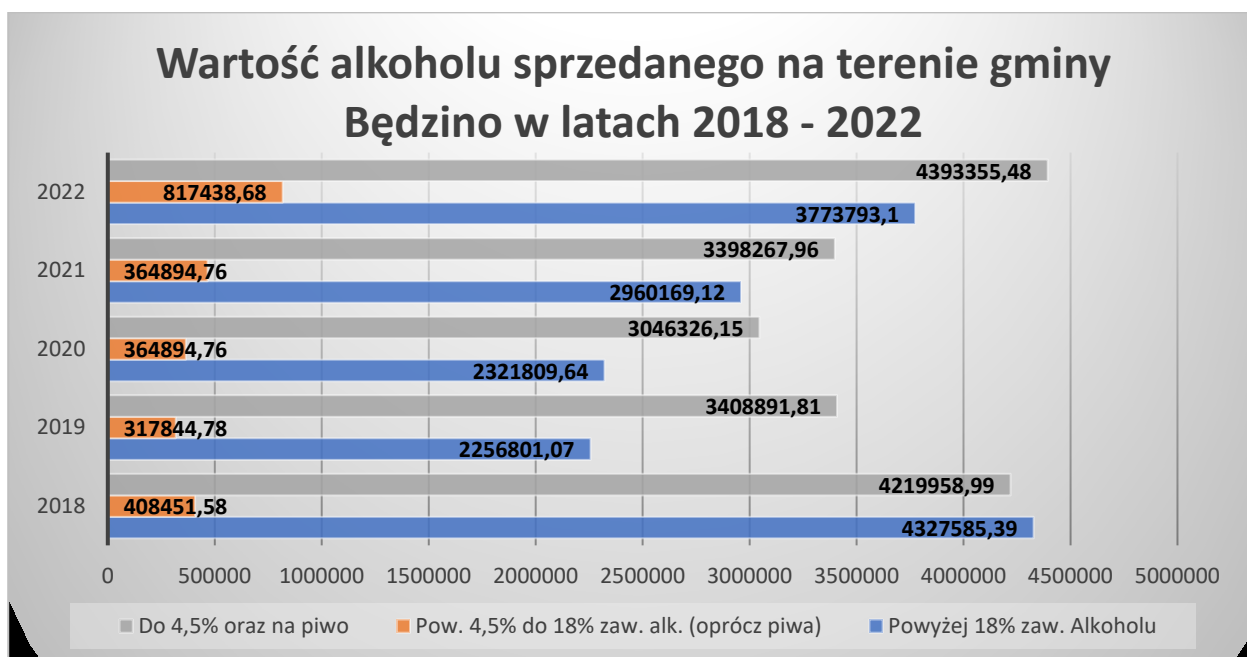
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba zezwoleń jednorazowych	12	3	6	12	9

Na wykresie nr 1 przedstawiono dane dotyczące wartości sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Będzino w latach 2018-2022, określone na podstawie składanych corocznie oświadczeń przez przedsiębiorców. W 2022 r. sprzedaż napojów alkoholowych w gminie jest podobnym poziomie jak w roku ubiegłym.

Wykres nr 1

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy w latach 2018-2022

(źródło: dane własne- sprawozdanie KCPU G1)

Analiza danych za lata 2018– 2022 dotycząca liczby wydanych decyzji:

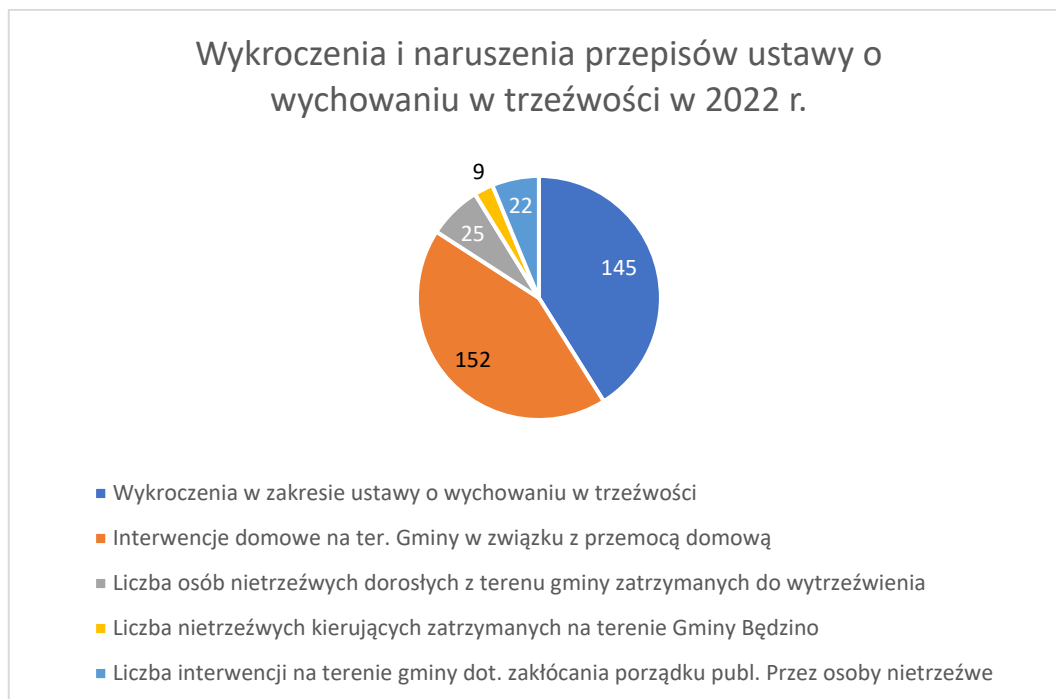
W przedmiotowym okresie nie wydano decyzji cofających posiadane zezwolenia z powodu naruszeń przewidzianych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nie wygaszono również zezwoleń z powodu braku opłaty za korzystanie z zezwoleń. Jedyne decyzje wygaszające wydane przez Wójta Gminy to decyzje podjęte na wniosek przedsiębiorcy, z powodu likwidacji punktu sprzedaży. Związane jest to z sezonowością działalności danego punktu.

W toku prac nad niniejszym programem pozyskano informacje dot. min.: wykroczeń i naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 2022 r. (wykres nr 2). Poproszono następujące podmioty o udzielenie potrzebnych informacji:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie;
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie;
- Komendant Miejski Policji w Mielnie;
- Certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym w Będzinie.

Wykres nr 2

Informacje dot. wykroczeń i naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości na terenie Gminy Będzino w 2022 r. (źródło: dane Komisariatu Policji w Mielnie)

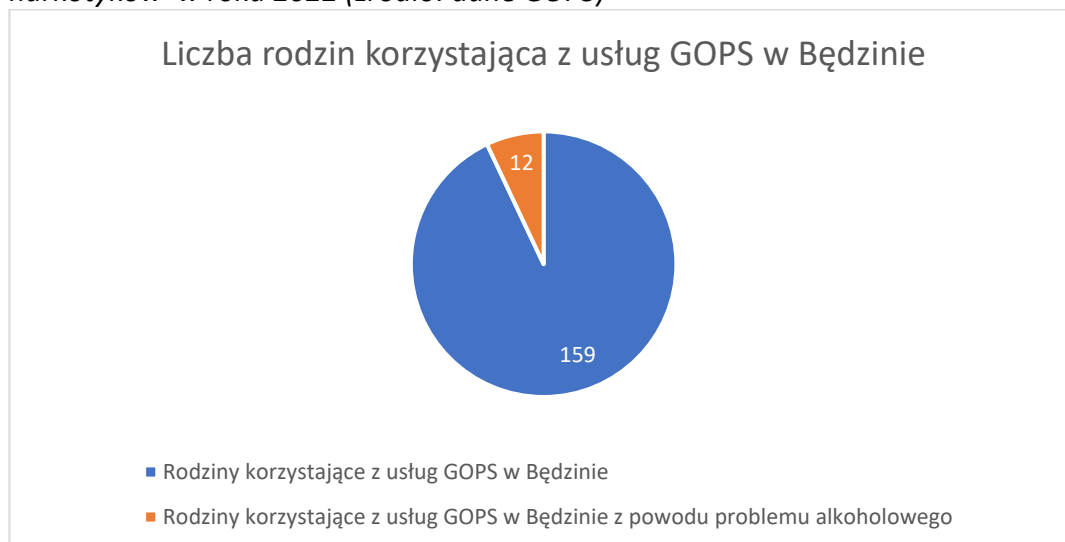

Na podstawie informacji uzyskanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie i Zespole Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino ustalono, że liczba rodzin korzystających z usług pomocy społecznej utrzymuje się w różnych latach na podobnym poziomie, jednak

z metodologicznych względów przedstawiono w niniejszym Programie w 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie odnotował wśród swoich beneficjentów osób z problemem narkomanii.

Wykres nr 3

Liczba rodzin korzystająca z GOPS m.in. z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu lub narkotyków w roku 2022 (źródło: dane GOPS)

Utworzenie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino należy, wg przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. do zadań własnych gminy. Zespół ten zajmuje się przede wszystkim przeciwdziałaniem występowania zjawiska przemocy w rodzinie jak również realizuje zadania wyznaczone przez Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar– zarówno działania zapobiegające występowaniu przemocy jak i te, mające ochronić ofiary przemocy w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi, zgodnie z ww. ustawą, przedstawiciele następujących instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowych, kurator zawodowy oraz przedstawiciel Urzędu Gminy Będzino, zajmujący się w ramach swoich obowiązków służbowych profilaktyką uzależnień.

Na podstawie informacji Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino ustalono, że w 2022 r. uruchomiono 19 Niebieskich Kart. 16 z nich zostało założone u osób, które nadużywały alkoholu, co z kolei było przyczyną stosowania przez nie przemocy w rodzinie.

Oprócz powyższego należy zauważyć, że na terenie Gminy Będzino funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, który świadczy dla mieszkańców gminy usługi z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie. Specjalista d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie był dostępny dla wszystkich chętnych w każdy wtorek, w godzinach od 15³⁰ do 19³⁰. W zależności od poszczególnego przypadku, pracuje z indywidualnymi klientami, rodzinami lub z grupą.

W Punkcie Konsultacyjnym funkcjonuje również gminna grupa Anonimowych Alkoholików „Tęcza”, której mityngi odbywają się w godzinach otwarcia Punktu.

Prowadząca Punkt Konsultacyjny zaobserwowała, że do punktu zgłaszały się osoby z problemem alkoholowym bez odbytego leczenia, głównie zmotywowane przez rodzinę, pracodawcę, pracownika socjalnego. Praca z tymi osobami polegała na mikro edukacji nt. uzależnień, motywowaniu do podjęcia terapii i utrzymaniu abstynencji, ale przede wszystkim na przełamaniu oporu przed rozmową na temat swojego uzależnienia. Osoby te miały szansę rozpoznać u siebie objawy uzależnienia, zrobić autodiagnozę oraz w grupie innych uzależnionych skonfrontować swoje przekonania na temat picia i wyobrażeń, kto to jest alkoholik osoba nadużywająca alkohol. Nabywały

umiejętności rozpoznawania u siebie głodu alkoholowego i reagowania na sygnały głodu. Miały okazję w rozmowie z prowadzącym przeciwzyć odmawianie picia, co jest dla osób uzależnionych bardzo dużym problemem.

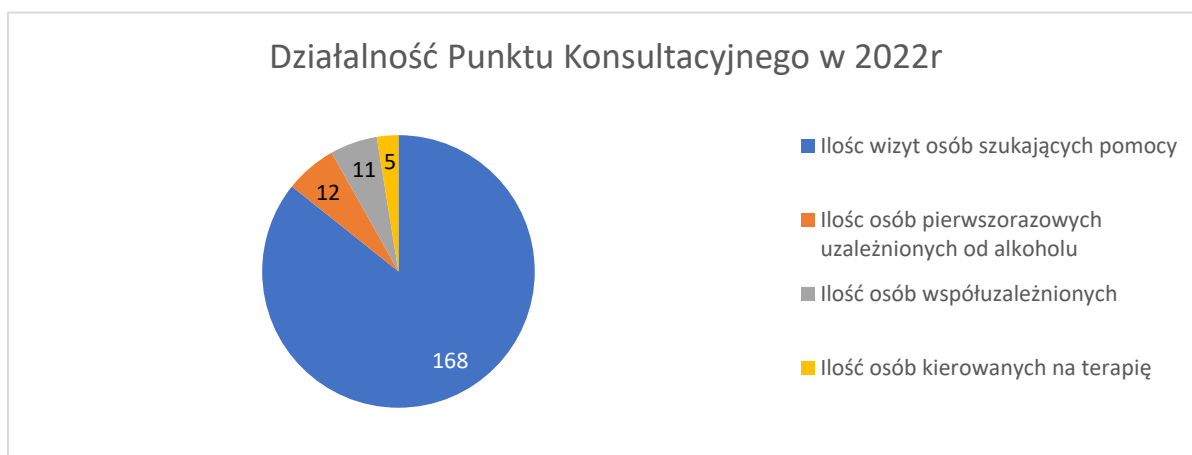
Praca z członkami rodzin osób uzależnionych polegała na uczeniu umiejętności radzenia sobie ze złością, wstydem, na nauce komunikowania się, nauką mówienia nie, nad rozpoznawaniem i zmianą schematów myślenia bliskiej osoby. Osoby te oczekiwały gotowej recepty i załatwienia szybko i skutecznie sprawy leczenia bliskiej osoby. Praca z nimi polegała głównie na motywowaniu do podjęcia terapii i wyjaśnieniu procedur dostępnych w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zakresu uprawnień jakimi może posługiwać się Punkt Konsultacyjny.

Działania podejmowane przez Punkt Konsultacyjny w 2022 r. przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres nr 4

Działania podejmowane przez Punkt Konsultacyjny w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

(źródło: dane własne)

IV. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY BĘDZINO.

Na terenie gminy Będzino, przeprowadzona została diagnoza problemów społecznych takich jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, uzależnienia behawioralne, przemoc w rodzinie, przemoc i uzależnienia w rodzinie, przemoc rówieśnicza. Badanie przeprowadziła firma zewnętrzna i została wykonana zgodnie z metodologią ilościową. W przypadku uczniów oraz mieszkańców zastosowano badanie ankietowe za pomocą techniki CAWI (Computer Assisted Web Interviews). Technika ta polega na przeprowadzeniu ankiety, która jest dostępna online. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie. Przed przystąpieniem do ankietowania uczniów, za każdym razem uzyskano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badań, udzielono informację o całkowitej anonimowości oraz zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Badania wśród sprzedawców napojów alkoholowych zostały wykonane za pomocą techniki CATI(Computer-Assisted Telephone Interviewing), która jest bardzo często wykorzystywana w badaniach rynkowych ze względu na krótki czas zbierania danych. Polega na przeprowadzeniu ankiety poprzez rozmowę telefoniczną z respondentem.

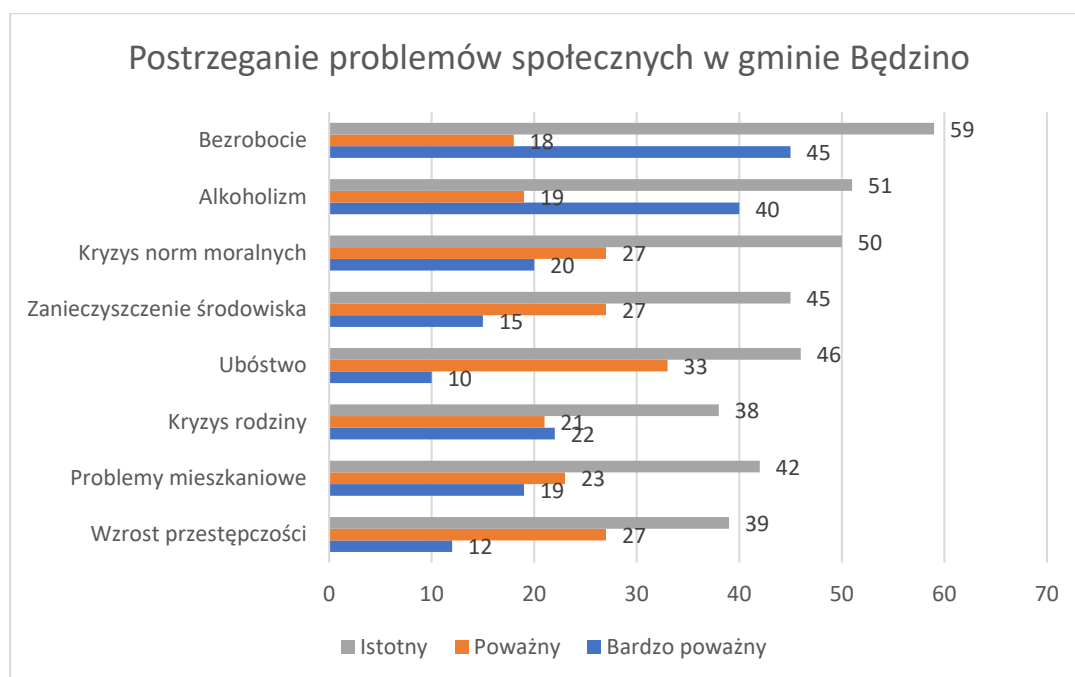
Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw pod względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, uzależnienia behawioralnego

oraz zjawiska przemocy. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie czterech komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów szkół podstawowych oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Każda z tych grup wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze rozumienie problemów.

Uczestnicy badania ankietowego mieli za zadanie ocenić, które wybrane problemy społeczne są najistotniejsze na terenie gminy Będzino. Najpoważniejszym problemem wg respondentów jest bezrobocie. Alkoholizm znalazł się na drugiej pozycji. Te problemy wymagają, zdaniem przebadanych mieszkańców, wzmożonych działań oraz szczególnego zaangażowania władz.

Wykres nr 5

Postrzeganie problemów społecznych przez ankietowanych mieszkańców gminy Będzino – w procentach. Pytania wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100% (źródło: dane własne – Diagnoza problemu uzależnień na terenie Gminy Będzino, Atelier Centrum Profilaktyki i reedukcji.)

Pozostałe problemy, które również można zauważyć w odpowiedziach badanej grupy mieszkańców to kolejno: narkomania, przemoc wobec rodziny, starzenie się społeczeństwa, przemoc, zachowania behawioralne, narkomania i problem osób chorych na AIDS/ nosicieli wirusa HIV.

Problemy społeczne w gminie Będzino. Główne kierunki.

Problem alkoholowy.

Alkoholizm to nic innego jak zaburzenie, które polega na całkowitej utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Nie dotyczy on jednej grupy społecznej i zdarza się równie często wśród ludzi biednych i słabiej wykształconych jak wśród inteligencji, artystów i ludzi zamożnych. Alkohol to okrutna używka, bo przez większość osób rozpoczynających picie jest traktowany jako eliksir szczęścia. Jednak w parze z alkoholizmem idą min.: rozkład życia rodzinnego, przemoc w rodzinie, utrata pracy i pozycji społecznej, konflikt z prawem, choroby i inne szkody zdrowotne.

Analizując ten problem wśród dorosłych mieszkańców gminy widzimy, że spożywanie alkoholu zadeklarowała zdecydowanie większość dorosłych mieszkańców gminy Będzino, tj. 83%. Wśród nich, blisko połowa sięga po niego w sposób okazjonalny, czyli kilka razy w roku (45%). Z częstotliwością wskazującą na picie ryzykowne, czy też szkodliwe (kilka razy w tygodniu lub codziennie) po alkohol sięga 10% mieszkańców Gminy, w tym 3% stanowią osoby pijące codziennie. Wśród badanej grupy najpopularniejszym napojem alkoholowym jest wino a zaraz po nim piwo, co stoi w sprzeczności do wartości sprzedanego alkoholu na terenie gminy w kolejnych latach. Wg oświadczeń składanych corocznie przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia, najpopularniejszym trunkiem jest piwo. Wino jest najrzadziej kupowanym alkoholem, choć z roku na rok jego sprzedaż sukcesywnie rośnie.

Jeśli chodzi o zagrożenia, które można zauważyć wśród respondentów, to są to min. fakt, że 8% z nich wykonywała swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że do kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu przyznało się 5% respondentów (wśród osób spożywających alkohol), przy czym 3% zadeklarowało, iż sytuacja była jednorazowa, natomiast 2% zdarza się to często. Niepokój może budzić także fakt, że co trzeci badany widział w gminie Będzino kobiety w ciąży spożywające alkohol.

Problem niktynizmu.

Kolejnym badanym problemem był problem uzależnienia od papierosów. Jeśli chodzi o jego skalę, to przyznało się do niego 42% badanych, z czego 21% pali codziennie. Uzależnienie od nikotyny jest jednym z najsilniejszych uzależnień od środków psychoaktywnych i jest też jednym z najpowszechniejszych w polskim społeczeństwie. Palenie tytoniu jest swoistym połączeniem dwóch rodzajów uzależnienia – uzależnienia farmakologicznego od nikotyny i uzależnienia behawioralnego, od czynności palenia i przyjemności, która z nią się wiąże.

Ważnym wnioskiem z badania jest fakt, że nie wszyscy respondenci zdają sobie sprawę ze szkodliwości palenia papierosów dla zdrowia. Pozytywnym wynikiem ankiety gminnej jest niewątpliwie fakt, że aż 65% respondentów twierdzi, że palenie papierosów jest szkodliwe dla zdrowia. Mimo tej wiedzy ankietowani decydują się na sięganie po wyroby tytoniowe lub e-papierosy, które zawierają nikotynę.

Narkomania.

Narkomania to w skrócie powszechnie znane uzależnienie od narkotyków, czyli substancji psychoaktywnych, które mają wpływ na czynności naszego mózgu. Charakteryzuje się przede wszystkim tzw. głodem narkotycznym, który jest niczym innym tylko fizycznym cierpieniem spowodowanym odstawieniem substancji i prowadzi do zdobycia narkotyku za wszelką cenę.

Choć problem narkotykowy jest często stawiany w jednym szeregu z alkoholizmem czy niktynizmem, to z perspektywy ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy Będzino jest on problemem marginalnym. Tylko 8% badanych przyznało się do jakiegokolwiek kontaktu z tymi używkami a 1% zażywa je codziennie. Jeśli zaś chodzi o rodzaj zażywanych narkotyków, to dominuje marihuana i kokaina, na końcu skali znalazły się zaś dopalacze. Zdecydowana większość uczestników ankiety nie potrafiła ocenić możliwości pozyskania narkotyków na terenie gminy – tylko 4% z nich uważa, że takie substancje są łatwo dostępne. Podobnie rzecz ma się, gdy mowa o dopalaczach – jedynie 4% ankietowanych twierdzi, że można je dostać bez trudu na terenie gminy Będzino. Większość badanej grupy (99%) zgodnie jednak twierdzi, że każdy narkotyk jest niebezpieczny dla człowieka i może prowadzić do uzależnienia już po pierwszym użyciu. Może to świadczyć o stosunkowo szerokiej wiedzy na temat narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Uzależnienie behawioralne

Uzależnienia behawioralne (czynnościowe) - to zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności(lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

Objawy uzależnienia behawioralnego - określona czynność (grupa czynności) staje się nałogowa wtedy, gdy towarzyszy jej silne pragnienia lub wewnętrzny przymus jej podejmowania (tzw. głód) z coraz większą częstotliwością (zwiększanie się tolerancji) oraz następujące trudności w kontrolowaniu zachowań z nią związanych. W sytuacji ograniczenia lub przerwania czynności występują czynności abstynencyjne (fizjologiczne : bezsenność, nadmierna potliwość, drżenie rąk, ból głowy ; psychologiczne : wstyd, poczucie winy, nasilona lękliwość, rozdrażnienie, zachowania agresywne). Osoba uzależniona powtarza określone zachowania pomimo ich wyraźnej szkodliwości dla jej codziennego funkcjonowania w różnych sferach życia.

Przykłady uzależnień behawioralnych – hazard, uzależnienie od sieci internetowej/ komputera, pracoholizm, zakupoholizm uzależnienie od seksu/pornografii, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, uzależnienie od operacji plastycznych i inne. Uzależnienia behawioralne określa się mianem tzw. Nowych uzależnień, w których „substancje chemiczne nie odgrywają żadnej roli „, a ich przedmiotem są „zachowania i działania akceptowane społecznie.”

Uzależnienia przestały być kojarzone już tylko z substancjami psychoaktywnymi (narkotykami, alkoholem ,lekami). Pojawienie się zależności od czynności spowodowało, że terminologia została rozszerzona o uzależnienia behawioralne. Leczenie uzależnień behawioralnych poprzedzone jest rozpoznaniem i diagnozą. W tym celu konieczne jest przeprowadzenie badań i wywiadu lekarskiego dotyczącego zachowań pacjenta. Postawienie diagnozy umożliwia wdrożenie odpowiedniego leczenia. W przypadku uzależnień behawioralnych leczenie opiera się na terapii grupowej. Niezwykle skuteczna jest też psychoterapia indywidualna, podczas której chory wspólnie z psychoterapeutą może na bieżąco rozwiązywać swoje wątpliwości , otrzymuje niezbędne wsparcie i zrozumienie oraz pomoc w wyjściu z nałogu.

Przepracowywane są również obecne problemy życiowe osoby tak by umiała sobie z nimi radzić bez sięgania po ukojenie, jakie dawał jej nałóg. Bardzo istotnym elementem tej formy terapii, jest wsparcie grupy ludzi, którzy zmagają się z tym samym lub podobnym uzależnieniem. Z tego względu, terapia powinna zawsze odbywać się dwutorowo – spotkania indywidualne plus grupowe, lub mityngi (spotkania samopomocowe osób uzależnionych).

Przemoc.

Pod tym terminem kryje się intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił, narzuca prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienie i szkodę. Jeśli wszystkie te warunki zostaną spełnione, wówczas możemy mówić o przemocy. Wg Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet stwierdzono, że „(...) *przemoc domowa, fizyczna i moralna mężczyzn wobec kobiet stanowi jedno z najpoważniejszych pogwałceń praw człowieka – prawa do życia oraz do nietykalności fizycznej i psychicznej (...)*”.

Na początek ankietowani mieli za zadanie wskazać zachowania, które ich zdaniem można uznać za akt przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali na: psychiczną (80%), fizyczną oraz zaniedbania (20%) grożenie. Choć badani mieszkańcy gminy w większości poprawnie klasyfikują zachowania

związane z przemocą, to sporo zachowań przemocowych nie została przez nich za takie uznana. Problem ten wymaga zastosowania profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do wszystkich mieszkańców gminy.

V. ZASOBY KADROWE.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie. Głównymi zadaniami komisji są min.: opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przygotowywanie gminnych uchwał dot. rozmieszczenia i limitów ilości punktów sprzedaży alkoholu, kierowanie osób dotkniętych alkoholizmem na spotkania z specjalistą w Punkcie Konsultacyjnym, Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON, opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Będzino w zakresie procedury Niebieskiej Karty, a także szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych i kontrola placówek, w których odbywa się sprzedaż alkoholu.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino – pomaga min.: osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w przezwyciężaniu ich problemów, podejmuje pomoc i niezbędną interwencję w momencie kryzysowym. Ponadto współdziała z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie np. zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.

Szkoły podstawowe i przedszkola na terenie gminy Będzino: oprócz swoich ustawowych zadań podejmują min.: szereg działań profilaktycznych wobec dzieci z terenu gminy, które mogą być dotknięte problemem uzależnień lub przemocy w rodzinie, wprowadzają do swoich programów nauczania rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałaniom Uzależnieniom rekomendowane programy profilaktyczne, min. takie jak „Unplugged” czy „Przyjaciele Zippiego”, uczestniczą lub inicjują procedurę założenia Niebieskiej Karty.

Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie prowadzący świetlice opiekuńczo – wychowawcze – pełni min.: funkcje pomocnicze w zapewnieniu opieki i wychowania dzieci i młodzieży, angażuje się w działania profilaktyczne i prezentuje podopiecznym alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, z dala od używek. Oprócz tego, poprzez swoje działania integruje lokalne społeczności i zacieśnia więzy rodzinne i międzypokoleniowe podczas imprez integrujących mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie: prowadzi min.: pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi problemami społecznymi takimi jak uzależnienia, ubóstwo czy przemoc, prowadzi integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, motywuje do podjęcia leczenia odwykowego, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Zespół dzielnicowych w Będzinie, Komisariat Policji w Mielnie – wśród wielu zadań można wyróżnić min.: ochronę rodziny przed sprawcą przemocy, kontrolę funkcjonowania placówek prowadzących obrót alkoholem, egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi również systematyczne kontrole trzeźwości kierowców, interweniuje w przypadkach zakłócania porządku publicznego, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Sąd Rejonowy w Koszalinie m.in.:

- III Wydział Rodzinny i Nieletnich: orzeka o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz ustanawia nadzór kuratora, podejmuje działania wobec rodzin niewydolnych wychowawczo,
- II Wydział Karny: orzeka w sprawach przemocy domowej oraz czynów zabronionych popełnianych przez sprawców będących pod wpływem alkoholu,

Prokuratura Rejonowa w Koszalinie m.in.: kieruje do sądu wnioski o objęcie obowiązkiem leczenia odwykowego, prowadzi działania zmierzające do ukarania osób stosujących przemoc.

Placówki szpitalne min.: udzielają wczesnej specjalistycznej pomocy medycznej pacjentom pod wpływem alkoholu i środków odurzających, udzielają wsparcia i prowadzą pacjentów uzależnionych, uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Do ich zadań należą m.in.: wczesne rozpoznawanie u pacjenta ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu i wynikających z tego szkód zdrowotnych, podejmuje interwencje w celu ograniczania picia alkoholu przez pacjentów, stosuje procedury przesiewowe służące wczesnemu wykrywaniu uzależnienia od alkoholu, kieruje osoby z podejrzeniem uzależnienia do konsultacji w placówkach specjalistycznych, udziela podstawowych świadczeń osobom uzależnionym i współuzależnionym, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie, wypełnienie – wydaje bezpłatne zaświadczenie lekarskiego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (obowiązek lekarza).

Organizacje pozarządowe – oprócz swoich statutowych zadań realizują również zadania publiczne w zakresie profilaktyki, określone w indywidualnym programie współpracy.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami niniejszego Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Będzino, a zwłaszcza ci, którzy na co dzień borykają się z problemem uzależnień od alkoholu lub narkotyków, uzależnien behaw. – uzależnieni oraz współuzależnieni, lub są dotknięci przemocą w rodzinie, która bardzo często jest następstwem powyższych nałogów.

VII. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa zakres i formę zadań realizowanych jako zadanie własne gminy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących. Program na 2024 rok jest kontynuacją wielokierunkowych działań na rzecz zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych w społeczności lokalnej, rozwoju systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich bliskich oraz ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, których źródłem jest używanie w/w środków. Jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania przedmiotowych problemów i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy.

VIII. CELE OPERACYJNE PROGRAMU.

1. Minimalizacja szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Zmniejszanie zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
2. Zmniejszanie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii. Rozwój form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej .
4. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia m.in. przez organizację letniego wypoczynku,(wynagrodzenia dożywiania dzieci i młodzieży, zakup materiałów, koszt wycieczek itp.)
5. Zwiększanie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.
6. Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenia punktu konsultacyjnego, wzmacnianie kompetencji członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, i innych uzależnień przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie.

IX. ZADANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI PROGRAMU.

1. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjno – informacyjnym oraz realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych.

- 1) realizacja zadań mających na celu edukację profilaktyczną mieszkańców gminy Będzino poprzez:
  - a) finansowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych/ artykułów prasowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
  - b) finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień, min. szkolenia dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie, Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 2) edukacja mieszkańców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, rozwijająca umiejętności wychowawcze rodziców, poprawy relacji między uczniami poprzez m.in. warsztaty/ szkolenia dla nauczycieli, teatralne przedstawienia profilaktyczne, rekolekcje profilaktyczne,

- 3) realizacja szkolenia/ kursu dla osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne (w tym sportowe) z zakresu znajomości strategii profilaktycznych, zasad pracy z dziećmi i młodzieżą z grupy ryzyka, sytuacji psychologicznej dzieci w rodzinie alkoholowej, m.in. pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy,
- 4) zakup literatury z zakresu profilaktyki dla nauczycieli i osób prowadzących spotkania z dziećmi,
- 5) zakup gadżetów z elementami profilaktycznymi (min. z hasłami przeciw przemocy, antyalkoholowymi i antynarkotykowymi) i dystrybucja ich podczas okolicznościowych gminnych imprez (np.: dożynki, wydarzenia sportowo – rekreacyjne, z okazji Dnia Niepodległości i in.),
- 6) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – informacyjnych, realizacja kampanii informacyjnej/ szkolenia dla przedsiębiorców i ich pracowników z zakresu m.in. zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim, konieczności weryfikacji wieku młodych klientów poprzez sprawdzenie dowodu osobistego,
- 7) realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych/ działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym poprzez wprowadzenie do prowadzonych zajęć elementów profilaktyki uniwersalnej,
- 8) organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach, w celu prezentacji wychowankom alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu,
- 9) organizacja przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym (antynarkotykowych i antyalkoholowych, antybehawioralnym, antyprzemocowym.) podczas imprez plenerowych i festynów przygotowywanych przez poszczególne jednostki pomocnicze Gminy Będzino,
- 10) organizacja spotkań z mieszkańcami gminy, np.: podczas zebrań wiejskich, spotkań z kołami gospodyń, i in. w celu informowania jak najszerszego grona mieszkańców o punktach, gdzie mogą uzyskać pomoc w kryzysowych sytuacjach – przemocy w rodzinie czy uzależnień,
- 11) organizowanie zajęć i warsztatów profilaktycznych min. we współpracy ze specjalistami Centrum Psychoterapii i Leczenia ANON z Koszalina.

Realizatorzy

- Urząd Gminy Będzino i/lub
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie i/lub
- Placówki oświatowe z terenu gminy i/lub
- Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie i/lub
- Jednostki pomocnicze Gminy Będzino i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadania :

- liczba przeprowadzonych kampanii/ szkoleń/ konferencji/ seminariów dotyczących problematyki uzależnień,
- liczba rodziców i nauczycieli uczestniczących w organizowanych dla nich zajęć,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach w ramach gminnego Programu.

2. Podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym w sytuacji nadużywania napojów alkoholowych/ używania narkotyków oraz stosowania przemocy.

- 1) realizacja projektów w szczególności: rozpoznanie sytuacji dziecka i jego rodziny oraz podejmowanie działań w celu zabezpieczenia dalszej pracy z rodziną,
- 2) organizacja wsparcia przed i po leczeniu w zakładach opieki zdrowotnej poprzez działalność grup wsparcia o charakterze samopomocowym i edukacyjnym
- 3) organizowanie działań informacyjnych, min. kampanii i debat dotyczących problemów alkoholowych,
- 4) pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym poprzez spotkania z psychologiem, terapeutą rodzinnym specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Punkcie Konsultacyjnym w Będzinie,
- 5) wsparcie osób doświadczających przemocy domowej powiązanej z nadużywaniem alkoholu przez osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc,
- 6) udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie, w szczególności:
  - a) motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia,
  - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
  - c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - d) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Będzino w sprawie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
  - e) kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń (zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
  - f) prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych zarejestrowanych w komisji,
  - g) udział członków GKRPA w pracach gminnego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie:

Wszyscy członkowie GKRPA w Będzinie otrzymują wynagrodzenie za udział w obradach Komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za każde posiedzenie komisji, podkomisji lub udział w przeprowadzeniu kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności na zebraniu Komisji. Brak uczestnictwa w posiedzeniu będzie skutkowało niewypłaceniem wynagrodzenia.

- 7) udzielanie pomocy rodzinom, w której występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez prowadzenie spotkań ze specjalistami, finansowanie zajęć terapeutycznych w tym spotkania absolwentów, min. poprzez organizację i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Będzinie,
- 8) organizacja wsparcia przed i po leczeniu osób uzależnionych oraz rodzin min. poprzez dofinansowanie wyjazdów na rekolekcje trzeźwościowe i/lub pielgrzymki,
- 9) udział w szkoleniach i podnoszenie kwalifikacji osób realizujących program m. in. z zakresu uzależnień/ substancji psychoaktywnych, przemocy, współpracy zespołu interdyscyplinarnego gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, procedur kierowania na leczenie odwykowe, metod pracy w rodzinie z problemem uzależnienia oraz przemocy, wypalenia zawodowe, strategii i technik radzenia sobie ze stresem, zasad kontroli i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad wydawania/ wygaszania/ cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 10) podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino min. poprzez dofinansowanie szkoleń i udziału w konferencjach,
- 11) finansowanie i wspieranie działań Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON w Koszalinie.

Zasady wynagradzania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino- Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Będzino będą otrzymywać diety wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za każde posiedzenie komisji, podkomisji. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności na zebraniu Komisji. Brak uczestnictwa w posiedzeniu będzie skutkowało niewypłaceniem wynagrodzenia.

W 2024 r. odbędą się spotkania wg ustalonego harmonogramu. Oprócz zaplanowanych spotkań, poszczególni członkowie Zespołu będą spotykać się doraźnie podczas grup diagnostyczno-pomocowych - , organizowanych wg potrzeb.

Realizatorzy

- Urząd Gminy Będzino i/lub
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie i/lub
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie i/lub
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino i/lub
- Placówki oświatowe i/lub
- Jednostki pomocnicze Gminy Będzino i/lub
- Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie i/lub

Wskaźniki realizacji zadań

- liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu/ zażywaniem narkotyków w miejscach publicznych i prewencyjnego oddziaływania na osoby uzależnione,
- liczba zarejestrowanych wniosków o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego w Będzinie,
- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych skontrolowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- liczba skontrolowanych przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (na podstawie oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych),
- liczba wszczętych postępowań procedury Niebieskiej Karty przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- liczba odbytych szkoleń dla osób realizujących program.

1. Podejmowanie działań o charakterze terapeutycznym, prowadzących m.in. do poprawy stanu psychofizycznego osób uzależnionych i ich rodzin.

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu/ narkotyków/behawioralnych, w tym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
  - a) wsparcie osób doznających przemocy domowej;
  - b) zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym realizowana w świetlicach Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie,
- 2) realizowanie kampanii, debat w świetlicach na terenie gminy,
- 3) organizowanie warsztatów i/lub spotkań z psychologami i pedagogami nt. asertywnej odmowy używek, obrony przed manipulacją itp.,
- 4) działania dla rodziców i dzieci prowadzone np.: podczas rodzinnych pikników czy festynów, aby pokazać jak można bawić się i miło spędzać czas bez używek,
- 5) zajęcia dla dzieci i młodzieży ze specjalistami do spraw uzależnień,
- 6) działania terapeutyczne prowadzone min.: przez teatralne spektakle terapeutyczne.

Realizatorzy:

- Urząd Gminy Będzino i/lub
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie i/lub
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino i/lub
- Placówki oświatowe i/lub
- Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie i/lub
- Jednostki pomocnicze Gminy Będzino i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadań:

- liczba pacjentów - którzy otrzymali pomoc w placówkach leczenia uzależnień,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych w świetlicach gminnych,
- odsetek dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w zajęciach organizowanych w świetlicach gminnych.
- liczba udzielonych porad pomocy psychospołecznej i prawnej,

2. Wspieranie procesu zdrowienia i prawidłowego funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu/ narkotyków/behawioralnych i członków ich rodzin.

- 1) dofinansowanie letnich animacji i spotkań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym, prowadzonych przez specjalistów z Centrum Psychoterapii i Leczenia ANON w Koszalinie,
- 2) profilaktyka uzależnień skierowana do grup ryzyka, m.in. uczniów szkół podstawowych,
- 3) zakup, legalizacja alkomatów ogólnodostępnych dla mieszkańców w celu samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości (działanie profilaktyczne), oraz policji
- 4) działania związane z podniesieniem bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawisku nietrzeźwości kierowców i picia alkoholu w miejscach publicznych poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Przeciw Pijanym Kierowcom”.

Realizatorzy:

- Urząd Gminy Będzino i/lub
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie i/lub
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Będzino i/lub

- Placówki oświatowe i/lub
- Gminny Ośrodek Kultury w Będzinie i/lub
- Jednostki pomocnicze Gminy Będzino i/lub
- Organizacje pozarządowe.

Wskaźniki realizacji zadań:

- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w letnich zajęciach profilaktycznych w świetlicach gminnych,
- liczba uczniów biorących udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych w placówkach oświatowych gminy,
- liczba nietrzeźwych kierujących, zatrzymanych przez policję na terenie gminy.
- liczba zakupionych alkomatów

IX. MONITORING PROGRAMU.

1. Zlecenie badań, opracowań i innych raportów dotyczących problemu uzależnienia od alkoholu , narkotyków, behawioralnych na terenie gminy.
2. Weryfikacja projektów i zadań finansowanych w ramach Programu.
3. Podejmowanie współpracy z podmiotami realizującymi zadania w ramach Programu.

X. WYPOSAŻENIE WYKONAWCÓW/ REALIZATORÓW PROGRAMU.

1. Doposażenie realizatorów w sprzęt niezbędny do udzielania świadczeń.
2. Dofinansowanie kosztów lokalowych m.in. eksploatacja oraz innych podmiotów świadczących usługi na rzecz profilaktyki w zakresie wynikającym z realizacji Programu.
3. Dokonywanie zakupów, zlecenie usług, materiałów informacyjnych, edukacyjnych, literatury i czasopism specjalistycznych na potrzeby realizacji programu.
4. Sfinansowanie etatu zajmujących się realizacją programu.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Jednostką odpowiedzialną za koordynację, realizację, monitoring efektywności programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie. Pozostałymi wspierającymi realizatorami są wskazane jednostki w programie, w ramach zatwierdzonych planów finansowych.

Źródłem finansowania niniejszego Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2023 r.

Nadzór nad realizacją zadań sprawuje Wójt Gminy Będzino.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani został opracowany przez Inspektora ds. profilaktyki i spraw społecznych oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie:

1. Paweł Pawłowski – Przewodniczący Komisji
2. Ewa Antoszak,
3. Rafał Turlej,
4. Jan Jaczewski.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 4¹ ust. 2,3 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 2151, oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz.U.z2023,poz.1939), ze zmianami na podstawie uchwały z 17 grudnia 2021r o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym samorządy gminne są zobowiązane do corocznego uchwalania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Dzieje się tak dlatego, ponieważ w myśl cytowanych wyżej przepisów, działania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należą do zadań własnych gminy.

Program taki musi być dostosowany do specyfiki danej gminy, uwzględniać w miarę możliwości wszystkie zagrożenia i problemy społeczne, które dotyczą lokalnej społeczności. Niniejszy program powstał w oparciu o Diagnozę problemów społecznych na terenie gminy Będzino, opracowaną przez wydawnictwo Atelier. Diagnoza opisuje skalę zagrożeń i problemów wynikających ze stosowania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych itp. Oprócz tego, integralną częścią tej publikacji jest diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Będzino.

Adresatami przedmiotowego programu są mieszkańcy gminy Będzino, zwłaszcza dzieci i młodzież oraz osoby ze środowisk szczególnie dotkniętych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków, uzależnień behawioralnych jak również osoby dotknięte przemocą w rodzinie. Ma on służyć przede wszystkim rozwijaniu świadomości i edukacji mieszkańców na temat szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień ma wspierać działania profilaktyczne na terenie gminy i alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Ma służyć przede wszystkim życiu w trzeźwości, zmianie dotychczasowych nawyków i przyzwyczajzeń wśród lokalnej społeczności, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży i zmianie podejścia do postrzegania problemu alkoholowego i coraz częściej spotykanym uzależnieniom behawioralnym. Podstawowe założenia niniejszego programu były konstruowane podczas posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 6 - Uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.;

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 11:23:21		
PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)					
LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13		
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0		
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0		
		GŁOSY NIEODDANE	0		
KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE					
UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA					
LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiowski	za	16		
5	Mariusz Gosławski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Projekt

z dnia 23 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez Radca Prawny Sebastian Owczarzak

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40; poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 403 ust. 2, ust. 4, ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556; z 2022 r. poz. 2687; z 2023 r. poz. 877, poz. 1506, poz. 1688, poz. 1719, poz. 1762, poz. 1890, oz. 1963), **Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:**

§ 1. Ustala się zasady oraz tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino i jej rozliczenia dla dofinansowania budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino.

§ 2. Warunki udzielania dotacji celowej określa "Regulamin udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie kosztów budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino" w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchyła się Uchwałę Nr LXXXIV/469/23 Rady Gminy Będzino z dnia 3 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Regulamin udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie kosztów budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino

§ 1. Ustala się "Regulamin udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie kosztów budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino".

§ 2.

1. Regulamin ustala zasady udzielania dotacji do kosztów inwestycji polegających na budowie studni głębinowej tj. na wykonaniu urządzenia wodnego do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód z zastrzeżeniem, że pobór wody nie może przekroczyć ilości średniorocznie 5m³ na dobę.

2. O dotację mogą ubiegać się osoby fizyczne, które posiadają tytuł prawny do nieruchomości objętej inwestycją.

3. Dotacją objęte zostaną tylko takie urządzenia, które są fabrycznie nowe i zamontowane po raz pierwszy, a także spełniające wszelkie konieczne normy i posiadające dopuszczenie do użytkowania na terenie Polski, posiadające oznakowanie CE potwierdzające zgodność wyrobu z wymaganiami obowiązujących przepisów o systemie oceny zgodności.

4. Dotacja udzielana jest na budowę studni wierconych głębinowych na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny położonym na terenie Gminy Będzino, w ramach której występuje problem z niezbędną ilością wody do celów socjalno-bytowych.

§ 3.

1. Dotacja nie może dotyczyć nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, działalność w rolnictwie, działalność w rybołówstwie.

2. Dotacja nie może pokrywać wydatków przeznaczonych na ten sam cel finansowanych lub dofinansowanych z innych bezzwrotnych źródeł (zakaz tzw. podwójnego finansowania).

3. Dotacji nie podlega zmiana, modernizacja lub renowacja istniejącej już studni wierconej.

4. Dotacji nie podlega realizacja inwestycji na obszarze, na którym istnieje techniczna możliwość przyłączenia budynku mieszkalnego do istniejącej sieci wodociągowej lub obszarze, na którym zaprojektowano budowę sieci wodociągowej.

§ 4.

1. Finansowaniu ze środków budżetu Gminy Będzino podlegają wyłącznie koszty kwalifikowane poniesione przez Wnioskodawcę.

2. Kosztami kwalifikowanymi w przypadku budowy studni głębinowej są wydatki poniesione na:

- wiercenie studni,
- zakup materiałów koniecznych do montażu studni, wchodzących w skład systemu studni,
- zakup zestawu pompy głębinowej (pompa, zbiornik - hydrofor, osprzęt hydroforowy - włącznik ciśnieniowy, manometr, zawór, złączki),
- zakup instalacji elektrycznej oraz sterowanie,

- zakup domowej stacji uzdatniania wody (zgodny z wynikiem badanej wody).

§ 5.

Wnioskodawca może uzyskać z budżetu Gminy Będzino dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia wskazanego w § 4, w wysokości 70% udokumentowanych faktycznych wydatków, nie więcej jednak, niż 7.000,00 zł (słownie: siedem tysięcy złotych) brutto.

§ 6.

1. Przyznanie dotacji odbywa się na wniosek o udzielenie dotacji, zwany dalej wnioskiem, którego wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.

2. Kompletne wnioski, zawierające wszystkie załączniki rozpatrywane będą według kolejności wpływu do Urzędu Gminy Będzino, przez komisję powołaną w drodze zarządzenia Wójta Gminy Będzino, aż do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w budżecie Gminy Będzino w danym roku budżetowym.

3. Wnioski wraz z załącznikami należy składać w siedzibie Urzędu Gminy Będzino w terminie do 31 października danego roku, począwszy od roku 2024.

4. Niekompletne wnioski podlegają rozpatrzeniu po uzupełnieniu braków.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości, której dotyczy inwestycja, a w przypadku współwłasności - pisemną zgodę wszystkich współwłaścicieli, wieczystych użytkowników terenu na posadowienie, zainstalowanie i użytkowanie studni,
- pozwolenie wodnoprawne dla studni o głębokości powyżej 30 m.

§ 7.

1. Po dokonaniu weryfikacji wniosku i uzyskaniu pozytywnej oceny komisji, pomiędzy Wnioskodawcą a Gminą Będzino zostanie zawarta umowa o udzielenie dofinansowania na budowę studni wierconej wraz z jej niezbędnym wyposażeniem.

2. Wnioskodawca może przystąpić do realizacji zadania, na które została udzielona dotacja, po podpisaniu umowy. Wszystkie faktury i rachunki do rozliczenia dotacji muszą być wystawione z datą nie wcześniejszą, niż data podpisania umowy.

§ 8.

1. Dotacja podlega rozliczeniu na podstawie wniosku o wypłatę dotacji i zawiadomieniu o wykonaniu przedsięwzięcia, określonego w Załączniku nr 2 do regulaminu.

2. Podstawą rozliczenia dotacji będą dokumenty przedłożone przez Wnioskodawcę po zakończeniu prac objętych wnioskiem, w tym dokumenty:

- faktury, rachunki potwierdzające poniesione wydatki na realizację przedsięwzięcia,
- protokół odbioru końcowego z wykonawcą,
- oświadczenie o głębokości wywierconej studni.

§ 9.

Dotacja zostanie przekazana wnioskodawcy po dokonaniu odbioru przedsięwzięcia przez komisję, o której mowa w § 6 ust. 2, zgodnie z warunkami zawartej umowy oraz niniejszym regulaminem.

WNIOSEK

o udzielenie dotacji z budżetu gminy w zakresie dofinansowania budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino

I. Dane wnioskodawcy:

1. Imię i nazwisko:

.....

2. Adres zamieszkania:

.....

3. Telefon:

.....

4. Numer dowodu osobistego: ..... organ wydający: .....

5. Numer PESEL:

.....

6. Nazwa banku i numer konta, na które ma być przekazane dofinansowanie:

.....
.....

II. Dane współwłaściciela nieruchomości, jeśli dotyczy:

1. Imię i nazwisko:

.....

2. Adres zamieszkania:

.....

III. Dane formalno-prawne inwestycji:

1. Adres nieruchomości, na której wybudowana będzie studnia:

..... nr działki

.....

2. Pozwolenie wodnoprawne dla studni o głębokości powyżej 30 m:

Nr ..... z dnia .....

3. Planowana data rozpoczęcia budowy: .....

4. Planowana data zakończenia budowy: .....

5. Przewidywany koszt realizacji zadania: .....

Oświadczam, że zapoznałem/am się z Regulaminem udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Będzino na dofinansowanie kosztów inwestycji budowy studni wierconych głębinowych na potrzeby zwykłego korzystania z wód w gminie Będzino i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....

(miejsowość, data)

.....

(podpis)

WNIOSEK

o wypłatę dotacji celowej na dofinansowanie do kosztów inwestycji budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino

Zgodnie z umową o dofinansowanie zadania nr:.....

1. Dane wnioskodawcy:

.....

2. Data rozpoczęcia budowy:

.....

3. Data zakończenia budowy zgodnie z protokołem końcowym: .....

4. Uzyskany efekt (wpisać m.in. nr posesji i nr ewid. działki, na której znajduje się wybudowana studnia, rodzaj użytych materiałów i wydajność studni oraz jej głębokość)

.....

.....

.....

.....

.....

5. Koszt całkowity zadania:

.....

Zawiadamiam o wykonaniu przedsięwzięcia oraz wnoszę o wypłatę dotacji.

.....

(podpis Wnioskodawcy)

Do wniosku załączam:

- faktury, rachunki potwierdzające poniesione wydatki na realizację przedsięwzięcia,
- protokół odbioru końcowego z wykonawcą.

(86) LXXXVI Sesja Rady Gminy Będzino

GŁOSOWANIE

Projekt nr 7 - Uchwała w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Będzino na dofinansowanie budowy przez osoby fizyczne studni wierconych głębinowych dla budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Będzino;

TYP GŁOSOWANIA	Jawne imienne	DATA GŁOSOWANIA	2023-11-30 11:26:13
----------------	---------------	-----------------	---------------------

PRZYJĘTO PRZEDMIOT GŁOSOWANIA (W. ZWYKŁA)

LICZBA UPRAWNIONYCH	15	GŁOSY ZA	13
LICZBA OBECNYCH	13	GŁOSY PRZECIW	0
LICZBA NIEOBECNYCH	2	GŁOSY WSTRZYMUJĄCE SIĘ	0
		GŁOSY NIEODDANE	0

KWORUM ZOSTAŁO OSIĄGNIĘTE

UPRAWNIENI DO GŁOSOWANIA

LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS	LP	IMIĘ I NAZWISKO	GŁOS
1	Tomasz Baczyński	za	13	Andrzej Nożykowski	za
2	Joanna Banaszczak	za	14	Lucyna Parol	za
3	Sławomir Bryliński	nieobecny	15	Grzegorz Sztulc	za
4	Adam Gołębiowski	za	16		
5	Mariusz Gosławski	za	17		
6	Barbara Grudzień	za	18		
7	Eugenia Imbiorowska	za	19		
8	Andrzej Józwiak	za	20		
9	Piotr Kołpacki	za	21		
10	Andrzej Krawiec	za	22		
11	Diana Kret	nieobecny	23		
12	Krystyna Najdzion	za	24		

Wójt Gminy Będzino

Będzino, 2023-11-28

W.2124.9.2023

Rada Gminy Będzino

Zgodnie z art. 24 h pkt. 6 i 12 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm) **przedstawiam Wysokiej Radzie informację** w sprawie oświadczeń majątkowych złożonych przez zobowiązanych ustawą pracowników samorządowych:

- do złożenia oświadczeń majątkowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku było zobowiązanych 15 pracowników, tj:

- Skarbnik Gminy,
- Sekretarz Gminy, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Kierownik Gminnego Zakładu Komunalnego,
- Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Będzinie,
- Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie,
- Dyrektorzy Przedszkoli – 2 osoby,
- Dyrektorzy Szkół – 4 osoby,
- Dyrektor Żłobka – 1 osoba
- Pracownicy Urzędu Gminy wydający w imieniu Wójta decyzje administracyjne – 3 osoby.

Wszyscy zobowiązani złożyli oświadczenia majątkowe w ustawowym terminie, tj. do 30 kwietnia 2023 r., na drukach zgodnych z obowiązującym wzorem oraz z kopią swojego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni – w dwóch egzemplarzach.

Oświadczenia zostały przesłane do:

- Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie	- 2
- Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Koszalinie	- 12
- Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kołobrzegu	- 1

Wójt Gminy Będzino również w ustawowym terminie złożyła swoje oświadczenie majątkowe Wojewodzie Zachodniopomorskiemu. Analiza merytoryczna danych nie wykazała naruszeń przepisów prawa.

Oświadczenia majątkowe zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy

Będzino. Po udostępnieniu treści oświadczeń majątkowych na BIP nie wpłynęły żadne uwagi z zewnątrz.

Urząd Gminy

Będzino

Będzino 19

76-037 Będzino

Tel. +48 943162530

Fax. +48 943162307

email: ug@bedzino.pl

www: bip.bedzino.pl

REGON: 00000532122

NIP: 499 01 89 291

Gmina Będzino

Będzino 19

76-037 Będzino

email: ug@bedzino.pl

www: www.bedzino.pl

REGON: 330920529

NIP: 499 05 35 735

Godziny otwarcia urzędu:

Poniedziałek, Wtorek,

Środa, Piątek:

- 7.00 – 15.00

Czwartek:

- 8.00 – 16.00

W trakcie roku oświadczenie majątkowe złożyły 2 osoby, zobowiązane ustawą w związku z rozwiązaniem umowy o pracę. Oświadczenia zostały złożone w terminie ustawowym.

Osoby, u których stwierdzono nieprawidłowości zostały o tych nieprawidłowościach poinformowane.

Stwierdzone, nieliczne nieprawidłowości nie skutkowały wobec żadnej osoby koniecznością skierowania wniosku o kontrolę oświadczenia majątkowego do centralnego Biura Antykorupcyjnego, zgodnie z art. 24h ust. 9 ustawy o samorządzie gminnym.

Otrzymują:

- 1) Adresat
- 2) a/a

WOT
Sylvia Halama

Sesja Rady Gminy Będzino, 30 listopada 2023 r.

**Informacja Wójta Gminy z działalności
w okresie od 04.11.2023 r. do 30.11.2023 r.**

- 9 listopada – udział w Narodowym Czytaniu w Gminnej Bibliotece w Tymieniu
- 10 listopada – uroczysta akademii z okazji Narodowego Święta Niepodległości
- wręczenie nagród dla uczestników gminnego turnieju tenisa stołowego, szachowego i warcabowego
- 11 listopada – udział w uroczystościach niepodległościowych – turniej o puchar Wójta Gminy Będzino w piłce nożnej oraz X Rodzinny Bieg Wolności w Dobrzycy
- 14 listopada – uroczystości z okazji obchodów Światowego Dnia Seniora w Tymieniu
- 15 listopada – uroczystości z okazji obchodów Światowego Dnia Seniora w Mścicach
- spotkanie z przedstawicielami zarządu OSP
- 16 listopada – nadleśnictwo Gościno
- 21 listopada – udział w spotkaniu pracowników GOPS
- 23 listopada – podpisanie aktu notarialnego – sprzedaż nieruchomości gminnej
- 27 listopada – spotkanie z Dyrektorem PZD

Ponadto w ww. okresie nadzorowałam realizację inwestycji gminnych, budżetu Gminy, rozstrzygałam sprawy należące do moich kompetencji, wynikające z przepisów prawa. W tym okresie odbywałam spotkania z mieszkańcami gminy, przedsiębiorcami, radnymi i sołtysami. Odbywałam narady z pracownikami, głównie dotyczyły one spraw prowadzonych inwestycji.

Podjęłam 5 zarządzeń:

- Zarządzenie nr 107/2023 Wójta Gminy Będzino z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia i przedłożenia projektu uchwały budżetowej Gminy Będzino na 2024 rok wraz z uzasadnieniem oraz przyjęcia i przedłożenia projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Będzino na lata 2024-2034
- Zarządzenie nr 106/2023 Wójta Gminy Będzino z dnia 9 listopada 2023 roku w sprawie ogłoszenia otwartego naboru na partnera do wspólnej realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach FEPZ 2021-2027, działanie nr 5.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego, typ projektu: Infrastruktura wychowania przedszkolnego wraz z wyposażeniem współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach FEPZ 2021-2027, którego Wnioskodawcą będzie Gmina Będzino, Numer naboru: FEPZ.05.01-IZ.00-001/23
- Zarządzenie nr 105/2023 Wójta Gminy Będzino z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 88/2019 Wójta Gminy Będzino z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie powołania poczty sztandarowej Gminy Będzino
- Zarządzenie nr 104 /2023 Wójta Gminy Będzino z dnia 08 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych projektu Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024

WÓJT GMINY BĘDZINO 76-037 Będzino 19

-
- Zarządzenie nr 103 /2023 Wójta Gminy Będzino z dnia 08 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych projektu Programu współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028
-